

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

MECSEKI BÁNYÁSOK

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló város Bizottságainak hetilapja

XVI. évfolyam, 31. szám

Ára 1 forint

1978. augusztus 1., kedd

Forró hangulatú ifjúsági rendezvény

Tízezres tömeg - Egész napos nonstop műsor - Fáklyás felvonulás

Tűzelt a nap, perzselt az aszfalt, forró volt a hangulat vasárnap Pécssett a Mini-VIT rendezvényein. Már a kora délelőtti órákban több százan gyűltek össze a Szalai András út MHSZ, KOJÁL előtti részén, hogy megtekintsék az autós ügyességi versenyen indulókat.

Ugyanebben az időben az Ifjúsági Ház előtt adott térzenét a Szénbánya, az Ercbánya és a MÁV fúvószenekara. A hangulatteremtő muzsika után pontban 10 órakor a tér fölött elszállt egy repülőgép „röpcédulaeső” zúdítva az összesereglett nézők közé. Es ezzel elkezdődött a 10 órától este 10 óráig tartó nonstop műsor. Melis Gábor után a komlói Spirituálé együttes, majd a hosszúhetényi néptáncgyűttes adott fület, szemet gyönyörködtető műsort.

ÉS EGYRE TÖBBEN JÖTÉK! Megtelt a hatalmas tér a nézelődő, colát ivó, újságot olvadó, kubai trikókat, jelvénye-

ket vásárló, műsort figyelő, beszélgető vagy éppen versenyző fiatalokkal.

Fél egy órakor a délelőtti versenyek eredményhirdetésével zárult a délelőtti program, hogy aztán rövid ebédszünet után az éjszakába nyúlóan folytatódjon délután.

A MINARET EGYÜTTES nagy sikerű beat-koncertje után csinos lányok mutatták be az idei év fiataloknak szóló divatját. Kinek - a lányok, kinek a ruhák tetszettek jobban...

Ugyanebben az időben a Balokány-ligetben a komlói KISZ-fiatalok állítottak össze kétórás műsort, ahol a Komlói Bányász Színpad mutatott be két vidám játékot, az 5-LET zenekar legújabb beat-számokat, a magyaregregyi néptáncgyűttes népszerű produkcióit.

A SZÉNANYÁK KISZ-FIATALJAI a József Attila Művelődési Ház előtt szerveztek programot. A teremben a VIT-ekről készült filmeket vetítették,

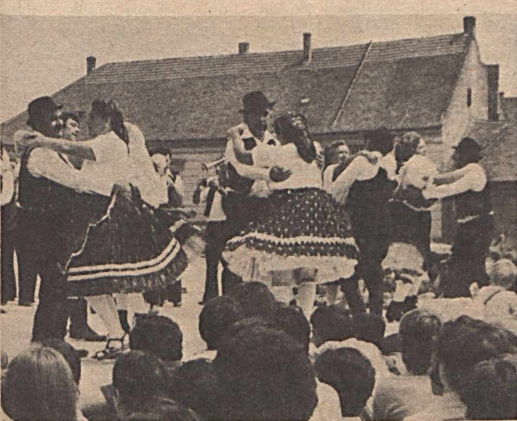
kint pedig a Szénbányák Központi Fúvószenekara, illetve a Puskin Művelődési Ház néptáncscsoportja szórakoztatta az érdeklődőket.

Fél ötkor megdördült az ég, és néhány perc múlva eleredt az eső! A kíváncsiság azonban nagyobb volt, mint az ijedség, bent folytatódott tovább a műsor.

A NAP FÉNYPONTJA mégis az esti fáklyás felvonulás volt. A VIT eddigi fővárosait képviselő, s megelevenítő csoportok megérkezése után kigyulladt a kandelláber! Az ünnepi szónoklatot követően együtt énekelte a tömeg a Guantanamera, Vencermos dallamait...

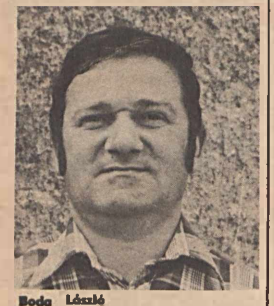
Az esőtől kissé lehűlt levegőben forró hangulatban ünnepelte a közel tízezer tömeg Kubát, Havannát, a XI. világifjúsági találkozó szellemét, a pécsi Mini-VIT-en.

— Pálfi —
Fotók: Maletics

Éljenjáróink

A KÖZPONTI GÉPUZEMBOL:

Boda László lakatos-csoportvezető

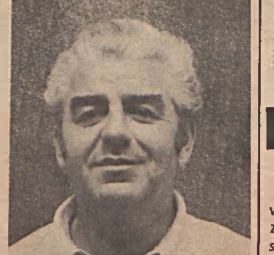
Csoma János főművezető

Nagy László asztergályos

Steinerbrunner Győzőné gépirőné

Vadnai Lajos lakatos-brigádvezető

MECSEKI BANYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló város Bizottságának hullajpa

Felelős szerkesztő: DR. CSÓKA MAGDA

Szerkesztőség: 7621 Pécs, Déryné utca 9. 45.

7300 Komló, Lenin tér 1. Tel.: 11-337 (Pécs), 82-503 (Komló) Üzemli: 13-40, 13-41.

Kiadója: Baranya megyei Lapkiadó Vállalat 7601 Pécs, Hunyadi út 11.

Felelős kiadó: BRAUN KÁROLY

Készült Saphir 96-os ofszet rotációs gépen a Pécsi Szikra Nyomdában

Felelős vezető: SZENDRŐI GYÖRGY

Terjesztli: A Magyar Posta Előfizethető:

A Mecseki Szénbányák Üzemelben, Komlóra az Üzemi munkaügyi csoportoktól és a városi tandécon

Index: 25-212

ISSN 0134-0936

Pártbizottsági ülés a Szénbányánál

Az MSZMP Mecseki Szénbányák Bizottsága elmúlt héten csütörtökön megtartott ülésén első napirendi kérdésként tárgyalta meg a vállalat első félévi gazdálkodásának főbb tapasztalatait, a további tennivalókat. Ezt követően a párttagság belső életével összefüggő kérdést vitatta meg a testület, majd elfogadták a második féléves üléstervet, valamint személyi ügyekben döntöttek. Erdemei elismerése mellett Cseresznyés Ferencet, a pártbizottság párt- és tömegtervezői csoportjának vezetőjét, más felelős gazdasági megbízottja miatt felmentették tiszttségéből, Lázár Lászlót pedig kinevezték a csoport vezetőjének.

Evek óta gyakorlat már, hogy a párt vállalati legfelsőbb testülete időszakonként megvizsgálja a gazdálkodás helyzetét, az elkövetkező időszak főbb feladatait, a gondok felszámolásának lehetőségeit. A mostani pártbizottsági ülésen a féléves mérlegét vitatták meg, amelyről már tudvaló volt, hogy arra az időszakra meghatározott feladatokat, kisebb hiányszavakat leszámitva, lényegében teljesítették. Az első féléves szentermelési előirányzatát sikerült ugyan végrehajtani, ám súlyos művelési problémák miatt négy termelői üzem nem érte el a programban előirányzottakat. A minőséggyel sem lehetnek elégedettek, hiszen míg a szentermelésben három üzem volt eredményes, a minőséggyel már csak kettő teljesítette. Mindez persze hatással volt a fogyasztók kielégítésére, illetve kielégítetlenségére is. A Dunai Vasmű részére 2682 tonnával kevesebb pécsi, 2174 tonnával több kocszszennet szállított a vállalat az előirányzattal szemben. A Pécsi Héhermű Vállalatnak viszont mind tonnában, mind hőmennyiségben többet adott, a MÁV-nak viszont 3379 tonnával kevesebbet. A belkereskedelm rendelőseit is csak részben teljesítették.

Sokkal jobb a helyzet a vágathajításban és a szénvagyon-gazdálkodásban. A feltáró, előkészítő és egyéb vágat összes előirányzat az első félévre 21 558 folyóméter volt, amit 129 folyóméter többlettel zártak. Lemaradás csak Zobákon és Szászváron van. A szénvagyon előkészítettség mindhárom kategóriában – feltárt, előkészített és fejtesre kész szénvagyon – meghaladja a Nehézipari Minisztérium által meghatározott normát. Pécs-Bányában jelentősebb, Zobákon kisebb mértékben csökkent minden kategóriában az előkészítettség, Szászváron viszont javult. Kossuthbányán az előkészítettség romlott, a fejtesre kész vagyon emelkedett.

A testület az is megvizsgálta, hogyan alakult a műszaki fejlesztés, milyen hatásokkal dolgoznak az újonnan beállított gépek és berendezések. A fejtes gépekéknél 70, a vágathajításoknál 75 százalékos kihasználási szintet tüntettek ki. (Ebben benne van az átépítés, karbantartás is.) Ezt azonban egyik géptípussal sem sikerült elérni. Az ASCS berendezés 186 nap helyett csak 37 napot üzemelt, a TAMROCK fűrészgép csaknem száz napra tervelték, ezzel szemben 35 napot működött. A negatívumok sok helyen az okozták, hogy tervben felül állt kellett telepíteni, nem volt megfelelő munkahely, valamint változtak a művelési lehetőségek. Sajnos arra sem igen lehet példát említeni, hogy a beállított gépekkel növekedtek volna a teljesítmények. A SOW-40-es fejtesbiztosító beállításiánál csak Kossuthbányán lehet beszélni pozitív eredményről, Zobákon még csökkent is a teljesítmény.

Evek óta először jelentkezik tervezetben felüli létszám a fizikai állomány dolgozóknál. Ez azonban csak számszerűségben jelent fejlődést, a szakmai képzettségi szint nem emelkedett lényegesen. Türelemre van szükség, hogy az új felvételek is megtanulják, és megfelelőképpen alkalmazzák a szakmai fogásokat. Beruházásoknál a kiemelt feladatok időarányos részét elvégezték, javult az előkészítettség, általában az első féléves teljesítésének adatai kedvezőbbek a múlt év első félévéénél.

Az ülésen hozzászólók – Pásztor György, Ferenczi Sándor, Teleki Tibor, Gergő György, Steiner László, Kálmán Endre – egyetértettek a beszámolóban foglaltakkal, számos javaslatot tettek a hiányszavak kijavítására. Dr. Schwarz József pártbizottsági titkár összefoglalójában rámutatott arra, hogy alapjában véve az az évi cselekvési programban foglaltak a megvalósulás útján vannak. Tovább kell javítani azonban a munka- és üzemszervezés színvonalát, az új gépek kihasználási fokát, ász-tönözni kell a vállalat vezetőségét a nagyobb arányú műszaki

Munkaverseny-felhívás a 28. magyar bányásznap tiszteletére

A verseny célja: Vasbányász és szocialista brigádjai minél jobban tudják teljesíteni a KMP és a KIMSZ megajukulásának 60. évfordulójára tiszteletre tett termelési feladatait.

A munkaversenyzakasz 1978. augusztus 1–31-ig tart, értékelése a hónapot követő 5-ig történik.

A versenyben részt vehet az üzem összes szocialista kollektívája és munkacsapata.

Vasbányász üzem versenybizottsága a versenyzakasz sikere érdekében az alábbi feladatokat és célpremiúkat tűzi ki.

1. FEJTÉS:
Ormos I. — Huttner J. Május 1. — Jószerencsét szocialista brigádjának feladatok 30 800 t/h. 1283 t/nap szentermelés és a szakmai tervben szereplő hőmennyiségi mutató betartásával.

A hőmennyiségi követelmény nem teljesítése esetén a lemaradást többlettermeléssel lehet pótolni. A hőmennyiségi terv egyezményes lemaradása kb. 300 tonna többlettermelését igényel a VII. hó 1–20-ig tényleges fajhó alapján. Ezen feladatok teljesítése esetén a brigád 100 000 forint célpremiúmban és dicsősé oklevélben részesül.

2. ELOKESZÍTÉS:
Feltáró és elővájó brigádok részére a norma alapján ki- osztott fm és cm/műszak teljesítmény norma 100 százalék feletti teljesítése esetén.

- I. helyezett: 15 000 Ft 800 Ft/fő
- II. helyezett: 11 000 Ft 600 Ft/fő
- III. helyezett: 7 000 Ft 400 Ft/fő

3. FENNTARTÁS:
A kiadott feladatokat legjobban teljesítő első három brigád az alábbi jutalomban és dicsérel oklevélben részesül:

- I. helyezett 8000 Ft
- II. helyezett 5000 Ft
- III. helyezett 2000 Ft.

4. SZALLÍTÁSI MŰHELY:
Ha a kizűzött feladatokat a szállító (föld alatti, külszín), valamint a műhely, gépezet részleg úgy teljesíti és biztosítja a feltételeit a fejtes feladatainak teljesítésére érdekében, abban az esetben a föld alatti szállítási 15 000 Ft, a külszín szállítási 15 000 Ft, a műhely gépezet 30 000 Ft munkaverseny-jutalomban és dicsérel oklevélben részesül.

A versenyben helyezettéért brigádok jutalmának átadása az üzem bányásznap ünnepségén lesz.

A versenyzakasz termelési sikere érdekében kérjük a munkatársakat, a szocialista brigádokat adadót és áldozatkész helytállásra.

- Cerber György üzemvezető
- Klepah Ottmár PV. titkár
- Csanádi Imre szb-titkár
- Horváth Endre KISZ-titkár

NYILATKOZAT

Korszerűbb szakképzés és továbbképzés

Nagy Imre munkaiügyi miniszterhelyettes a szakmunkások továbbképzéséről és a mostani szakmunkások továbbképzéséről szóló 1978. évi 82. számú törvényről, az 1978. évi 82. számú törvény reform előkészítéséről adott összefoglaló tájékoztatót.

— 1975-ben, a Minisztérium határozata alapján a Munkaiügyi Minisztérium kidolgozta a munkások továbbképzéséről szóló irányelveket, melynek alapján két évvel ezelőtt megkezdődött a munkások továbbképzése, 1976-ban pedig a mester szakmunkások képzése. Tavaly elkezdtek a művezetőképzés terveinek kidolgozását és előkészítését is. Az irányelvek azt tüntették ki például, hogy a vállalati munkások továbbképzését össze kell hangolni a gazdaságpolitikai tervekkel. Az eddigi tapasztalatok szerint a képzés, ha nem is mindenütt zökkenés nélkül, megfelel a várakozásoknak. A termelés, a technológia gyors változása szükségessé teszi, hogy minél nagyobb arányban és színvonalasan át—hét évente minden szakember továbbképzésben részesüljön, továbbá, némelyik gyorsan változó szakmában pedig megújítsa ismereteit. A munkások továbbképzésének több formája is van: vállalati szakmai tanfolyam, intézményes állami továbbtanulás, külföldi tapasztalatszerző kizűzetés.

Az ötödik ötéves tervben szűzezer betanított és majd ötvenezer szakmunkás továbbképzését kell megoldani. Az eddig eltelt két év alatt jóval kevesebben részesültek képzésben, mint a tervek előírta, ezért a jövőben további erőfeszítéseket kell tenni az arányok javítása érdekében. A vállalatok nem mennyiségi eredményekre törekedtek, inkább a képzés színvonalát tartották szem előtt. Kevesen — mindössze kétszáz — tettek

Tervek és követelmények

Felelősségteljesebb gazdálkodást az emberi munkával!

Az elmúlt héten a Mecseki Szénbányák párt- végrehajtó bizottsági ülésén szentélyes hozzászólások hangzottak el a vállalatban belüli műszaki fejlesztés hatékonyágáról, illetve az elő- re tervezett és a megvalósított hatékonyságnak a dolgozók munkáját és nem utolsósorban hangulatát befolyásoló tényezőiről. A felszólalók nemcsak a látottakról és nemcsak a hallottakról fejtették ki véleményüket, hanem azt is elmond- ták: ki-ki a maga körében, a saját munkahelyén mit tesz a technológiai előírások pontos betar- tására, a munkagépés és a munkaidő teljesebb kihasználása érdekében. Ugyanakkor felvetették hogy nehéz rendet követelni, ha egyik nap azt mondják a vezetők, „nincs anyag, egyelőre hiányzik a szerszám, nyugodtan lajtsanak egy kicsit az emberek”, a másik nap pedig „verjük rá, hozzuk be a lemaradást”. A felszólalók nap- jaink egyik legégetőbb kérdését leszegették, az egyre értékesebb emberi munkával való szerve- zett, felelősségteljes gazdálkodást.

Az MSZMP Központi Bizottsága az V. ötéves terv irányelveiben így fogalmaz: „Hazánkban jelen- leg a további gazdasági fejlődés döntő tényezője a társadalmi termelés hatékonyságának erőteljes növelése.” Ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a jövőben csaknem kizárólag — a bányá- szatban pedig egyértelműen — a gazdasági növe- kedés intenzív tényezőire számíthatunk. Az ed- diginél is eredményesebben kell fokozni a munka termelékenységét, csökkenteni a termelési költségeket, növelni a piac által megkövetelt minőség mennyiségét kielégítését, ütközésebbé tenni a beruházásokat, s takarékosan gazdálkodni anyaggal, energiával, de legfőképpen az emberi munkával.

Ez az utóbbi — a munkaerőgazdálkodás javítása — további elérhető az egyik kulcskérdése. Azért is mivel a bányászban immár a minden- napi munka fenntartását veszélyeztetési a hiányzó

műszak. Mindemögött persze találni olyat is, hogy nem egyetlen a dolgozók terhelése, sok- helyütt — vezetők és beosztottak körében egy- aránt — kihasználatlan a munkaidő egy része, anyagi károk, sőt baleseteket okoz a techno- lógia, illetve a munkategyelen lazasága.

Különösen szembetűnő a nagy teljesítményű gépek és berendezések kihasználatlansága. Ezt támasztotta alá a vállalat cselekvési programjában szereplő nagyberendezések és munkagépek tervezett és ténylegesen elért műszakfelhaszná- lása is, ami az étlagukat tekintve: alig haladta meg a 70 százalékat. Olyan nagyvonalúság ez, amit nálunk gazdagabb ország sem engedhet meg magának.

Nem véletlen, hogy az V. ötéves terv anyaga a gazdasági növekedés olyan irányát, ütemét és arányait tűzte ki célul, amelyben fejlődésünk, az életszínvonal emelésében elért eddigi eredmények további toldatása a hatékonyság növe- lésére épül. A szemléletet — és ez különösen fontos a szénbányászlatban — ami a termelés bővi- tését elsősorban a dolgozók létszámának gyara- pításával igyekezett megoldani, olyan gyakorlat- nak kell felváltania, amely a munkafolyamatok jobb megszervezésére, a kooperációs kötelezett- ségek pontosabbi teljesítésére, a rendelkezésre álló munkaerővel való okosabb és előrelátóbb gazdálkodásra alapoz.

Mint az a hozzászólásokból is kiscsendült: az elfele tőrévkésekben az üzem vezetők öszinte egyetértésre találunk a beosztottakkal, a munkások túlnyomó többségével. A megáradat nyilvánvaló: az ember szívesen dolgozik olyan hely- len, ahol szigorúan követelnék, viszont a jó munka feltételeit biztosítják és — ami nem ke- vesébb fontos — az erkölcsi és anyagi megbé- csülés sem marad el. Magyarán mondvá: ahol lehet is, meg érdemes is jól dolgozni!

K. L.

A Mecseki Szénbányák kiváló brigádja

A vasasi „Május 1.”

A ligha van a Mecseki Szénbányák szocialista brigádjai között még két olyan közösség, amelyeket rövid két év leforgása alatt állítottak volna olyan morális feladatok elé, mint a Vasasbánya fejtési körletét alkotó két szenes brigád. Miről is van szó? Annak ellenére, hogy az említett helyzet nem egyedülálló Vasasbánya történetében, mégis párját ritkítja az, hogy éven, azaz immár éveken keresztül egy ugyanazon munkahelyen dolgozó két közösséget alkossanak. A tétel nagyon is erőszkoltnak tűnhet, ám éppen ezt kívánták annak idején megszüntetni a két szocialista brigád vezetői — az üzem politikai és gazdasági vezetőinek egyetértésével —, mikor egyetlen nagy közösséggé kívánták formálni a több mint kétszáz dolgozót. A kísérlet természetesen nem talált mindenhol egyetértésre és megértésre. Különösen ezen utóbbi jelentett problémát, s mint végül is kiderült: tette lehetetlenné a vállalat sajátos helyzetben lévő üzemének fejtsében dolgozó, ezáltal ugyancsak sajátos körülményeket vállaló közösséggé olvasztását.

Igaz, a kezdet kezdetén elkövettek nek is egy formai hibát, amibe — szabályok: munkaversenyszabályzat — joggal kapaszkodott bele a vállalati versenybizottság és a vállalati szakszervezeti bizottsága. A kérdés ezek után már roppant egyszerű: miszerint a szabályzat előírja, hogy csak az együtt vállalt tevéket lehet együttesen elbírálni év végén. Az ügy mégis nagy viharokat kavart. Ugyanis a két — egymástól valóban külön vállalatot tett — közösség szinte mutatóról mutatóra megegyező teljesítményeket és teljesítéseket tett az asztalra év végén. Jóllehet az eltérések igazán minimálisak voltak, végül mégis csak az egyik brigád írhatta neve mellé a vállalat kiváló brigádja címet. Ez pedig akkor, 1977 elején — az előző évi eredmények után — a Huttner József vezette „Jó szerencsét” nevet viselő brigád volt. A bányán azonban másképpen gondolkodtak, mint a bíráló bizottság tagjai. A címmel járó pénzt a létszámuk megfelelően: egyenlő arányban osztották fel a két brigád tagjai között. És jött az újabb próba. Tavalyi eredmények után ugyanis az Ormos István vezette „Május 1.” szocialista brigád nyerte el a kitüntető címet. S mondván: kölcsön kenyér visszajár, mégha most ők is voltak a jobbak, a pénzt ismét a két brigád létszámának megfelelően osztották szét.

A két év megrázkódtatásait sikeresen túlélő közösség ma is egy ugyanazon munkahelyen dolgozik. S, hogy miként elég arra fölemlíteni azt a munkakedvet, hogy éppen ők voltak év elején kezdeményezői a vállalatnál a KMP és a KIMSZ megalakulásának évfordulója tiszteletére indított munkaversenynek. És hogy mennyire vették ezt komolyan, mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a vállalati pártvégrehajtási bizottsági ülésen Vasasbánya azon kevés üzemek közé tartozott, akiknek a testület megköszönte első féléves tevékenységét. Ugyanis a legeredményesebben tevékenykedtek a cselekvési program végrehajtásában. Ez pedig azt jelenti, hogy a bánya egyetlen — igaz nagyon nagy fejtsében — egymás mellett, mondhatni: két brigád tagjai, biztosítva ezzel a bánya teljes széntermelését.

A jelen eredményei ezáltal — lévén a cím az elmúlt év kivételképpen — nem homályosíthatják el az előző évi teljesít-

ményeket. Ami különben sem volt kisebb, hiszen nagyban hozzájárultak az üzem 18. évi üzem címéhez. A termelésben, akárcsak a teljesítményekben, egyaránt 116,1 százalékokat érttek el a csapat tagjai. Mindezt tették úgy, hogy a baleseti mutatójuk a két évvel előttnél még a felét sem érte el. És jóllehet a 110 fős munkacsapat nyolcvan százaléka vidékről bejáró dolgozó, a társadalmi munkabérek számát az 1976-os 2117-ről 3789-re emelték, ami azt jelenti, hogy koponyáinként az előző évi 20-ról tavaly 36,5-re emelték.

És kik mondhatnának róluk elfogulatlanabb véleményt, mint éppen a társbrigád tagjai? Huttner József és Csaba László.

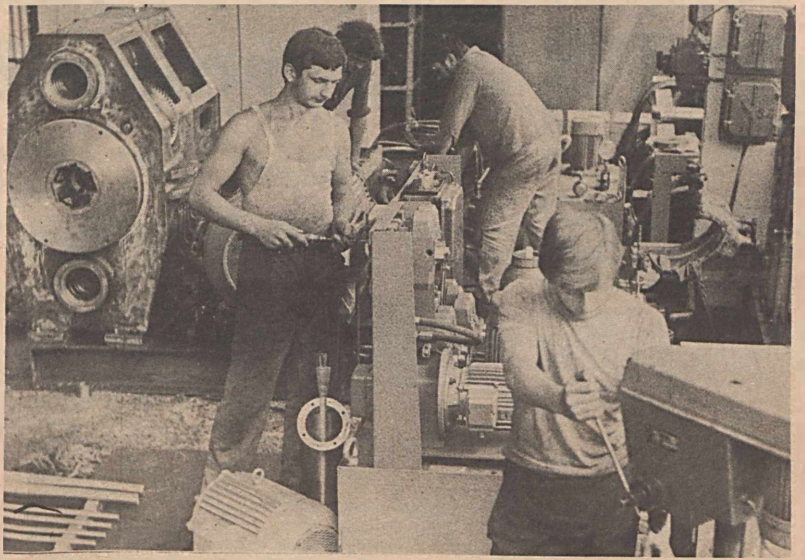
— Minden körülmények között rászolgáltak a címre, hiszen a munka területén, mind a tröszt, mind a vállalati és üzemi versenyben megállták a helyüket. Ugyanakkor volt erejük ahhoz, hogy teljesítsék társadalmi munkavállalásaikat is éppen

úgy, mint a műveltségük gyarapítását.

Az előző évinél semmivel sem kisebb és kevesebb az idei évben vállalt feladataik száma és nagysága. Mindennek tudatában teszik mindennapi dolgukat — megerősödve az elmúlt évek próbatételeivel — a vasasi fejtési körlet szocialista brigádjai. Különösen nagy lelkesedéssel készülnek az augusztus hónapra, hiszen az üzem által meghirdetett 28. bányásznapra indított munkaversenyszakasz teljesítése az üzem előtt álló feladatok végrehajtását is jelenti. No persze tisztában vannak annak anyagi következményeivel. S ha valakiben fölvetődne a gondolat: a célpremiüm összege sem megvetendő dolog, akkor gondoljon arra, hogy Ormos István — Huttner József brigádjának feladata 30 800 tonna/hónap (azaz 1283 tonna/nap széntermelés a szakmai tervben szereplő hőmennyiségi mutató betartásával).

Kapu László

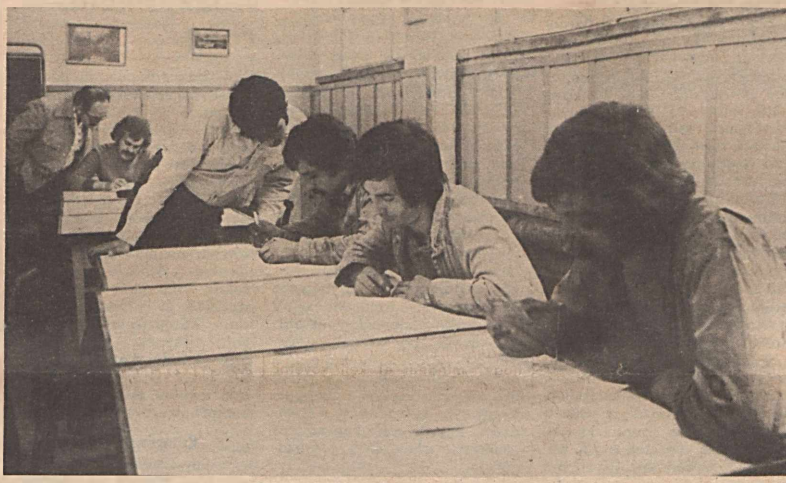
Hegesztőgép Komlóról

Az Országos Földtani és Kutató-fúró Vállalat komlói üzemegységében készítik el azt a gépet, amely 40-től 130 milliméter átmérőjű anyagok dörsz-hegesztésére szolgál. A gép segítségével adalék-anyag nélkül tudják összehegeszteni az anyagokat. A hegesztőgépet a Gépipari Tudományos Intézet fejlesztette ki. A berendezés költségvetése meghaladja a hat millió forintot. Képzőn a gép összeszerelését végzik.

Fotó: Kóródi

Ki minek mestere?

Szakmai vetélkedőt tartottak július 22-én, szabad szombaton Zabák-bányáüzemben, a gépészeti műhely dolgozói.

A vetélkedőn 11—30 év alatti fiatal szakmunkás (lakatos) mérte össze tudását szakmai és politikai téren egyaránt.

A gépészeti KISZ-szervezet által rendezett vetélkedőn megjelent Cseresznyés Ferenc üzemvezető és Ruzicska József gépészeti vezető és a körlet gazdasági vezetése. I. helyezést ért el Paál László, föld alatti lakatos (79 pont), II. helyezést ért el Pöpl József, föld alatti lakatos (78 pont), III. helyezést ért el Bartók Mihály, föld alatti lakatos (73 pont).

Az első 3 helyezett pénzdíjazásban részesült.

A jó szervezésért dicsőretet érdemel Bihari Péter KISZ-alelvezető titkár, Benkő Antal gépészeti körletvezető, Márcz László és Szőke István lakatosok, akik az előkészítésben és a lebonyolításban aktívan részt vettek.

Elmondhatjuk, hogy ezen a szabad szombati napon úgy az üzem, mint a vetélkedőn részt vevő fiatalok jól jártak, mert az üzem hasznos kézi megmunkálási alkatrészekhez jutott, a fiatalok pedig szakmai ismereteiket gyarapították.

Képzőn a tesztlapok kitöltésén fáradoznak a résztvevők.

Nemesi Árpád tudósító

Brigádértékelés

A Mecseki Szénbányák Gép- és Üzem Komlói részlegének „Petőfi Sándor” szocialista brigádja az elmúlt hét szombati brigádértékelést tartott. Krakó József brigádvezető az év elején tett vállalások eddigi teljesítését értékelte, az egyének és az egész kollektiva munkáját. Megállapította: időarányosan teljesítették vállalásaikat és jó úton haladnak az újabb aranykoszorús cím elnyerésé felé. Külön kiemelte a tömegsport területén történt lényeges előrelépést, mely abban mutatkozott meg, hogy valamennyi központi rendezvényen részt vettek, ugyanakkor örvendetesen gyarapodott az önálló kezdeményezésű sportmegmozdulás-

sok száma, és azok látogatottsága.

Problémaként jelentkezett, hogy néhány brigádtag nem teljesítette társadalmi munkavállalását. A következőkben a brigád arról döntött, hogy a hagyományos kétnapos családki kirándulás célja az idei nyáron Zalakaros lesz.

A brigádgyűlés hivatalos része után Kolip János jatkévetésével munkavédelmi vetélkedő került sor, melynek győztese Ujváry József, a második Halász Gábor és a harmadik helyezett Farkas Ferenc értékes tárgyjutalmakat vehettek át.

Oszvald Péter tudósító

Együttes ülés Vasasbányán

Az üzem szakszervezeti bizottsága és KISZ-vezetősége tagjainak jelenlétében tárgyalta meg Vasasbánya pártbizottsága az üzem 1978. évi cselekvési programja I. félévi végrehajtásának eredményéről és tapasztalatairól szóló jelentést, amit Gergő György főmérnök ismertett az együttes ülés tagjaival az elmúlt hét szerdáján. Ez alkalommal mátscolta a vállalati pártbizottság elismerését is az üzem dolgozóinak, azért a sikeres helytállásért, amit a vasasiak tettek az év első hat hónapjában. A vállalat részéről kapott elismerés pedig ugyancsak rászolgált az üzem dolgozóira, hiszen a tervezett 172 900 tonna szénnel szemben 182 808 tonna szénen küldtek felszínre, ami 105,7 százalékos teljesítésnek felel meg.

A tájékoztatót követő vitában az a felelősségteljes munkavállalás kapott hangot, ami az éves vállalati munkaversenyfelhívást tevő üzem dolgozóitól várható volt. Így, méltán fogalmazhatott a vita összefoglalójában Klepach Ottmár, a pártbizottság titkára úgy, hogy ha az üzem kollektívája a második félévben is tartja az előző időszak munkaműtémét, akkor tovább gyarapíthatják a vasasiak amíg sem kevés trófeát. Ennek megfelelően fogadták el a közös testületi ülésen az üzem versenybizottsága által megszövegezett bányásznap munkaversenyszakaszra történő felhívás szövegét, amit az üzem politikai és gazdasági vezetői az elmúlt hét csütörtökön — műszakkezdés előtt — ismertettek a dolgozókkal.

Üzemi demokrácia és brigádmozgalom

Az üzemi demokrácia helyzetéről, valamint a Mecseki Szénbányák szocialista brigádmozgalmáról készített jelentéseket tárgyalta meg az elmúlt hét péntekjén a vállalat szakszervezeti bizottsága Komlón, a Szénelőkészítő Üzemben megtartott kihelyezett ülésén. A testület munkájában részt vett Dandó István, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének osztályvezetője. A Komlói Szénelőkészítő Üzem demokratikus fórumainak működését az üzem vezetője, Popovics József és az üzem szakszervezeti bizottságának titkára Mészáros István ismertette a megjelentekkel. A beszámoló tömören vázolta az üzemi demokrácia fórumainak beszámolóit és tájékoztatói rendjét, a fórumok előkészítésének gyakorlatát, azok lebonyolítását és azok tapasztalatait.

„A fórumok tekintélyének növelése érdekében a megvalósítható dolgozói javaslatok minél nagyobb arányú megvalósítására intézkedési utasítások készülnek a jegyzőkönyvek alapján. Az intézkedési utasítások tartalmaznak a tennivalókat, a határidőket és a felelősöket. Mind a megvalósításáról, mind az esetleges elutasításról a fórumokon szóban, vagy egy héten belül írásban kap értesítést és választ a javaslattevő. A két fórum közötti időben elvégzett munkáról és az elhangzott javaslatok teljesítéséről a következő fórum első napirendi pontjában számol be a fórum vezetője.” — állapította meg a jelentés.

Mint az a jelentést követő vitából is kiderült, különösen sok a tennivaló az ifjúsági aktívabbá tételében, ám mindezek mellett nem lehetnek elégedettek az idősebb dolgozók közösségi munkába történő bevonása területén. Mind az új és az idős érdekes, mivel az üzem dolgozói mindenhol az első között vannak a város különböző területeire szervezett társadalmi munkavégzésben. Az üzemi demokrácia erősítésére az üzem vezetői feladattervet dolgoztak ki, ami egyértelműen kimondja: politikai felvilágosító munkával kell szüntetni a szubjektív szemléletből eredő, de az üzemi demokrácia fejlődését akadályozó túlzottan csoportérdeket előtérbe helyező szemléletet. Az aktivistáknak és elsősorban a bizalmiakon keresztül folytatott agitációs munkával növelni kell a megjelenési arányszámot, elsősorban az ifjúsági fórumokon. És nem utolsó sorban az agitációs és politikai munka mellett szükséges az egyes üzemrészlegek vezetőit és csoportvezetőket aktivizálni, különösen a fórumok előkészítésében, a tájékoztató munka javításában.

Az ülés második napirendi pontjaként szerepelt a Mecseki Szénbányák igazgatójának és a szakszervezeti bizottságnak jelentése a szocialista brigádmozgalom alakulásáról, különös tekintettel a szocialista brigádvezető V. országos tanácskozására óta eltelt időszakról. A jelentést — amit a BDSZ felkérésére készítettek — Keszler Ferenc, a vállalat szakszervezeti bizottságának titkára ismertette a testület tagjaival, akik szóbeli kiegészítőjükkal azt jónak találták a felsőbb szerv elé terjeszteni, megvitatás végett.

Befejezésül a szakszervezeti bizottság jóváhagyta a 28. bányásznap tiszteletére rendezendő ünnepségek munkatervét.

— kapu —

Az MHSZ 30 éve

A magas kitüntetés kötelez

A nemzetközi űrhajós legénység leendő magyar tagjai is innen indultak

Ebben az évben ünnepli fennállásának 30. évfordulóját a Magyar Honvédelmi Szövetség. Tisztelettel övezett hagyománya, társadalmilag messzemenően elismert munkássága a társadalmi szervezetek sorában rangos helyre emelte a szövetséget.

Mint tudjuk, a felszabadulást követően, a hatalomért folytatott harcban a szocialista erők szilárd magvát alkották az ellenállási mozgalomban küzdő és a fasizmus leverésében fegyverrel résztvevő hazafiak. Őket és a körükre csoportosuló, haladó gondolkodású fiatalokat tömörítve sorába a legelső jelölő szervezet, a Magyar Szabadságharcos Szövetség.

A szabadságharcos erők széles körű összefogását jelentő, 1948. február 29-i alakuló kongresszus a dolgozó néphez szól, s azóta is időtálló: „... zászólónk alá hívunk minden magyart, aki voljja szövetségünk célját: Kossuth, Petőfi és Tancsics szellemében. Hívjuk azokat, akik munkájukkal a legeredményesebben közreműködnek hazánk felvirágztatásában. Hívunk mindenkit, aki azt akarja, hogy a Duna—Tisza tája a dolgozók boldog, szabad országa legyen, amelyet egyetűli erővel és kemény akarattal épít magának munkás, paraszt és értelmiség... Programunk alapja népi demokráciánk továbbfejlesztése, nemzeti függetlenségünk további megszilárdítása, magyar hazafias hagyományaink ápolása...”

A legnagyobb tömegszervezet

Az MSZHSZ mindezek alapján írta zászlójára a szabadságharcos szellemű nevelést, a fizikai erő fejlesztését, edzését, a népi kultúra terjesztését annak érdekében, hogy a szövetség tagosága alkalmas legyen azokra a feladatokra, melyeket hazánk fejlődése és védelme tőlünk megkövetel.

Az MSZHSZ hamarosan Magyarország egyik legnagyobb tömegszervezete lett. Szinte minden társadalmi megmozdulásból jelentős részt vállalt. Tevékenységében rendszeressé váltak az új mozgalmi formák: a harci túrák, kirándulások történelmi nevezetességű helyekre, haditechnikai és katonapolitikai előadások, bemutatók, honvédelmi jellegű foglalkozások!

Mivel az MSZHSZ és a Magyar Repülő Szövetség között az erők megosztottság, határozat született a két szövetség egyesítésére, Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség néven. Az új szövetség, amely 1955-ben alakult, segítséget nyújtott a katonai szolgálatra történő céltudatosabb felkészítésben, a hadsereg káder újranyitására, a fiatalok számára a szövetség ismét részre bomlott, majd 1957 augusztusában létrejött a Magyar Honvédelmi Sportszövetség. Az MHSZ politikai tömegszervezettel alakult, amely az MSZMP irányításával, a KISZ-szel, a Munkásországgal, a Partizán Szövetséggel, az MTS-sel, a különböző állami, társadalmi tömegszervezetekkel együttműködve végezte munkáját. Szorgalmazta a különféle versenyekből álló küzdőjátékok bevezetését. Tevékenységéhez fűződik a „Munkára, Harcra Készt” mozgalom bevezetése is. Az MKH-mozgalom a sporton és a szórakozáson túl szűz- és százezrek számára tette lehetővé a bekapcsolódást a honvédelmi munkába. A kormány 1967 augusztusi határozatával az MHSZ-t MAGYAR HONVÉDELMI SZÖVETSÉG néven olyan társadalmi alakok in-

ló szervezetté alakították át, melyben a demokráciáknak mellett érvényre jut az egyéni vezetés és felelősség a feladatok végrehajtásáért, a fegyverekért, az egyre bővülő technikai és anyagi eszközökért.

A tartalékosok körében

Az elmúlt három évtized alatt, a társadalom fejlődéséből, a nemzetközi körülményekből és internacionalista kötelezettségeinkből fakadó igényeknek megfelelően az MHSZ — bármilyen nevet viselt is — mindig alkalmasnak bizonyult a hazafias, honvédelmi nevelési és a sportfeladatok segítésére, illetve végrehajtására. A Vörös Csillag Erdemrend, amelyet az Elnöki Tanács nemrég adományozott a szövetségnek, jelzi, hogy milyen eredményes a tevékenysége.

A szövetség szervezetei, klubjai a fiatalok tevékenységét nyújtani lehetőséget a szükséges honvédelmi ismeretek alapján megszerzésére. Itt készül fel katonai kötelezettségeinek teljesítésére a sorkötelezettek zöme. A szövetség mindig magasabb szinten elégeti ki a néphadsereget, a fegyveres erők gépkocsivezetői, rádiós, ejtőernyős és könnyűbúvár alakpéldái igényeit. Harci repülőink, a MALEV és más szervek pilótáinak jelentős része az MHSZ klubjaiban kezdte a képzését. A szövetség büszke lehet rá, hogy a Csillagvörös első magyar lakói, a nemzetközi űrhajóslegénység leendő magyar tagjai is innen in-

dultak. Igen jelentős az a munka is, amit a szövetség a tartalékosok körében végez. Ugyancsak nagy jelentősége a honvédelmi sport. Az MHSZ hatékonyan segíti minőségi és tömegsportjával az ifjúság testi edzését. Evente mintegy 170 ezren vesznek részt a honvédelmi tömegversenyeken. Az MHSZ számos Európa- és világbajnokságon 19 első, 20 második és 13 harmadik helyezést ért el a szövetség sportolói.

A szövetség e fontos tevékenységében összefogott a társadalmi és tömegszervezetekkel, s ők ugyancsak nagy részt vállalnak a feladatokból, segítik az MHSZ munkáját. Évek óta együttműködési szerződés alapján dolgozik a KISZ-szel, a szakszervezetekkel, a tanácsokkal, a fegyveres testületekkel és a Hazafias Népronttal. Ennek eredményeként több nagyközségben épült lőtér, hoztak létre klubot, vásároltak fegyvereket, segédmotorokat, pótlják szakmai és politikai előadások megtartását, hogy ezzel is hozzájáruljanak ifjúságunk hazafias neveléséhez.

Nevelik a fiatalokat

A három évtized eredményei, a munkáért kapott magas kitüntetés kötelezettségeket is jelent. Kötelezettséget arra, hogy ezt a munkát a jövőben még magasabb színvonalon, az eddigieknél is eredményesebben végzik. Amikor a jubileumi évforduló jegyében emlékezünk a három évtizedes útra, egyúttal köszöntjük mindazokat, akik fáradságtalanul segítik a Magyar Honvédelmi Szövetséget feladatainak megoldásában. Kívánjuk: érejenek el a jövőben még szebb eredményeket, neveljék ifjúságunkat hazájukat szerető, minden körülmények között megvédeni kész és erre jól felkészült emberré.

Nagyvárad: Sándor

Munkával töltött vakáció

Diákok, nyugdíjasok a Barackosban

Amerre a szem ellát, barackák jelzik a horizontot. A hatalmas gyümölcsösben csupán az űres, vagy már megtöltött ládák adják a tájelzőjeleket. A július végi kánikula vibráló levegőjét csak a végigrobogó ladaállítók kocsijai utól felcsapódó porralleg tón meg.

A gyümölcsös szélén hagyott gépkocsinktól tábbszáz métert kell gyalogni, mire látunk valakit. Bár a legnépesebb csoportokat a komlóiak adják, mégis őket találjuk meg a legnehezebben. A tábla egy távoli részén húzódó fasorok nehezen erő termése közül válogatják az érett szemeket.

— Sajnos, a mai nap eddig nem a legjobban sikerült számunkra, olyan területet kaptunk, ahol messze elmaradunk az előző napok teljesítményétől — mondja Kovács Ferenc, akire a napra munkavezetői feladatokkal bízta meg.

— Tegnap én is szedő voltam, harmadmagammal 105 ládát töltötünk meg, 600—110 forintos napi keresetet jelent. Ma ugyan a tegnapét öt forinttal szembehatot adnak egy ládáért, de azt hiszem, hogy ezen a helyen az előző napinál a háromnegyedet sem keressük meg.

Néhány lával tovább, egy ladarakás mellett találjuk Mészoly Józsefet és Tarr

Zoltánét, éppen ebédidőt tartanak. A fiatalasszonyok az otthon, a család jelenti a munkahelyet, az idén először jött ide.

— Nem volt délig szerecsenk, kettlen mindössze huszonhárom ládával tudtunk összeszedni. Persze volt ettől már jobb is. Erdekessnek találom ezt a munkát, kint vagyok a szabad levegőn és közben egy kis pénz is kereshetek. Július 17. óta minden nap idejárom, s ha szükség van rám, egészen addig csinálom, amíg le nem fog a barack.

— Sok időnként elvesz a láda utáni járkálás, gyakran ezért nem tudunk előbbrejutni — kapcsolódik a beszélgetésbe Mészoly József nyugdíjas vajúr, aki a pénz mellett hasznos időtöltést is lát ebben a munkában.

A gazdaság vezetői elmondták, hogy az idei bő terméshoz mintegy nyolctizezer ládát biztosítanak. Az esetenkénti ladahányabból adódik, hogy a többi irányú válogatásnál feltáradik a gyümölcs és lassabban űrésnek a ládák...

— Ottjártunkor mintegy 40 hektáry területen háromszáz dolgoztak, közöttük 140-en komló diák és nyugdíjas. Reggel hét órakor in-

Szabadtéri játék a komló Ságvári utcai óvodában

Fotó: Maticcs

Távfütes Komlón

A hűvös tavasz és a szokatlanul hideg májusi napok miatt több mint három héttel hosszabbra nyúlt fűtési idény a mintegy 10—12 százalékos többlet-energia felhasználáson túl jelentősen megrövidítette a távfűtők nyári felkészülési idejét is. Bár a Pécsi Hőerőmű Vállalat komlói üzemzetéséig jó ellátja a város lakosait fűtésével és a melegvíz-szolgáltatással kapcsolatos feladatait, ahhoz, hogy továbbra se legyen fennakadás, rendszerűlni, javítani kell a fűtőlátót.

— A 2100 komlói lakóház és a mintegy ötven intézmény fűtése nagy felelősséggel járó feladatot jelent számunkra, ezért a hivatalos fűtés szüneteléséből nyert néhány hónapot arra használjuk fel, hogy ellenőrizzük a lakóházak, középületek fűtőberendezéseit. Megjavitjuk az általunk észlelt

gyógyszertárak által bejelentett nagyobb hibákat, ellenőrzük a külső vezetékeket. Ebben az időben végezzük el a hőközpontok esetleges felújítását. Sietni kell, mert szeptember 15-től megkezdjük a város óvodáinak fűtését — tájékoztat bennünket Főris Gyula, a távfűtési üzem vezetője.

— A három hét veszteségen túl nehezíti még a munkánkat az is, hogy a javítások, karbantartások szükséges anyagok beszerzése gyakran akadályoz. A fűtéssel kapcsolatos előkészületi munkák mellett természetesen folyamatosan biztosítjuk a melegvíz-szolgáltatást, és megfelelő mennyiségű technológiai gázzal látjuk el a városi mosodákat. „A Május 1. Ruhagyári komlói üzemét és a Carbont.

● Komló gyorsan gyarapodó város, évről évre új lakóházak, intézmények

kapcsolódnak a város központi energiahálózatába, nem jelent-e ez kapacitásgondolat?

— A városi tanács vezetőivel kötött megállapodás alapján rendszeresen koordináljuk a városfejlesztési terveket és a hőszolgáltatással kapcsolatos lehetőségeket, illetve igényeket. Jelenlegi kapacitásunk nincs túlterhelve, így 1981-ig külső növebb bővítés nélkül is biztosítani tudjuk a város energiahálózatát. Erre az időre, ha figyelembe vesszük az új építkezéseket és a fagyasztás intenzív emelkedését, Komló önkéntes energiaigénye — 15 C-fok hőmértékneln elérí a huszonhét millió kalóriát. Ez mintegy 15—20 százalékkal nagyobb a jelenlegi fogyasztásból.

● A közeljövőben a város mely részén várható újabb bekapcsolás?

— Előreláthatóan még ebben az évben elkészülünk a Bajcsy-Zsilinszky utcai távfűtő-vezeték kiépítésével, de folyamatosan sor kerül mintegy 84 lakás bekapcsolására is. Valószínű, hogy a szilvási városrészt első tízemeletesét is csatlakoztatjuk a központi energiahálózatához.

● Az utóbbi évek időjárására jellemző a hőingadozás, a szélsőséges hőmérsékletváltozás, a távfűtőszolgáltatás hogyan tudja ezeket követni?

— Állandóan figyeljük és tanulmányozzuk az időjárás alakulását. Az országos meteorológiai központtól pedig folyamatosan megkapjuk a huzonnagy órára szóló időjárás előrejelzést, de magunk is végünk méréseket — naponta többször is. Az átlagértékek alapján, ha szükséges karri-gáljuk a hőszolgáltatás intenzitását...

● Mennyi időre van szükség az átálláshoz?

— Négy—hat óra alatt rendelkezésre áll az átállás, az átállás utáni felmunkák a lakosok számára kellemes feladat.

Bár jelenleg még a napsgorak szolgáltatják a meleget, a hőség elől árnyékban, vagy a hűs szobában keressük menedéket, a távfűtők dolgozói, szakemberei számára azonban most sincs megállás, ők már a hidegebb napokra, a télre gondolnak. Helytállásuk bizonyára a következő fűtési szezon alatt is valamennyi komlói lakos megelégedésére szolgál majd...

Varga József

V. J.

Az olimpiai küldetésért dolgozik

Kispál a Komlói Bányász első felnőtt országos bajnoka

A délutáni edzés előtt a futópálya salakján találkozunk Kispál Laci-val, aki még utcai ruhában, négyéves kislfiával éppen az öltözők felé igyekezik, így néhány percre készen a rendelkezésünkre állt. A huszonhárom éves komlói atléta nagyszerű eredményeivel ma nemcsak a Komlói Bányász, de egész Baranya megye egyik legeredményesebb sportolója. A legutóbbi felnőtt országos atlétikai bajnokságot olyan rekord állította fel, amely eddig még komlói sportolónak nem sikerült. Egyetlen versenyt két országos bajnokságot szerzett: 1500-on és 5000 méteren is elsőnek szakította át a célzalagot. A tehetséges fiatalember sportpályafutása tizenegy évvel ezelőlt ugyancsak Komlón kezdődött.

— Még az 501-es Ipari Szakmunkásképző Intézet tanulója voltam, amikor elindultam egy tehetségkutató versenyen. Az ottani eredményem alapján testnevelő tanónak javaslatára a Komlói Bányászhoz kerültem. Nem volt nehéz megszokni az új környezetet, az új légréteget, mivel edzéseimet itt is Fogarasy Sándor irányította. Első jelentősebb versenyemen, az 1968-as serdülő mezői futóbajnokságon sikerült az első helyet megszerezni. Ez a győzelem adott nekem további lendületet ahhoz, hogy még komolyabban vegyem az edzésmunkát és módszeresen, edzőm utasításait pontosan betartva készüljek a versenyekre.

Laci lelkesedését és állhatatos munkáját igazolja, hogy az első komolyabb versenytől egészen a felnőtt korcsoport eléréséig 1500 és 3000 méteren hazai pályán egyszer sem kapott ki. Tizennyolc éves korára összesen 12 bajnokságot mondhatott a magáénak. A fejlődés töretlenül felélelt, és ekkor jött a katonai szolgálát...

— Sajnos, a bevonulás után néhány hónap alatt — az edzések elmaradása miatt — annyira visszasttem, hogy sokan lemondtak rólam, már-már magam is kezdem azt hinni, hogy többet soha nem érem el régi formámat. Szívó és kitarító edzésekkel után sikerült kimozdulni a mély-

pontról is visszanyerem az önbizalmamat... Neheztette a helyzetemet az is, hogy edzőm és volt tanárom itthagyta az egyesületet. Sokáig egyedül kellett edzenem. Néhány év óta Dudás István irányítja a felkészülésemet, neki is sokat köszönhetek abban, hogy viszonylag könnyen átvészelttem a holtponzt...
A visszatérés nagyszerűen sikerült. 1974-ben 1500-on és 5000-re országos utánpótlás bajnok lett. 1975-ben felnőtt 1500-on és 3000-on a későbbi olimpiai döntős Zemen János előzte meg a komlói fiút. Első alkalommal 1976-ban nyert felnőtt országos bajnokságot 1500-on, de azóta ebben a számban senkit nem enged maga elé! A szép sikert a legutóbbi országos bajnokságon tetőzte, ahol 5000 méteren is megszerezte az első helyet, bár a győzelem ellenére nem elégedett az időeredményeivel.

— Ahhoz, hogy legnagyobb vágyam, az olimpiai küldetés közelébe jussak, még sokat kell fejlődnöm. Eddig jelentősen neheztette az előrehaladást, hogy edzőpartner nélkül dolgoztam, legnagyobb ellenfelem rendszerint csak a stopperóra volt. Remélem, hogy a következő két évben már olyan partnerekkel tudok edzeni, akik hozzásegítenek az időeredményeim javulásához.

— Távlebbi terveim? — Amint már említettem, szeretnék kijutni a moszkvai olimpiára! A következő két évben — a családomon kívül — mindent ennek a célnak rendeltek alá. Az olimpia után már sokáig nem számíthatok sikerre, mert lefutam is eljárt az idő...

Kispál László atlétát, a KBSK versenyzőjét Zebok-bányán az Üsem vezetője, Cseresnyás Ferenc pénzjutalomban részesítette abból az alkalomból, hogy az atlétikai országos bajnokságon 1980 és 3000 méteren kitűnően teljesített. A jutalomadományt jelen volt Kohlmann Béla, a KBSK ügyvezető elnöke és Alesch Odán, a sportkör gazdasági vezetője. Az üzemvezető arra kéri a bajnok atlétát, hogy további sporteredményeinek elősegítésére a gazdasági anyagi támogatást szívesen adja, és legyen büszke, hogy a komlói bányászokat képviseli. Kispál László megköszönte a gratulációkat és ígérte, hogy az elkövetkező időben is fokozza eredményeit a legjobb tudása szerint. Varga-Nemesi

Dijkiosztás a II. osztályban

A komlói kispályás labdarúgó bajnokság II. osztályában a KBSK dolgozóiból álló csapat és a MOM együttese szerepelt a legeredményesebben. A győtes sportkörti görda jobb gólaránnyal végezt az élen. Különböző valamennyi csapat nyert, mert sportterü körülmények során zajlott le a bajnokság. A csapat 1-3. helyezette augusztus 1-én, vagyis ma délután 16 órakor veszi át a díjat, illetve az oklevelet.

A II. osztályú bajnokság végeredménye:

1. KBSK dolgozó	15	12	—	3	92-44	24
2. MOM	15	12	—	3	53-23	24
3. Gépkocsi ü.	13	8	1	6	40-32	17
4. Baranyaker	13	6	2	7	35-47	14
5. DELKŐ	15	6	—	9	38-51	12
6. Mecsekjányosi	15	4	—	11	19-17	8
7. Aknamályi	15	3	—	12	17-29	6
8. Május 1.	15	2	1	12	11-25	5
9. Betonélem	15	2	—	13	12-31	4

Atlétikai Európa-bajnokság

1934-ben rendezték meg első ízben a könnyűatlétikai Európa-bajnokságot. A világnak erre az egyik legnagyobb versenyére augusztusban Prágában kerül sor. A prágaiak onnantól szívesebben vállalkoztak a házigazda szerepére, hiszen a csehszlovák könnyűatlétika, az első egyikeként az európai kontinensen, már 1897-ben eredményes munkáról számolhatott be.

Az Európa-bajnokság színhelye az Evzen Rosický stadion, a prágai Strahov-dombon, már eddig is számos jelentős sportesemény színhelye volt. A sportkomplexumot átépítették. A stadion rekonstrukciójában, bővítésében több mint 50 cseh vállalat és cég vett részt. Az átépítés befejeztével ez a stadion a legmodernebb hasonló létesítmények egyikeként számít. A stadion 47 ezer vendég befogadására alkalmas, ülőhelyeinek száma 11000. A rájátszás mindeninén kiváló a pályákra és a világitó eredményjelző táblákra. Újdonság a televíziós híd, amely hordozható kamerával lehetővé teszi azt, hogy a tv-nézők az egész pály területén folyó küzdelmeket közeli felvételen követhessék. Új fedett tribünök épülnek, külön edzőstadion lesz, számos szociális, egészségügyi létesítmény, edzőszobák, klubhelyiségek, öltözők biztosítják a sportolók kényelmét. Az edzőstadion mellett új épület emelkedik, amely sajtóközpont céljait szolgálja.

mb HIRDETÉSEK

Elcsereimémbombáért, tanácsai, kétszobás, komfortos lakószobát hasonlóan, vagy egyszerűbb lakóházat. Válaszokat „Sürgős 2052” jellegűre a Mecseki Bányász komlói szerkesztőségébe.

TOTO

Hétégi Totó tippeit Juris Emili, a Mecseki Szénbányák Kőszepi Gépipéremek művezetője adta:
— Husz éve totóztam, de nagy nyarártomány még nem volt. Mindig úgy vagyok, most majd sikerül! Ezúttal már az NB II-től kezdve csapatok, sok az ismeretlen együttes az átszervezéssel. Tippeimet kollektív és sima személyesen is megajtsom az augusztus 6-1, 31-i fagadási hétén:

1. Budapest-Szeged	1	x
2. Építők SC-Kossuth KFSE	1	x
3. Ikarus-Balassagyarmat	1	x
4. BKV Előre-Ganz MAVAG	1	x
5. Péntegyűző-Bp. Spartacus	1	x
6. Dunaujvárosi E.-BVSC	1	2
7. Miskolc-Papp J. SE	1	1
8. Szolnoki MAV-Szolnoki MTE	1	1
9. Ózd-Káosz-Békéscsaba	1	2
10. Kaposvári-Nagykanizsa	1	2
11. Békéscsaba-Darog	1	2
12. Bauvitbányász-MAV DAC	1	2
13. Rákóczi SE-Fűzfő	1	x

Pólmérkőzések:
14. Országos-PVSK x
15. MAV NTE-Pét 1
16. Komló-Stekszárd 1

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a heti totóeredmények az illeték levonása után a következők: 13 plusz 1 találatos 2 db, nyereménye 191 174 forint, 13 találatos szelvény 22 db, nyereménye 35 114 forint, 12 találatos szelvény 359 db, nyereménye 1005 forint, 11 találatos 6560 db, nyereménye 86 forint, 10 találatos 42 728 db, nyereménye 20 forint.

SPORT

A labdarúgó NB I. sorsolása

- Az MLSZ-ben elkészült az NB I. osztályú labdarúgó-bajnokság 1978-79. évi időnyének ázi sorsolása. A bajnoki rajt augusztus 26-án lesz, majd a székelys szombat-szerdai „menetrenddel” december 20-án lezáródik be a bajnoki év első fele.
- Az első kettős mérkőzés szeptember 2-án lesz a Népstadionban: Vasas-MTK-VM és Bp. Honvéd-U. Dózsa. Utána még négy alkalommal, szeptember 9-én és 30-án, október 4-én és 21-én bonyolódik le rangadó a legnagyobb magyar sportlétesítményben.
- VIII. 26., SZOMBAT, I. FORDULÓ:**
STC-FTC, Bp. Honvéd-Tatabánya, MAV Előre-PMSC, Csepel-Videoton, Vasas Izzó-U. Dózsa, Vasas-DVTK, MTK-VM-Dunaújváros, Haladás-ZTE, Rába ETO-Békéscsaba.
- VIII. 30., SZERDA, II. FORDULÓ:**
FTC-MAV Előre, Békéscsaba-Bp. Honvéd, Videoton-STC, U. Dózsa-Rába ETO, DVTK-MTK-VM, Dunaújváros-Vasas, Tatabánya-Csepel, ZTE-Vasas Izzó, PMSC-Haladás.
- IX. 2., SZOMBAT, III. FORDULÓ:**
Vasas-MTK-VM (17.15, Népstadion), Bp. Honvéd-U. Dózsa (19.00, Népstadion), Rába ETO-FTC, MAV Előre-Videoton, Tatabánya-DVTK, Csepel-Dunaújváros, Haladás-Békéscsaba, STC-ZTE, Vasas Izzó-PMSC.
- IX. 9., SZOMBAT, IV. FORDULÓ:**
MTK-VM-Bp. Honvéd (17.15, Népstadion), FTC-Vasas (19.00, Népstadion), DVTK-U. Dózsa, Videoton-Tatabánya, Dunaújváros-MAV Előre, Békéscsaba-Csepel, ZTE-Rába ETO, PMSC-STC, Haladás-Vasas Izzó.
- IX. 23., SZOMBAT, V. FORDULÓ:**
ZTE-FTC, Bp. Honvéd-DVTK, U. Dózsa-Videoton, MAV Előre-Tatabánya, MTK-VM-Békéscsaba, Vasas-Haladás, Rába ETO-Dunaújváros, Csepel-PMSC, STC-Vasas Izzó.
- IX. 30., SZOMBAT, VI. FORDULÓ:**
Vasas-U. Dózsa (17.15, Népstadion), FTC-MTK-VM (19.00, Népstadion), Dunaújváros-Bp. Honvéd, Videoton-ZTE, DVTK-MAV Előre, Vasas Izzó-Csepel, Tatabánya-Rába ETO, Békéscsaba-PMSC, Haladás-STC.
- X. 4., SZERDA, VII. FORDULÓ:**
Bp. Honvéd-Vasas (17.15, Népstadion), U. Dózsa-FTC (19.00, Népstadion), PMSC-MTK-VM, Videoton-DVTK, Csepel-MAV Előre, Békéscsaba-ZTE, Dunaújváros-Vasas Izzó, STC-Tatabánya, Rába ETO-Haladás.
- X. 14., SZOMBAT, VIII. FORDULÓ:**
FTC-PMSC, MAV Előre-Bp. Honvéd, Vasas-Videoton, U. Dózsa-Békéscsaba, MTK-VM-Rába ETO, ZTE-Dunaújváros, DVTK-STC, Tatabánya-Vasas Izzó, Haladás-Csepel.
- X. 21., SZOMBAT, IX. FORDULÓ:**
MTK-VM-U. Dózsa (17.15, Népstadion), Bp. Honvéd-FTC (19.00, Népstadion), Békéscsaba-Vasas, Videoton-Haladás, STC-MAV Előre, PMSC-ZTE, Vasas Izzó-DVTK, Dunaújváros-Tatabánya, Csepel-Rába ETO.
- XI. 4., SZOMBAT, X. FORDULÓ:**
FTC-Békéscsaba, Rába ETO-Bp. Honvéd, Tatabánya-MTK-VM, ZTE-Vasas, PMSC-Videoton, U. Dózsa-Dunaújváros, DVTK-Haladás, STC-Csepel, MAV Előre-Vasas Izzó.
- XI. 8., SZERDA, XI. FORDULÓ:**
Haladás-FTC, Bp. Honvéd-ZTE, Csepel-U. Dózsa, Vasas-Tatabánya, MTK-VM-STC, Rába ETO-PMSC, Vasas Izzó-Videoton, MAV Előre-Békéscsaba, Dunaújváros-DVTK.
- XI. 18., SZOMBAT, XII. FORDULÓ:**
FTC-Vasas Izzó, Videoton-Bp. Honvéd, U. Dózsa-Haladás, ZTE-MTK-VM, STC-Rába ETO, Vasas-MAV Előre, Békéscsaba-Dunaújváros, Tatabánya-PMSC, DVTK-Csepel.
- XI. 25., SZOMBAT, XIII. FORDULÓ:**
DVTK-FTC, PMSC-U. Dózsa, Csepel-Vasas, Bp. Honvéd-STC, MTK-VM-Videoton, Dunaújváros-Haladás, Rába ETO-Vasas Izzó, Tatabánya-Békéscsaba, MAV Előre-ZTE.
- XII. 2., SZOMBAT, XIV. FORDULÓ:**
FTC-Videoton, Vasas Izzó-Bp. Honvéd, Békéscsaba-DVTK, Haladás-MTK-VM, U. Dózsa-Tatabánya, PMSC-Dunaújváros, MAV Előre-Rába ETO, STC-Vasas, ZTE-Csepel.
- XII. 9., SZOMBAT, XV. FORDULÓ:**
Dunaújváros-FTC, Videoton-Békéscsaba, U. Dózsa-STC, MTK-VM-Vasas Izzó, Vasas-Rába ETO, DVTK-PMSC, Tatabánya-ZTE, Bp. Honvéd-Csepel, Haladás-MAV Előre.
- XII. 16., SZOMBAT, XVI. FORDULÓ:**
FTC-Tatabánya, STC-Dunaújváros, Rába ETO-Videoton, Vasas Izzó-Békéscsaba, PMSC-Vasas, ZTE-DVTK, Csepel-MTK-VM, Bp. Honvéd-Haladás, MAV Előre-U. Dózsa.
- XII. 20., SZOMBAT, XVII. FORDULÓ:**
Csepel-FTC, Videoton-Dunaújváros, Békéscsaba-STC, Vasas Izzó-Vasas, DVTK-Rába ETO, MTK-VM-MAV Előre, U. Dózsa-ZTE, Tatabánya-Haladás, PMSC-Bp. Honvéd.
- AZ ŐSI IDÉNY TOVÁBBI PROGRAMJA:
Szeptember 6.: az A-válogatott edzőmérkőzése, csehszlovák klubcsapatok. Szeptember 13.: UEFA-nap. Szeptember 20.: Finnország-Magyarország EB-selejtező mérkőzés, Helsinki. Szeptember 27.: UEFA-nap. Október 7.: magyar A- és utánpótlás válogatott alkészületi mérkőzése. Október 11.: Magyarország-Szovjetunió EB-selejtező mérkőzés, Népstadion. Törökország-Magyarország utánpótlás Európa-bajnoki mérkőzés. Október 18.: UEFA-nap. Október 23.: Magyarország-Románia utánpótlás Európa-bajnoki mérkőzés. Október 28.: Magyarország-Magyarország Európa-bajnoki selejtező mérkőzés. November 1.: UEFA-nap. November 14.: NSZKB-Magyarország/B válogatott mérkőzés. November 15.: NSZKB-Magyarország válogatott mérkőzés, Frankfurt am Main. November 22.: UEFA-nap. December 6.: UEFA-nap.

Balaton Kupa 4. Komlói Bányász

Fonyódon július 21—22—23-án rendezték meg a hagyományos férfi kézilabda Balaton Kupát. A meghívott 11 csapatban ott voltak a Komlói Bányász NB I-es sportolói is. A Bányász a selejtezők során minden mérkőzését megnyerte és bekerült a négyes döntőbe, ahol a három NB I-es csapat mellett két képviselték az alacsonyabb osztályt. Bár a négyes döntőben csupán egy döntetlen futotta erejükből a Vasas ellen, nem vallottak győzeget a fiatal kék-fehérek.

A selejtezők eredményei: Komlói Bányász—Hódmezővásárhely 21:12, Komlói Bányász—Bodakajtor 14:12, Komlói Bányász—Székesfehérvári MAV Előre 12:8, Komlói Bányász—Nagyatád 41:8. A döntő eredményei: Debreceni Dózsa—Komlói Bányász 27:19, FTC—Komlói Bányász 26:18, Komlói Bányász—Bp. Vasas 28:28. A torna végeredménye: 1. Debreceni Dózsa, 2. FTC, 3. Bp. Vasas, 4. Komlói Bányász. A torna legjobb kapusának járó díjat Jáger Vendel, a Komlói Bányász játékosa kapta.

Ismét az integra

Kispályás labdarúgó-mérkőzést rendeztek a közelmúltban a Kossuth-bányai távútlók november 7-e és az integra Gagarin brigádja részvételével. Az immár hagyományosan megrendezésre kerülő mérkőzést ezúttal az integra műhely labdarúgói nyerték 4:1 arányban. Képünkön a mérkőzés egyik izgalmas pillanata látható. Podpác Zoltán fel-

Termelési jelentés

A Mecseki Szénbányák üzemében július hónapban a vállalati lemaradás 6795 tonna.

Külfejtési Üzem	111,1	+ 3576
Vasas Bánya	108,5	+ 2517
Zabák-bánya	107,6	+ 3000
Pécs-Bánya-üzem	103,8	+ 1794
Észak-Bányaüzem	100,6	+ 65
Kossuth-bánya	80,1	-10 740
Bétabánya	73,3	- 7200
Tanbánya	108,8	+ 193

A Kossuth-bányai és Bétabányai gyenge termelés oka a közetmozgás, illetve a telepek nagyfokú elmeddülése. Ez a 6795 tonnás júliusi lemaradás az eredményezte, hogy az év kezdettől összesített termelési tervünket 99,9 százalékra teljesítettük. A tervtől való lemaradás — 928 tonna.

A tervezettnél több szén

A Népszabadság augusztus 6-ji számában tudósított arról, hogy az elmúlt félévben jelentősen növekedtek az energiahordozók iránti igények — a népgazdaság több szénat, földgázt, kőolajat és kőolajterméket használt fel a tervezettnél. Ezt a növekedést részben a tervszerűen beérkezett import energiahordozók, részben a hazai energetikai ágazatoknak a tervezettnél gyorsabban növekvő termelése tette lehetővé.

A szénbányászat első féléves termelési tervét 30 ezer tonnával teljesítette túl. A mélyművelésű bányászat lemaradását a visontai lignittermelés jelentősen növekedése ellensúlyozta. Kokszból az első félévre tervezett 463 ezernél 23 ezer tonnával termeltek többet. Tüzfából a 430 ezer tonnás mennyiség lehetővé tette a lakosság igényeinek zavartalan kielégítését. Az energiaigények várhatóan az év második felében tovább növekednek, többek között a mezőgazdaságnak a csapadékos időjárás miatt nagyobb felhasználása, valamint a várható bőszes termelés növekedésénél. Az igények kielégítésére a tervek szerint a kőolajtermelés 40 ezer tonnával, a földgáztermelés 300 millió köbméterrel haladja meg az egész évre tervezett mennyiséget. Ezen felül az import növelésre is szükség lesz. Ezért a továbbiakban is fontos szerepet kap az energiahordozókkal való egyszerű gazdálkodás, a takarékoság.

Leszállás előtt

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló város Bizottságainak hetilapja

XVI. évfolyam, 32. szám Ára 1 forint 1978. augusztus 8., kedd

A bányászok megbecsülését fejezi ki Harmincmillió forintot biztosított a kormány

A Minisztertanács 8/1978. (II. 1.) számú rendeletében módosította a Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló rendelet 99. §-ának (1)–(2) bekezdését.

A fenti rendelet szerint kerül megterítésre azoknak a kárigénye, akiknek foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos igényük 1975. január 1. után, tehát hároméves elévülési időn belül keletkezett, függetlenül attól, hogy az igényt esetleg az üzem, vagy a bíróság elutasította. Az 1975. január 1. előtt jelentkezett igény is megterítésre kerül, ha nem következett be az elévülés és a bíróság 1978. január 1-ig nem hozott jogerős elutasító ítéletet. A kárigények megterítését a vállalat igazgatósága utasításban rendelt el és ennek alapján az üzemek vezetői megtették a szükséges intézkedéseket a kárigények kielégítésére. Ez a munka az üzemekben folyamatosan dolgozó, vagy nyugdíjas igény jogosult érdekeinek figyelembevételével történik.

Mindaddig problémát jelentett azonban azoknak a dolgozóknak, illetve nyugdíjasoknak a jogos követelése, akiknek kárigénye 1975. január 1-e előtt keletkezett és elévült, vagy a vállalat kárfelelőssége hiányában elutasításra került.

— **Hány embert érintett ez?** — kérdeztük Balogh Kálmánt, a SZOT munkavédelmi felügyelőjét.

— Népgazdasági szinten 1525-öt. Ebből 1072 a Mecseki Szénbányák dolgozója, illetve nyugdíjasa. Életkoruk megoszlása: 60 százaléuk 60 év feletti, 25 százaléuk 50–60 éves, s mindössze csak nyolc száza-

Kiket érint a szilikózisrendelet?

lékuk nem érte el az 50 éves kort.

— Örömmel halljuk, hogy kormányzinten foglalkoztak a bányászok sérelmével, és már a döntés is megszületett, amely orvosolja a panaszokat...

— Az ügyben már régóta folynak a tárgyalások — mondta Balogh Kálmán. — A bíróságok hiába hoztak döntést a dolgozók kártérítésére, a vállalatok anyagi helyzete nem adott lehetőséget ennek lerendezésére. Az illetékes szervek különböző alternatívákat dolgoztak ki, miként lehet a bányászok problémáira megoldást találni. Ez ellen vita, ellenvetés egy pillanatra sem volt, csak meg kellett találni a megfelelő formát. Az illetékes szervek alapvetően politikai kérdésnek tekintették az ügy mielőbbi lerendezését. Persze, a Munka Törvénykönyve módosítása nem megy egyik napról a másikra. A döntés kivitelezése végül is két lépcsőben történt. Az első, a már ismeretes 8/1978. (II. 1.) minisztertanácsi rendelet, amely 1978. január 1. napjától módosítja a Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló 99. §. (2) bekezdését. E módosítás alapján a vállalat vétkességgel való tekintet nélkül az üzemi balesethez hasonlóan a foglalkozási megbetegedésből eredő kárért is kárfelelősséggel tartozik.

— Mit tartalmaz a napokban megjelenő minisztertanácsi határozat a foglalkozási betegség miatt megrokkant egyes dolgozók kivételes kártalanításáról?

— A rendelet konkrét megfogalmazása:

① Szilikózis, vagy más, a 17/1975. (IV. 14.) MT. számú rendelet II. sz. melléklete szerinti foglalkozási betegség miatt baleseti rokkantsági nyugdíjban részesítendő azokat a személyeket, akiknek munkáltatójukkal szembeni kártérítési igénye 1978. január 1-e előtt elévült, vagy akiknek igényét jogerős bírói ítélet elháríthatatlanság címén elutasította, 1978. szeptember 1. napjától havi 1000–2000 forint járadékot kártalanítani kell.

② a) A kártalanítási járadékot méltányossági alapon, az adott szakmától, az abban jelenleg kialakult átlagkeresettől, a nyugdíjbanvalóság időpontjától és a munkaképesség csökkenésével függően egyenként differenciáltan — külön kérelem nélkül — hivatalból kell megállapítani. A kártalanítási járadék megállapításáról és folyósításáról a SZOT Társadalombiztosítási Főigazga-

tóság a Munkaügyi Minisztériummal egyetértésben gondoskodik.

b) A kivételes kártalanítást megállapító határozatot is orvosattal megtámadni nem lehet. A kártalanítási járadék jogosultság megállapítása, vagy a járadékösszeg felemelése iránt munkaügyi vita nem kezdeményezhető.

③ A kártalanítási járadék összegét az átlagos béréfjellesztéssel arányosan a nyugdíjkorhatárnak a rokkant dolgozó által történő betöltéséig emelni kell. Ezt követően a járadék és a rokkantsági nyugdíj együtt összegét a nyugdíjas éventéki rendszeres emeléséről szóló jogszabályok szerint növelni kell.

④ Az a vállalat, amelyiknél a dolgozó megrokkánása előtt utólagra töltött be foglalkozási betegség veszélyével járó munkakört, a kártalanítási járadék kifizetésére kerülő összegét köteles a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóságnak éventéki előre megteríteni.

⑤ Ez a határozat 1978. szeptember 1-én lép hatályba.

— Milyen elv alapján született a rendelet?

— Egyértelműen válaszolhatom, hogy méltányossági alapon a kormány e rendelet meghozatalával is szeretné kifejezésre juttatni megbecsülését a bányászok iránt! Minden törekvés arra irányul, hogy a népgazdasági szempontból oly fontos magyar bányászat megfelelő helyére kerüljön.

— A kormány 30 millió forintot áldoz a kártérítésre. A bányászok 1000–2000 forintot kapnak. A differenciálás hogyan történik?

— Mindenképpen azt szeretnénk, hogy a differenciálás igazságos és a bányászok körülményeinek megfelelő legyen. A napokban széleskörű akció kezdődött. Minden érdekelt kérdőívet kap, amelynek kitöltése után a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatósága meggyőződik a dolgozók életkörülményeiről. Az összeg megállapítása, vagyis a differenciálás ennek alapján történik.

— A dolgozók mikor kaphják kézhez a megérdemelt összeget?

— Az ügy lerendezése gyors intézkedést igényel. Az illetékes helyi szervek vállalták, hogy akár munkaidőn túl is elvégzik a „felméréseket”. A dolgozók az előreláthatólag szeptemberi nyugdíjjal együtt kapják meg a kártérítési összeget. — válaszolta a SZOT munkavédelmi felügyelője.

Vincze Viktor

Vendégünk volt

Michal Stancel, csehszlovák szövetségi munka- és szociálisügyi miniszter az elmúlt napokban Magyarországon üdült, amelynek kapcsán partnere, dr. Trethon Ferenc munkaügyi miniszter meghívásának tett eleget. Programja során látogatást tett Baranyában, ahol a Mecseki Szénbányák meghívásának eleget téve az elmúlt héten vállalatunkat is felkereste, ahol Garamvölgyi János igazgató és dr. Schwarz József, a pártbizottság titkára fogadta. A vendéglátók a szénbányászat munkájáról a bányászati munkafeltételekről, bérézésről és a bányászok szociális körülményeiről adtak tájékoztatást. A pécsi KONZUM Aruházban elsősorban a gyermekgondozási segítyen lévő kismamák helyzetéről tájékozódott, majd Pécs város nevezetességeivel ismerkedett. Képviseletünk: a pécsi Misina-tetőn a televíziótorony megtekintésére indul. Balról jobbra az első sorban: dr. Trethon Ferenc, Michal Stancel és Garamvölgyi János. Fotó: Laufer

A tervet 102,1 százalékra teljesítették Férfikabátok Kuwaitnak

Idén lesz tizesztendő a Május 1. Ruhagyár komlói gyáregysége. A jubileum miatt sem mindegy, hogyan zárják ezt az évet a komlóiak. Még csak augusztus irunk, mégis az eddigi eredményekről és a további tervekről érdeklődtünk Mátyusné Varga Mária műszaki vezetőtől.

— Jól sikerült az első félév. Létszámarányos tervünket százalékosan teljesítettük. Nemcsak mennyiségileg, minőségileg is jól dolgoztunk; munkadarab-minőség leértékelésünk 0,18 százalékos volt, jobb mint a tavalyi. A belkereskedelemléni férfi, női átmenni kabátokat, szoknyákat gyártottunk, összesen harminchatezer-kettőszázötvennyel darabot. A Szovjetunióba ötvennégyezer-háromszázhetvennégy, Kuwaitba tizenegyszer-négyezer-nyolcvanhét férfi kabátot exportáltunk.

— Az első félév után két hétre leállt a gyár. Mindenki elment szabadságra. Nem hátráltatja majd ez a következő időszak munkáit?

— Már hagyomány, hogy minden esztendőben nyáron két hétre leállunk a termeléssel. Az első héten — még akiknek nem volt elegendő szabadsága — bejártak dolgozni, a második héten viszont már a karbantartási munkálatokat végezték a gyáregységben. Felújították a befejezőszalagot, kifestették a termeket, folyosókat, felújították a gépeket, elvették a karbantartási munkálatokat a villany- és gőzhálózatot, lemosták az ablakokat, kitakarították a legkisebb zugokat is. Muszáj volt leállni, mert az áram és a gőznyomás alatt nem tudtak volna dolgozni a karbantartók.

— Hogyan lagadják az egy-egy „kényszer szabadságot” a dolgozók?

— Már az év elején megtudták, hogy mikor lesz az évi kéthetes szünet, és úgy próbálták a szabadságukat megszervezni, hogy erre az időszakra essen a nyári beutaló, vagy a külföldi utazás. A nyári szünet eddig csak az egészen fiatal dolgozóknak okozott gondot, akiknek még nagyon kevés a szabadságuk. A „törzsgárdatagjainknak” nincs kifogásuk a kéthetes szünet ellen.

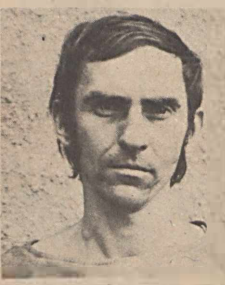
— Július harmincegyedikén ismét megindult a termelés. Mielyen terveik vannak a második félévre?

— Ott folytatjuk a munkát, ahol abbahagytuk. Hét szalagon kuwaiti megrendelőknél gyártunk laminált és szövetykabátokat, három szalagon az amerikai „Virány” cégnek férfikabátokat, két termelő egységünkön női kabátokat. Valószínű azonban, hogy átszervezés után áttérünk a hazai piac férfikabátaira. Sajnos a tervek teljesítésében nagy gondot okoz a létszáhiány. Már várjuk a szeptember közepét, amikor „megnyílnak” az óvadék, a bőlcsődék és néhány dolgozónk visszajön a gyermekgondozási szabadságról. És bár valamennyien az állandó délelőtti műszakot vállalják csak, mégis számítnak rájuk, mert akkor legalább tizenöt fővel többben leszünk... — fejezte be a tájékoztatást Mátyusné Varga Mária, a Május 1. Ruhagyár komlói gyáregységének műszaki vezetője.

— pd —

Éljenjáromink

A MECSEKI SZÉNBÁNYÁK GÉPKOCSI ÜZEMÉNEK PÉCSI TELEPÉRŐL

Jelenjary János karosszérialakos

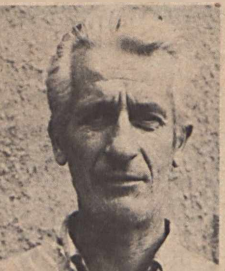
Kiskovács István autószerelő

Koska János autószerelő

Mészáros Lajos tehérgépkocsivezető

Miklós Lajos személygépkocsivezető
Fotó: Malietics

Kibővített ülést tartott Pécs-bányászati pártbizottsága

Változtatlan feladat: a cselekvési programban foglaltak maradéktalan végrehajtása

Július 31-én délután tárgyalta Pécs-Bányászati vezetők párttestülete az üzem első fél-éves munkáját, a cselekvési program végrehajtásának helyzetét. Az ülésen részt vettek az üzem szervezeti bizottságának tagjai, valamint a gazdasági vezetésből is mindazok, akik az üzem egy-egy nagyobb egységének vagy fontosabb területének a munkáját irányítják.

A fél-éves munkáról készített összefoglaló jelentést — a végrehajtó bizottság megbízásából — Zaboki Béla üzemvezető terjesztette a testület elé. A több mint két és fél órás vitában tízenketten szóltak fel: kifejtve véleményüket a végzett munkáról, javaslatokat adva a továbbhaladásra.

A testület megállapította a szertartás az üzem dolgozó kollektívájának első fél-éves munkája — lényegét tekintve — eredményes volt; jelentős lemaradás az üzem tevékenységét jellemző termelési-gazdasági mutatók között egyenlő sincs. De ugyanakkor a munka hiányszegénységére utal, hogy kisebb elmaradás a tervezettől több területen jelentkezik. Ezeknek vannak külső — nem az üzem tevékenység fogvatartásából származó — okai is, de az okok között fellelhetők a belső okok is; olyanok, amelyeket gondosabb, körültekintőbb, szervezettebb munkával feltűnően el lehetett volna kerülni. Mert igaz az, hogy az első fél-évesben a muszákszám — elsősorban a beteg-muszakok növekedése miatt — a tervezettnél kedvezőtlenebbül alakult, de ehhez hozzá kell mindjárt tenni: a rendelkezésre álló muszakok felhasználása sem mindig a legcélszerűbben történik, van még szervezetlenség; egyes területek között indokolatlan eltérések vannak a követelményekben, lehet még találni a munkafegyelmel lazaságait és a nem kellően kialakított érdekeltségi viszonyokat is. Igaz az, hogy a tervezett és számbavételre vett berendezések közül többnek alkalmazására — üzemben kívül álló okok miatt — eddig még nem kerülhetett sor; de igaz az is, hogy a Tamrock fúrókocsi folyamatos és terv szerinti üzemeltetését sem sikerült biztosítani, pedig az — nagyjából a tervezett idő óta — rendelkezésre áll. Igaz az, hogy a fejtesek a tervezettnél valamivel kedvezőtlenebb geológiai adottságokkal rendelkeznek, de vitathatatlan, hogy a fejtesi teljesítmények elmaradásában nem csak ez játszott szerepet, hanem a fejteseket kiszolgáló munkák bizonyos fokú szervezetlensége is.

Van tehát javítani való a munka minden területén. Kiemelt hangsúlyt kapott a vita során, hogy az eddigig nagyobb gondot kell fordítani az emberi tényezőkre; arra, hogy mindenki érte feladatát; tudja, hogy mit várnak tőle és tapasztalja: hogyan kapcsolódik össze az általa végzett jobb munka a saját — közelebbi és távolabbi — életkörülmé-

nyének a javulásával. Fel kell készíteni az érintett csoportokat a fejlettebb technika fogadására: nem csupán abban, hogy megtanulják annak biztonságos és balesetmentes kezelését; de abban is, hogy megértik; alkalmazása nagyfokú emberi felelősséget is jelent, mert folyamatos alkalmazásuktól nemcsak a munka megkönnyítését, hanem nagyobb termelékenységet is el kell várunk. Az első ilyen konkrét feladat már belátható közelségbe került, hiszen az Airbraker berendezés augusztus vége felé munkába áll.

A párttestület úgy foglalt állást: változatlanul az éves cselekvési programban meghatározott feladatokra kell végrehajtani — de az első fél-évesnél kicsit jobban, nagyobb körültekintéssel és odaadással. A feltételek az éves terv siker teljesítéséhez adottak; a lehetőségekkel élni kell. A sikeres munkához viszont elengedhetetlen a körültekintőbb vezetés és a legyelmeltebb végrehajtás. Tovább kell jár-

tani a szakmai és politikai vezetés együttműködését is. Fokozni kell a kiadott feladatok végrehajtásának ellenőrzését, így például a II. fél-éves során gyorsított ütemben be kell mutatni az üzemvezetői tanács előtt a cselekvési program egyes részfeladatainak végrehajtásáért felelős személyeket. Szükség lesz pártmunkásokra is: ezek legyenek jól előkészítettek; kellő termelékenységgel, a rendelkezésre álló munkaidőt minél teljesebben kihasználják.

Mindezek megvalósításának legfőbb biztosítékát a pártbizottság az üzem munkáskollektívájának erejében, összeforrtóságában, szakmai tudásában és politikai tudatosságában látja. Ez a kollektíva az elmúlt évek során jónéhány szer bebizonyította: képes a legnehezebbnek látszó feladatok megoldására is.

A pártbizottsági ülés a fentiekben túlmenően elfogadta a II. fél-éves munkatervét, majd néhány egyéb ügyet tárgyalt.

K. Gy.

Bányajárás Bétáról Vasasra

Negyedszázados fennállásának egyik legkritikusabb időszakát éli Béta-bányászati üzem. Az üzem nehézségei korlátozta feladat végrehajtásának lehetőségéről beszélgettek az elmúlt héten a vállalat és az üzem vezetői az ülésben. A munkamegbeszélést követő bányajárás során — amelyben ellenőrizték a bétai szén Vasason keresztüli történő Pécs-üveggyre szállítását — részt vett Dr. Schwarcz József, az MSZMP Mecseki Szénbányák

bizottságának titkára, Keszler Ferenc, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára, Zentai József, a vállalati pártbizottság osztályvezetője és a vállalati KISZ-bizottság részéről Vass László. Az üzem vezetők által kísért vállalati bányajárás két bányász föld alatti határán a vasási üzem vezetői fogadták, és tájékoztatták őket a vasási kiszállítás után a két üzem együttműködésének helyzetéről.

Naplrendszen: a műszaki fejlesztés

A gazdaságpolitika kulcskérdése

Fontos téma a Mecseki Szénbányák gazdaságpolitikájának kulcskérdése, a műszaki fejlesztéssel való foglalkozás — állapította meg dr. Schwarcz József a zárszavában, augusztus harmadikán, az MSZMP Mecseki Szénbányák Bizottsága végrehajtó testületének ülésén, amelynek napirendjén az a jelentős szerepet, amely a műszaki fejlesztési munka helyzetét és feladatait rögzítette. Az előterjesztés nem csupán összegezte, hanem elemezte a meglévő gépek és berendezések kihasználtsági fokát is. A végrehajtó bizottság másfél évvel ezelőtől, 1977. március 31-i ülésén foglalkozott a műszaki fejlesztéssel, most ezen az ülésen hozott határozatának a végrehajtására tért vissza. Megállapított nyert, hogy a fejlesztési programnak megfelelően jelentős kísérletek történtek a bányabeli munkák gépésztésére. Így kiemelten a SOW 40, az ASCS, az SWS-4E szengyalu, a Hausher-

talpszédőgép, a TAMROCK fúrókocsi üzemeltetési adataival igazolták a fejlesztési elképzelések zömének helyességét. A testület pozitívan ítélte a vállalat kockázatvállaló kedvét és azt megerősítve, a jövőben elsősorban a komplex fejtesgépésítés megvalósítását tűzte ki célul, ennek súlypontjára hívta fel a figyelmet. A vitában véleményt nyilvánított: Bárány György, Fulmer József, Gergő György, Jankovics Remus, Jazbinsk Vilmos, Teleki Tibor, Tiszai László és Szilágyi Sándor. Az előterjesztett jelentést a végrehajtó bizottság elfogadta.

Ezen az ülésen két üzem, a gépkocsi üzem és a központi gépuzem szolgált be a testületnek az üzem cselekvési programok végrehajtásának helyzetéről.

A végrehajtó bizottság befejezésül egyéb ügyeket tárgyalt.

— Cs —

A világűr meghódításának nemzetközi programja

Egyenlő jogok

A RAKÉTA- ÉS ŪRTECHNIKA hatalmas fejlődése nemcsak a tudomány előtt nyitott meg eddig elzárt területeket, hanem sok földi, gyakorlati kérdés megoldásában is segítségünkre volt. Bár az űrkutatás döntő hányada a Szovjetunióra és az Egyesült Államokra jut, az űrhajók feléltetését folytatott kísérletekben és vizsgálatokban mind több ország kapcsolódik be. Az országok egyre inkább arra törekednek, hogy erőiket egyesítsék a világűr tanulmányozására és meghódítására érdekében. Az űrkutatásban kiemelt, kooperáció alapú gondolat, hogy minden résztvevő legjelentősebb tudományos vívmányait hasznosítsák a közös munkában. Egyrészt bármely ország tudósai egyenlő jogokkal részt vehetnek az űrkutatás nagy vállalkozásaiban, másrészt országok ipara méltóképpen hozzájárulhat a vállalkozások technikai sikeréhez.

A nemzetközi együttműködés — ezen a téren — számos csatornán keresztül valósul meg. Külön e célra létrehozott két- és többoldalú nemzetközi szervezetek működnek, tudományos konferenciákat és kongresszusokat hívnak össze, tudományos és műszaki információcserét folytatnak.

MIND KITERJEDTEBB a szocialista országok együttműködése. Közös munkájuk még 1957-ben, a műholdak megfigyelésével, az elért eredmények elméleti és gyakorlati hasznosításával kezdődött. Kezdetben a megállapodások túlnyomórészt kétoldalúak voltak, majd 1962-től az együttműködés többoldalúvá vált. Így lehetőség nyílt még bonyolultabb kutató- és geofizikai kísérletek folytatására planetáris méretekben, de ehhez több ország tudósainak közös erőfeszítésére, csillagászati és rádiótechnikai obszervatóriumainak, geológiai megfigyelő hálózatának bevonására volt szükség.

A SZOVIET KORMÁNY kezdeményezésére 1965 novemberében Moszkvában a szocialista országok képviselőinek részvételével megnyílt egy értekezlet, amely elfogadta a világűr meghódítása új, nemzetközi programját. Az Interkozmosz keretében elfogadott munkaterv megszületése után két és fél évvel az első közös műhold megkezdte űrszolgálatát a földközeli pályán.

Napjainkban az Interkozmosz szputnyikok száma megközelíti a húszat. Ezeknek kívül mintegy hat Vertikál típusú geofizikai, néhány tuca kutatóműszerrel hordozó meteorológiai rakéta is felszállt. Ezek mind a szocialista országok tudósainak alkotásai voltak. A kísérletek újabb érdekes adatokat szolgáltatnak a Napról, a kozmikus sugárzásról, a Földet körülvevő világűr természetéről, a Nap és a Föld egymással szembe fordított hatásairól.

Az utóbbi években az Interkozmosz fegyvertára új, a korábbiaknál sokkal hatékonyabb műszerekkel felszerelt űrtechnikai eszközökkel, automata orbitális űrállomásokkal, műholdakkal gyarapodott. Mindez lehetővé teszi, hogy a kutatók még szélesebb körű és mélyrehatóbb vizsgálatokat folytassanak.

AZ INTERKOZMOSZ PROGRAMJÁNAK jellemző vonása a kutatók gyakorlati jellegűnek előtérbe helyezése, amely kézzelfogható eredményeket jelent a szocialista országok népgazdasági terveinek megvalósításában. Például a szovjet Orbitalis távközlési műholdak megkönyítik Mongóliát, és Kubával az információs cserét. Egy sor országban folytatnak kísérleteket a hírközlés korszerűsítésére műholdak segítségével. A meteorológiai műholdakról kapott információk feldolgozásának új módszereit alakították ki, amely lehetővé tette az előrejelzések megbízhatóságának fokozását.

A szocialista országok tudósainak közös munkájában jelentős helyet kapott a Föld világűrbeli történő kutatása módszereinek, műszereinek és más technikai eszközöknek kialakítása. Ilyen volt például 1976 novemberében a Szojuz-22 fedélzetén használt NDK gyártmányú MKF-6 hatobjektívus fényképezőgép. Ezzel több spektrummal szerzett információt a Föld felszínéről. Ebben az esetben is konkrét népgazdasági feladatokat oldottak meg a tisztán tudományos célok mellett.

Még nagyobb mértékben, mint a Szojuz-22 fedélzetén, törekedtek gyakorlati feladatok megoldására a Szojuz-6-ról készített, többzónás felvételekkel.

A szovjet és az NDK-beli tudósok együttműködésének tapasztalatai a bonyolult berendezés elkészítésében, annak az ember által vezetett űrhajókban és űrállomásokon történő kipróbálásában arra mutatnak, hogy még további nagy lehetőségek vannak a testvéri országok együttműködésének az űrkutatási programok megvalósítása terén is. Az űrhajósok családjára nemzetközileg is. Nemrég a szovjet űrhajósokkal egy cseh szlovák, majd egy lengyel űrhajós dolgozott együtt. A szocialista országok tudósai, mérnökei és tervezői új tudományos-műszaki, technológiai és orvosi laboratóriumi kísérleti programokat dolgoztak ki.

MECSEKI BANYASZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló város Bizottságának hetilapja

Feladók szerkesztője:
DR. CSÓKA MAGDA

Szerkesztőség:
7621 Pécs, Déryné utca 9.,
és

7300 Komló, Lenin tér 1.
Tel.: 11-337 (Pécs), 82-503 (Komló)
Üzem: 13-40, 13-41

Kiadás:
Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Feladók kiadója:
BRAUN KÁROLY

Készült Saphir 96-os
ofszet rotációs gépen
a Pécsi Szikra Nyomdában
Feladók vezetője:
SZENDRŐI GYÖRGY

Terjesztő: a Magyar Posta
Előfizethető:
A Mecseki Szénbányák Üzemében,
Komlón az üzem munkatársai
csoporthoz és a városi tanácsban
Index: 25-212.

ISSN 0134-0956

Jubileum

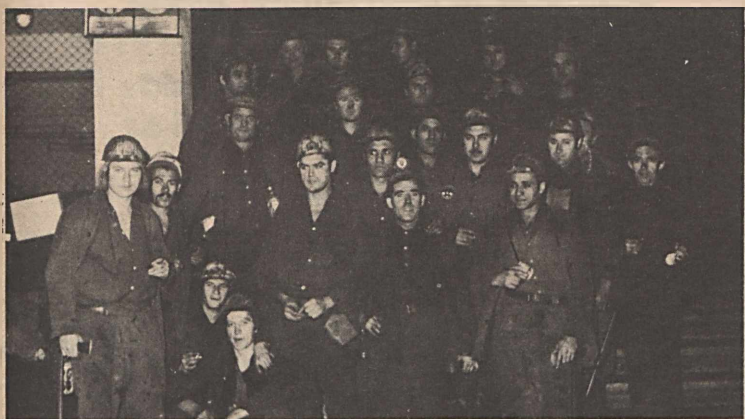
1968. augusztus 1-vel, 10 esztendeje, hogy üzleti és termelési kapcsolatot teremtett a Carbon Könnypipari Vállalat a holland KLM Haaksberggeni céggel.

Külföldi külkereskedelmi partnereink közül elsőként tartják számon az említett holland céget, amellyel hosszú távon a Hungarotex Textilekereskedelmi Vállalat közreműködésével mind a két vállalat neve eredményes évtizedről adhatnak számot.

Mágocon augusztus 22-én délelőtt 10 órakor, a konfektó kisüzemben kerül megtartásra a jubileumi ünnepség, amelyen a holland fél képviselői is részt vesznek. Ez alkalommal méltatják a két vállalat vezetői az elmúlt időszak fontosabb eseményeit.

A Mecseki Szénbányák kiváló brigádja

A Béta-bányai 2. számú fejtési szocialista brigád tagjai a kommunista műszakra ürtérnél lesszállás előtt

Többért-többet

Tanácskozások sorát tartották meg az elmúlt hetekben a Mecseki Szénbányák üzemének szocialista brigádjai, ahol számot adtak az év elején vállalt hármas követelmény — a munka, a képzés-művelődés és a közösségi tevékenység — tekintetében elért eredményeikről. De ugyancsak a témáról tárgyaltak a vállalat szakszervezeti bizottságai is, különös tekintettel a szocialista brigádvezetők V. országos tanácskozása óta eltelt időszakot alapul véve.

Az ösztöne beszéd, a szókimondás jellemezte a termelő munka élén járó brigádok tagjait, munkásokat, műszakiat, a testületek tagjait. A napi problémákon, a helyi jó és rossz tapasztalatokon túlmenően a jövő gondjait is feltárták, behatárolták a brigádvezetőkkel közösen foglalta össze munkaverseny-kirándozás a fentiekkel kapcsolatban hosszabb távra szóló feladatokat.

A párt Központi Bizottsága legutóbbi szocialista brigádmozgalmat fejlesztésére kiadott irányelveiben kimondta, hogy a szocialista munkaverseny-mozgalmat fejlesztése, a legjobbak erkölcsi és anyagi jutalmazását kell, hogy megvalósítsa. Eppen ezért a pártfőbizottság alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsa, a KISZ Központi Bizottságával és a Munkügyi Minisztériummal közösen foglalta össze munkaverseny-kirándozás a fentiekkel kapcsolatban hosszabb távra szóló feladatokat.

Mint az az év elején ismertté vált új munkaverseny-szabályzatból kiderül: a munkaverseny a munkavégzés magasabb fokú megnyilvánulása. Társadalmunkban ismert az XI. pártkongresszusnak az a célkitűzése, hogy az iparilag fejlett országok közé kerüljünk. Ez a cél valóságos, a gazdasági munka területén megvalósítható.

letén megvan az a feltétel ahhoz, hogy a szocializmus építését magasabb szinten és eredményesen folytassuk, a vállalatnál, de egyes üzemekben is. Ennek a feljebbjutásnak bevált eszköze a hatékonyság emelése. A hatékonyság munkavégzést pedig nem nagyobb erőfeszítéssel, hanem a munkavégzés úgynevezett szellemi tartalmának növelésével kell elérni. Ennek megfelelően: a szocialista munkaverseny a termelési-gazdasági tevékenységgel együtt, magában foglalja a korszerű szakismeretek és műveltség megszerzésére irányuló törekvéseket is.

A féléves értékelések beszámolóiból és az azt követő hozzászólásokból kitűnt: reálisabb és összehangoltabb együttműködésre van szükség a gazdasági vezetés és a szakszervezeti szervek munkamegosztásában. A munkaverseny irányítása a gazdasági szervek és vezetők, valamint a társadalmi szervek közös feladata. Szervezése és ösztönzése a gazdasági irányító munka szerves része, a gazdasági vezetők munkakörü kötelessége. A hatáskörök ezen meghatározásával megszűnik az eddigi gyakorlat, hogy a munka a gazdasági vezetők, a munkaverseny pedig a szakszervezetre tartozik. A munkaverseny irányítását ezért a szakmai vezetők a feladatuk, a verseny szervezésében a szakszervezet természetesen ezután is részt vállal.

A szocialista brigádok tanácskozásai, de a vállalati szervek ülésein is számos esetben elhangzott: nagyobb erkölcsi és anyagi megbecsülést kell szerezni a munkának és a munkavégzésben kitűnő munkásoknak, szocialista brigádoknak, munkások és műszakok kollektíváknak. Különösen vonatkozik ez a szocialista brigádokra, amelyek tevékenységükkel hozzájárulnak az üzemi, a vállalati eredmények gyarapításához. Elmondhatjuk: jóval az átlagot felül „tettek a köz asztalra”, sokat fáradoztak a feladatok megvalósításáért. A több munkéért, több jár nekik. Nem véletlen, hogy immár elérhetik a korábbi legmagasabb állami kitüntetését is. Am az éves értékelés még mesze van. Néhány üzemben — példaként említhetjük múlt heti számunkban közölt vasasi felhívást, a KMP és a KIMSZ 60. évfordulójára tiszteletre meghirdetett munkaverseny sikere érdekében — már tettek is, hogy megfelelően honorálják a rövid távú jó munkát is. De az is elhangzott az egyik vállalati szervet ülésén, hogy a Mecseki Szénbányák is fokozott figyelemmel kísérni — az eddigienél is jobban — az üzemek és szocialista kollektívák feladatainak megvalósítását.

K. L.

(APN)

Komplexen automatizált termelés

Tudomány és termelés: egység és ellentmondások

A TUDOMÁNY KÖZVETLEN TERMELEŐRŐVÉ VÁLT. Mi a lényege ennek a megállapításnak? Hiszen gyakran megtörténik, hogy a kidolgozott és bevezetett új technika és technológia hatékonysága nem kielégítő. Vajon ebben nem játszik szerepet a bevezetésre kerülő technika és technológia elvileg új jellege, valamint a termelés szervezésének, a műszaki és munkakaderek képzettségének elavult formái közti ellentmondások? Ezekre a kérdésekre válaszol A. Arakeljan akadémikus.

A jelenlegi szakasz fő sajátossága abban rejlik, hogy éppen a tudomány, annak eredményei határozzák meg a technika, a technológia és maga az üzemelés fejlődésének dinamikáját, formálják egyre progresszívabb, egyre nagyobb hatékonyságú struktúrákat.

A mai tudomány dinamizmusa és méretei párhuzamot alkotnak a világtörténelemben: az ismeretek terjedelme a tudományban tízezerként megkétszereződik, a biológiában azonban ez az idő fele akkora, a genetikában két esztendő, az atomfizikában és a kozmológiában pedig másfél esztendő.

AZT A TÉTELT azonban, hogy a tudomány közvetlen társadalmi termelőerővé vált, nem úgy kell értelmezni, hogy a termelőerők újabb elemei jelennek meg, hanem úgy, hogy a tudomány összenőtt a termelőerők fő elemeivel: a dolgozóval, a munka eszközeivel és tárgyival. A tudományos kutatások eredményei ezekben az elemekben materializálódnak, minőségileg átalakulnak és növelik azok munkaképességét.

Mint ahogy ez a számítástechnikából kitűnik, az automatizálás lehetővé teszi az új termék bevezetésére fordított költségek 45–75 százalékkal való csökkentését, a munkatermelékenység mérésteszere, sőt olykor négyeszeresére való növelését. Nekünk azonban nem akármilyen, hanem nagyhatékonyságú, a gyors átállásra alkalmas komplex automatizált termelésre van szükségünk.

Ismeretesek az ilyen automatizált termelés létrehozásában elért sikereink. Az iparban már mintegy 21 000 automata gyártósor üzemel. Közülük körülbelül minden második a gépgyártásban és a fém-munkaközpontokban. A legutóbbi 15 esztendőben a legtekintélyesebb, számjegyes programvezérlésű fémforgácsoló szerszám-

gépkeletése 16 egységről 5500 egységre emelkedett. Jelenleg többet gyártunk belőle, mint az Egyesült Államok.

A SZOCIALIZMUSBAN — ahol nincs antagonizmus ellentmondás az új technika és az üzemelés között — az üzemelés optimális mértékben elősegíti a termelés szerves összeállítását a tudomány-műszaki haladás meggyorsítását. Nem antagonizmus ellentmondások és nehézségek azonban vannak. Mondjuk a gépiparban bizonyos ellentmondás van a kibocsátandó termék műszaki bázisa és jellege között: az automatagépek nagyjában-egészében nem automatagépekkel állítják elő. A megoldás a gépgyárak szakosításában van. Különösen fontos az alkatrészek és a technológiai szakosítás. A gépparkok és szerkezeti részegységek megfelelő egységszerűsítése közepette a szakosításnak ezek a formái főmegjellezővé teszik a termelést és kedvező feltételeket teremtenek a széles körű automatizáláshoz.

Egy másik ellentmondás a progresszív technika felhasználásának elavult formáival a módszereivel kapcsolatos. Elég gyakran előfordulnak olyan esetek, amikor egyik-másik automatizált berendezés alkalmazását nem műszaki gazdaságossági elvekkel, hanem divatirányzatok diktálják. Bőven akadnak még olyan gazdasági vezetők, akik a programvezérlés, drága szerszámok beszerzését vagy az automatizált irányítási rendszer bevezetését presztizskérdésnek tekintik. Ilyenkor aztán háttérbe szorult a termelés és az irányítás olyan megszervezése, hogy mindazt megkapjuk az új technikától, ami csak lehetséges. S a következmény: a nagy termelékenységű berendezést legjobb esetben is csak fél kapacitással, sőt, olykor ennél kisebb mértékben üzemeltetik.

Van még egy körülmény: a tudomány vívmányainak a termelésben való hatékony felhasználása sokban függ attól, mennyire előzi meg a munkások, technikusok, mérnökök szakképzettsége, kulturális-műszaki színvonaluk fejlettsége a műszaki haladás.

MA MÉG GYAKRAN előfordul, hogy technikai tekintetben bonyolult gépeket és berendezéseket szakmai tekintetben

viszonylag alacsony minősítési szinten álló munkások kezelik. A munkások zömét régi-módra, úgynevezett egyéni, brigád- és tanfolyami oktatási rendszerben képezik ki és képezik át. A munkásoképesítés ezek a formái ma már nem felelnek meg a tudományos-műszaki haladás követelményeinek. A jövő a szakmunkásképző iskoláké és tanintézeteké, amelyek magas szintű általános és szakmai képzést adnak a munkásoknak.

A felső- és középtokú képzettségű szakemberek képzésében is vannak fogytékok. A főiskolák és technikikumok végzett növendékei komoly átképzésre szorulnak munkahelyükön. Márpedig a főiskolák és technikikumokban nem kevesen, évente mintegy 2 millióan végznek. A gyakorlat tanúsága szerint a legperspektivikusabb út a fiatal szakemberek tudományos-oktatási termelési egységeiben való oktatása. Az ilyen egységek kiterjedt hálózatának létrehozása nyújtja a legjobb lehetőséget olyan kvalifikált kadérek képzésére, akiknek színvonalát megfelel a termelésbe bevezetésre kerülő új technika és technológiának. Következésképpen így könnyebben és gyorsabban lehet kiküszöbölni azt az ellentmondást, amely a tudományos-műszaki haladás meggyorsításának szükségessége és a vívmányainak gyakorlati alkalmazásából származó reális hatékonyság között fennáll.

A Béta-bányai 2. sz. fejtés

Régi, éppen ezért elfogadott gyakorlat sportberkekben az, hogy a közönséget a csapata hozhatja lázba, miszerint a közönség hangulata is visszahat a küzdő felekre. Ezen ördögi kört azonban valahol el kell kezdeni. Nos, így van ez a bányában, mind a fejtési, mind a látogatóbrigádoknál. Különösen érződik ez, ha egy munkacsoport hullámvölgybe kerül, csak hosszabb idő alatt tudja kivehenni küzdelmesebb heteit, de áll ez ellentétében is, ugyanis nincs az a csapat, amelynek ha egyszer „megszalad”, ne bírna ki még egy „lapát-rátételt” tervére. Különösen érzékelhetővé válik ez, ha az üzem és annak termelését meghatározó fejtési brigád szinkronmunkáját vizsgáljuk.

Vajon, milyen lehetőségeink van minderre nekünk, mikor évek óta hagyományos fabiztonsással dolgozunk? Nem beszélve arról, hogy néha a legalapvetőbb munkaszám is hiányzik...

— Ismerve a körülményeinket nem mondhatja senki, hogy nem teszünk meg mindent a jobb termelés érdekében, még a mai szoros helyzetben is 100 százalékos van a csapat neve mellett a versenytablón. Igaz, ez mesze van az 1975-ös 107-től, nem is szólva a következő évi 143, és a tavalyi 126 százaléktól, mégis azt állítjuk, hogy semmivel sem dolgozunk kevesebbet, mint az előző években. A honorálás azonban mást mutat...

Egymásért

A brigád az elmúlt két évtized alatt kialakította a csak rá jellemző együttélési formákat, amelyek természetesen eleve meghatározott az a tény, hogy akárcsak az üzem dolgozóinak összetétele, éppen úgy a brigádé is fele-fele arányban oszlik meg vidéki és komlósi lakosok között. A szabad idő tetemes részét kitevő közösségi munka nagy részét például az üzemben, annak környezetében töltik el a brigád tagjai, míg az óvodák és általános iskola patronálási munkái mellett immár nagy hagyománya van a volt munkatársak felőlről maradt gyermekeinek patronálásának és nem utolsósorban a vándorok feletti védnökségvállalásnak.

Ugyancsak a brigád aktivitását bizonyítja, hogy a nyolcvanegy fős szocialista brigád 31 tagja lát el különböző társadalmi feladatokat az üzemi, avagy a lakóhelyi szervezeteknél.

Kapu László

Minifórum

Az üzem a huszonötödik, a 2. számú fejtési szocialista brigád pedig a huszadi működési évét üli az idén. A Papp Lajos vezette közösség egyedül a tavalyi eredményei alapján vállalt kiváló brigádja címet nyert 16 csapat közül, akiknél triplán sikerült. Ezen eredmény bármely más gárdának is becsületére válna, ám, hogy mindez fejtési csapat vitte véghez, ez bizony pártatlan a Mecseki Szénbányák történetében.

Kora hajnalban, az éjszakai műszak után találkozunk a 84 fős brigád tiz tagjával és beszélgetünk el fejtési csapat vezetőivel, tervekéről és a jelenlegi helyzetéről.

— Húsz éve alakult szocialista munkabrigáddá ezen csapat elődje. Azért elődje, mert ugyancsak kicserélődött a gár-

Üzemi egészségvédelem

A szovjet nagy iparvállalatoknál egyre szélesebb körben létesítenek egészségügyi részlegeket. A minisztériumok és főhatóságok csupán 1970 és 1974 között több mint 700 millió rubelt költöttek új kórházak és poliklinikák létesítésére.

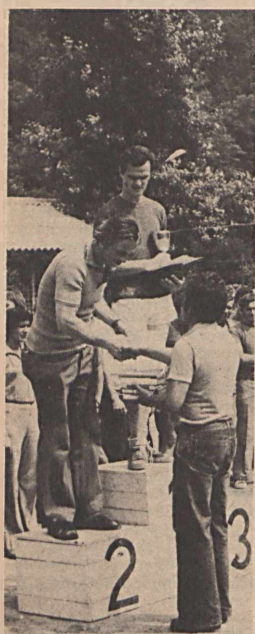
A kórmegelőző részlegeket a munkások és családtagjaik orvosi ellátására szervezik. Segélyhelyek, poliklinikák, fekvőbeteg osztály, szanatóriumok tartoznak korszerű felszerelésre és részlegekhez. Ezen kívül az üzemben tevékenykedő egészségügyi dolgozók lényeges mértékben befolyásolják betegek munkakörülményeit is.

Jó példa erre a dnyepropetrovszki kohászati üzem kórháza. A 460 ágyas kórházépületben 8 osztály működik. A rendszerhez 2 poliklinika és 12 segélyhely is tartozik — 118 orvos dolgozik itt 23 félé szakképzéssel. A szakrendelések — endokrinológia, gasztroenterológia, tüdőgyógyászat, nefrológia, onkológia, egészségügyi tanácsadás — szinte minden egészségügyi szolgáltatást biztosítanak — kezdve a közönséges megfázástól a sebészeti beavatkozásig.

Az utóbbin természetesen sokkal gyakoribb gyógymód itt a fizioterápia, ahol elektro-mos fény-, hőhatások, fürdők, vízalatti masszáz, mechanikai terápia és gyógytorna segítségével kezelik a rászorulókat. Minden üzemből külön belgyógyász tartozik — ő felel az itt dolgozók egészségi állapotáért.

Olvasóink, tudósítóink írják

Zrínyi-kupa a Carbonnál

telep csákozó üzemrészt Dózsa György aranykoszorús szocialista brigádja, 257 összetett pontszámmal. Ők immáron harmadik alkalommal vezették egymást követően e megrendezett összetett verseny keretében az élen, így a hatalmas tóps nekik szólt, amikor Ligeti György, a Zrínyi szocialista brigád, a kupát alapító brigádvezető, ünnepélyesen a győzteseknek kijáró magas díjat átadta.

A második helyre a női kategóriában az I. számú telep konfekciósüzeménél Lenin brigádja került 253 pontszámmal, míg az ugyancsak harmadik rangos helyet a bütörüzem kárpitos üzemrésze Latinca Sándor, a szakma Kiváló Brigádja 252 ponttal végzett. Az utóbbi 2 brigád oklevelet és szép tárgyjutalmat tudhatott magáénak.

A férfiak kategóriájában 6 szocialista brigád versenyzett az első három helyért. Az elért eredmények alapján az első helyet a bütörüzem Kun Béla aranykoszorús szocialista brigád, a második helyet a Zrínyi Miklós bütörüzemi aranykoszorús szocialista brigád, a harmadik a Kandó Kálmán I.

számú telepi TMK felújító üzem szocialista brigádja érte el. 4. a Thék Endre zöldkoszorús bütörüzemi brigád, 5. a November 7-e zöldkoszorús bütörüzemi brigád, 6. a Latinca Sándor, a szakma Kiváló Brigádja, a bütörüzemből nyerte el.

A jól szervezett és rendezett színes programot közel 100-an nézték meg e júliusi vasárnapon. Dicséret illeti a magas szintű rendezését a bütörüzemi Zrínyi Miklós aranykoszorús szocialista brigád egész kollektíváját, de kiemelve annak vezetőjét, Ligeti György elvtársat, s nem kevésbé a vállalat MHSZ Lovászklub vezetőségét, Nagyfi Lajost, annak titkárát. A Zrínyi Kupa összetett verseny díjkiosztását követően a jelenlévők különböző sportágokban, így kispályás futballban, tekében, asztaliteniszben, kosárlabdában stb. mérték össze erejüket, majd ezt követően baráti találkozóra, elbeszélgetésre került sor.

Felvételünk a Zrínyi Kupa összetett verseny egyik pillanatát dokumentálja.

Vajda József

KRESZ-vetélkedő

A Baranya megyei Közlekedézbiztonsági Tanács „Tehergépkocsival a közlekedés biztonságáért” közlekedési vetélkedőt rendezett a Mecseki Szénbányák Gépkocsüzeme és a Belkereskedelmi Szállítási Vállalat Pécsi Üzemigazgató-sága részvételével.

A vetélkedőn 10–10 kis- és 10–10 nagy teherautó, 40 gépkocsivezető vett részt. A verseny elméleti, szabályossági és ügyességi részből állt. Az elméleti vetélkedőn a versenyzők 25 kérdésből álló tesztlapot töltöttek ki. A szabályossági közlekedési útonalón a vizsgabiztosok jelenlétében haladtak végig a kijelölt városi útonalón, a míg az ügyességi vetélkedő a vásártéren került megrendezésre.

Eredmények: nagykocsi: 1. Spon János, 2. Galambos Béla, 3. Somogyvári Jenő, 4. Fábrí József, a Mecseki Szénbányák gépkocsivezetői. Kis tehergépkocsi: 1. Kiss Tibor BELKER. Száll. Váll., 2. Stercz József (Mecseki Szénbányák), 3. Farkas János (BELKER. Száll. Váll.), 4. Wágner Csaba, 5. Szommer József, 6. Bayer Károly (Mecseki Szénbányák). Horváth János

MOZIMŰSOR

A hét filmje: FELKAVART VÍZ. Iris Devereaux megbízást ad Lew Harper magán detektívnek, akivel hat évvel ezelőtt futó kalandja volt. Iris a férfi megerőszakolását nem tudja elmondani, miért hita, ahol kellemetlen meglepetésben van része. Egy fiatal lány félreérthetetlen ajánlatot tesz neki, s ő — noha visszaautója — a rendőrségen találja magát. A felügyelő az érdekli, miért van itt, s csak úgy enged el, ha mindent jelent neki, amit megtud... A színes amerikai filmet Stuart Rosenberg rendezte, a főszerepeket Paul Newman, Joanne Woodward és Tony Franciosa alakítják.

Park (Pécs): 8–9-en: Vértesszé. Magyar színes, színr. film. 10-től 13-ig: A néma dosszié. Magyar színes film. 14-en: Nyestfiak. Román színes film. Előadások: f4, f6, f8 óra. Matiné: 13-an: Kerge dolgok. Szovjet színes film. Előadások: de. 10 óra.

Park (Pécs, kert): 8–9-en: K. O. Magyar színes film. 10-től 13-ig: Meghívás egy gyilkos vacsorára. Angol színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyért) Előadások: 8 óra.

Kossuth (Pécs, délelőt): 8-en: Olasz színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyért) 9-en: Vértesszé. NDK színes, színr. film. 10-en: Felkavart víz. Amerikai színes, színr. film. 11-en: A néma dosszié. Magyar színes film. 12-en: Meghívás egy gyilkos vacsorára. Angol színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyért) 13-an: A Solyom nyomában. NDK színes, színr. film. Előadások: de. 10, 12 óra.

Kossuth (Pécs, délután): 8–9-en: Nyugalmasított ezredes. Szovjet színes, színr. film. Előadások: f3, f5 óra. 10-től 14-ig: A Solyom nyomában. NDK színes, színr. film. Előadások: 2, n5 óra.

Kossuth (Pécs, este): 8–9-en: Isztambuli akció. Cseh színes film. 10-től 14-ig: Suttogások, sikolyok. Svéd színes film. 18 évtől. Előadások: f7, f9 óra. Art Kino: 14-en: Majakovszkij nevét. Szovjet film. Előadások: f9 óra.

Petőfi (Pécs): 8–9-en: Blöff. Olasz színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyért) Előadások: n7, f9 óra. 10-től 14-ig: Felkavart víz. Amerikai színes, színr. film. Előadások: f4, hn6, 8 óra.

Rákóczi (Pécs): 8-en: Ne féljete a szerelemért. Szovjet színr. film. 10–11-en: Csizmások kalandja a világ körül. Japán színes, színr. film. 12–13-an: Fótó Háber. Magyar film. 14-en: Már ez is probléma? Francia színes film. (20%-kal felemelt helyért) Előadások: hétköznap 3, 5, 7 óra. Matiné: 13-an: Lúdas Matyi. Magyar film. Száz nap a gyermekkor után. Szovjet színes, színr. film. Előadások: de. 10, 10 óra.

FEK Klubozsi (Pécs): 9-en: Felkavart víz. Amerikai színes, színr. film. 13-an: Vigyázat, vadnyugat! Olasz–Francia színes film. (50%-kal felemelt helyért) Előadások: szerda 7, más napokon 6 óra.

Május 1. (Kömlő): 8–9-en: Napsugár. Amerikai színes, színr. film. 10–11-en: Nyestfiak. Román színes film. 12–13-an: Nyomozás Ostravában. Cseh színes film. 14-en: Az elvesztett expedíció I–II. Szovjet színes, színr. film. (Másfél helyért) Előadások: f5, f7 óra. Matiné: 13-an: Robinson lány. Cseh színes, színr. film. Előadások: de. 10 óra.

Zrínyi (Kömlő): 8–9-en: Litanó. Cseh színes film. 10-től 14-ig: ABBA. Svéd–ausztrál színes film. (50%-kal felemelt helyért) Előadások: 4, 6, 8 óra. Art Kino: 11-en: Majakovszkij nevet. Szovjet film. Előadások: 8 óra.

Mázasszásvár: 8–9-en: Elveszel, elhagyok. NDK színes film. 16 évtől. 12–13-an: Liliomfi. Magyar színes film. Előadások: hétköznap 6, vasárnap 4, 6 óra.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetyű): 8–9-en: Cirkusz a cirkuszban. Cseh–szovjet színes, színr. film. 12–13-an: Vadember. Francia színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyért) 14-en: Gulliver. Angol–belga színes, színr. film. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 óra.

Józserencsét (Pécs): 8-an: Gulliver (1. ea.). Angol–belga színes, színr. film. 8-an: De hová tűnt a 7. század? Francia színes, színr. film. 10–11-en: Galiba az állatkertben. Cseh színes, színr. film. 12–13-an: Ahová lépek, ott fű nem terem. Francia színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyért) 14-en: Csizmások kalandja a világ körül. Japán színes, színr. film. Előadások: hétköznap 4, 6 óra, vasárnap 2, 4, 6 óra. Matiné: 13-an: Száz nap a gyermekkor után. Szovjet színes, színr. film. Lúdas Matyi. Magyar film. Előadások: de. 10, du. 3 óra.

Pécsvár: 8-an: Az utolsó tölteny. Román színes, színr. film. 10–11-en: Vadember. Francia színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyért) 13-an: Csak egy asszony. Francia színes, színr. film. 14-en: A választ csak a szél ismeri. NSZK–francia színes, színr. film. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 3, 5 óra.

Május 1. (Vasas): 8-an: Két férfi a városban. Francia–olasz színes, színr. film. 10–11-en: Ongyilkosság vagy gyilkosság? Szovjet színes, színr. film. 12–13-an: A kínkeszes sziget. Angol színes, színr. film. 14-en: Pénzt vagy életet? Amerikai színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyért) Előadások: hétköznap f6, vasárnap f4, f6 óra. Matiné: 13-an: Jaj, ez a kislány! Szovjet színr. film. Előadások: de. 10 óra.

Kodály (Vasas I.): 8–9-en: Hűvöly Matyi. Amerikai színes, színr. film. 11–13-an: Libera, szerelmem. Olasz színes, színr. film. Előadások: f6 óra.

Mecsekudvas: 8–9-en: A kétfehér dob. Magyar színes film. 11-től 14-ig: A buvós kör. Román film. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 óra.

Sásd: 8-an: A dominóel. Amerikai színes, színr. film. 10–11-en: A választ csak a szél ismeri. NSZK–francia színes, színr. film. 13-an: Toppanszok, mancsok, állkapcsok. Amerikai színes film. Előadások: hétköznap 7, vasárnap f5, 7 óra.

Kellemes nyári időben, július 30-án reggel 7.45-kor kezdődött a Carbon Könyvnyipari Vállalat tömegsportpályáján a vállalati Zrínyi Kupa összetett verseny.

E versenyformát éveken keresztül a bütörüzemi Zrínyi Miklós aranykoszorús szocialista brigád hirdette és rendezte meg, hasonlóan a maihoz. E versenyforma sokéves tradícióra tekint vissza. A jelzett napra is vállalatunk szocialista brigádjai, ezen belül nők és férfiak mérték össze erejüket az immáron hagyományosan megrendezett nemes sportvetélkedőn. A jelenlévők rangos vetélkedőnek lehettek szemtanúi a futásban, gránát dobásban, tekézésben és a verseny-számokat záró kispuska-lövészetben.

Kellemes meglepetéssel szolgált a vállalat női dolgozóit, ugyanis a férfakkal egy szinten versenyezve, ők vitték el a Zrínyi Kupát.

A női kategóriában első helyezést ért el a cipőüzem, I.

Vasas-bánya gépészetének „Kun Béla” és „Petőfi Sándor” nevét viselő szocialista brigádja a közelmúltban négy napos társasutazáson vett részt. A két brigád a családtagokkal együtt

48 fővel igen gazdag programot állított össze.

A Pannonhalma, Mosonmagyaróvár, Bratislava, Sopron, Fertőd, Fertőrákos, Kőszeg, Südmeg, Marcali útvonalon igen

sok láttnivaló tette felejtethetlenné a brigádtagok részére a kirándulást.

Felvételünkön a résztvevők egy csoportját látható a fertődi Eszterházy-kastélynál.

Frank Emil

Az egyetemisták városa

Turista emlékek 2.

kettő autóbussz és hat — magyar rendszámú — gépkocsi parkirozott a kastély előtt...

Kolozsvár felé közeledve már messziről előlúnek a modern emeletes házak. A városszéli parlagföldön tizenöt évvel ezelőtt kezdődött az építkezés, és ma már negyvenezer fős „tömbtelepülés” városrész alakult itt is. A lakások többsége kettő-három szobás, de újabbban már négy szoba észak-komfortos lakásokat építenek tizenöt-huszonöt éves tölteszterre.

A Maros téren épül majd tel 1980-ig az új opera, a mozi, a sportcsarnok, a jégpálya.

Kolozsvár ma Románia harmadik legnagyobb — 260 ezer lakosú — és egyik legfontosabb ipari, kereskedelmi városa. Több mint 50 gyára, üzeme van. Különösen jelentős a cipő-, a dohány-, a porcelán-, a sör és a gyógyszergyártása.

Mindemellett kulturális szempontból is igen jelentős. Saját színháza — magyar és román nyelven —, operája, hangversenyterme, rádióállomása van, amely magyar nyelvű műsorokat is sugároz. Könyvtár

vállalata, a „Dacia”, amely román, magyar, német nyelven jelenteli meg termékeit. Itt nyomtatják a romániai magyarság legjelentősebb folyóiratát, a „Korunk”-ot, valamint a nálunk is ismert „Útunk”-ot.

Kolozsvár az iskolások, a diákok városa. Román és magyar nyelven oktatnak az általános, közép- és felsőlök iskolákban. Az utóbbi években külön „Diákváros” létesült, ahol él; tanul, éltezik, szórakozik, sportol a negyvenezer főiskolás, egyetemista.

Reggelizni a diákok menzájára mentünk. Ketten álltak az ajtóban, az egyikük az evőszékötököt adta, a másikuk köszönt és jó étvágyt kívánt! S, bár vagy ötszázan lehettünk, néhány perc alatt megkaptuk tejeskávánkat, vajkenyérrel, lelvággattal. A hatalmas teremben együtt falatoztunk az európai, az ázsiai és az afrikai diákokkal.

Reggeli után városnézésre indultunk.

A város i. e. a II. században római település volt, Napocának hívták és 124-ben kapott municipiumot. Ennek az emlékére 1974-ben a mai város fel-

vette a Cluj-Napoca nevet és akkor helyezték el a Fátieren az 50 évvel korábban Romából kapott Romulus és Rémus szobormásolatát.

A Szabadság téren található a Szent Mihály templom, amely a XVI. században épült, a magyar gótika jellegzetes alkotása. A Szent Mihály plébániatemplom déli oldalán áll Fabrus János Mátyás király latin feliratos monumentális bronz lovasszobra, melyet képekről már jól ismerünk.

A város házaiban gyönyörködve, az ádon utcákon sétál-gatva lettünk figyelmesek arra, hogy trafikokban, utcai standokon a mi 5 forintos sorsjegyükhöz hasonlókat árúsítanak. Már jónéhányat elhagytunk — mert mindenütt sokan voltak —, amikor megláttunk egy árust magányosan „ánálkódva”. Kér-tünk két jegyet, azzal hátha most idegenben nyerünk. A néni a visszajáró aprópénzt számlál-gatva csodálkozva nézett ránk.

— Ez nem sorsjegy — mondta —, ez autóbusszegy... (Következő számunkban „Két-ezer méter magasan” címmel folytatjuk) — Pálfi —

Két játékos búcsúzik

Képmutatózunkon felül a népstadióbeli pillanatszerűsége az FTC-BKSK MNK-döntő (3:1) komlói résztvevői, alul Erősi István

Szerdán: Komlói Bányász
-Bp. Honvéd edzőmérkőzés

Jelképesen szólva: az augusztus 9-i, holnapi edzőmérkőzés előtt a BKSK szereplőjeként utóljára írják ki Erősi István nevét az öltözőhelyiség ajtajára. Búcsúzik az aktív játéktól, pedig még csak 35 éves.

No, mindegy és szép gesztus, hogy éppen volt egyesületét, a Bp. Honvédot hívták erre az alkalomra.

— 1978. decemberében jöttem Komlóra és 10 szelendeig védtém a két-lehér színeken. A Pécsi Bányásznál kezdtem 1958-ban, aztán a Táncsics SE és a Honvéd következett...

A komlói évek legszébb emlékeit kutatva, a két MNK-döntőt és a dél-amerikai portyát említi:

— A kispisti együttesben lettem NB I-es játékos, mégis a bányavárosban kaptam nagy-nagy lehetőséget. Igyekeztem a Komlói Bányász labdarúgását méltón képviselni!

Akárhol is nézzük: a BKSK az ő pályafutása idején (Büös György kapuvédő társával együtt) érte el a legjobb fénykorát. A 63-as félfordulás bajnokságát nem számítva, a Komlói az ő védelme idején végzett a legelölkelőbb helyen (8-adik az NB I-ben), és kétszer jutott el a Magyar Népköznevelési Kupa döntőjéig. A BKSK a KEK-ben is indult és a csapat a dél-amerikai portyán (ismeretlen világban) is öregbítette a magyar futballt, a Komlói Bányász hírnevét.

Erősi István szerdán búcsúzik, de nem egyedül. Kelemen József Rezsónék a Bp. Honvéd vezetői köszönik meg szintén egyéves szolgáját. Kelemen azonban még tovább folytatja, egykori egyesületében (Komlóra került Kispestre), a BKSK-nál rúgja a labdát. A háromszoros válogatott, a Képes Sport győztese) az év 11-e 1969-ben) most régi társaival az NB II-ben szerepel.

Komlói sikerek Szekszárdon

Kissé fülledt, kánikulai melegben rendezték július 28-án Szekszárdon a területi atlétikai bajnokságot, ahol jól helyeződtek a Komlói Bányász atlétái. Kiemelkedően szerepelt 1500 méteren Kispál László, aki könnyed futással, 3 perc 54,9 másodperccel főlegyen nyerte a távot. Jól futott a serdülő Kiss György is, aki egy

korcsoporttal feljebb az ifjúságiaknál indult és 4 perc 14,8 másodperccel győzött, ugyanakkor 1500-on, 400 méteren Mezei József második, 100 méteren Deák a negyedik helyen végzett. A nők között Vanyek Zsuzsa szerepelt a legjobban, aki távolugrásban utasította maga mögé a mezőnyt és megszerezte az első helyet.

Szállj ki és gyalogolj!

Elkényelmesedünk. A tévé órákig „leragaszt” a hotelhoz, közben linomszöveget majszolunk. Eredménye: túlsúly, s az ezzel kapcsolatos betegségek sorozata. Az autótulajdonosok a kevesnél is kevesebbet mozognak, mert ugye, ha már van autód, akkor közlekedjünk mindenhova azzal. Az autók egészségre valószínűleg születték meg a „Szállj ki és gyalogolj!” jelmondat.

Erre különösen szabadidőben, hétköznapokban van szükség, amikor a család együtt kirándul. Rengeteg módja van annak, hogy az autótól órákig ne létezzünk testtel-lelke üdítő mozgással, hiszen a mozgás is kellemes szórakozás.

A kirándulás passzív formája, ha autótól megérkezünk a kiránduló helyre, ott kiszállva hatalmas étvágyal telülünk enni. Utána kényelmesen üldö-

gélve kipihenjük az autót „lár-adalmait”.
Mennyivel egészségesebb a kirándulás aktív formája, amikor a kirándulási cél előtt egy-két kilométerrel kiszállunk a kocsiból, jalgótúrára indul a család és jó nagyokat zippantunk a trissz levegőből. Megérkezés és étkezés után aztán remek sportjátékkal folytatódhat a kirándulás. Ilyen pl. a tollaslabda, labdajátékok gumilabdával, labzomerítő gyakorlások, ugrálókötél, játékos fogás, versenyfutás, kötéllátás gumikötéllal, vidám családfő sportkitaláló. Sok helyen találunk erdei sportpályákat, — használjuk ki. Értünk és egészségünkért léteztették.

A szabadban történő sportolás hatását fokozhatjuk, ha a kiránduláshoz illeszünk öltözködünk. Tehát olyan cipő legyen

SPORT

Többre is futhatja az anyagi, erkölcsi erőből

Egy forduló már lejárt az NB II-ből, de ezt megelőzően tartották Komlón a labdarúgó-szűkítő körökét. Az anketát a Kossuth-bányai munkásklubban rendezték. Meglepetően kevesen jöttek össze! Na, de ez érthető, mert a BKSK eredményei, főként a rossz hazai mérleg, a gyenge teljesítmény miatt sokan hátra fordították a csapatnak.

— A szurkolókat könnyű elvezetni, de annál nehezebb viszszerkezni — mondta szinte programadásték Török József, a szakosztály vezetője, amikor a sportbarátok társaságában köszönthette Kallmann Béla ügyvezető sportkörü elnököt, Meggyes Lajos, az NB II-es együttes vezető edzője Appelschöffer Géza, a szakosztály vezetési tagját. Ők válaszoltak a feltett kérdésekre.

A szakmai témáról Meggyes Lajos adott információt. Jónak értékelte az első csapat keretét, összetételét. Mint kiemelte: a játékosok szorgalmuk, Steib és Farkas László kivételével mindenki egészséges, legtöbb poszton két jelöltje van.

A rivalizálás tehát csak fokozhatja a versengést, a harcok közelségét. A játékosok fogadkozunk is. Feleletnyi akarják a milát. Különben tavaly és a

Győzelem az NB II. nyitányán

Komlói Bányász

-Szekszárdi Dózsa 1:0 (1:0)

Vasárnap az NB II-ben megkezdődött az 1978/79. évi bajnokság. Az átszervezés következtében a második vonalban három csoportban 20-20 csapat szerepel. (középcsoportban Perbál visszalépte miatt idén csak 19) A baranyai csapatok — Komlói Bányász és PVSK — a nyugati csoportba kerültek. A rajt mindkét csapat számára kitűnően sikerült, a Komlói és a PVSK is 1:0-ás győzelemmel kezdett.

Komlón a rekkenő hőség ellenére régen volt ilyen szép számú közönség és az öt újoncot felváltató kék-fehérek meghálálták az előlegezett bizalmat.

Komló, 2000 néző. Vezetete: Lauber. Komlói Bányász: Bien — Kelemen, Kovács, Mács, Bartha — Gyurina, Hohmann — Iván, Martinkovics, Kolesánszky, Tóth. Edző: Meggyes Lajos, Csere: Iván helyett Tresch a 67. percen.

Az első lehetőség a vendégek előtt adódott, de fokozatosan átvette az irányítást a Bányász és főlényük a 17. per-

ben gólt eredményezett. A baloldali Hohmann ívelhetett szabadrugást kapu elé, Tóth és Kolesánszky az ötös tájékon egyszerre ugrott és a labda Tóth fejéről került a hálóba (1:0). A gól után tovább tartott a komlói fölény. A 22. percen Kelemen távoli lövést kiejtette a Dózsa kapusa, a labda Tóth elé került, de Lipovszky elhúzta a szélsőt. A várt 11-es elmaradt. Csak ezután került némi fölénybe a vendég-csapat, majd a hajrá ismét a hazaiaké volt.

A második félidő első negyedóráját kapkodás jellemezte, egyik csapat sem tudott felülkerekedni. A 60. perctől változatosabb lett a mérkőzés, mindkét kapu előtt adódtak lehetőségek. A Komlói részéről előbb Hohmann lött mellé jó helyzetből, majd ugyancsak a középpályás elől mentett az utolsó pillanatban Zrinyi. A 82. percen Tóth elviharzott a baloldalon, de közeli lövést a jól helyezett Lipovszky lábbal hárítani tudta.

A nagy meleg és az idegyezetet számlájára írható, hogy a játék színvonala és a mérkőzés irama csak időnként volt elfogadható. Ennek ellenére a Komlói helenként harcosságáról tett bizonyosgot és végül ezzel az erővel biztosították győzelmüket. Örvendest még az újoncok biztató játéka. A Komlói legjobbjai: Mács, Gyurina, Hohmann és Tóth voltak. A Szekszárdból Bonnyai, Somodi és Zrinyi dicsérhetők.

Lázár Lajos

TOTÓ

1. Budafok-Szeged	3:0	1
2. Eplők SC—Kossuth KFSE	0:1	2
3. Maros-Balassagyarmat	elmaradt	
4. BKV Békés—Gyón MÁVAG	2:2	2
5. Pánzúgyer-Bp. Spartacus	3:1	1
6. Dunaujvárosi Építők—BVSC	2:2	x
7. Miskolc—Papp J. SE	2:2	x
8. Szoln. MÁV-Szoln. MTE	3:3	x
9. Ozd—Közép-Barcika	3:1	1
10. Kaposvár—Nagykanizsa	3:0	1
11. Bekony-Dorog	1:1	x
12. Buzsábtányás—MÁV DAC	0:0	x
13. Rákóczi SE—Füzitő	1:2	2
14. Oroslányi—PVSK	0:1	2
15. MÁV NTE—Pét	2:2	x

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a heti totónyeremények az illeték levonása után a következők: 13 plusz 1 találatos nem volt, 13 találatos szalvány 4 db, nyerménye 221 832 forint, 12 találatos szalvány 81 db, nyerménye 7303 forint, 11 találatos 1108 db, nyerménye 536 forint, 10 találatos 8545 db, nyerménye 104 forint.

Így láttam...

SZÁM FRIGYES, A KOMLÓI BANYÁSZ PALYAEDZŐJE:

— A nagy melegben, szívósan védekező csapatot győztünk le, amely időnként jól játszott. Kapkodva kezdtünk, fokozatosan jöttünk fel. A gól

naszt hulladékot, a kulturált magatartás kiránduláson is kötelező.

A természetjárás, az aktív sportolás után kellemesen újradá, de testileg-lelkileg új erőt gyűjtve üheltünk be ismét a kocsi, hogy kényelmesen hazavigyja a család, megtagadva egy szép kirándulás emlékeit.

Még csak annyit... A „Szállj ki és gyalogolj!” mozgalom nemcsak az autósoknak szól, hanem mindenkinek, aki tömegközlekedési járműveken utazik (villamoson, autóbuszon). Szálljunk ki egy-két megállással utazásunk célja előtt és gyalogoljunk néhány percel, mert a mozgásszegény életmód káros következménye nemcsak az autósokat fenyegeti, hanem a más járműveken közlekedőket is. Előzzük meg a betegségeket a hatóság „természetes gyógyóddal” gyalogoljunk naponta — az egészségünkért...

Fási Katalin

Városi egyéni sakkbajnokság Komlón

A kéthónapos, két lépésben lebonyolított egyéni sakkbajnokság befejeződött. A két selejtező csoport 1-2. helyezettei körmezőkészen döntötték el, hogy ki lesz Komlói város 1978. évi sakkbajnoka. A győzelmet esélyeshez méltóan, veretlenül, Iván Zoltán mesterjelölt szerezte meg. Az új bajnok pályafutása kezdetétől a Komlói Bányász versenyzője, jelenleg az OB II-es csapat első táblás játékosa. Az elméletet jól ismerő, a táblán sokat látó, kiváló kombinatív készségű sakkzó. Tehetségének kibontakozása, fejlődése mégsemegett egyetlen, elsősorban emberi, életművel hibája miatt. Legsikeresebb éve 1977 volt, amikor második lett Baranya megye egyéni bajnokján. Ekkor teljesítette a „Mester-jelölt”-i címet is. Idén két másik versenyen közepesen szerepelt. A csapatmérkőzéseken nyújtott teljesítménye jó, hiszen 4 mesterrel és 4 mesterjelölttel mérkőzve szerzett két és fél pontot. Második lett a 18 éves Musitz László, teljesítve az I. osztályú szintet. Ezzel élete eddigi legjobb eredményét érte el. Saját nevelésű játékos, további fejlődése várható. Ösztöl a Veszprémi Vegyipari Egyetem hallgatója lesz.

A harmadik és negyedik helyen a második selejtező csoport 1. és 3. helyezettei végzett. (Ebben a csoportban második helyeztet Kis Katos János a döntő előtt katonai szolgálatra vonult be.)

A döntő végeredménye:

- Iván Zoltán 2 és fél pont
- Musitz László 1 és fél pont
- Nagy Miklós (közönségi gépezem) 1 pont
- Bodony József (Tüzoltóság) 1 pont

Iván Zoltán a csapatbajnokság során remek győzelmet aratott Vigh Béla kétszeres Budapest-bajnok mester, a Vasas Izzó éltáblás ellen.

„Elegant sportnapok”

Minden esztendőben megrendeti a Május 1. Ruhagyár az „Elegant sportnapok” kétnapos sportrendezvenyt, melyen győregerővel közösen szerepel. Az idén Négrádvárcén bonyolították le az öt sportnapon kiránduló, futást, női kézilabdát, sakkot, asztaliteniszt, tollaslabdát, versenyt. A komlói győregerővel harmadik és negyedik helyet szereztek meg.

A megyei I. osztály sorsolása

I. forduló, VIII. 13.

Pécsi Bőrgyári TC—Szalánka, István-orkai Bányász—Szigetvár, Boly—Mázaszvári Bányász, Vajszlő—Kesztyűváros, Baramend—Siklós, Ungvárosi PEAC—Sellye, Mőhács, Véméndi TE—Mócsos, Pécsi Kinizsi—Vasasi Bányász, Pécsi Postás—Steinmetz SE.

— Bajnok kerestetik. Augusztus 14-én délelőtt 10 óra körül rendezik meg az Úttörőhözban „Bajnok kerestetik” címmel az Úttörőhöz nyári asztalitenisz-versenyt, amelyre a helyszínen lehet nevezni.

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló város Bizottságainak hetilapja

XVI. évfolyam, 33. szám

Ára 1 forint

1978. augusztus 15., kedd

A társadalmi munkaakciók értéke hétmillió forint

Tettek a városért — Akad munka bőven

„A társadalmi munka a településfejlesztés egyik fontos kiegészítő forrása, amely a lakosság életkörülményeinek javítására, a települések szebbé, kulturáltabbá tételére irányul, erősíti a közösségi szellemet...” olvashattuk az egyik jelentésben, mely a társadalmi munkákról készült. Komlón már hagyományai vannak e nagy horderejű, tömegeket mozgató társadalmi aktivitásnak.

Eddig a legtöbb munkaórát igénybevevő és legnagyobb összegű érő munkaakciókat 1976-os esztendőben szervezték, de ez érhető, mert abban az évben ünnepelte a város fennállásának 25. évfordulóját. Abban az évben készült a közlekedési gyermekpark, a Carbon tömegsporttelepe, három buszváró, a gesztenyési buszkiterő, a mecsekjányosi udvar építése, a mecsekfalui klub bővítésének első szakasza.

Az elmúlt évben — bár összértékben kevesebb —, de így is lényeges elkeresések valósulhattak meg. Többek között elkészült a gesztenyési buszkiterő,

a kenderföldi iskola sportpályája, az óriás sakk a szilvási játszótér, a kökönyös keleti iskola sportpályája, az Anna-aknai buszváró, befejeződött a Mecsekfalui klubkönyvtár bővítése, elkészült a mecsekjányosi Iskola utcai szennyvízcsatorna, az 501. szakkunsközép labdarúgópályája. Befejeződött a szociális otthon belső udvar feltöltése, a Mecsekjányosi autótöbbszítő I. ütemében tervezett építkezés, a sikondai aktív pihenő. A tavaszi, őszi fűtési alkalmával nyolcszáz lécemet ültettek szét a városban. A társadalmi munkaakciókban — melynek összértéke hét-

millió-kettőszázhuszonkettő ezer forint — részt vettek a városban lévő üzemek, vállalatok, hivatások, szövetkezetek dolgozói. A „10 óra társadalmi munka Komlóért” elnevezésű mozgalomban az üzemek, vállalatok közötti versenyben a legjobbak lettek: 1. Városgazdálkodási Vállalat, 2. Mecseki Szénbányák Kossuth-bányaüzeme, 3. DÉLKO Komló Kőbánya.

A szocialista brigádok közötti versenyben a következő helyezések születtek: 1. a Vízű „Zalka Máté” brigádjá, 2. a Szénlőkészítő Üzem „Kandó Kálmán” nevét viselő kollektívája, 3. az Erőmű „Kandó Kálmán” munkacsapata.

Az iskolák közötti versenyben első lett az 501. Ciszmadia Sándor Ipari Szakkunsközép Intézet, második helyezést a Kiszegítő Iskola, míg a harmadik helyezést a Városi Úttörő és Ifjúsági Ház érte el.

A tanácstagjai csoportok, tanácstagjai körzetek közötti versenyben I. Dávidföldi Tanácstagjai Csoport, II. Mecsekjányosi Tanácstagjai Körzet, III. Kökönyös keleti Tanácstagjai Csoport.

Forint/óra jutó teljesítményével első a Városgazdálkodási Vállalat, második a Városi Tűzoltóparancsnokság, harmadik a DÉLKO Komló Kőbánya.

Ebben az évben tervbevétek a sikondai tó és tószápad környékének rendezését, a komló Szociális Otthon bővítését, a nyári napközis tábort parkosítását, az új úttörőház parkosítását, sportpályá építését, az Arborétum további építését, emellett a játszóterek, óvodák, iskolák, bölcsődék, parkok gondozását, szebbé tételét. A vállalatok, szerződésbetétek már megtörténtek. Akad munka bőven minden üzemnek, vállalatnak, minden jelentkezőnek.

— pd —

— pálf —

Munkaverseny

A Mecseki Szénbányák Versenybizottsága 1978. augusztus 7-én értékelt a Láng Gépgyár felhívására a KMP megalakulása 60. évfordulója, valamint a XI. VIT tiszteletére indított szocialista munkaversenyhez csatlakozott szocialista brigádok munkáját. Az első versenyszakaszban kategóriánként az alábbi eredmények születtek.

FRONTFEJTESEK:

Fémbiztosítással: Imre Árpád Kossuth-bányaüzem I. hely; Balogh László Kossuth-bányaüzem II. hely. Fa biztosítással: Papp Lajos Béta-bányaüzem I. hely; Batári Árpád Béta-bányaüzem II. hely.

VÁGATHAJTÓ BRIGÁDOK VERSENYEBEN:

Szén elővájás Szekeres István Kossuth-bányaüzem I. hely; Friesz János Pécs-bányaüzem II. hely. Vegyes elővájás Simonovics Ferenc Pécs-bányaüzem I. hely; Sandó József Zobák-bányaüzem II. hely. Meddő vgt hajtó Böröcz József Béta-bányaüzem I. hely; Kovács György Kossuth-bányaüzem II. hely.

SZÉNTERMELŐ ÜZEMEK EGYÉB BRIGÁDJAINAK VERSENYEBEN:

Varga Attila fűrész Pécs-bánya I. hely; Ciszmadia János lakatos Észak II. hely; Galgóczi Lajos szállító Zobák III. hely.

A NEM SZÉNTERMELŐ ÜZEMEK BRIGÁDJAINAK VERSENYEBEN:

Helstáb Adam kőműves brigád Építési üzem I. hely; Görös Sándor fa. üzemvitel Villamos üzem II. hely; Rádler Márton lakatos Anyagellátó üzem III. hely; Tolnai János forgácsoló Pécsi Szénlők. IV. hely; Kovács Ferenc forgácsoló Központi Gépuzem V. hely.

A Magyar Szénbányászati Tröszt által indított „Kiváló Akna” és „Szénbányászati Kiváló Brigádja” címért folyó versenyben vállalatunk szocialista brigádjai közül az alábbiak érték el helyezést.

Az egyedi biztosítású, gépi jövesztés nélküli frontbrigádok versenyében az első tíz között szerepelnek: Balogh László Kossuth-bányaüzem, Papp Lajos Béta-bányaüzem, Batári Árpád Béta-bányaüzem, Imre Árpád Kossuth-bányaüzem, Forrai László Zobák-bányaüzem, Horváth Gyula Zobák-bányaüzem, Agócs Attila Zobák-bányaüzem.

Hagyományos technológiájú vágathajtó brigádok közül: Kovács György Kossuth-bányaüzem, Simonovics Ferenc Pécs-bányaüzem.

Az alkotmány, az új kenyér ünnepe előtt

Az idei nyár amolyan vizsgaeredményt állított ki a termelőségvetészetek és az állami gazdaságok munkájáról. Sokszor mondták és irtuk már: nehéz aratás előtt állunk. Lám, a jelzők most szerények voltak, mert az aratás minden eddiggit felülmúlott. Felülmúlta gondban, szerveztségben, lelkesedésben, hozzáértésben, a gépek alkalmazásában. Dolgozó parasztaink tehát emelt fővel köszöntheti az új kenyér ünnepe, az alkotmányunk 29. évfordulóját.

A mostani megemlékezés nem kerek évfordulóra esik, mégis mindenütt megkülönböztetett figyelemmel készülnek augusztus 20-ra. Alkotmányunk ünnepe vasárnap lesz, de a programot szinte mindenütt már előző napokban megtartják. Megemlékezések, munkás-paraszti találkozók, színes kulturális és sportműsorok keretében köszöntik az új kenyér megszületésének és alkotmányunk törvénybe iktatásának ünnepét.

Először 1919. június 28-án a Tanácsköztársaság alkotott törvényt. Ezt az alkotmányt azonban néhány héttel később az ellenforradalom tépte szét, s csak 1949. augusztus 20-án fogadta el országgyűlésünk a Magyar Népköztársaság alkotmányát. Azóta történelmi változások zajlottak le hazánkban. Ezek a társadalmunk életében végbement minőségi változások szükségessé tették az alkotmány módosítását. Az 1949-es alkotmány egyes tételei ugyanis már nem lejtette ki kellőképpen társadalmi, gazdasági és politikai vívmányainkat.

Az alkotmány módosító parlamenti vitában mondta Kádár János: „Meggyőződésünk szerint az alkotmány híd, amely a megpróbáltatásokkal terhes, több mint ezer esztendő múltból a jelenet át a szebb, boldogabb jövő felé vezet... Pártunk, a Magyar Szocialista Munkáspárt az alapokmány felett mindig örököst, betűinek és szellemének feltétlen tiszteletben tartásával tevékenykedett eddig is, ezt fogja tenni a jövőben is.”

Az alkotmányban most már ott szerepel az a megállapítás is, hogy a munkásszövetség marxista-leninista pártja a társadalom vezető ereje. A kommunizisták azt vallják, hogy ez a vezető szerep, a kormányzati feladatok hűségese, lelkiismeretes betöltése nem valami uralkodás, hanem a nép áldozatos szolgálata.

Szolgálni a népet, ez volt mindig a népforradalom harcainak eszméje, vállalt küzdelme, ez foglalja törvénybe most is az alkotmány, amely milliárd számára mondja ki: „A Magyar Népköztársaság társadalmi rendjének alapja a munka... Minden munkakezsel polgárnak joga és kötelessége, hogy képességei szerint dolgozzék... Az állampolgárok munkájukkal, munkaversenyben álló részvételükkel, a munkafegyelmel fokozásával és a munkamódszerek tökéletesítésével a szocialista építési ügyet szolgálják.”

Legyen az 1978. év új kenyérének ünnepe ismét a család, a közösség, a munkahely, a falu és a város boldogulásának, igazi ünnepeinek évszázados erejű szimbóluma; illesse azokat köszönt, akik a búzát elvetették és nagy-nagy erőfeszítések árán learatták, és most a fehér kenyeret az ünnepi asztalunkra tették. Fogassza örömmel, jó egészséggel a szabad ország minden állampolgára, a szocialista hazá valamennyi tagja.

Az ellenőrzések tapasztalatai Komlón

A LAKOSSÁG SZUKSÉGLETEINEK ellátása olyan kiemelt társadalmi feladat, amely nagy figyelmet és magasfokú morált kíván az októl a dolgozóktól, akik a területeken végzik munkájukat. A tanácsok által irányított ellenőrzések célja pedig, hogy megszüntessék az esetlegesen kialakuló rossz gyakorlatot, felfedjék az előforduló hibákat, ugyanakkor a visszaélések megtorlása mellett segíteni a hiányosságok megszüntetését.

KOMLÓN A VÁROSI TANÁCS

termelési-ellátási és felügyeleti osztálya a közelmúltban elkészített értékelő jelentésében összegezte az 1978 első félévében végrehajtott ellenőrzések tapasztalatait, észrevételeit. A dr. Kanizsai László irányításával végzett munkát jelentősen segítette a mintegy száz személyt foglalkoztató társadalmi ellenőrhálózat is. Az osztályvezető elmondta, hogy az ellenőrzési tevékenység színvonala sokat javult az első félévében és az ellenőrzés hatékonysága is nagyobb lett. Legtöbb gondot a vendéglátóipari és élelmiszerellátó tevékenység jelentette az ellenőröknek, ezért a folyamatos ellenőrzések éle elsősorban ezekre a területekre irányult. Hat hónap alatt 46 olyan szabálysértéssel vagy visszaéléssel találtak, amely részben szabálysértési eljárásra, részben fegyelmi büntetés kezdeményezésére adott alapot. Az osztályvezető véleménye szerint ezeken a területeken nagyobb odafigyelésre van szükség, mivel a kiserítés és a visszaélések lehetősége itt a legnagyobb. Bár a dolgozók többsége megbízhatóan, becsületesen látja el munkáját, vannak közöttük olyan ügyeskedők,

akik a lehetőségekkel visszaélve jogtalan haszonszerzéssel próbálnak könnyíteni anyagi gondjaikon. Az ellenőrzéseknél szerzett tapasztalatok azt igazolják, hogy a szabálysértések leggyakoribb formája az árdrogítás, illetve súlycsökkentés. Gyakran találtak az ellenőrök a bizonylati fegyelmegsértésével, ugyanakkor több esetben is előfordult, hogy lejárt szavatosságú árut adtak el a gyantulán vásárlóknak.

A VIZSGÁLAT ALAPJÁN

azoknál az egységeknél, boltoknál, ahol a legtöbb szabálysértéssel találtak az ellenőrök a termelési-ellátási és felügyeleti tisztségviselők a jövőben fokozottabb figyelemmel követni majd a belső ellenőrzés tevékenységét és a munkahelyi fegyelmel alakulását. Általában egy-egy területen a fegyelmi szintvonal egyenes arányban van a visszaélések és szabálysértések számával.

A FELDERÍTETT ESETEK

a múlt évhez viszonyítva valamivel emelkedett. Ezt azonban nem a helyzet rosszabbodásának, inkább az ellenőrzési tevékenység javulásának tulajdonítja az osztály vezetője. Elmondta, hogy a néhány év óta jól működő ellenőrzési rendszeren nem is kívánna változtatni a jövőben, csupán a nagyon hasznos munkát végző társadalmi ellenőrök felkészültségét és tájékozottságát szeretné fokozni. Az osztály célja tovább javítani az ellenőrzési tevékenységet, hogy a lakosságot megkárosító, a jogtalan haszonszerzésre irányuló antimorális tevékenység mind a vendéglátás, mind az élelmiszerellátás területén fokozottabban csökkenjen.

Varga

Mezőgazdasági kiállítás augusztus 19—20—21-én

Öletbemutató, díjak, jutalmak

Mezőgazdasági kiállítást rendez a Hazafias Néprfont Komló városi Bizottsága, a városi művelődési központ, a kertbarát klub, valamint a Komló és Vidéke AFESZ augusztus 19—20—21-én a Május 1. Művelődési Ház kiállítótermében.

Tavaly szeptemberben a Hazafias Néprfont és a kertbarát klub kezdeményezésére már rendeztek hasonló jellegű kiállítást, ahol a szakcsoportok, kiskerttulajdonosok, háztáji gazdaságok közösen mutatták be szőlő-, gyümölcs-, zöldségtermékeiket. A siker láttán szeretnénk idén is megrendezni a mezőgazdasági kiállítást, alkotmánynap ünnepünkkel egybekötve — kezdi a tájékoztatást Paskó Csaba, a Komló és Vidéke AFESZ mezőgazdasági technikus, a kiállítás egyik szervezője.

Mennyiben változik az ideji termékbemutató a tavalyitól?

Idén öletbemutatót is szeretnénk tartani, ahol egyéni tervezésű, kivitelezésű — illetve a boltokban megvásárolható — a kiskertekben hasznosítható szerzőmunkák, munkagépeket, növényvédőszerkeket mutatunk be, ezen felül az érdeklődőknek a helyszínen szaktanácsot is adnánk.

Kiket várnak kiállítóknak?

A komló négy szakcsoportot, a hozzá tartozó községekkel, és természetesen minél több kistermelőt. A kiállítás egyik célja, hogy a termelők kicsiréshessék tapasztalataikat a különböző fajtájú, minőségű termékeikről.

Ez különösen fontos, mert Komló és környéke évente öt-hat millió forint értékű állítást és értékesít a kiskertekből —

egészíti ki Balázs Ferenc, a Komló és Vidéke AFESZ felvásárlási osztályának vezetője.

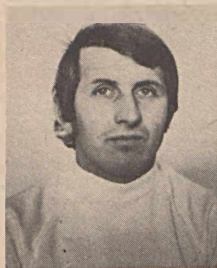
Díjakat is adnak ki? — A legjobb termelőket, kiállítókat kategóriánként díjjal, oklevelekkel jutalmazzuk. Még mindig fogadunk el jelentkezéseket a termékbemutatóra — folytatja Paskó Csaba. — A kiállítás való részvétel is és a megtekintés is díjtalan. Minden kiállító, érdeklődőt szeretettel várunk!

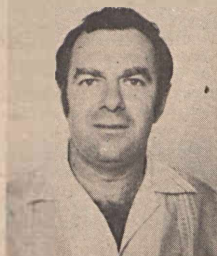
Szerdán, augusztus 16-án 18.35 órákor kerül először képernyőre a Magyar Televízióban nemzeti ünnepélyes műsor. A Nas ekran, Unsere Bildschirm — A mi ünnepi hangvételű jelentéskészítő szorb-horvát és német nyelven. Valamennyi részt stúdiója készíti. Fotó: Jozipovic György

Élenjáróink

A MECSEKI SZÉNBA-
NYÁK VILLAMOS UZE-
MÉBŐL

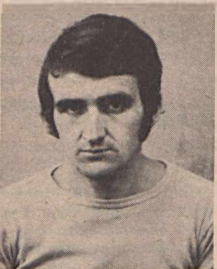
Czedér Attila föld alatti
villanszerelő, kétszeres
kiváló dolgozó

Göl József föld alatti gyen-
geáramú csoportvezető,
kétszeres kiváló dolgozó

János János légszűrítő
csoportvezető, kétszeres
kiváló dolgozó

Paik András villanszere-
lő, szocialista brigádve-
zető, a Bányászat Kiváló
Dolgozója kitüntetés tu-
lajdonosa

A Mecseki Szénbányák kiváló brigádja

A zobáki
603-asFelhívták
magukra
a figyelmet

Volt jobb – mondhatnák ma-
gukról a zobáki 603-as, József
Attila nevét viselő fejtési szo-
cialista brigád tagjai, ha netán
a közösség által elért kitün-
tetések után fagatná őket vala-
ki. Volt jobb – mondhatnák
joggal, még ha első hallásra
mellbevágóan nagyképűségnek
is látszana a tájékozatlanabb
emberek szemében ez a kije-
lentés. Mondom – mondhatnák,
mivel minden jogalapjuk meg-
van ró... De félre a feltételes
felsorolásokkal, hiszen aki ismeri
őket tudja, mi sem áll tőlük
távolabb, mint a nagyké-
pűség, a maguk és mások munká-
jának, annak eredményének
lebecsülése. Mindez való, annál
is inkább, mivel még csak ők
tudják igazán, hogy mi mindent
kellett végrehajtanuk, megol-
daniuk, mire végül is nevük
mellé kerülhetett 1976-ban a
cím: „A MAGYAR NÉPKÖZTÁR-
SASÁG KIVÁLÓ BRIGÁDJÁ”.

Ők tudják, hogy mennyi mun-
ka, mennyi fáradtság a bányá-
ban és korántsem második- és
harmad fontosságú az élet
minden más területén. Ismerik
az erőfeszítések mértékét, hiszen
ők voltak az elsők – mindmáig
az egyetlenek – a Mecseki
Szénbányák szocialista brigád-
jai közül, akik kiérdemelték e
magas kitüntetést. Így érhető
meg csak igazán a kiváló fel-
tézett vizsgáló: volt jobb.
Csakhogy a vizsgáló igaz, egy-
szerű ténnyel közöl, ám ha meg-
hallgatjuk a munkacsapat tag-
jainak szavait, azonnal kiderül,
hogy nagyon büszkén vallják:
ha az általuk eddig elért „leg-
nagyobb dobástól” el is ma-
radtak, ugyancsak nagy bec-
sben tartják a harmadszor elért
Vállalat Kiváló Brigádja címet.

Évgyűrűk

– Egy év az nagyon kimaradt
– mondja az elmúlt évek eredmé-
nyeinek taglálásakor Agócs
Attila, a brigád vezetője. – Az
az év, az 1976-os, nemcsak az
elmúlt három közül lóg ki, de
kilog az egész brigádtörténe-
lemből... A gárdára ugyanis
mindig a „tavalyi telülmúlása”
volt a jellemző, ezzel szemben
az 1975-ös év kiugró eredményei
után következett egy eredmé-
nyeit tekintve szürke, de a lát-
szat alatt annál mozgalmas-
sabb, loagszikatósabb év...

A reggeli szak kiszállás után

Fotó: Nemesi

Az olvasó is azon következte-
tesre juthat, mint azon időkben
néhányan az üzemből és a vál-
alatnál: a magas kitüntetés el-
kőbithatta a brigádtagok fejét,
elbizakodottá tette őket, ám
aki ismeri a bánya „törvényeit”
az nagyon jól tudja: mennyi-
ben szólhat bele egy közösség
eredményeibe a természet. Pe-
dig ők akartak bizonyítani, már
csak azért is, mivel nagyon jól
tudták, most rajtuk az üzem,
a vállalat szeme. Felhívták ma-
gukra a figyelmet, így a szar-
kolók két tábora oszlottak. Az
egyik csoport várja, hogy na,
most mit produkáltok? Míg a
másik azért drukkol, hogy na
most mutassátok meg. Ők pe-
dig meg akarták mutatni. Csak
hát minden összejött. És mégis,
minden nehézség ellenére azon
éveken is fölérték voltak a 100
százaléknak telmesben 101,4,
míg a teljesítményben 105,4 szá-
zalékkal. Csakhogy mindezen
eredményért nagyon sokkal kel-
lett fizetniük, túl sokkal. A bal-
eseti gyakoriság és súlyossági
szorzatok 3051,6 volt. Így aztán
kénytelenek voltak megelégedni
az arány fokozattal.

Am, hogy kemény fából fa-
ragták őket, bizonyítja a tény:
az elmúlt évben baleseti muta-
tójuk a felét sem érte el az
1976-osnak, ami egyben azt is
jelenti, hogy az egész üzemből
az övék volt a legjobb.

Brigádepítés

Jóllehet annak idején, mint
ifjúsgárdai brigád kezdték el tevé-
kenységüket, az idő rajtuk sem
múlt el láthatatlanul. Tudták
ezt ők is, éppen ezért voltak az

egyik kezdeményezői a vójár-
tanulók patronálásának. Sajnos,
nem a legjobb eredményekről
szómlhattak be a brigádveze-
tőség tagjai.

– A patronáltaknak csak a
töredéke maradt meg nálunk.
De amint ismerjük, hasonló ci-
pőben járnak a bétai és a Kos-
suth-bányai társaink is. Talán
nem volna hiábavaló munka
megnézni: miért nem tudják
mogukhoz kölni a végzett vójár-
tanulókat a szénben dolgo-
zó csapatok? Jelen pillanatban
arra az elhatározásra jutottunk,
hogy több eredménnyel jár az
erőfeszítésünk, ha az újon-
nan jöttek közül választunk ki
embereket és próbáljuk meg
őket segíteni egészen a vójár
szakma megszerzéséig.

Ezen új kezdeményezésnek
már eddig is vannak eredmé-
nyei. S hogy szakmailag sem
vannak a csapat fiataljai szé-
gyent, bizonyítja az is, hogy a
74 fős brigádból 1977-ben nyolc
fiatal vett részt eredményesen
a kiváló ifjú vójáró vetélkedőjén.
És természetesen e fiatalok el-
ismerése sem maradt el a bri-
gádánál, minthogy a brigád ve-
zetői hangoztatják: „Minden
éveben meglatogatunk minden
családot. Néha egy – szakon-
ként ketten, három – mind-
dig kimaradtak, de ez nem je-
lent az, hogy nem kerül rájuk
sor. Csakhát a brigád felének
van valami társadalmi funkció-
ja, így aztán nehéz az egyez-
tetés.”

Két hete ugyan a Máré csár-
dánál együtt szórakozott a bri-
gád, ám ahogy a brigádveze-
tőség tagjai mondták: a közel-
jövőbeli családi estén már nem
akarnak szügyenkezni az elma-
radt látogatások miatt.

Kapu László

Munka-
szerződések
Zobákon

A közelgő bányásznap-
ra készülve, az üzem ter-
melési feladatok sikeres
megvalósítása érdekében
11 szocialista brigáddal
kötött szerződést az el-
múlt héten Zobák-bánya
üzemvezetője.

A 603-as és a 604-es
fejtési brigádok – 145
fővel – vállalták, hogy
augusztus 1. és szeptem-
ber 30. között 48 326 ton-
na szenet termelnek, ami-
ért a brigádok összesen
145 ezer forintot kapnak.

Hat vágathajtó és 1
bővítő brigád a szerző-
désekben vállalt 380 méter
vágat kihajtása esetén
(valamint 60 méter bővi-
tés) teljesítéséért – ösz-
sesen 81 fő – 81 ezer
forint jutalomban részes-
ül.

A gépezetek közül a
Leiht András vezette, a
szállítók közül a Galgá-
czy Lajos vezette szocia-
lista brigádokkal is kötött
szerződést az üzem ve-
zetője.

Nemesi Árpád
tudósító

Dolgozz hibátlanul!

A vékényesi feltárók
már alkalmazták

A múlt év hasonló időszaká-
ban e hasábonok igyekeztem
röviden vázolni a DH-munka-
rendszer lényegét, célját, mód-
szerét stb. Vizsgáljuk meg,
hogy az azóta eltelt időben
történt-e előrelépés, haladás é-
térén? Úgy érzem, a témával
való foglalkozást indokolja a
július 6-án volt Lázár György
országgyűlési beszámolója. A
Minisztertanács beszámolója
többek közt megemlítette, hogy
az ötéves tervben előirányzott
célok eléréséhez az eddig
nyújtott teljesítmény nem elég.
A hatékonyság lényeges növe-
lése, olyan szemléletre van
szükség, amely nem túri a ha-
nyag munkát, a szervezőtelensé-
get, a társadalom javainak pa-
zarlását stb.

Ahhoz, hogy a világgiaci
órákból származó hátrányokat
ellensúlyozni tudjuk, lépést kell
tartani (felzárkózni) a nemzet-
közi élvonallal. A műszaki fej-
lesztéssel, a technológiák meg-
újításával a munkakultúra ja-
vításával kell elérnünk, hogy
korszerű, jó minőségű termé-
ket állítsunk elő.

Németh Károly, a KB titkára
felszólásában többek között
még azt is elmondta, hogy ne-
küünk kell alkalmazkodnunk és
helytállnunk a világ gazdaság
változó, nehezebb feltételei kö-
zött. Ehhez kell igazítaniunk
gondolkodásunkat, munkánkat.
Jobban ki kell használnunk le-
hetőségeinket, anyagi és szel-
lemi erőforrásainkat.

A fentiekből kitűnik, hogy az
eddigieknél más, jobb munká-
ra van szükség. Ennek egyik
eszköze lehet a DH-munka-
rendszer gyakorlati alkalmazá-
sának kiterjesztése. Mint már
korábban közöltük, 1978. évben
a vállalat minden üzemére ki-
terjesztettük a munkarendszer
alkalmazását. Elsődleges fel-
adatként a munkarendszer ok-
tatását, elfogadtatását, a hi-
bák feltárását, a veszteségidők
felmérését, ezek megszüntetésé-
re irányuló akcióprogramok ki-
dolgozását, az üzemekben DH-
munkarendszerben megvalósí-
tandó munkahelyek kialakítá-
sát szabtuk meg feladatként.

A megfelelő tapasztalat meg-
szerzése, a DH-elvek gyakorla-
ti alkalmazása stb. céljából a
vállalati DH-bizottság a termé-
lő üzemekben munkahelye-
ket jelölt ki, DH-munkarend-

szerben történő munkavégzés-
re. A kijelölt munkahelyeken
mérhető eredmények vannak,
de ez még nem jellemző a
vállalat egészére.

Egy-két példa: Pécs-Bánya-
üzemből a DH-munkarendszer-
ben dolgozó munkahelyek hi-
bobellátását és a veszteségidők
mérését elvégezték. A vegyes
elővájtású IV. sz. 1. K. sz. 3.
3. tpi. légvágatban a veszteség-
felmérést követő intézkedések
után 1,44 fm/nap előrehaladás
növekedést, míg az V. sz. 1.
K. sz. 3. tpi. alapvágatban
0,25 fm/nap előrehaladási nö-
vekedést eredményeztek.

Zobák-bányauzemben a II.
sz. D-i 9. tpi. szállítógátágon
három hónapban átlagosan 47
fm-t hajtottak ki 285/hó mű-
szakfelhasználással. Az április
hónapban végzett hiba és vesz-
teségidők felmérést követő in-
tézkeedések után júniusban 62
fm-t hajtottak ki, 324 műszak
felhasználással.

Az elmondottakból néhány
következtetés: Az eredmények
talán lehetnének jobbak is.
Azonban a DH-munkarendszer
bevezetése, alkalmazása nem
kampányfeladat. Lassan érle-
lődő folyamat, amit következe-
tes munkával, fokozatosan kell
megvalósítani.

Az eredményesebb munká-
hoz – véleményem szerint –
javítani kell:

– a műszaki és személyi
feltételrendszer megteremtését;
– nagyobb aktivitásra van
szükség a vezetők és műszaki
szakemberek részéről;
– erősíteni kell a DH-mun-
karendszer mozgalmi hátterét;
– jobban igénybe kell ven-
ni a szocialista munkaverseny
és szocialista brigádmozgalom
adta lehetőségeket;
– az egymás közti kapcsola-
lat igazgatósági osztályok –
üzemek, üzemek – üzemek egy-
más közti kapcsolatában a
munkarendszer elveinek gy-
akorlati alkalmazása, körüle-
tintőbb, nagyobb felelősséggel
végzett tevékenység. (Ne fe-
ledjük, a hibalehetőség már a
döntés-előkészítés, tervezés sza-
kaszában megvan.)

– a DH-munkarendszerben
végzett eredményes munka
nagyobb erkölcsi és anyagi elis-
merése.

Jozsik János
váll. DH-titkár

MECSEKI BANYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák
és Komló város Bizottságának
héttagja

Felelős szerkesztő:

DR. CSÓKA MAGDA

Szerkesztőség:

7621 Pécs, Dányiné utca 9.

és

7300 Komló, Lenin tér 1.

fel.: 11-337 (Pécs), 82-503 (Komló)

Üzem: 13-40, 13-41

Kiadja:

Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

7601 Pécs, Hunyadi út 11.

Felelős kiadó:

BRÁUN KÁROLY

Készült Saphir 96-os

ofszet rotációs gépen

a Pécsi Szikra Nyomdában

Felelős vezető:

SZENDROI GYÖRGY

Térjesztli: a Magyar Posta

Előfizethető:

A Mecseki Szénbányák Üzemalban,

Komlóan az üzem munkáügyi

osztályánál és a város tanácsán

Index: 25-212.

ISSN 0134-0956

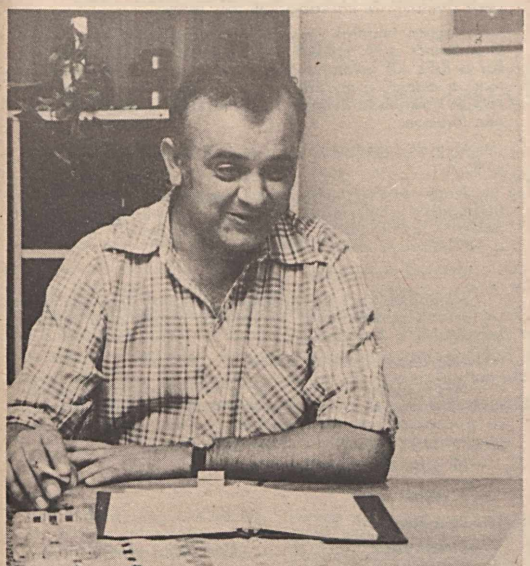

„Ki minek mestere?” vetélkedő Béta-bányauzemben. (Tudósítás a 4. oldalon)

Egy nap a MOM Komló Gyárában

Nincs baj a termelékenységgel, sem a termékek minőségével

A feltételek adottak a tervteljesítéshez!

Hetesi János főmérnök minden reggel azzal kezd a napot, hogy megbeszéli a tenyivalókat a közvetlen munkatársával. Informálódik az éjjeli műszak hogyan teljesítette feladatát, melyek voltak a termelés akadályozó tényezői. Ezen a reggelen arról tárgyalt, hogyan lehetne meggyorsítani a karbantartási munkálatokat. Nagy szükség volna a gépekre, mert az ipari tanuló munkaadóval kevés lett a munkahely, néhány helyen telepítési gondok akadnak. Megállapították, hogy a karbantartásoknál több helyen lehet időt megtakarítani, egyes felújításokat korábban lehet hozni, hamarabb lehet egyes gépeket munkába állítani. Rögözítették a szükséges intézkedéseket. Ezt követően egy személyi ügyet beszéltek meg, majd lebonyolított egy-két telefonos, elolvasta az aznapi postát. Az igazgatónak sürgősen Budapestre kellett utaznia, úgyhogy ezen a napon mindent neki kell intéznie.

— Szóval arra kíváncsi, hogyan is állunk jelenleg a tervteljesítéssel? A félvélet jól zártuk: a 150 milliós termelési értékünket hoztuk több mint a felét, pontosan 50,4 százalékát. Nincs baj a termelékenységünkkel, valamint

lyet azután megvitattunk a központ illetékeseivel, s csak azután jön létre az elkövetkező év feladatainak a programozása. Erre épül a selektív program, s ha nem jön semmi közbe, a terv szerint dolgozunk. De eddig még mindig közbejött valami. Mert bizony vannak olyan megrendelők, akik túl kényelmesek, az igényeket későn jelentik. De a gyártást legelőször nem utasítjuk vissza — feltéve, ha tudunk rá kapacitást teremteni —, mert a népgazdasági érdekeket veszszük figyelembe.

— Miből adódnak az elcsúszások? Belső vagy külső okok miatt nem tudják tartani az ütemtervükben leírtakat?

— Nézze, belső okokból még nagyon keveszer kellett határidő-módosításokat végrehajtanunk. A legtöbb a kooperációkkal meg az anyagellátással van... Sokszor előfordul olyan eset, hogy egy-egy alkatrész ezer kilométereket utazik, míg végleges helyére kerül. Ha például nekünk elromlik egy célgépjünk, s nem tudjuk gyorsan kijavítani, az azon készült alkatrészt máshol kell elkészíttetnünk, mert a végtermék folyamatos gyártása megköveteli a folyamatok alkatrészellátását. Az alapanyagoknál pedig az öntvényekkel van a legtöbb gondunk. Menjen csak el bármelyik öntvényeket felhasználó vállalathoz, ha nincs saját öntődéje, valamennyi panaszodik az ellátásra. S nemcsak a szállítási határidők betartása jelent problémát, hanem a minőség is. Hiába, kevés Magyarországon az öntődei kapacitás, s ami van, az sem a legkorszerűbb. S ha valamilyen alapanyag nem érkezik időre, azt a munkát félre kell tennünk, kezdetünk valami mást gyártani. Még szerencse, hogy van olyan alapanyag is, amelyiket előbb szállítanak.

— Az előbb említette a gépeket. Az elvégzendő munkához képest jó vagy rossz a gépellátás?

— Nem panaszkodhatunk. A központ gépellátásunkat kiemelten kezeli, márcsak azért is, mert a fékkarok a közúti járműprogramban, valamint az autóbussz-exportunkban játszik nagy szerepet. Ha nem is a legmodernebbek ezek a gépek, az itt végzett munkára megfelelnek. A forgácsolással általában nincs baj, a nehézséget inkább az okozza, hogy vannak egyedi masinák, amelyekből csak egy darab van. Ha azok közül egy javításra szorul, bizony gondban vagyunk. A gyorsjavítások elvégzésére éppen ezért felállítottunk egy tmk-csoportot, amelynek csak ez a feladata. Az elkövetkező időszakban javul a helyzet, mert ezekből kapunk tartalékokat.

— Végeztél: hogyan látja a második fél éves tervek teljesítését?

Borulató ugyan nem vagyok, annyi azonban bizonyos, hogy nehezebb lesz, mint az első fél év. Nagyon sok lemaradást kell pótolnunk, már kirajzolódott a programelcsúszások körvonala. Annyi azonban bizonyos: a feltételek megvannak, a 150 milliós tervünket teljesíteni tudjuk.

Hetesi János: "... Borulató ugyan nem vagyok, annyi azonban bizonyos, hogy nehezebb lesz, mint az első fél év!"

Hatkor kezdtek... Törzsgárda-tagnak számít

Ahogy azt mondani szokták: szokránys nap volt, nem történt semmi érdemleges azon a napon a Magyar Optikai Művek Komló Gyárában. Odakint még mindig tombolt a hőség, a munkások már pontosan hat órákor ott álltak a munkapadjáik mellett, pár szót váltottak az éjszakaiakkal, elhangzott egy-két megjegyzés az időjárásról, az előző éjszakai téneműsorról, ahogy az már lenni szokott ilyenkor. Egyik másik gép lényegesen olajozott árváltozott a pedáns sorrendben zümögő társai között: itt is beköszöntött a szabadságolások időszaka, nem lehet teljes a telepítés. Hat órákor aztán beindult az üzem, lendületbe jöttek az emberek, a szállítók a mozgékony Balcanar-kocsijukkal alig győzik a munkát. Az ütemezés itt megszab mindent, a normarendszerben saját magukat kurtítják meg az emberek, ha lassúlnak. Az egyenes munka zoja betölti a termeket.

Nem történt semmi azon a napon a MOM Komló Gyárában. Nem születtek kiugró teljesítmények, aránylag megfelelő volt az anyagellátás, megfelelő mennyiségben és minőségben jöttek a leggyártani az arra a napra betervezett termékek. Átlagos nap volt tehát látogatásunkon, szeméciók nélkül. A látogatás adott alkalmat arra, hogy megismerkedhessünk a gyár jelenlegi eredményeivel és gondjainal, bemutathassunk egy jól dolgozó szocialista brigádot, és egy fiatal törzsgárdatagot. Az alábbi írásból az derül ki, hogy az az élt nyolc éve létezőt ízem megtöltés helyét a nagy gyári kollektívában, az itt dolgozók pedig roszkodnak munkahelyükhöz, látják a fejlődést és a gyarapodást, s azt, hogy a központban is egyre inkább bíznak bennük, számítanak a termelésükre.

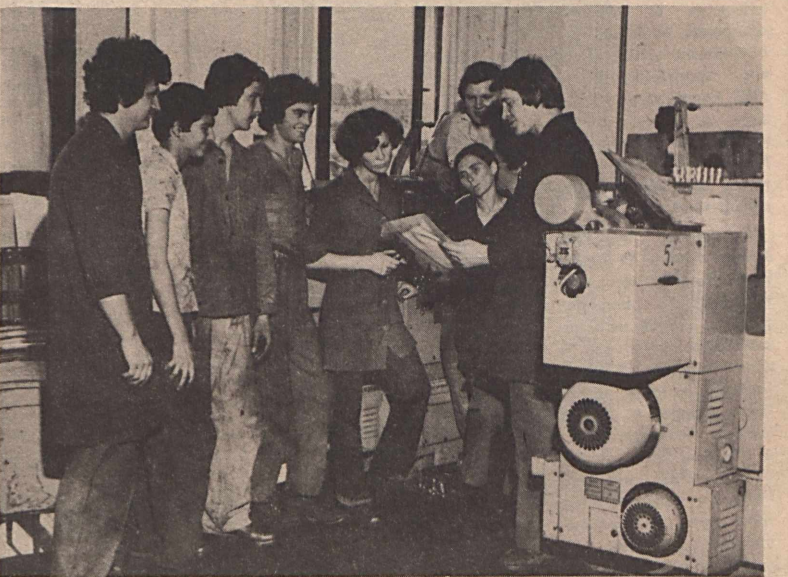
— Sokoldalú volt akkoriban a tanulóképzés, nem volt meghatározott profil, így mindenre oktatunk. Még mielőtt azonban a MOM-hoz kerülünk volna át, én bevonultam katonának, s mire visszajöttem, egy egész új helyzetet találtam. Szoktatásra már nem volt szükség, úgyhogy valószínűleg: vagy gépbetöltés, leztek, vagy mérs. Nem voltam elég merész, féltem, hogy a gépbetöltésnél nem tudok helytállni, éppen azért a meősi ajánlatot fogadtam el.

A gyáraqsója az átkeülés után kereste a helyét a MOM nagy „családjában”. Sokáig kisebb munkákkal bírták meg a komlói kollektívát, gyártottak tolméretű, hidraulikus fékkerákat, a geodéziai műszerek egyszerűbb tartozékait. S ahogy növekedett a beszerelőségi, hogy stabilizálódt a létszám, egyre „kamalyabb” munkákkal bírták meg őket. Ma már 2,5 millió darab alkatrészt gyártanak, javarészt precíz megmunkálást igénylő munkadarabokat. Ehhez 2500 tanna fémot munkálnak meg a termékek 40 százaléka kerül közvetve vagy közvetlenül exportra.

— Ez a nagyarányú fejlődés nem hagyta „érintetlenül” az embereket sem. Lincz Péter sem maradt sokáig az olajfékszerelésben meős. — Kiemelték — mondja tömören. — Szélték, hogy vállaljam el a munkaadóval beosztást, most arra van nagy szükség. Belemerent, bár később rájöttem, nem nagyon szeretem az adminisztrációs munkát, mégpedig mint munkaadóval csiknem egész nap ilyen feladatot végeztet. Vissza akartam kerülni a szerelésbe, s ezt közöltem is a főnökeimmel. S ami-

Revolveresztergások

A Hármán Kató brigád

A Hármán Kató brigádot a gyárban csak úgy ismerik, a „revolveresztergások”. Munkaesztégük az említett forgácsológép, nem csoda, ha a gyárban egyeznek csak e név hallatán tudják, kikről is van szó. A Hármán Kató nevet önkéntesíték, a brigád tagjai még akkor választották, amikor szinte mindannyiuk a gyengébb nemhez tartozott. 1972-ben alakultak, s bizony orvosa nagyon sok minden megfordított a brigád életében.

— Igen, azóta legfőképpen az összetétel változott — mondja Brech Pál brigádvezető. — Est nemcsak nemre értam, hanem főképpen arra, hogy nagymértékben javult a közösségi szellem, s míg valamikor csak a nevet volt, termékeiségünk alig, ma annak a megfordítottját lehet tapasztalni.

A brigádvezető egyben csoportvezető is. Ez a kettőség azonban csak látszólag van ellentmondásban, hiszen egy gazdasági vezetőnek nem minden esetben egyezik az érdeke a brigáddal. Brech Pálban az szervesen összekapcsolódik, nem is tudja merre van szétválasztani a kettőt. Egyes esetekben még kimentőn is, hogy egyben csoportvezető is, hiszen ha például anyagért kell verakodni, szavának nagyobb a súlya, hamarabb elintéződik a rendelés.

— Most 13-an vagyunk, három műszakban dolgozunk. Bizony a brigád valamennyi tagja csak akkor jön össze, ha valami rendezvényt szervezünk. Ilyenkor úgy szervezzük, hogy megvárjuk az előző harmadban dolgozókat megegyezünk mit akarunk csinálni. Ők azután továbbadják a megbízást dolgoz.

— A legkisebb akción az utóbbi időben a betonyal kirándulás volt — meséli Szabó László brigádtag. — Régóta szoros, mondhatnám munkatársi kapcsolatban állunk a MOM otáni gyáraqsógeveivel, hiszen jobbára mi

tanítottuk be őket a munkára, amelyeket most végeznek. Sokan közülük jártak nálunk, mi is voltunk többben Batoryán, kézenfekvő volt a gondolat, hogy amikor ott is megalkult a szocialista brigád, együttműködési szerződést kössünk. Ők voltak itt tavasszal, most augusztus elején meg mi voltunk látogatásban. Rendkívül jól éreztük magunkat.

A brigád az elmúlt évben másodszor nyerte el a szocialista címet. Ez nem nagy eredménynek tűnik, ám ha figyelembe vesszük az eltelt időszak alatt a körülményeket, mindjárt meggyaraztatok kapunk. A hetvenes évek elején a bizonytalan körülmények miatt olyan nagy volt a fluktuáció, hogy a közösségnek szinte csak a neve maradt, a brigádosok megjénem teljesen kieserődtek. Ha címük nincs is, rangjuk annál inkább. Előfordul, hogy valamelyik dolgozóval már végképp nem tudnak mit kezdeni, odairányítják hozzájuk, neveljenek belébe jó munkást. Ez többnyire sikerül is nekik.

Nem könnyű a közösségbe bekerülni. Nagyon vigyáznak arra, hogy a jó hírüket el ne veszítsék, éppen ezért nagyon megdörik kít vesnek fel.

— Engem is csaknem egy évig tartottak megfigyelés alatt, addig voltam patrónélt — meséli Horváth Elekta, akit ez évben vettek fel. — Előző munkahelyemen is brigádtag voltam, szeretek nyüzsgéni, számomra egyszerű volt, ha itt működik brigád, tagjai közé jelentkezem. Nem ment könnyen a felvétel, bizonyítanom kellett.

— Mit akarnak elérni az elkövetkező években?

— Hosszú időszakra nem terveztünk előre — válaszol a brigádvezető —, de én úgy gondolom, hogy az elkövetkező öt évben sikerül a mozgalom három nemesfémes fokozatát elérnünk.

— Ez most már végleges? — Hát... szeretem ezt a munkát csinálni, nem nagyon akarok változtatni. Később talán majd megpróbálkozok a továbbtanulással...

Munkahelyi torna a MOM-ban

AZ OLDALT IRTA: BÉKESSY GÁBOR. FOTÓ: KÓRÓDI GÁBOR.

A szövetkezeti dolgozók és a munkások élő kapcsolata

Emelt fővel ünnepelhetnek

- **Növelték a hozamot**
- **Pecsenyebárányt hizlalnak**
- **Hálózati fejlesztés**
- **Kertészkedés, jó eredményekkel**

Az alkotmány napján emelt fővel ünnepelhetnek a komlói szövetkezetek dolgozói is. A Mecsekgyöngye Mgtisz az idén mintegy 100 vagon terményt juttat a népgazdaság asztalára. Ezen kívül 3 ezer hektoliter tejet szállít és a 6 ezer hízó pecsenyebárány ledadásával számottevő devizabevételt biztosít az országnak.

A Komló és Vidéke Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet az I. félév végén 3,3 millió forint nyereséget realizált. Profiljuk: kereskedelem-felvásárlás, vendéglátás és ipari tevékenység. A szövetkezeti eszme, a mozgalom szeretete, a hosszú évek tapasztalata mindinkább javuló eredményeket biztosít az AFESZ javára, erkölcsileg és anyagilag stabilizálódik a közösség hasznára.

A két szövetkezet gazdálkodásáról készítettünk oldalas összeállítást.

A Mecsekgyöngye 4 községre (Mánfa, Mecsekfalva, Mecsekjános, Kisbattyán) épül. A magyar mezőgazdaságra ma már leginkább jellemző szokott termelésből itt vajmi keveset tudnak megvalósítani, mert területük (2058 hektár) kedvezőtlen, erősen szabadt, gyenge termőképességű. Jellemző, hogy a megye egyéb gazdaságai általában 25-40 aranykoronás földeken dolgoznak, míg a komlói szövetkezet területének hektáronkénti értéke csak 6 aranykorona.

— A gépesítést sem nagyon tudjuk megvalósítani — emelte ki Nyers János, a szövetkezet elnöke. — A 100-150 lóerős gépeket a mi földjeinken szinte nem is lehet alkalmazni. Tag-ságunk és a tsz alkalmazottainak szorgalmát mutatja, hogy a rossz körülmények ellenére is rentábilisan gazdálkodunk, vagy minimális veszteséggel zárjuk az esztendőt — immár 8 éve. Az előrelépést mi is akarjuk, ezért helyénvaló a városi pártbizottság kezdeményezése, hogy egyesítsük erőnket a környező községek szövetkezeteivel.

A komlói tsz fő profilja az állattenyésztés, ezen belül a juhászat és a tehenészet. Idén 300 hektáron aratták le a búzát 25-27 mázsás átlaggal. Az elmúlt évihez viszonyítva hektáronként 5 mázsával növelték a hozamot, de még így is messze a megyei átlag alatt vannak. Érthető, hogy a szövetkezetiek elégedetlenek az eredmények miatt.

— Az állattenyésztés fejlesztésével jobban ki tudjuk használni területeinket — mondotta az elnök. — Az év végére 5 ezerre akarjuk növelni az anyajuhok számát. A bárányokat a szövetkezetünk hizlalja és értékesíti az állatforgalmi útván. A pecsenyebárány jó bevételi forrást biztosít. Tehénészetünkben 100 a fejős tehén. Tejtermelési eredményeink igen kedvezőek. Az idei I. félévben a hasonló nagyságrendű tehenészetek között első helyre kerültünk a tejtermelés növelésével.

A Mecsekgyöngye és a város üzeminek együttműködése régi keletű. A korábban ismert patronálási mozgalom már a múlté, ám a kapcsolatok mégis élők. A Mecseki Szénbányák Gépkocsi Üzeme például az aratási szállításhoz segítkezett. A Villamos Üzem, a Kossuthbánya, a Zobák, az Anyagellátó Üzem szintén jó partner, mint ahogy a Vízmű, a MOM, az AFESZ és a Városgazdálko-

műanyag-feldolgozó tevékenységet folytatnak.

— Az I. félévben jó eredményeket összesíthettünk — vonta meg a gyors mérleget dr. Finta József igazgatósági elnök. — A 3,3 millió forintnál nagyobb nyereséget is realizáltunk volna, de a hálózati fejlesztést most is fontosnak tartottuk. Elvégeztük a hetényi élelmiszerbolt teljes felújítását. Befejezés előtt áll a Máré csárda bővítése. Ezt azért tartjuk fontosnak, hogy a komlói munkásoknak, szocialista brigádoknak lehetővé tegyük a rendezvények tartását téli időben is. Az év végéig kerül átadásra a 400 négyzetméter alapterületű hetényi iparcikk kisáruház. Még az idén elkezdjük a kárási ital- és vegyesbolt építését. Mintegy másfél millióért készül, jövőre szeretnénk átadni. A Zengő áruház építésére eddig 12,2 millió forintot fordítottunk, bizunk abban, hogy

műanyagfeldolgozó üzeme (nyereségük 50 százalékát hozza) polietilén-tasakot és vízvezetékidomot gyárt.

Az AFESZ és a város üzeminek kötődése a szakcsoportokon keresztül érvényesül — a lakossági ellátás, kereskedelmi, vendéglátóipari tevékenység mellett. A 17 szakcsoportban (méhész, kisállattenyésztő, szőlő-gyümölcs és kertszakcsoport) 1777 fő munkálkodik.

— A legnagyobb létszámot a zöldségtermelő szakcsoport képviseli 1276 fővel — mondotta dr. Finta József. — Minden ötödik család a kiskertgazdaságból él. Ennek nemcsak gazdasági haszna van, hanem politikai és erkölcsi is. A kertészkedés, mint hobby ma már jó eredményeket hoz, jelentősen segíti a város zöldség-, gyümölcs-ellátását. A jó levegőn tartendő időtöltés egészségi oldaláról nem is kell külön beszélnünk. A hét végén a város munkásaival együtt ünnepelünk, nagyon sok közös érdek fűz össze bennünket.

Vizhányó Imre

Fotó: Kóródi Gábor

Termék-bemutató

A Komlói AFESZ szakcsoportjai, a szövetkezet kertbarát klubjának tagjai is ott lesznek azon a kiállításban, amelyet Mohácsos rendeznek az alkotmány ünnepének tiszteletére. A megye neves állami gazdaságai, mező- és borgezdaságainak kombinátjai, szövetkezetei három kategóriában vonultatják fel legkiválóbb termékeiket, mezőgazdasági eszközeiket, szerzőségeiket, kisgépeiket.

A tárlatnak a Dr. Marek József Mezőgazdasági Szakközépiskola ad otthont. A megnyitóra augusztus 19-én délelőtt 11 órakor kerül sor. Novics János országgyűlési képviselő, a kertbarátok megyei társadalmi szövetségének elnöke méltatja a kiállítás jelentőségét, és köszönti a résztvevőket.

az 1980. május 31-i átadás megvalósul.

Az AFESZ az üzletek korszerűsítésére, a kulturált kiszolgálás megteremtésére sokat áldoz. Ez annál inkább dicséretes, mert a 11 éve alapított szövetkezet eléggé elhasználódott, elhanyagolt, korszerűtlen üzlethálózatot vett át. Különben ez még most is érezteti hatását.

A szövetkezet jól szervezett

A magyarreggeli kis ABC még nincs egy éves, forgalma viszont már elérte a havi 800 ezer forintot. A modern szaküzlet élelmiszert és alapvető bolti cikket árul.

dási Vállalat is. A mostani kenyérrünnepén együtt ünnepelnek majd, együtt köszöntik az alkotmányt és méltatják a munkás-paraszt szövettség jelentőségét.

A komlói AFESZ is erősen kötődik a város üzeméhez. A szövetkezet 4485 tagot számlál és Komlóval együtt 14 települést érint. A szolgáltatás (kereskedelem, felvásárlás, értékesítés, vendéglátás) mellett

Juhnyáj a budafai legelőn. A szövetkezet egyik legjövedelmezőbb ágazata az állattenyésztés, ezen belül a pecsenyebárány-hizlalás és -értékesítés.

Waller Józsefné, az AFESZ komlói, 50-es számú élelmiszerboltjának vezetője; 1962 óta a szövetkezet dolgozója. A Kossuth utca új vonalának kiképzése, az új házak építése, a tejbolt megszűnése miatt az üzlet forgalma havi 100 ezer forinttal növekedett.

Mészáros Jenőné műanyag idomcsövet hegeszt az AFESZ komlói üzemében. A részleg az ország egyik legnagyobb nagykereskedelmi vállalatának és a háztárgyak szállít. Az előbbi 12, az utóbbi 8 millió forint értékű árut fogad.

Bogdán János fejő és Németh János állatgondozó a Mecsekgyöngye Mgtisz. mecsekfalui gazdaságában. Németh János régi szakember, az 1961-ben alapított tsz tagja. Bogdán János egy éve került a szövetkezetbe. A tehenészetben további 3 fejő és 3 állatgondozó tevékenykedik.

A takarmánytermesztés az állattenyésztői ágazat nélkülözhetetlen területe. Évente több száz mázsa szalastakarmányt silóznak, hogy zavaratlan legyen a jószágok etetése. A tehenészet évente 3000 hektoliter tejet ad a népgazdaságnak.

AUGUSZTUS 20.

Az úri Magyarország jogászai nem átallották azt hirdetni, hogy a magyar „alkotmányos” nemzet. Ok a különböző korok összes törvényeit együtt tartották alkotmánynak. Külön a nép érdekeit is védő alkotmányt nem készítettek Magyarországon az urak soha, mert azt mondták: „Az úr az alkotmány nélküli és ismeri a jogait, a plebszt pedig a szurony megtanítja a kötelességeire”. 1514 óta minden ügynevezett magyar alkotmány a Werböczy-féle osztálydekrekre és osztálygyűlésekre épült. A hajdani „hárommillió koldus országában”, csak a felszabadulás után kerülhetett sor a dolgozó nép kötelességeinek és jogainak az alkotmányba foglalására.

Augusztus 20., Alkotmányunk napja, az új kenyér ünnepe, de a parasztok, a munkások és velük együtt az egész dolgozó magyar nép ünnepe is.

Keresztretjevényünkben THUR, ZÓ LAJOS; Az új kenyér dícsérete c. verséből vett idézet szerepel.

Megfejtésül a vízszintes 1. és a függőleges 12. sz. sorokat kérjük beküldeni, 1978. augusztus 20-ig, (Pécs, Déryné u. 9.) címre.

— Pusztai Mihály —

Vízszintes:

1. IDEZET ELSŐ SORA (zárt betűk; B, K, S, J), 12. Brazil város (OEÍRAS), 13. Erdei cserje, bogycija kellemes ízű, 14. Róla páratlan betűi. 15. Becézett lona. 17. Személyes névmás. 18. Egymást követő betűk az ABC-ben, 19. Szilom egyik faja. 21. Gyilkos fegyver. 23. Színpadlótáncosnő. 25. Visszhangozó. 27. Három idegen szóval. 29. Őn — németül. 30. Fekvőhelyek. 32. Község Ózd mellett. 34. Múlt idő jele. 35. Szeizmikus kutatódeszk, a föld rezgéseinek a lehallgatására szolgál. 36. L. C. A. 38. Finn, thaiföldi gk-jelzések. 39. Tisztit. 40. Sportöltözék. 42. Pasa azonos betűi. 44. Doszta, nem kell több. 47. Tréfás kobarédal. 48. Hajtja. 50. Miskaloc hegye. 52. Svéd, spanyol, NSZK, portugál gk-jelzés. 53. Nézi. 55. Finom tokaji bor. 57. R. O. U. 58. Buda közepé! 59. A vízszintes 55. sz. sor 2. és a 3. betűje. 61. Nyitott. 63. Béla azonos betűi. 64. A fal leomlásairól híres ősi kánaáni város. 67. Pénztárca egyik fajtája.

Függőleges:

1. Urán. 2. Lényeges vonásai, jellemzői. 3. Bíró eleje! 4. Ilyen lehet egy szabó mestersége is. 5. Dunántúli megye, 6. Kerti munkát végzett. 7. Csecsemő sírása. 8. Fél betűi keverve. 9. Mongólia eleje! 10. Duna közepé! 11. Így beszél a ló. 12. IDEZET BEFEJEZŐ RÉSEZ (zárt betűk; E, E, S, J) 16. Kálidi... (szíznő). 20. Feleségem anyja. 22. Béke — oroszul. 24. Előd. 26. Ügyetlenleg franciául. (GAFFE). 28. Vágószerszámok. 31. Háromlábú bogrész. 33.

Nem tiszta a búza. 41. „Ha ... egykor az özvegyi fátlyot,” (Petőfi). 43. Fán termő eper népies neve. 46. Vendég — németül. 49. A függőleges 54. egyik fele. 51. A németiségnek egykor önálló államot alkotó országa. 54. Római istennő, a mai Szombathelyen lévő temploma még romjában is lenyűgöző látvány. 56. Halotti hamvakat tartalmazó edény. 60. Kéz betűi keverve. 62. T. U. B. 65. Vigyázó (fordítva). 66. Ételizelesztő (fordítva). 68. A-re párja.

— Pusztai Mihály —

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
12						13					
14			15			16		17		18	
19		20		21			22		23	24	
25			26		27			28		29	
30				31		32			33		34
35								36		37	
		38					39			40	41
42	43		44		45	46		47			
48		49		50			51		52		
53			54		55			56		57	
58			59	60		61			62		63
64		65			66		67			68	

Nevelési központ épül Pécssett

A dél felé terjeszkedő Pécs Lovaskertvárosának II. ütemében épül fel a 60–70 ezer lakosra tervezett legnagyobb városrészes. Az új lakóépületek karéji zártterületeket szelnek majd: ilyen fogadja be az új nevelési központ, melynek terveit a közelmúltban mutatták be. A nevelési központ újszerű építménye: van benne általános és körépiskola, falu körüli iskolák fenntartásai és a közművelődés számos formája, teret ad a testnevelésnek, a sportnak.

Az országban elsőnek — a városi pártbizottság, illetve a városi tanács ösztönzésével — a Pécsi Tervező Vállalat tervezett egy ilyen nevelési

központot, a hagyományosan, szét-szórta elhelyezett óvodák, iskolák, művelődési intézmények, valamint kollégiumok koncentrációjára és központosított ellátására. A beruházási programok kidolgozásánál a tervezőknek a pedagógusok is segítettek.

A beruházás, melynek kiviteli munkáit már megkezdték, több mint fél-millió forintba kerül. Az első ütemben általános iskolai tantermek készülnek el; ezekben a tanítás jövővel kezdődik. A nevelési központ többi részét a következő évek során fokozatosan építik ki és rendezik be.

Népi műemlékek Baranyában

Baranyában védelem alá kerültek a népi építészeti legrégebbek emlékei, hogy megőrizzék az utókor számára a hajdani élt tehetséges falusi építésmesterek szép alkotásait. Az Országos Műemléki Felügyelőség eddig 44 épületet — lakóházat, gazdászai épületet, falusi műhelyt, egyházi építményt — nyilvánított védetté, s további 33 épület védelmét javasolta a szakembereknek.

Valamennyi, a szépet szerető magyar, német vagy délszláv parasztember hómánióerzékét dicséret, jätékos díszítő kedvét özi.

MOZIMŰSOR

A hét filmje: FANTOZZI. Fantozzi igazi kismember: szerencsétlen, kétbalkezes, csúnya, szolgalelkű és kishivatalkos. Soha nem tördök leve senki, legfeljebb csak annyira, hogy rossz tréfák, hecces áldozatává tegyék. Még az is előfordulhat vele, hogy munkahelyén, a hatalmas irodaházban, véletlenül befalazzák az átalakítások közben. Ha felesége nem keresi kétségbeesetten, fel sem tűnik a hiánya. Fantozsival állandóan letehetetlen dolgok történnek... A színes olasz filmvígjátékot Luciano Salce rendezte. A főszerepeket Paolo Villaggio, Anna Mazzamauro és Gigi Reder játszzák.

Park (Pécs): 15–16-án: Nyestfiak. Román színes film. Előadások: 14, 16, 18 óra. 17-től 20-ig: Lúdás Matyi (1. ea.). Magyar film. Előadások: 14 óra.

17-től 20-ig: Egy lány Chicagóban. Amerikai színes film. Előadások: 16, 18 óra. 21-én: Dugó, a csodacsatár. (1. ea.) Svéd színes, zinkir. film. Előadások: 14 óra. A rendőrség megköszöni. Olasz színes, zinkir. film. 16 évtől. Előadások: 16, 18 óra. Matiné: 20-án. Két férfi jelzi érkezését, Cseh színes film. Előadások: de 10 óra.

Park kert (Pécs): 15–16-án: Vadember. Francia színes, zinkir. film. (50 százalékkal felemlt helyéről) 17-től 20-ig: Fantozzi. Olasz színes film. (20 százalékkal felemlt helyéről) 21-én: Radó Sándor: Dóra jelenti. Magyar színes film. Előadások: 18 óra.

Kossuth (Pécs, délelőtt): 15-én: Suttogások, sikolyok. Svéd színes film. 18 évtől. 16-án: Vadember. Francia színes, zinkir. film. (50%-kal felemlt helyéről) 17–18-án: Lúdás Matyi. Magyar film. 19–20-án: Radó Sándor: Dóra jelenti. Magyar színes film. 21-én: Fantozzi. Olasz színes film. (20 százalékkal felemlt helyéről) Előadások: 10, 12 óra.

Kossuth (Pécs, délután): 15–16-án: A Solyom nyomában. NDK színes, zinkir. film. Előadások: 2, n5 óra. 17-től 20-ig: Fantozzi. Olasz színes film (20 százalékkal felemlt helyéről) Előadások: 13, 15 óra. 21-én: Radó Sándor: Dóra jelenti. Magyar színes film. Előadások: 13, 15 óra.

Kossuth (Pécs, este): 15–16-án: Suttogások, sikolyok. Svéd színes film. 18 évtől. 17-től 20-ig: Itéletidő. Román színes film. 21-én: Aliz már nem lakik itt. Amerikai színes film. Előadások: 17, 19 óra. Art Kino: 21-én: Vadászetelenek Alsó-Bajországon. NSZK film. Előadások: 19 óra.

Petőfi (Pécs): 15–16-án: Felkavort víz. Amerikai színes, zinkir. film. Előadások: 14, hnb. 8 óra. 17-től 20-ig: Radó Sándor: Dóra jelenti. Magyar színes film. 21-én: Fantozzi. Olasz színes film. (20 százalékkal felemlt helyéről) Előadások: 4, 6, 8 óra.

Rákóczi (Pécs): 15-én: Már ez is probléma? Francia színes film. (20 százalékkal felemlt helyéről) 21-én: Fogat fogért. Francia színes, zinkir. film. (20 százalékkal felemlt helyéről) Előadások: hétköznap 16, vasárnap 14, 16 óra. Matiné: 20-án: A helyjubarlang titka. Szovjet színes, zinkir. film. Előadások: de 10 óra.

Kodály (Vasas): 15–16-án: Riasztólövés. Magyar színes film. 18–20-án: Meghívás egy gyilkos vacsorára. Angol színes, zinkir. film. (50 százalékkal felemlt helyéről) Előadások: 16 óra.

Mecsek-nádás: 15–16-án: A bűvös kör. Román film. 18-tól 21-ig: Radó Sándor: Dóra jelenti. Magyar színes film. 21-én: Fogat fogért. Francia zinkir. film. (20 százalékkal felemlt helyéről) Előadások: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 óra.

Kétezer méter magasan

szőlőtermesztés lendítette fel az életét.

Fekvése miatt már a múlt században is közlekedési és kereskedelmi csomópont volt. Ma itt halad át a Nagyvárad—Bukarest vasúti főútvonal.

A brassói havások felé közeledve egyre szebb, lenyűgözőbb a táj. Patakok, tisztások, erdők, hegyek, havas hegyek váltják egymást. Szívet, szemet gyönyörködtető a látvány.

A városba érve, a lőtéren parkirozunk. A tér közepén áll a város egyik legszebb épülete, régen a céhek tanácsának háza, a mai városzháza. Valamikor a XV. század közepén kezdték építeni, eredetileg gótikus stílusban, majd kibővítették, átépítették, egy tűzvész után újjáépítették. Most múzeum, képművészeti és történelmi teremmel.

A téren boltok, áruházak, vendéglők, presszók. A boltokban népi szőttek, csészek, korsók, talak, vázák a híres fekete kerámiából.

Es nem messzi a Fekete-templom, amely az ország legjelentősebb gótikus épülete. Csaknem egy évszázadon keresztül építették. A XVIII. szá-

zadban az osztrákok bosszúból leldülták, fölégették a várost. Az ekkor keletkezett tűzben perzelődtek meg, kormolódtak be a falak. Azóta hívják Fekete-templomnak. Az eredetileg katalikusoknak épült templom a reformáció óta az evangélikusoké. A tűzvész után a gótikus elemek reneszánsz, barokk mintákkal keveredtek. Világhírű a templom orgonája, melyen nyaranta hangversenyeket rendeznek. Híresek a keleti szőnyegek, melyekkel a tűzvész óta a falakat beborították.

A templom előtt áll Honterus János evangélikus prédikátor, az erdélyi reformáció kiemelkedő alakjának, könyvnyomtatónak, iskolaszervezőnek, a térképészet tudósának bronzszobra.

Miután bejártuk a közeli utcákat, tereket, továbbindulunk Sinaia felé. A kacskaringós hegy útön egymást követik a szebbnél szebb villák, motelek, hotelek, nyaralók. A legszerűnyeb igénytől a luxusigényekig mindent kielégíttek. Úgy néznek ki a régebben épült kisházak, mintha a meséből kerültek volna elő toronyiak, csigalepcsőkkel, erkélyekkel,

manzárszobáival, korbástyával...

Ez a terület üdülőközpont, si-paradicsom. A futca végéről indul 10–15 percnként a drót-kétpályva, ezen lehet teljesíteni 1400 méter magasságba.

Magunk mögött hagyjuk a hatalmas fenyekeket, az apró bokrokat, és egy idő után csak havat látunk mindenütt. Szikrázó, csillogó fehér hót... Akí innen akar még tovább menni, a következő kátelepány juthat fel, egészen kétezer méterig. A hegycsúcsokra inkább csak a szelők jönnek. (Megérte a dobhártyánaki) De ök sokan vannak. Többségben fiatalok, piros, kék, sárga, zöld, barna szízeselésekben. Fölfelé kátelepányan mennek, lefelé sítalpakon síklnak.

A turisták, a kíváncsiszodók „csak” havas hegyekben, hógolyóznak, csuszálnak — szandálban, mint mi is — nagyokat nevetve, sikongatva, élvezve a tájat, a levegőt, a magasságot, a mélységet...

(Belejező rész következik „A tordai hasadéknál” címmel)

— páli —

szőlőtermesztés lendítette fel az életét.

Fekvése miatt már a múlt században is közlekedési és kereskedelmi csomópont volt. Ma itt halad át a Nagyvárad—Bukarest vasúti főútvonal.

A brassói havások felé közeledve egyre szebb, lenyűgözőbb a táj. Patakok, tisztások, erdők, hegyek, havas hegyek váltják egymást. Szívet, szemet gyönyörködtető a látvány.

A városba érve, a lőtéren parkirozunk. A tér közepén áll a város egyik legszebb épülete, régen a céhek tanácsának háza, a mai városzháza. Valamikor a XV. század közepén kezdték építeni, eredetileg gótikus stílusban, majd kibővítették, átépítették, egy tűzvész után újjáépítették. Most múzeum, képművészeti és történelmi teremmel.

A téren boltok, áruházak, vendéglők, presszók. A boltokban népi szőttek, csészek, korsók, talak, vázák a híres fekete kerámiából.

Es nem messzi a Fekete-templom, amely az ország legjelentősebb gótikus épülete. Csaknem egy évszázadon keresztül építették. A XVIII. szá-

keddtől keddig • keddtől keddig • keddtől keddig

NÉVNAPOK

Augusztus 15—21-ig
Kedd: Mária
Szerda: Ábrahám
Csütörtök: Jácint
Péntek: Ilona
Szombat: Huba
Vasárnap: Alkotmány ü.
Hétfő: Sámuel

Figyelmetlen vezetés okozta az augusztus 9-án, reggel 5 órakor történt közúti balesetet a komlói-gesztenyési Szabados utcában, Simónkai János helyi lakos Trabantjával egy villanyostalpnak ütközött. Ulasz Fock Mihály 47 éves komlói lakos könnyű sérüléseket szenvedett. Az anyagi kár kb. 10 ezer forint.

Nemesi Árpád felv.

ÉVFORDULÓ

HUSZONNEGY EVVEL EZELETT, 1954-BEN HALT MEG GAÁL GÁBOR TANÁR, KOMMUNISTA ÍRÓ, A MUNKASZÖVEGZALOM AKTÍV HARCOSA.

Budapesten született 1891-ben. Még egyetemi hallgató, amikor bekapcsolódik a századforduló élelnéki munkásszámozalmába. 1918 végén az első köztársaság első kommunista Magyarországi Pártjának tagja. A Tanácsköztársaság idején a Közlöny szerkesztője, majd maga is fegyverrel a kezében harcol a Tanácsköztársaságra való ellenforradalommal szemben. A fehérterror elől először Ausztriába, majd Németországba emigrál. 1926-ban Erdélyben telepszik, és két év múlva a Korunk című folyóirat önkéntes szerkesztője lesz. A lap irányításával maga mögé tömöríti az emigráció legjobb haladó magyar íróit és szoros együttműködve a kommunista párttal, megteremtí a folyóirat olvasói és írói számára a marxista orientációt a lehetőségek határáig.

1940-ben a folyóiratot betiltják, Gaál Gábornak is bebiztosítják katonának. A háború befejezése után ismét Kolozsvárra tér vissza, ahol haláláig szerkesztője az Utunk című folyóiratnak, és a Bolyai Egyetem nagy szakértőjének tekintik. Több kötetét és fordításait a Magyar Akadémia díjazta.

Szabó Jenő, a Komlói Bányász Sportklub elnöke ajándékkal kedveskedik az aktív játéktól visszavonuló Erdősi Istvánnak. Ugyancsak a mérközösen búcsúztatták a Kispistort Komlóra visszaigazolt Kelemen József Rezsőt (a képen balról a második). Háttérben a Bp. Honvéd labdarúgók, akik a komlói csapattal vívtak barátságos mérközést. A találkozó (1:0-ra nyert a vendégcsapat) Nemesi Árpád felv.

Halálos baleset

A Mecseki Szénbányák Vasas-bánya üzemében augusztus 3-án 13—14 óra között halálos baleset következett be. Keibl György vájár, gépkezelő, a IV. szint 1-es északi keresztvágatában rosszul lett. A kúlszínról szállították, de a kórházba szállítás előtt, a segélyhelyen meghalt. A KBF szakértők bevonásával végezték el a vizsgálatot.

Az 1927. február 18-án született Keibl Györgyöt augusztus 10-én kísérték utolsó útjára a hosszuhétyényi temetőben.

— Anyagvizsgálatot követően szerveztek augusztus első szombatján István-aknán. Pécs-Bányaüzem 25 fiatalja elismerésére méltó munkát végzett az V. szint 2. keleti keresztvágatában. A látásokat a munkájukat kapott forintokat kúlszínról fordítják.

— Harmanc fiatal vett részt eredményesen a Mecseki Szénbányáknál folyó, Ki minek mestere című vetélkedő keretében megkezdett üzemisportversenyt Pécs-Bányaüzemben, amit az elmúlt hét rendeztek a lakatos szakmunkások felkészültségének felmérésére.

— „Debreceni útmutatók” címmel ismeretterjesztő előadást tartanak a Puskin Művelődési Házban augusztus 17-én, csütörtökön 17 órai kezdettel a díszelművészeti szektor tagjainak, illetve az érdeklődőknek.

— „Hecsek és Sajó” címmel tartanak vidám, szórakoztató műsort augusztus 19-én, szombaton 17 órai kezdettel a pécsi Zalka Máté Művelődési központban fellépő Kibédi Ervin, Hlatky László, Erdődi Kálmán, Vértess Nelly, Kishonti István, Elekes Agl és Csák István. Ugyanezt a műsort két órával később 19 órai kezdettel a Puskin Művelődési Házban megismélik.

Jogsegély-szolgálat

A Mecseki Szénbányák szakszervezeti bizottsága mellett működő jogsegélyszolgálat munkatársai két helyen, Pécsen és Komlón tananak ügyfélfogadást. A vállalat igazgatóságának pécsi (Komlót út 5.) irodájában szerdán és pénteken reggel 7-től 12 óráig fogadják a panaszosokat. Komlón, a régi trószételekben (Pécsi út 1. I. emelet 4.) munkanapokon, szombat kivételével reggel 7-től 10 óráig, illetve délután 13 órától 15 óráig állnak az érdeklődők rendelkezésére.

MAGYAR

KEDD
16.28: Hírek. 16.35: Mórakok. Francia rövidfilm (sz.). 17.15: Postálók 250. Takács Mária műsora. 17.30: Tudományos rajzfilm (sz.). 17.55: Kuckó. 18.25: Reklám. 18.30: Ez is az is a Szovjetunió. A Horizont Szerkesztőség műsora (sz.). 19.00: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Tévétorna (sz.). 19.30: Tv-híradó. 20.00: Gazdag ember, szegény ember. Magyarul beszélő amerikai tévéfilm A HET. 19.45: Févtorna. 19.50: Hírek. 20.00: Fekete gyémántok II. 21.10: Telesport. 21.50: Hírek.

MÁSODIK MŰSOR
20.00: Zenés Nyári Esték. Elnye. Cserfai. Zenés vígjáték (ism.). 21.00: Művészeti Magazin (sz.). 21.45: Történelem. Juhász Ferencnek Bihari Sándor beszélget. 22.30: Tv-híradó. 3. 22.40: Tv-tükör. Dr. Szecskó Tamás vezette.

MÁSODIK MŰSOR
21.00: Zenés Nyári Esték. Elnye. Cserfai. Zenés vígjáték (ism.). 21.00: Művészeti Magazin (sz.). 21.45: Történelem. Juhász Ferencnek Bihari Sándor beszélget. 22.30: Tv-híradó. 3. 22.40: Tv-tükör. Dr. Szecskó Tamás vezette.

MÁSODIK MŰSOR
20.00: Zenés Nyári Esték. Elnye. Cserfai. Zenés vígjáték (ism.). 21.00: Művészeti Magazin (sz.). 21.45: Történelem. Juhász Ferencnek Bihari Sándor beszélget. 22.30: Tv-híradó. 3. 22.40: Tv-tükör. Dr. Szecskó Tamás vezette.

MÁSODIK MŰSOR
21.00: Zenés Nyári Esték. Elnye. Cserfai. Zenés vígjáték (ism.). 21.00: Művészeti Magazin (sz.). 21.45: Történelem. Juhász Ferencnek Bihari Sándor beszélget. 22.30: Tv-híradó. 3. 22.40: Tv-tükör. Dr. Szecskó Tamás vezette.

MÁSODIK MŰSOR
21.00: Zenés Nyári Esték. Elnye. Cserfai. Zenés vígjáték (ism.). 21.00: Művészeti Magazin (sz.). 21.45: Történelem. Juhász Ferencnek Bihari Sándor beszélget. 22.30: Tv-híradó. 3. 22.40: Tv-tükör. Dr. Szecskó Tamás vezette.

MÁSODIK MŰSOR
21.00: Zenés Nyári Esték. Elnye. Cserfai. Zenés vígjáték (ism.). 21.00: Művészeti Magazin (sz.). 21.45: Történelem. Juhász Ferencnek Bihari Sándor beszélget. 22.30: Tv-híradó. 3. 22.40: Tv-tükör. Dr. Szecskó Tamás vezette.

MÁSODIK MŰSOR
21.00: Zenés Nyári Esték. Elnye. Cserfai. Zenés vígjáték (ism.). 21.00: Művészeti Magazin (sz.). 21.45: Történelem. Juhász Ferencnek Bihari Sándor beszélget. 22.30: Tv-híradó. 3. 22.40: Tv-tükör. Dr. Szecskó Tamás vezette.

MÁSODIK MŰSOR
21.00: Zenés Nyári Esték. Elnye. Cserfai. Zenés vígjáték (ism.). 21.00: Művészeti Magazin (sz.). 21.45: Történelem. Juhász Ferencnek Bihari Sándor beszélget. 22.30: Tv-híradó. 3. 22.40: Tv-tükör. Dr. Szecskó Tamás vezette.

TV műsor

16.28: Hírek. 16.35: Mórakok. Francia rövidfilm (sz.). 17.15: Postálók 250. Takács Mária műsora. 17.30: Tudományos rajzfilm (sz.). 17.55: Kuckó. 18.25: Reklám. 18.30: Ez is az is a Szovjetunió. A Horizont Szerkesztőség műsora (sz.). 19.00: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Tévétorna (sz.). 19.30: Tv-híradó. 20.00: Gazdag ember, szegény ember. Magyarul beszélő amerikai tévéfilm A HET. 19.45: Févtorna. 19.50: Hírek. 20.00: Fekete gyémántok II. 21.10: Telesport. 21.50: Hírek.

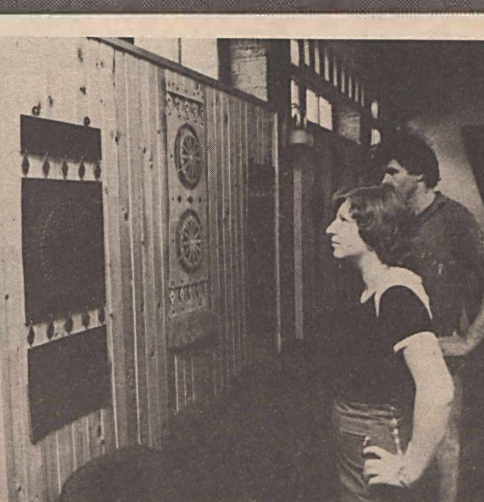
MÁSODIK MŰSOR
20.00: Magyarország—Japán. Női röplabdamerköz. 21.10: Tv-híradó 2. 21.30: Reklám. 21.35: Juhászék. Magyarul beszélő francia film. XIII/7.

PÉNTEK
16.28: Hírek. 16.35: Magyar rövidfilmek. 1. Magyar történelem bélyegeken. 2. Ez Csepel. 3. A szatmári id. 17.15: Dokumentumfilm. Az utolsó huszár. 17.40: Malom. 18.10: Mindenkinek közeledek. 18.25: Ot perc meteorológia. 18.30: Szatmári eldöntés. 19.00: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Tévétorna. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Delta. 20.25: Sarkadi Imre: Holló a hullóknak. Tévéfilm. 21.55: Fietelők öröge. 22.55: Reklám. 21.03: Tv-híradó 3.

MÁSODIK MŰSOR
20.00: A halott férfi este. Magyarul beszélő csehlovák bűnügyi film. Kórusmuzika.

SZOMBAT
9.03: Tévétorna. 9.10: Kuckó. 9.40: Berkes Péter: Utánom sráckal Tévéfilm A HET. 19.45: Févtorna. 19.50: Hírek. 20.00: Fekete gyémántok II. 21.10: Telesport. 21.50: Hírek.

SZABAD IDŐBEN

Több százan látták az elmült hetekben Zabokán a klubházban Török Sándor bőrből készített faliképeit, amelyeket a hét végéig Vasasban, a Búzaoklász utcai Kossuth Művelődési Házban tekintethet meg az érdeklődők, Werner Zoltán interjútal. Dr. Nagy Gyula fotóival és Major Ferenc népi díszítéseivel együtt. Képünk a zaboki kiállításán készült.

BÁNYÁSZATI GYŰJTEMÉNY
(Pécs, Déryné u. 9.): Szénes és ércbányászati szakmai és munkásszámozalmi állandó kiállítás. Megtekinthető hétfő kivételével naponta 9—17 óra között.

VÁROSI ISKOLAMŰZEM
(Komló, Kossuth tér 1.): Állandó helytörténelmi kiállítás. Megtekinthető naponta 9—12 és 15—18 óra között.

CSILLAGOS ÉG TITKAI
A Bányász parkban tövcsőves bemutató. Az esti programok idején az ABC melletti hirdetőtrálinban délelőtt közlik. A foglalkozásokat Balázs László amatőr csillagász vezeti.

ÜTTORÓ- ÉS IFJUSÁGI HÁZ
(Komló, Kossuth L. u.): Kiállítás: Az Üttörőház emeletén egész nyáron megtekinthető a szakkörök munkáinak bemutatója. Az Üttörőházban egész nyáron naponta 9—17 óra között különféle játékok és egyéb foglalkozások várják a gyerekeket.

Javitővizsgára készülő: Felkészítő szaktanárok várják a pajtásokokat az Üttörőházban.

BDSZ KÖZRETI KÖNYVTÁR HALOZATÁNAK NYITVARTÁSI IDEJE: PECS: Erzsébet-térségi Műv. Ház Könyvtára: csütörtök: 16—18 óráig, Bartók Béla Műv. Ház Könyvtára: hétfő—csütörtök: 18—20 óráig, Zalka Máté Műv. Ház Könyvtára: szerda—péntek: 16—18 óráig. Puskin Művelődési Ház Könyvtára: kedd, szerda, csütörtök, péntek: 12—16 óráig, szombat: 8—11 óráig. Petöfi Sándor Műv. Ház

Könyvtára (Vasas): kedd, péntek 16—18 óráig. **Kamara Klub (Szabolcsfalu):** csütörtök: 18—20 óráig és kivételnaponként 17—19 óráig.

KOMLÓ:
József Attila Felnőttkönyvtár (Komló, Kossuth L. u. 115.): hétfő, csütörtök 10—12 és 14—18 óráig; szerda, péntek, szombat 14—18 óráig. **József Attila Gyermekeknyvtár (Komló, Kossuth L. u. 115.):** kedd, csütörtök 9—12 és 12.45—14.30; szerda, péntek 9—12 és 12.45—17 óráig; szombat 9—12 óráig. **Ady Endre Könyvtár (Komló, Orsz. Gy. u. 4.):** kedd, csütörtök 14—18 óráig. **Móra Ferenc Könyvtár (Komló, Belvárosi iskola):** hétfő, szerda 17—19 óráig. **Mecsekfalui Könyvtár (Mecsekfalu):** szombat 16—18 óráig, gyermekeknek, 18—20 óráig felnőtteknek. **Mecsekjános Klubkönyvtár (Mecsekjános):** kedd, csütörtök, péntek 17—19 óráig. **Mánfai Klubkönyvtár (Mánfa):** kedd, csütörtök 14—16 óráig. **Zabok-bánya-üzem könyvtára:** kedd, csütörtök 14—16 óráig. **Kassuth-bányaüzem könyvtára (Komló, Pécsi u.):** kedd, péntek 13.30—16 óráig. **Gépkocsiszám Könyvtára (Komló):** kedd, péntek 14.30—16.30-ig. **Munkásszálló könyvtára:** kedd, csütörtök 15—17 óráig. **Karbonantó Üzem könyvtára:** kedd, csütörtök 15—17 óráig. **Juhász Gyula Klub könyvtára:** kedd, csütörtök 15—17.30-ig. **Szén-előkészítő Üzem könyvtára:** kedd, péntek 15—17 óráig.

JUGOSZLAV

KEDD
1. műsor: 17.40: Magyar nyelvű híradó. 18.15: Gyermekműsor. 18.45: Eregety dal. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Balpalitka. 20.50: A tiszttábor városát. 21.00: Magge — svéd film. 22.40: Híradó. 2. műsor: 18.45: Dokumentumfilm. 19.00: Beszélgetés Bergmannal. 19.30: Híradó. 20.00: Fekete gyémántok II. 21.10: Telesport. 21.50: Hírek.

SZERDA
1. műsor: 17.40: Magyar nyelvű híradó. 18.15: Tövcsek. 18.45: A zenéről. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Sport. 22.00: Híradó. 2. műsor: 18.30: Kránika. 18.45: Pinocchio. 19.15: Az építkezésekről. 19.30: Híradó. 20.00: Kábilpsz — III. 21.20: Rajzfilm. 21.30: Sakk. 21.55: Híradó.

CSÜTÖRTÖK
1. műsor: 17.40: Magyar nyelvű híradó. 18.15: Gyermekműsor. 18.45: Vétélkedő. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Kábilpsz. 21.10: Telesport. 21.50: Hírek.

Jól sikerült munkás-paraszt találkozóra került sor augusztus tizenhétedikén Vasas-Bányászrendezésében a Petőfi Kultúrotthonban.

Fotó: Kóródi

A pártoktatás helyzete Pécs-Bányászban

Párt-vg Pécsett

Az MSZMP Mecseki Szénbányák Bizottságának végrehajtó testülete az elmúlt héten dr. Schwartz József pártbizottsági titkár elnökségével ülést tartott. A napirend során az MSZMP Pécs-Bányász Bizottsága köréptávi tömegpropaganda tervének a végrehajtásáról előterjesztett jelentést vitatta meg a végrehajtó bizottság. Eredményesen folyik Pécs-Bányász pártbizottsága területén az MSZMP Központi Bizottsága 1976. október 26-i határozatának végrehajtása — állapította meg a testület. A nagyüzemben kétszáznál több hallgató vesz részt a kéderképzés, a továbbképzés és a tömegpropaganda tanfolyamain, ezzel törekedve a párt eszmei, politikai és szellemi egységének szüntelen erősítésére. Az elmúlt oktatási évben propagandistaként és szemináriumi elnökként harmincketten tevékenykedtek az üzemben. A végrehajtó bizottság hangsúlyozta, hogy a korábbinál nagyobb odafigyelést igényel a propagandisták felkészítése, mert az személyükben a sikeres pártoktatás kulcsszereplői. Vita után a jelentést — amelyet Kiss Gyula, a nagyüzemi pártbizottság végrehajtó testületének tagja, az agitációs és propaganda bizottság vezetője terjesztett elő — a végrehajtó bizottság elfogadta.

Második napirendként a politikai évfordulók programját tárgyalták meg. Az év hátralévő részében a 28. bányásznapra, a szeptember 29-i Fegyveres Erők Napjára, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 61. évfordulójára készülnek a politikai és a társadalmi szervek. Későbbi időpontban történik döntés három jelentős évforduló — az 1918-as polgári demokratikus forradalom (október 31.), a Kommunista Magyarországi Pártja (november 24.), a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség (december) és a Magyar Tanácsköztársaság (1919. március 21.-i) megalakulása 60. évfordulójának ünnepeire, amelynek programját a Propaganda és Művelődési Csoport készíti el. Befejezésül a testület egyéb ügyeket tárgyal.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló város Bizottságainak hetilapja

XVI. évfolyam, 34. szám

Ára 1 forint

1978. augusztus 22., kedd

Jubileumi ünnepség Brennbergbányán

Az ünnepség már a buszon megkezdődött. Komák, ismerősök köszöntötték boldogan egymást olyan kitérő örömmel, mintha húsz éve nem látták volna egymást, pedig — mint ez utóbb ki is derült — soproniak ők valamennyien, szinte mindennap találkoznak „Brennbergben” azonban két-napos ünnepség kezdődik, márpedig az ünnepi hangulathoz illik a hangos ováció. Aztán, mikor a busz már elindult, s miközben a határőrök végeztek az igazolatást, egy lelkes brennbergi csomagoló-papírból rőpcédulát osztogat, amelyből mindenki fejében feketén megtudhatja, hogy a településen az augusztus 19-i ünnepségnek az alapja, hogy két és egy negyed századdal ezelőtt itt kezdődött el a magyar szénbányászkodás.

Hogyan is indult? 1753 nyarán egy Rieder János nevezetű szegkovács, valószerű azzal a céllal indítatva, hogy az izzi-

táshoz tüzelőanyagot szerezzen, az erdőben kutatgatva szénie bukkant. Ettől kezdve ő csak szénnel dolgozott, a hír hamar bejárta a környéket, s mivel — hogy az energiahordozó előnyös tulajdonságait már akkor jól ismerték, no és nemkülönböztetve azért, mert Magyarországon kezdte bontogatni szőnyegét az ipar, szőrványos telepeken megindult a termelés. Brennbergbányán alakultak ki azok a bányagazdasági, bányajogi és szénkereskedelmi formák, amelyek egészen felszabadulásunkig jellemezték a szénbányászatunkat. A kezdetleges fejteket hamarosan gépesítették, növelve ezzel a termelékenységét, a felszínre hozott szén mennyiségét. Már 1835-ben gőzgépet alkalmaznak, később vasínakat fektetnek le, bevezetik a többszintes fejtési technológiát, kiépítik a telefonvonalat, alkalmaznak a sűrítettlevegős vítlát. A hazai szénbányászatot első száz évé-

ben a magyarországi 1 millió tonnás termelésből Brennbergbányán 500 ezer tonnát termelnek. Ezt követően azonban az itt lévő széntelepekből egyre kevesebbet termelnek, s 1951-ben annyira gazdaságtalanná válik a bányák fenntartása, hogy elhatározzák a bezárását. Az itt dolgozó bányászok — nehéz szívvel ugyan —, de áttelepülnek Tatabányára, Várpalotára és Oroszlányra.

Dr. Kapolyi László nehézipari miniszterhelyettes ünnepi beszédében történelmi visszajelentéssel emlékezett meg az iparág kezdeti időszakáról. A szénbányászat fejlődését már akkor akadályozták a feudális viszonyok. A kutatási jog földesúri tulajdonjoga nem tette lehetővé a fejlett, koncentrált iparág kialakulását, amelyet az ipar fejlettsége megkövetelt volna. Am a bányászkolóniákban egy egységes, tettekes munkásszövetség nevelődött, akik bérharcaikkal sokszor példát mutattak. Ez az egységes munkásréteg kialakulása már a XX. század jellemzője, az utolsó megmozdulás éppen Vasasbányán történt 1937-ben, amely a nevezetes cseretetői sortűzbe torkolt. A miniszterhelyettes a jövőről szólva megállapította: a szénbányászatot a hatvanas évek végén elért hullámvölgyből kilábalva, 1973-tól kezdve ismét a vezető iparágak közé verkedte be magát, dinamikus fejlődésen megy jelenleg is keresztül. A magyar bányászatnak megvan a lehetősége, hogy a kor szintjén termeljen — mondotta beszédének végén dr. Kapolyi László.

Az ünnepség azzal zárult, ami már ilyenkor elmaradhatatlan: emlékműavatással. A nehézipari miniszterhelyettes mondott avatóbeszédet arról a szobornál, amely szimbolikusan az itt található lencseszerű telepeket ábrázolja. Persze ez csak a hivatalos rész lezárását jelentette, délután kultúrőrök szórakoztatta a megjelenteket, másnap pedig kezdetét vette a hagyományos brennbergi búcsú.

Békéssy Gábor

Alkotmány napi ünnepség

Nyers János, a Mecsek Gyöngye Termelőszövetkezet elnöke átadja az új búzából készült kenyeret Nagy Ferenc tanácselnök-helyettesnek.

Jelképesen: új kenyér a Mecsek Gyöngye Termelőszövetkeztől

A bányászváros augusztus 18-án a Carbon Könnyűipari Vállalat kultúrterében tartotta az alkotmányunk 29. évfordulójára rendezett megemlékező ünnepséget, amelyen a város politikai, gazdasági és társadalmi szerveinek, intézményeinek képviselőin kívül megjelent Hartmann János, az MSZMP Komló városi Bizottságának titkára, Nagy Ferenc, a Városi Tanács elnökhelyettese, Mérei Emil, a Hazafias Népront városi Bizottságának elnöke, Feiner István, a Népront titkára, Bőjte Balázs, a KISZ Komló városi Bizottságának propagandistája és Nyers János, a Mecsek Gyöngye Mg. Termelőszövetkezet elnöke is. Oszwald Jánosnak, a Carbon Könnyűipari Vállalat főkönyvelőjének megnyitóját követően a Bányászszinpad fiatal tagjai adtak magyar költők verseiből összeállított keretműsort. A kulturális programot követően Mérei Emil tartott ünnepi beszédet, amelyben méltatta alkotmányunkat, és visszatételezett az elmúlt, közel 3 évtized harcaira, eredményeire, megemlítette azokat a sikereket, amelyeket Komló városa ért el az évtizedek óta tartó társadalomépítő munkában. Elmondta, hogy az új kenyér ünnepe, amely huszonkilenc évvel ezelőtt olyan korszakot zárt le, amikor még a megélhetést adó föld nem azok kezébe adta a kenyeret, akik azt megművelték és akik saját

verejtékükkel termését learatták. Beszél arról az alkotmányról, amely népünk mindennapi munkájában a legszilárdabb politikai bázist jelenti, s amelyben dolgozó népünk több évszázados harcának eredményei, vágyai fogalmazódnak meg.

Az ünnepi beszédet követően Nyers János, a komló termelőszövetkezet elnöke — mintegy jelképként — átadta a város valamennyi lakóját képviselő Nagy Ferenc elnökhelyettesnek az új búzából készült első kenyeret. Az ünnepség befejező akkusaként a Népront-mozgólomban legeredményesebb munkát végzett aktivistáknak Mérei Emil „Erdemes Társadalmi Munkás” kitüntetést adott át.

Cárt Imrénének, a köknyösnyugati HNF Bizottság tagjának, Simon Miklásnak, köknyöskeleti tanácsagnak, Benke Jánosnak, köknyöskeleti aktivának, Emerich Károlynak, a mecsekjányosi HNF Bizottság tagjának, Biki Imrénének, a kenderföldi HNF Bizottság elnöke tagjának, Geisz Istvánnak, a belvárosi bizottság tagjának, Pavlicsek Izsélnak, a szilvási HNF Bizottság tagjának és Páva Balásznak, a belvárosi HNF Bizottság titkárnak.

A 29. alkotmány napi ünnepség az Internacionálé hangjával ért véget.

— Varga —
Fotó: Kóródi

Morber János jelképesen átveszi az AFIT-szerviz (Tudósítás az 5. oldalon)

A Mecseki Szénbányák kiváló brigádja

A kőműves „Május 1.” szocialista brigád Fotó: Kőrösi

A kőműves „Május 1.”

Fennállása eltelt éve alatt egy egész városrésnyi lakóházat épített a Karbantartó Üzem „Május 1.” nevű viselő kőműves szocialista brigádja. Mindez már önmagában is tiszteletet parancsolna a 20 fős közösség iránt — különösen napjaink lakásügyében —, de emeli munkájuk értékét, hogy ha ezen képzetben megalkotott lakótelepet összehasonlítanánk más — Komlót építő vállalatok által végzett munkákkal —, minden bizonyosan nem kerülne az utolsó helyre Winecker Konrád brigádja. Mindez persze csak statisztika és esztétika, az azonban már valóság mértékű kategória, hogy a brigád által vállalt és általuk kivitelezett épületek 2—5 hónappal a tervezett átadási határidő előtt készülnek el.

Csak hogy egy lakóház valóban mit ér, mennyiben felel meg rendeltetésének — avagy mennyi örömet és nem bosszúságot jelent — arról hitetlen a be-költözők lakók tudnak véleményezni. Mindezek igazolására említjük meg, hogy a brigád mindezt „önmezőással” ellenőrzi. Ugyanis, szinte már törvényzerűvé vált: az elkészült lakóházakban minden alkalommal kap egy-két lakóst egy-egy brigádtag is. Márpedig ha magának építi a lakást az ember, talán egy kicsit jobban odafigyel...

Gazdaszemmel

Szakmai ártalomként emlegetik: „A szabónak lyukas a nadrága, a suszternek a cipője...”, talán mindezekről elterőren egyedül a kőműves az, akiről mindez nem mondható el. Ha csak az nem, hogy minden más szakmabelinél szorosabb... Minderről Komló „tetején”, főnn Szilvásbán egy őszintes lakóház tetőfedésén beszélgetünk a brigádvezetővel, mint kiderül, nem minden alap nélkül.

— Ha arra gondol, hogy valóban egy városrésnyi lakóházat segítettél már tető alá, és nekem még sincs kötődés, akkor igaz. Mert tény: 1949-től épitem Komlót, magamnak, vagyis magunknak mégis Ka-

posztekcsón ástam meg a fundamentumot 1959-ben. Következésként tető is került rá, de akár hiszi, akár nem: közel tíz évig jártunk a különben szép, de agyagpadlós szobákban. Vagyis, valóban nem sikerült az általam készített épületekbe költözni... No, persze nem is nagyon törtem magamat. Talán mióta egyedül maradtunk a feleségemmel, vetődött föl bennem többször: eleget van a negyed negykorai keleséssel... Csak hogy most meg már az asszony nem akar mozdulni. Így aztán maradt az ingázás...

— Ezek szerint akkor csak a fiatalok kiváltsága az összkomlórt?

— Nem hinném, hogy csak az ő kiváltságuk. Dehogy. Bár, a példák ezt látszólag igazolják... Mindez sokkal érthetőbbé válik, ha elmondod, hogy nálunk nagyon sok fiatal megfordul, így elsősorban ők igénylik a lakásokat. A tavalyi brigádból például nem kevesebben, mint öten mentek át a bányához. Így aztán kétszeresen is jogosultok voltát a lakásra. Most is tele vagyunk felszabott kőművesekkel. Ők is fiatalok. Nyilván, először ők jönnek számba, akár itt maradnak, akár az elődeik útján mennek. Létszámban persze ez első halálra valami rettenetes átjáróházat sejtet az alig húsz fős brigádban, ám ne higgye senki. Amennyi nehézséget, fáradtságot jelentenek az újak beépítése, annyi pluszt, annyi jót is hoznak nekik a közösségnek. Az elmondott gyakorlat nem csak tavalyi, minthogy az én sorsom sem egyedi, hiszen a brigád fele vidékről jár be. Az általuk biztosított „vérfűrészt” igazolmásként, mozgalmassá, változatosabbá teszi a közösségi életet.

Zsinórban

Az 1960-ban alakult szocialista brigád pártatlan szervezet volt magának. Arra ugyanis is még nem volt példa — a vállalat kiváló brigádja cím 1971-től kezdődött odaítélésében —, hogy ugyanazon kollektívá egységet követő négy évben át megkapja ezt a kitüntetést. Mindez sikerült a Winecker Konrád vezette brigádnak. Munkájukról és annak eredményeiről már szótunk, de szó nélkül is hirdetik azt a komlói, a pécsi lakóházak, avagy éppenséggel a Mecseki

Szénbányák Balaton melletti üdülője. Am ezen közösség — amint azt a brigádvezető a beszélgetés során is említette — helytálló az élet más területein is. Hogy csak a legfríssebbet említsük: az üzemi labdarúgó bajnokság első fordulójában elszívott veresége óta a brigád csapata nem talált legyőzőre! S hogy a brigádtagok nem csak tömegsport szinten hívei a testedzésnek, azt az bizonyítja, hogy a patronálási kötelezettségként vállalt szilvái óvoda támogatásán felül azonnal vállaltak a Komló Bányász körkörös sporttelepének megrendelését kerítésének kijavítására.

A brigád példamutató eredményt ért el a társadalmi munkavégzés immár felsorolt területein is. Különösen említést érdemel az a tettük, amit üzemi érdekből indítva vállaltak és hajtottak végre az elmúlt időszakban. A Karbantartó Üzem ugyanis szükségéből 10 éves munkaszervezést kötött az építéséknél nélkülözhetetlen üveges szakmunkással. A „Május 1.” szocialista brigád tagjai szabad idejük feláldozásával segítettek felépíteni az üvegező munkatársak család házáat Komlóban. Tették mindezt úgy, hogy a brigád kőműves szakmunkáit kiszolgáló segédmunkások minden tagja nő, márpedig tudott dolog, hogy a nők többségére a mai háztartásokban nagyobb teher vár. De ugyanakkor nem hallgatható el az a tevékenység sem, amit a hozzájuk került cigány munkások megtartásáért tettek. Közülük ugyanis ma már többen sok évi brigádtagsággal dicsekedhetnek.

Kapu László

Az együttműködés ellenértéke — a támogatás Szeptemberben ifjúsági parlament Új megbízott titkár a KISZ Bizottság élén

Vass László látványos és elég gyors karriert futott be. Alig néhány évvel ezelőtt még alapszervezeti KISZ-titkár volt Zóbad-bányán, szűkebb környezetén kívül alig ismerték nevét, bár az alapszervezet egy-két akciójával felhívta magára a figyelmet. Aztán amikor megüresedett a KISZ-vezetőség titkári posztja, őt jelölték és meg is választották. Nem sokáig maradt ebben a minőségben, ez év tavaszán bekerült a KISZ-bizottságra titkárhelyettesnek, augusztus 8-án, rendkívüli bizottsági ülésen pedig megbízták a titkári funkció ellátásával. A végleges döntés a küldöttértekezletre hárul. Addig azonban, míg ez az esemény lejátszik, meglehetősen sok feladatot kell végrehajtania, a csaknem kétezer fős tagság ügyeit intézni kell.

Vass László

— Gyors volt a váltás, ezt a sebességet nem is mindig tudtam követni — mondja. — Érttem ez alatt azt, hogy e néhány hónap alatt meglehetősen nehéz volt megismerni a vállalati szintű kiszes munkát, ebben nekem eléggé nagy a lemaradásom! Nem is a mozgalmi munkák megismerésével van baj, sokkal inkább a vállalat összműködésével, a népgazdaságban elfoglalt helyével és szerepével. Az is igaz, nagyrészt hiányzik nálam a rutin is, ehhez a munkához feltétlenül kell az is, de a gazdaságpolitikai ismereteimben levő hiányosságokat feltétlenül pótolni kell. Érttem én ez alatt, hogy rövid időn belül tovább kell tanulnom...

— Váltotatsz-e valamit az itt évek alatt kialakult munkastíluson?

— Részemről talán az lesz a legnehezebb, hogy olyan szoros elvtársi, baráti kapcsolatot alakítsak ki, mint azt a László Laci megtett. Váltotatni semmiképpen sem akarok, hiszen az eddig elért eredmények bizonyítják, hogy ez a munkastílus igen széperedményekhez vezet! A magam részéről rendkívül jónak tartom, hogy nagyon jó az együttműködésünk az üzemi KISZ-szervezetekkel, mindenben megértjük egymást, s ennek ellenértékéért meg is kapunk minden támogatást. Nem

is lehet a munkát másképp végezni, csak úgy, ha mindenben egyezsége jutunk az üzemekben levőkkel. Nekem — sajnos Zóbadon és Kossuthbányán kívül — meglehetősen kevés az ismeretem a más üzemekben történetekről, érzéseim szerint az ismeretemet csak felzárkósítom. Eppen ezért elhatároztam célt, ha csak egy kevés szabad időm adódik, s valahol üzemen vezetőségi ülés, vagy más kiszes esemény zajlik, feltétlenül részt veszek rajta. Mert hogyan ítéljek meg egy alapszervezetet, ha nem ismerem munkájukat, gondjaikat, nehézségeiket?

— Milyen feladatokat kell megoldanotok az elkövetkező időszakban?

— Folyamatos feladatnak kell tekintenünk a gazdaságpolitikai célok megvalósítását, ezen belül mi a legfontosabbnak a szocialista brigádtagság támogatását, a kölcsönös együttműködés erősítését. Már Ilyáknak a felkészülését az őszi ifjúsági parlamentek-re, valamint a polkézési év beindítására. Minden feladatot lehetőleg úgy szeretnénk megoldani, hogy az minél több ember véleményét foglalja magába.

(békesség)

Bogyós gyümölcs-termelés 300 hektáron

Korszerű táplálkozás címmel rendeztek kiállításokat a közelmúltban Pécsen, a Doktor Sándor Művelődési Házban. Az izlésesen berendezett teremben a FUSZERT, a HALERT, a DELKER, és a KOMPAK állította ki termékeit. Igly egymás mellett voltak találva a halakészítmények, húsételek, konzervek, édességfélék, üdítő italok, fűszerek. A kiállítás „érdekessége”, hogy a termékek 90 százaléka a boltokban már kapható, többségük jól ismert árujelzővel. Ebből adódott mindjárt a kérdés, tulajdonképpen miért kellett a kiállítás. Pandur József, a FUSZERT értékesítési osztályának vezetője válaszol:

— Feladatunk a termékek népszerűsítése, a korszerű táplálkozásra való nevelés. Mondok is egy példát: Magyarországon a húsételek nem túl népszerűek. Országos viszonylatban 2 kilo 80 deka az átlagos fogyasztás, plusz két konzervhal. Ez nagyon kevés! Ezért nagyon fontos, hogy minden időszakban tudjuk biztosítani az „előhalat”. Még ebben az évben forgalomba kerül a mélyhűtött, 40 deka csomagolású, fogyasztási kivitelezésben készült hal a Bikali Állami Gazdaságtól. Ezzel a mélyhűtött haltal szeretnénk csökkenteni a tökes importot. De más újdonságunk is szolgálhatunk. Szeptembertől megjelennek a boltokban a műanyag flakonos olympos citrátok — a narancs-, citrom-, mandarinféleségek.

— Az ország egyik legnagyobb bogyós gyümölcstermelő vagyunk — folytatja dr. Berzenyi László szaktanácsadó — málna, szamóca, ribizli-félék, vegyes gyümölcs-szörpök, valamint szőlő, jaltá, citrom, narancs — mindez 300 hektáron. Szeretnénk ezekben a szörpöknek nagyobb népszerűséget szerezni, hogy ne csak üdítő italként fogyasztassák, hanem tejbe, griz, tejbe, puding, gyümölcsben készíthetjük, ha izesítjük. A szörpök nemcsak egészségesek, olcsók is, hiszen egy húszlitrós üvegéből 30 pohár üdítő italkészíthető... — pd —

Alkotó módon

tassanak, mit kellene tenni a vállalaton kívül és az üzemen belül is — egészen a saját munkaterületig, vagy vezetői posztig —, hogy a gondok csökkenjenek. Ez azonban elmarad. Az ugyanis már nem lenne olyan népszerű, ha például őszintén feltárnák, hogy némelyik munkahelyen a munkategyelem egyenlő a nullával, egyik-másik vezető irtozik mindenféle kockázattal. Ezen vonatkozásban munkamegmozgás van nálunk: a „bátor emberek” bíráltnak, hibákat ostoroznak, a szorgalmasok, a társadalmi felelősséggel rendelkezők pedig csendben dolgoznak, keresik a problémák megoldásának módját, felkarolják, népszerűsítik a jó kezdeményéseket. Ez utóbbi nem látványos, gyakran nem is hálás munka, és elismerést sem érlel egyik napról a másikra. A „bátrak” általában nem

ellendrukkerek, csak éppen szemléletük egyszóval, okoskodón, ánkritikálatlanul vagy éppen a csoportérek szemellenzőjével nézve teszik szavát a hibákot. Némelykor álláspontjuk határoz vagy azonos a demagógiával. Ebbe a kategóriába sorolhatók például a fiatal kezdő műszakiai bizonyos számlák is, akik a „begyöpösödött öreg” vezetéleit módszereit kritikázzák, de amikor felajánlják nekik az utódást, akkor a tapasztalatok szerint — háromból kettő nem vállal vezetést beosztást. Az „odamondatók” világában nem sok vizet zavarnak és nimbuznak is hamar megkapna, ha több volna az olyan munkás, vezető, akikben valóban megvan a szükséges kurzási a bonyolult feladatokat megoldásához, akik úgy keltenek hangulatot, hogy az indulatok a cselekvést, az alkotó munkát segítik. Ilyen nyug-

talánító ténynek kellene lenni annak, hogy például a Mecseki Szénbányáknál a milliós értékkel bíró ASCS az elmúlt fél évben a tervezett 186 üzennap helyett mindössze 37-et, az SWS—190 a 93 helyett 35-öt, a Tamrock a 99 helyett csupán 22 üzennapot dolgozott. A gépi munkahelyeken ténylegesen ledolgozott munkaidő alapján még kedvezőtlenebb a kép. Nem engedhető meg, hogy a modern gépek és berendezések csak félig legyenek kihasználva. Ez pazarlás a termelői alappal. Milyen ütemben járunk a jövőben életkörülményeink, az ilyen és ehhez hasonló mutatók jó irányú változásától függ elsősorban. A tíz éve bevezetett új gazdasági reform szabályozói sokat segítettek ezen, ám nem tisztes teljeslegessége a határozott, céltudatos vezetői magatartást. Sőt igénylik, hogy szélesedjen azoknak a munkásoknak és vezetőknek a száma, akik nem alkuszhatnak meg a hibákkal. Akik állandóan keresik az előrehaladás jobb, gyorsabb útjait és bátran kezdeményeznek. K. L.

MECSEKI BANYÁSZ
Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló város Bizottságának hatálya
Feladás szerkesztő: DR. CSÖKA MAGDA
Szerkesztőség: 7621 Pécs, Déryné utca 9.
7300 Komló, Lenin tér 1.
Tel.: 11-337 (Pécs), 82-303 (Komló)
Uzemi: 13-40, 13-41
Kiadja: Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Felelős kiadó: BRAUN KÁROLY
Készült Saphir 96-os offset rotációs gépen a Pécsi Szikra Nyomdában
Felelős vezető: SZENDROFI GYÖRGY
Terjesztli: a Magyar Posta
Előfizethető:
A Mecseki Szénbányák Üzemében, Komlón az üzemi munkatágyi csoportoknak és a városi tanácsok
Index: 23-212
ISSN 0134-0936

Villamos Üzem: negyedszázad a bányaeállításért

A közelgő bányásznap-i ünnepség egyik jeles eseménye lesz a Mecseki Szénbányák Villamos Üzemének negyedszázados köszöntése. Létük, munkájuk, eredményük szerves része a vállalat egészének, meghatározó szerepet töltenek be a bányászati fejlesztésében, a zavartalan energiaellátásban.

Modern technikai eszközökkel Korszerű információs hálózat A műszaki tevékenység sokfélesége Tudatos készülés a feladatokra

náról Pécsújhegyre költözt. Két évvel később a vezetőgárda is Újhegyen kapott otthon, az akkor átadott új irodaépületben.

A központi műhely megalakulásától kezdve folyamatosan és rendszeresen korszerűsödik. Modern technikai és technológiai színvonalon végzik javítás, illetve gyártási tevékenységüket.

Az üzem szervezetében működő műszaki ellenőrző gárda fő feladata a sújtólég- és robbanásbiztos védelmi módokkal készült villamos gépek és készülékek javításközi és javítás utáni vizsgálata. A vizsgálat alapján a minden tekintetben kifogástalan működésről alkalmassági bizonylatot állít ki a csoport. Az ellenőrzésről, illetve a működőképességről kiállított dokumentum országos érvényű.

1975-BEN a műszaki ellenőrzés keretében megalakult a biztonsági szabványossági felülvizsgáló és mérő csoport. Funkciója: a villamos fogyasztók szabványossági és érintésvédelmi berendezéseinek időszaksos és rendszeres felülvizsgálata. Az 1000 V feszültség feletti berendezések és gépek karbantartását, nagyjavítását önálló tmk-csoport végzi. A diszpécser szolgálat szintén az üzem központjában működik, megteremtették a korszerű diszpécser tevékenység technikai feltételeit. Telemechanikai rendszerű információ és parancsátvevő berendezés biztosítja a villamos energia és sűrített levegő fogyasztás folyamatosan mért adatainak figyelembe vételét a gazdaságos energia felhasználását.

A Villamos Üzem súlyponti tevékenysége közé tartozik a villamos energia bányabeli ellátása. A villamos rendszerek, a folyamatos szállító berendezések villamos hajtása nélkül a mecseki szénmedencében már szinte elképzelhetetlen a bányászati munka. A jövő még inkább ezt mutatja: az üzem állományának több mint kétharmada a bányabeli tevékenység szolgálatában áll.

A bányamunka biztonságát teszik lehetővé a metánérzékelők. 1968 óta külön elektroni-

kus csoport biztosítja a metánérzékelők hatékony üzemeltetését és biztonságos javítását.

A KORSZÉRO VEZETÉS korszerű információt igényel. Az információátvitel egyik módja a távbeszélő-összeköttetés. Kialakították Pécs és a komlói terület egységes hírhálózatát. Az elavult CB rendszerű hírhálózatot automata központokkal váltották fel. Ezekhez korszerű készülékeket vásároltak. A pécsi-komlói terület és a hozzájuk tartozó bányáriumokat üzemeltető, egységes hírközlési rendszerrel fogták össze mind a külsőn, mind a bányákban.

1971 és 78 között folyamatosan vette át a Villamos Üzem a bányáriumok lámpakamráit és a 25 éves évfordulón az Északi-bányárium lámpakamrája kivételével az üzem hatáskörébe tartozik valamennyi akna bányászlámpáinak karbantartása, javítása és üzemeltetése.

Az üzem műszaki tevékenységét a feladatok sokfélesége és sokrétűsége határozza meg. A széntermeléssel legszorosabb kapcsolatban a villamos üzemviteli és sűrített levegő termelési részleg van. A villamos üzemviteli tevékenységi területe: a bányabeli és hozzájuk kapcsolódó külszíni villamos energiarendszerek és hálózatok felügyeleti szolgálata, karbantartása, a bányabeli igények gyors kielégítésével kapcsolatos szerelési és átszerelési feladatok. Ezt a ténykedést a bányabiztonsági szabályok szigorú figyelembevételével végzik. Funkcióját tekintve a részleg egységes, területileg azonban megosztott. Ugyanez vonatkozik a sűrített levegő termelési és szolgáltatói részlegre is. A sűrített levegő termelés fő feladata a megfelelő optimális nyomásigény kielégítése, annak tartása és a termelő berendezések üzemeltetése, karbantartása, javítása valamint a bányászellátást szolgáló biztosítás.

AZ ÜZEM DOLGOZOINAK egy része már 1959-ben bekapcsolódott a szocialista

A 35 LV-es kapcsolódór, amely az István-aknán villamos energia elosztást biztosított teljesíteni

munkaverseny mozgalomba és különösen 1969-től, a szocialista brigádvezetők III. országos tanácskozása óta minőség, mennyiségi változást ért meg. A kezdeti munkafelajánlások vállalásokkal, majd munkaverseny szerződéssel fejlődtek. A brigádok között van vállalat kiváló, arany, ezüst és bronz fokozatot elért kollektíva.

Az üzem eszközállománya napjainkban 600 millió forint körüli bruttó értékben jelentkezik. Ebből a gépi állomány 450 millió forint. Az állóeszközök magas értéke egyrészt a mennyiséget, másrészt a magas technikai színvonalat fejezi ki. Ez önmagában mutatja, hogy az üzem kollektívája milyen felelősségteljes munkát végez. Különben az állóeszközök ügyviteli elektronikus számítógépen történik.

A VILLAMOS ÜZEM GAZDASÁGI-MŰSZAKI FELADATAINAK bővülése a politikai teendő növekedését is magával vonta. 1967-ben az addigi két pártszervezet után indokolt volt a harmadik alap-szervezet megalakítása is. A párt- és tömegszervezetek felépítési rendszere, működése a

gazdasági egységek kialakult rendszeréhez igazodik.

Az üzem alapítása, működése egybeesik a mecseki feketeszen-bányászati fejlődésének időszakával. Az üzem a gépészet és a villamosítás igényeinek hozta létre, fejlesztette mai rangjára. A jövőjét az objektív gazdasági tendencia határozza meg. Az intenzív termelésfejlesztés, az automatizálás, az elektrifikálás a Villamos Üzem feladatkörét bővíti, de a többlettevékenység csak az intenzív fejlesztés útján biztosítható. A foglalkoztatott létszám növelése belső és külső feltételek miatt erősen korlátozott. Ezért fejlett munkaszervezéssel, a tartalékok hasznosításával fejlesztheti az üzem gazdasági-műszaki tevékenységét.

AZ ÜZEM VEZETÉSE ÉS KOLLEKTÍVÁJA tudatosan készül a növekvő feladatokra. Ezt mutatja az a tény is, hogy valamennyi üzemi dolgozó elvégezte a szükséges közép-, vagy felsőfokú iskolát, vagy éppen tanult, továbbképzte magát.

(Vizhányó Imre)

(Fotó: Kóródi)

Fél év után az Élüzem címért

VASASBANYA ÉS A GÉPKOCSIÜZEM AZ ÉLEN

Az 1978. évi vállalati munkaverseny első fél éves értékeléséről, a további tervekéről, valamint az „Élüzem” cím odaítélésének módjait javaslatait értékelte a további mutatók alapján — tárgyalta meg az elmúlt héten a Mecseki Szénbányák szakszervezeti bizottsága. A testület munkájában részt vett Szili József, a Szakszervezetek megyei Tanácsának titkára is.

A Mecseki Szénbányák munkaversenybizottsága a hónap elején értékelte a Láng Gépgyár felhívására a KMP megalakulása 60. évfordulójára, valamint a XI. VII tiszteletére indított szocialista munkaversenyhez csatlakozott brigádok munkáját. A vállalati versenybizottsághoz beérkezett 74 pályázat fél éves eredményt értékelték, és annak eredményét a Mecseki Bányász elmlt heti számban ismertettük. A tájékoztatóból azonban technikai okok miatt kimaradt a Magyar Szénbányászati Tröszt által indított „Kiváló akna” és a „Szénbányászati kiváló brigádja” című folyó versenyben részt vevő mecseki brigádok egyik csoportjának eredménye. Vagyis, a medálletakarító és peremi külfejéti brigádok versenyében Müller Lajos (Külfejéti Üzem) brigádjára az értékeltek mezejében az első tíz között szerepel. A Mecseki Szénbányák pályázót négy aknájára közül az első fél évben egy sem ért el helyezést. A munkaverseny-pályázaton szerepelt és értékelt brigádok megoszlása munkaterület szerint a következő: 9 frontfejéti, 7 végathajtó és 2 külfejéti brigád.

Ezt követően került sor az Élüzem cím értékelésére az I. fél évi mutatók alapján. A január 1. és június 30. közötti időszakban a termelés mennyiségi mutatói alapján Vasasbánya érte el a legjobb eredményt 105,7 százalékkal, ami 5,7 pontot eredményezett az üzemnek. Második lett a Külfejéti Üzem 103,5, míg harmadik Zobák-bánya 101,6 százalékkal, amire az előbbi 3,5, míg a harmadik 1,6 pontot kapott. A tonna/műszak teljesítmény alapján csupán két üzem kapott plusz pontot: a Külfejéti Üzem 6,4-et, míg Vasasbánya 4,6-et.

A szűkített önköltség területén elért eredmények alapján a legmagasabb pontszámot Vasasbánya érdemelte ki, vagyis 5,1 pontot, ugyanezen kategóriában Kossuth-bánya 4,2, míg a Külfejéti Üzem 3,6 pontot kapott. Már az Élüzem cím odaítélését eldöntő értékelési javaslat első megbeszélésén is nagy vitát váltott ki, és most is a legtöbb felszólalást eredményezte a szakmai terben rögzített hőmennyiségi terv végrehajtásának értékelése. A vitában végül is elfogadott — 100,1 százaléktól — értékelt eredmények alapján ebben a kategóriában egyedül a Külfejéti Üzem szerepelt (négyvel) pontjainak a számát. A kisegítő üzemek terjesztése során — az Élüzem pontszámai alapján — a legjobb eredményeket az első fél évben a Gépkocsi-üzem, az Építési Üzem, a Villamos Üzem és a Központi Gépi-üzem érte el.

k. l.

Két alapító a munkájáról

— Géplakatos az alapszakmám, aztán villamos építkezésen vettem részt — mondja Sárdi István művezető, a Villamos Üzem központi műhelyének vezetője. — Később villamosipari technikumot végeztem. Nemcsak azért tanultam tovább, mert művezető lettem, hanem azért, mert korszerű bányavillamosági gépeket, szerelvényeket működtetünk. A munka szervezése is több ismeretet kívánt mindannyunktól.

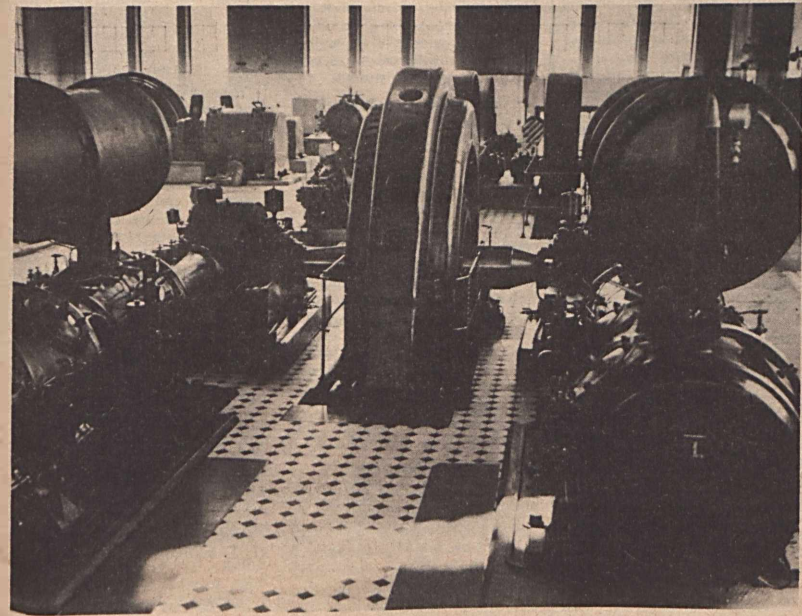
Másszóval: Sárdi István és a többiek is igyekeztek lépést tartani a fejlődéssel, szakmailag, politikailag egyaránt képeztek és képezik magukat. Nem kis büszkeséggel mondják, hogy a Mecseki Szénbányák üzemei közül náluk található a legtöbb technikus.

— Ha még egyszer kezdeném, ugyanígy végigküzdeném magamat az élet pályáján. Az üzemben mindig volt lehetőség tanulásra és én éltem is vele. A 25 esztendő alatt sokan tettek így.

— A villamoság és a vegyészett első a világon — vallja Hirdi Antal föld alatti villamos csoportvezető.

Lehet, hogy ebben van egy kis túlzás, de tény: Zobák-bányán, ahol a Villamos Üzem képesítésében dolgoznak, fontos teendőket látunk el. A ki- és beszerelések határidőre történő elvégzése, a folyamatos villamosenergia megteremtése, egyszerűen a zavartalan termelés feltételeinek biztosítása mindenkor értékmérő munkájukra vonatkozik. S hogy a Zobákon működő Táncsics és a József Attila villamos szocialista brigád jól látja el feladatát, abban Hirdi Antal csoportvezetőnek is része van:

— Szeretem a kollektívát, itt voltam tanuló, az üzem alapítása óta részt veszek munkájában. Különben én már 32. éve dolgozom. Hogy szeretem a villamoságot, azt talán az is mutatja, hogy számos fiatalal ismerkedtem meg a szakma fogásait.

Az István-aknán működő turbógépház, amely a bányá sűrített levegő ellátását biztosítja

A MECSEKI SZÉNBANYAKHOZ JÚLIUS HÓNAPBAN BÉNYÜJTOTT ÚJÍTÁSI JAVASLATOK

1492. Péterffy László: „Mecsek 2.” aknarakadó elektro-pneumatikus vezérlése. 1493. Boros József: Villamos emelő-dobokkal való ferdeemelés megakadályozása. 1494. Vrabély István, Széchi Pál: Emelő láncpálya felújítása. 1495. Szilivitzky György: Mozgatható zárt és nyitott rendszerű tárolóelem. 1496. Takács György, Drescher László, Fegyverneky Lajos: DH-101. típ. hidraulikus katorgép Diesel-motor pót-lósa, korszerűsítése hazai motorral. 1497. Horváth János: 0,8 m³-es csillekerék felhasználása 2,1 m³-es vagonettkhez. 1498. Kun József, Kopacz György: Vészleállítási tűzvédelmi vágtipermetőz automati-kus beindulásával. 1499. Szabó István, Kovács István, Kapu-vári László, Kende István: Tér-rács vasszerkezetű betonbizto-sításhoz célszerszám. 1500. Schauer József: Selejtároló tér kialakítása. 1501. Csontos Géza: Független szállító berende-zés csöbél. 1502. Pauller József és szoc. brigádja: Kopott csil-leütőkőfejek felújítása. 1503. Deák János: Fémfúró átaláki-tása. 1504. Pénzes Jenő: Villa-mos kézifúrógép rögzítő áll-vány. 1505. Makovics József: Egységesített névjegyártya. 1506. Szabó István, Szász Ferenc: Lábszelepmódosítás SGU 2-3 m³-es szivattyúhoz. 1507.

Újítómozgalom

Krkos Károly, Csuma János: Tartórögzitő közetcsavar-móda-sítás. 1508. Tolnai Zoltán: Kombinatív értékelési módszer újítási javaslat elbírálásához. 1509. Czinderi Imre, id. Debre-ceni Gyula: Kaparóteknő új-szerű tisztítása. 1510. Czinderi Imre, id. Debreceeni Gyula: Thyssen pisztolyi vezetőké ké-szítése elgőrből SOW-40 be-vezetőből. 1511. Kopacz György: Kossuth és Zabák Air-breaker kompresszorainak leve-gővezérlő és elosztó szelepe-renszerre. 1512. Böröcz János, Szegedi András: István-aknai kötélpálya hidraulikus rendszer-módosítás. 1513. Takács György, Drescher László, Ve-reckei István: Petőfi-aknai bá-nyavíz felhasználása. 1514. Ta-kács György, Drescher László, Sebestyén Béla: Rába/Man ha-zai gyártású motor alkalmazá-sa Cummins motor helyett. 1515. Horváth József, Pusztósi Árpád, Villányi Gábor, Katona Sándor: Elevátorok visszafu-tósának megakadályozása. 1516. Makovics József: S-Sz-7-es menekülőkészülék márkaszám-nak jobb elhelyezése. 1517. Botka István: Nagycsille kerék-biztosítás módosítása. 1518.

Lajtai Gyula: Faipari esztergo-hajtás átalakítása. 1490. Erbe-gini László: HP-80, HP-3-30-31. típ. szivattyúk szelepű-léseinek javítása. 1362. Czinderi Imre, id. Debreceeni Gyula: Selejté vált Airbreaker fej-részek ismételt felhasználása. 1402. Csöbör Gyula, Tuma Ká-rolly, Kopacz György: Banya-beli csőhálózat emeléséhez alkalmazandó állítható emelő-szár.

JULIUS HÓNAPBAN ELUTASÍTOTT ÚJÍTÁSI JAVASLATOK

1473. Nagycsille homlokle-mez autógén vágása. 1479. DH-101. típ. katorgép hidraulikus vezérlésének módosítása. 1454. Közúti fuvarozásnál a tá-volság rövidítése. 1416. Jelz-berendezés billenő rakfelületű gépkocsira. 1503. Fémfúró á-talakítása. 1298. Gépkamrák biztosítása SOW-40-es tagok-kal. 1236. EO-2621. típ. kator-gép találpjának átalakítása. 1327. Dobos aknaszlitógé-pek szintváltásának gépsítése. 1455. Légihúzó áthúzó szellő-zetési rendszerű fejtesek bizto-sítóságos szellőztetése. 1509. Kaparóteknők újrszerű tisztítása. 1508. Kombinatív értékelési módszer újítási javaslat elbír-álásához. 1517. Nagycsille-tengelyen kerekék biztosítása. 1978. július hónapban elért gazdasági eredmény: 979 957,— Ft. 1978. július hónapban kife-zett újítási díj: 107 452,— Ft.

A hét filmje: FUSS UTANAM, HOGY ELKAPJALAK. A „Francia Vadász” című bulvárlapban megjelent házassági hirdetés alapján találkozik Jacqueline, a kutyafodrász és Paul, az adótitkár. Egyikük sem fiatal már, a kapcsolatuk felhőtenül indulna, ha Paul véletlenül nem egy porófilmet szeretne megnézni új partner-jével. **Osszepakunk.** Jacqueline kirohan a moziból, és Paul csak másnap éri el telefonon, a munkahelyén, a Kecses Kutya Kuckó-ban. A kimagyarázkodás sikerül... A színes francia filmvígjátékot Robert Poure rendezte. A film főszereplői: Annie Girardot, Jean-Pierre Marielle, Marilu Tolo és Genevive Fontanel.

Park (Pécs): 22-23-án: Du-gó, a csodacsatár (1. ea.), Svéd, színes, szinkr. film. Elő-adások: 14 óra. 22-23-án: A rendőrség megkészező, Olasz, színes, szinkr. film. 16 évtől. Előadások: 16. 18 óra. 24-től 27-ig: Én és a tábornok. An-gol film. Előadás: 18 óra. 28-án: Düh. Amerikai, színes film. 16 évtől. Előadások: 14, 16, 18 óra. Matiné: 27-én: Ál-modok ifjúság. Magyar film. Előadás: de. 10 óra.

Május 1. (Kömlő): 22-23-án: Pénzt vagy életet. Ame-rikai, színes, szinkr. film. (50%-kal felemelt helyár!) 24-től 27-ig: A zsoldoskatona. Olasz, színes, szinkr. film. (50%-kal felemelt helyár!) 28-án: Így kezdődik a szerelem. Cseh, színes, szinkr. film. Elő-adások: 15, 17 óra. Matiné: 27-én: Változó felhőzet. Ma-gyar film. Előadások: de. 10 óra.

Park (Pécs, Kert): 22-23-án: Radó Sándor: Dóra je-lenti. Magyar, színes film. 24-től 27-ig: Fekete kalóz. Olasz, színes film. 28-29-én: Zorro. Olasz-francia, színes film. (50%-kal felemelt hely-ár.) Előadások: 8 óra.

Kossuth (Pécs, délelőtt): 22-én: Fantozzi. Olasz, színes film. (20%-kal felemelt hely-ár!) 23-án: Dugó, a csoda-csatár. Svéd, színes, szinkr. film. 24-25-én: Fuss utánam, hogy elkapjalak. Francia, szí-nes, szinkr. film. Előadások: 10, 12 óra. 26-27-én: Fekete kalóz. Olasz, színes film. (50%-kal felemelt helyár!) Előadások: 9, 11, 12 óra. 28-án: Péter cár és a szerescen. Szovjet, színes, szinkr. film. Előadások: 10, 12 óra.

Kossuth (Pécs, délután): 22-23-án: Radó Sándor: Dóra jeleníti. Magyar, színes film. Előadások: 13, 15 óra. 24-27-ig: Péter cár és a szerescen. Szovjet, színes, szinkr. film. Előadások: 24-től 26-ig: 13, 15 óra, 27-én: 13 óra. 27-én: Kard (2. ea.). Magyar, színes film. Előadások: 15 óra. 28-án: Robinson Crusoe. Szov-jet, színes, szinkr. film. Elő-adások: 13, 15 óra.

Kossuth (Pécs, este): 22-23-án: Aliz már nem lakik itt. Amerikai, színes film. Előadá-sok: 17, 19 óra. 24-től 27-ig: Fuss utánam, hogy elkapja-lak. Francia, színes, szinkr. film. 28-án: A férfi. NDK, szí-nes film. Előadások: 17, 19 óra. Art Kino: 28-án: Hűz óra. Magyar film. Előadások: 19 óra.

Petőfi (Pécs): 22-23-án: Fantozzi. Olasz, színes film. (20%-kal felemelt helyár!) Előadások: 4, 6, 8 óra. 24-től 27-ig: Liliomfi (1. ea.). Ma-gyar, színes film. Előadás: 4 óra. 24-től 27-ig: A két ka-tona. Amerikai, színes film. 18 évtől. (50%-kal felemelt helyár!) Előadások: 6, n9 óra. 28-án: Fuss utánam, hogy el-kapjalak. Francia, színes, szinkr. film. Előadások: 4, 6, 8 óra.

Fekete Gyémánt (Pécs): 23-án: Fuss utánam, hogy elkapjalak. Francia, színes, szinkr. film. 27-én: Éjfélkor. Magyar film. Előadások: szerda 7, más na-pokon 6 óra.

Kodály (Vasas I.): 22-23-án: Nyomozás Ostravában. Cseh, színes film. 25-én: A rendőrnő. Olasz, színes, szinkr. film. 16 évtől. (20%-kal fel-emelt helyár!) 27-én: Roka-nok. Magyar film. Előadás: 16 óra.

Kodály (Vasas I.): 22-23-án: Nyomozás Ostravában. Cseh, színes film. 25-én: A rendőrnő. Olasz, színes, szinkr. film. 16 évtől. (20%-kal fel-emelt helyár!) 27-én: Roka-nok. Magyar film. Előadás: 16 óra.

Olvasóink, tudósítóink írják

NYÁR A GÉPKOCSIUZEMBEN

Az idei nyár legtöbbet emle-getelt témája minden bizony-nyal a szeszélyes időjárás. Az előre elkészített nyaralási pro-gramon azonban mindez nem sokat változtatott. Ezekben a hónapokban szervezik már évek óta két-háromnapos csa-ládás kirándulásait a Gép-kocsiuzem komlói részlegének szocialista brigádjai is. Ezen a nyáron a „Kun Béla” gép-kocsivezető brigád Budapest nevezettségével ismerkedett, míg az „Orosz Gyula” gépkoc-sivezető és a „Petőfi Sándor” szerelő szocialista brigád Zala-karoson töltött két-két napot.

Az „Orosz Gyula” gépkocsivezető szocialista brigád Zala-karoson (Fotó: Boros Zoltán)

Újdonság az üzemszerűleg életében a július végén meg-tartott gyermek-klubdelután. A „Petőfi Sándor” szerelőbrigád és a „Taksony József” KISZ-alszervezet filmvetítéssel és különböző társasjátékokkal egybekötött klubdelutánon lát-ta vendégül a dolgozók gyer-mekeit, egyben lehetőséget adva a gyermekeknek arra is, hogy megismerjék szülei mun-kahelyét.

Egyre nagyobb szerepet ját-szik a nyári programban is a sport. Az Anyagellátó Üzem te-rületén elkészült sportpályán az autószerelő futó I. és futó II. csoportja készülődésben, a futó I. csoport a II. szemle csoport-tal labdarúgásban mérte ősz-tése erejét. Jó sportkapcsolat alakult ki az Északi Bányauzem

KISZ-eivel, akikkel a nyár fo-lyamán egy-egy alkalommal Mátaszászváros, illetve Komlón kézilabda-mérkőzésre került sor.

Mindezek a rendezvények hozzájárultak ahhoz, hogy az üzemszerűleg dolgozói egészse-gesen, hasznosan töltsék el szabad idejük egy részét.

A nyár hátralévő időszakára is megvannak a tervek: még e hónap végén sportnapot szer-vez a „Taksony József” KISZ-alszervezet, és újabb kézi-labdá- és labdarúgó-mérkőzé-sen találkoznak a szászvári csoporttal.

Osváld Péter

Kökönnyösi vendéglátók

Alkotmányunk ünnepe alkalmából megtartott munkás-paraszt talál-kozni adta át a HMF kökönnyös keleti bizottsága a legtöbb társa-dalmi munkát végző személyeknek és brigádoknak a kiüntető okle-veletet, így az Aknaméltó Uszemből a Hartmann Henrik Ifjúsági so-cialista brigádának, Kocsuth-bányáról a II. Rákóczi Ferenc, a Zalka Máté, a Steinmetz Miklós, az Április 4., a Dásza György, a No-venber 7., a Kun Béla szoc. brigádok és Nagy Imre vezette so-cialista kollektívának, Béta-bányáról a Papp Lajos zsetté munka-csoportnak, valamint a Komlói és Vidéke AFESZ Április 4. női brigádjának, a Tanbánya KISZ-bizottságának, a Kökönnyös keleti tanácsnagyi csoportjának, a Kökönnyös-keleti nőbizottságának.

Ezen kívül Rein Istvánná, Gradwohl Klára, Pató Józsefné, Somogyi József, Krencz Károlyné, Pozsgai János, Boldog Irmén, Hosszú József-né, Haász Irmén, Molnár Béla, Kovács Jánosné, Lengyel Gyuláné, Viszer Ferenc, Szendgróti Istvánná kapta meg a kiüntető okle-velet.

20 egyéni és 7 szaksz csoport állította ki termékeit

A tavalyinál még jobban sikerült a komlói mezőgazdasági kiállítás melyet a Hazafor Népröntő Komlói városi Bizottsága, a városi művel-dési központ, a kertbaráti klub, valamint a Komlói és Vidéke AFESZ rendezett alkotmányunk ünnepe alkalmából augusztus 19-20-21-én.

A szőlő-, gyümölcs-, zöldségbemutatóra 20 egyéni kistermelő és hét tagcsoport jelentkezett és állított ki a Május 1. Művelődési Ház nagy-teremben.

A kiállítótérben főként uborkát, paprikát, paradicsomot, hagymát, burgonyát, szilvát, almát, őszibarackot láthattak többségben az érdeklődők, de már mutatónál ott volt a szőlő, sőt a tavalyi szőlőből ké-szült díjazott bor is. De a magántermelők és a szakszporttagok megtekinthették a legújabb növényvédőszerkelet, kigépeket, a ker-tekben nélkülözhetetlen szerszámokat is.

A legjobb termelők, kiállítók közül díjat kapott Sauské Béla hossa-zhatányi szőlő-gyümölcs termelő szakszporttagja, Beda György, a Dobó Katalin szakszporttagja, Endrédi Sándor, a Zrínyi Ilona szakszporttagja, Zaladai Ferenc, a ligeti zöldségtermelő szakszporttag-tagja, Raist Péter, a hosszúhatányi szőlő-gyümölcs szakcsopotttagja, valamint Schmidt György és Molnár Viktor kistermelők.

Emellett a Dobó Katalin és a Zrínyi Ilona szakszporttagokat eddigi tavéknységükért szintén jutalmazták.

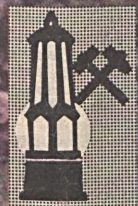
Szegedi kirándulás

Kossuth-bánya „Oleg Kosevoj” fejtési szocialista brigádjának 45 tagú csoportja augusztus 5-6-án Szegeden töltött két napot. Megtekintették a Szabadtéri Játékok „Hungyadi László” előadását, valamint a város nevezettségével ismerkedtek. Meglátogatták a Móra Ferenc Múzeumot, látogatást tettek a Művészkertben. Képünk a szegedi kiránduláson készült.

VILÁG PROLETÁRJAI, ÉGYESÜLJETEK!

MECSEKI

BÁNYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságainak hetilapja

XVI. évfolyam, 35. szám

Ára 2 forint

1978. augusztus 29., kedd

A 28. bányásznapon szeretettel köszöntjük a Mecseki Szénbányák dolgozóit és a szocialista bányaváros, Komló lakóit!

JELENTŐS ELŐRELEPÉS A TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉSBE

A bányászok példamutató hivatástudata, a termelési feladatok teljesítésében kifejtett erőfeszítésük, fokozott erkölcsi-anyagi megbecsülést érdemel!

Interjú dr. Kapolyi László nehézipari miniszterhelyetttel

A bányásznap megemlékező, köszöntők jó alkalmat adnak arra, hogy számba vegyük eredményeinket, méltassuk azt a szorgos munkát, amelyet a Mecseki Szénbányák 14 és féltől szót ejtsünk. Két és fél esztendő telt el abból a hároméves felkészítési programból, amelynek eredményeként a következő esztendőben magasabb volumenű termelési értéket realizálhat a vállalat. A munka végzése során bizonyos gondok is felszínre kerültek. A problémák megoldásáról, a bányászok erkölcsi-anyagi megbecsüléséről és más kérdésekről beszélgettünk dr. Kapolyi Lászlóval, nehézipari miniszterhelyetttel. A Mecseki Bányászati Víznyó Imre képviselte.

sörendő feladata, hogy a széntermelés szintjét közel azonos színvonalon tartva biztosítsuk a hazai szén iránt nem csökkenő igényeket. Ez a feladatot az adott bányakapacitások mellett csak azok mindig javuló kihasználásával teljesíthető. Másik kiemelkedő feladata tervidőszakunknak a kapacitási pótlása és növelése arra alkalmas üzemekben és újak létesítésére az eocén-programban épülő bányákban. A széntermelés távlati növelése csak a fejlesztések tervszerű megvalósításával biztosítható.

ÁLDOZATVÁLLALÁS

KÉRDÉS: A Nehézipari Minisztérium a BDSZ-nél kezdeményezte, hogy még az idén 100 ezer tonnával több szenet termelhesse a szénbánya vállalatok — főként szabad idő felhasználása révén. Mi a helyzet ennek realizálása tekintetében?

VÁLASZ: Az év folyamán a szén iránt fokozódó kereslet kielégítésének záradék felvetette a 25,2 millió éves széntermelési előirányzat teljesítésének szükségességét. Az erre irányuló kezdeményezés teljesíthetőségét azonban, a ma érvényesülő termelési körülmények (a munkaerő, a gépjármű mennyisége és üzemeltetése, a bányaművelési viszonyok) korlátozzák. Lehetségesnek látszik viszont a megoldás olyan módja, hogy a dolgozók szabad idejének egy részét igénybe véve növeljük a hasznos munkaidőállapotot. Természetesen reális számolunk a munkaidőnövelés — elsősorban az emberi terhelhetőség és a bányabiztonság vonatkozásában mértéktadó — korlátaival. Ezért az a szándékunk, hogy a szabadnapos termelési bérfeltételeinek biztosításával és a Bányai Dolgozók Szakszervezetének hozzájárulásával mintegy 100 ezer tona szén tervben felüli szabadnapos kitermelésére kérjük a szénbányászati dolgozókat! E szabadnapos termeléseknek csak akkor lehet megfelelő eredménye, ha a tervben előirányzott feladatokat a vállalatok a rendes munkaidőben teljesítik. Intézkedéseinket annak ismeretében tesszük, hogy a III. negyedév végétől az igénybe vehető szabad szombatok száma csökken, így a lehetőség a vasárnapok felé tolódik, fokozva bányászaink áldozatvállalásának értékét.

KÉRDÉS: Az V. ötéves tervből már eltelt két és fél év. Miniszterhelyettes elvtárs, miként látja biztosítottak a tervfeladatok végrehajtását a Magyar Szénbányászati Tröszt vonatkozásában?

VÁLASZ: A szénbányászati V. ötéves tervi feladatai rendkívül sokrétűek. A termelési előirányzatok teljesítésén túl a gépésítés — a műszaki fejlesztés, a bányabiztonság fokozása, a szénvagyongépítő kapacitásbővítő rekonstrukciók végzése, az új mély művelés bányák építése egyenként és a széntermelés mai és jövőbeli lehetőségeivel összefüggésben együtt is a szénbányászati igen fontos teendő. A ki-szabott széntermelési feladatok az ötéves terv első felében teljesültek. A teljesítés tényének tudomásul vétele mellett azonban azt is figyelembe kell venni, hogy az eddig eltelt két és fél év alatt mintegy 900 ezer tona szabadnapos termelésből származott, a hétköznapi termelés az előirányzott szint alatt maradt. A termelési előirányzatok teljesítése a „második féldőben” sem lesz könnyű. Nehezíti a helyzetet, hogy a géppótlásra, műszaki fejlesztésre biztosított összegek a gépark jelentős emelkedése miatt nem fedezik teljes mértékben a gépbeszerzési igényeket. Ezért nagyobb figyelmet kell fordítani a meglévő gépjárműpark karbantartására, üzemeltetésének fenntartására és jobb kihasználására. A munkaidőállapot és gépek jó kihasználása, hatékony termelés-szervező munka nélkülözhetetlen feltétele a termelési előirányzatok teljesítésének. Miközben a szénbányászati dolgozói komoly erőfeszítéseket tesznek a szénigények kielégítésére, nem feledkeznek meg a műszaki fejlesztési és a jövő széntermelését biztosító beruházási feladatairól sem. Egyre több a komplexen gépésített munkahely, az automatizált szénzállító szalagrendszer, nagyobb a géppel jövesztett és felrakott szén aránya, és ezeken kívül is sok más tanúsítja, hogy bányai üzemekben céltudatos korszerűsítés folyik. A mecseki bányák rekonstrukciója, Márkushegy és Nagygyháza építése és a többi beruházás tervezett ütemű megvalósítása is arra enged következtetni, hogy a Magyar Szénbányászati Tröszt az V. ötéves tervi fő célkitűzéseit teljesíteni fogja.

KÉRDÉS: Az 1980-81-es és az ezt követő esztendők nagyobb feladataira immár harmadik éve készül a Mecseki Szénbányák. Ezzel egyidejűleg vizsgáljuk a 900 ezer tona koncentrátum előállításához szükséges feltételeket is. A tavalyi féldőben jó értéket adott mind a tröszt, mind pedig a Nehézipari Minisztérium. Most miként látja a helyzetet, Kapolyi elvtárs?

VÁLASZ: A Mecseki Szénbányák fejlesztési feladata az évi 670 ezer tona koksizálható szénkoncentrátum előállításához szükséges termelési feltételeket, illetve az ezt biztosító kiterjedt rekonstrukciós munkák elvégzése. A széntermelés szintjének kisebb módosítása mellett jelentős feladatok hárulnak a vállalatra és a bányai üzemekre a bányák vágtállapotának javításában, a szénvagyongépítő növelésében, a feltáró és előkészítő vágtahajtás fokozásában, a szintkapcsolások ütemének gyorsításában és más beruházási munkák kivitelezésében. Ezek mellett kell megvalósítani a mű-

Dr. Kapolyi László „... százszor tonna szén tervben felüli szabadnapos kitermelésére kérjük a szénbányászati dolgozókat!”

szaki, technológiai és a biztonságtechnikai fejlesztés igen nehéz feladatait is. A Mecseki Szénbányák e feladatok időarányos részét úgy végezte el, hogy közben termelési előirányzatát is jelentősen túlteljesítette, elősegítve ezzel az ország nagyobb szénigényének kielégítését. 1977-ben a vállalat nagy lépésekkel haladt előre a technológiai fejlesztésben. Az elvégzett fejlesztési, vágtahajtási, gépésítési kísérletek egy év alatt az ezt megelőző öt év együttes volumenét is meghaladták. Az elismerésre méltó munkát magas kitüntetés jutalmazta. A vállalat első helyezett ért el a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére indított munkaversenyben, és elnyerte az MSZMP KB Jubileumi Zászlóját. Az elért eredményekre a vállalat egész kollektívája méltán lehet büszke. Az eddigi munka pedig feljogosít arra a reményre, hogy a rekonstrukciós beruházások sikeres befejezése mellett a vállalat dolgozói képesek lesznek még nagyobb erőfeszítésekre a műszaki-technológiai fejlesztés és a bányabiztonság fokozása területén.

KÉRDÉS: A bányákban rendkívül nagy a kieszű műszakok aránya. Különösen a Mecsekre jellemző, hogy betegség és elöregedés miatt a 25-30 százalékot is eléri. Hogyan látja biztosítottak — elsősorban műszaki fejlesztéssel — a kieszű műszakok pótlását?

PÓTSZABADSÁG

VÁLASZ: A szénbányászati ipar kb. 15%-os ipari átlagnál valóban nagyobb a kieszű műszakok aránya, például 1976-ban 18,3%, 1977-ben 18,1% volt. A Mecseki Szénbányáknál a kieszű műszakok aránya ugyanezen években 18,5%, illetve 18,6% volt. A szénbányászati ipar

átlagnál nagyobb kieszű arány alapvetően két tényezőre vezethető vissza. Egyrészt az átlagosnál nagyobb a betegség miatt kieszű műszakok száma: a szénbányászati egészében 1976-ban 8,4%, 1977-ben 8,2% volt. Ugyanez a Mecseki Szénbányáknál mindkét évben 8,1%-os értéket mutatott, tehát a szénbányászati átlagnál valamivel alacsonyabb szinten alakult; másrészt — a föld alatti munka nehézségeinek elismeréseként a bányászok külön föld alatti pótszabadságra jogosultak. Ebből eredően magas a szabadságok miatt kieszű műszakok aránya: a szénbányászati átlagban 1976-ban 8,2%-ot, 1977-ben 8,1%-ot, tett ki. A Mecseki Szénbányáknál a szabadság miatt kieszű műszakok száma az ipari átlagnál nagyobb: 8,7%, illetve 8,9% volt. Mint a fentebb említett magas betegség arány szerencsére csak elvétve fordulhat elő. Egyébként a kieszű műszakok — és a csökkenő létszám — pótlása valóban csak műszaki fejlesztéssel, gépésítéssel valósítható meg. A rendkívüli települési viszonyok és bányabiztonsági körülmények miatt éppen a Mecsekben a műszaki fejlesztés-gépésítés különleges, az országos átlagot eltérő feladatokat ró a mecseki bányászokra. A megkezdett fejlesztési munka kitöltésére azonban biztatóak. Mindannyian hisszük, hogy a mecseki bányászok munkáját is jó gépek fogják könnyíteni.

KÉRDÉS: Ez idő szerint a bányászok többsége havonta 4-5 szabadnapot áldoz fel termelésre. Bár szívesen jelentkeznék munkára az anyagi kihatás miatt, egészségi szempontból mégsem szerencsés a túlzott igénybevétel. A Nehézipari Minisztérium miként látja a túlműszakok csökkentésének lehetőségeit?

VÁLASZ: A bányászok példamutató hivatástudata, a termelési feladatok teljesítésében kifejtett erőfeszítésük fokozott erkölcsi-anyagi megbecsülést érdemel. Az utóbbi években — 1975 óta — központi intézkedésként a bányászati dolgozókat, ezek között is elsősorban a föld alatti dolgozókat fellemelt összegű hűségjutalmot kapnak. Egyre több azoknak a dolgozóknak a száma, akik bányásznapon tíz-tizenöt ezer forintot vagy ennél magasabb összegű hűségjutalomban részesülnek. A bányászati bérszíntvonal országosan a legmagasabb, az ipari átlagot 40-50%-kal meghaladja. A szénbányászati Bányai Dolgozók Szakszervezete rendszeresen figyelemmel kíséri a bérek alakulását, az évenkénti bérfelajánlás mértékét és törekvése arra irányul, hogy a kiemelt mérték ne csökkenjen. A Mecseki Szénbányák dolgozóinak személyi jövedelme a szénbányászati ipar a legmagasabb. A munka nehézsége és a feladatok eredményes teljesítése a helyzet jogosságát igazolják.

VÁLASZ: A bányászok túlzott igénybevétele valóban nem jó. A kedvező anyagi kihatások mellett káros a bányász egészségére, és ezért rossz a társadalomnak is. Szerencsére az átlagok megint jobb helyzetet mutatnak. A szénbányászati átlagban egy dolgozó 1976-ban 11,6, 1977-ben 13,9 túlműszakot teljesített. A Mecseki Szénbányáknál az átlagnál kevesebb, 1976-ban 9 túlműszakot, 1977-ben 9,1 túlműszak volt az egy dolgozóra jutó éves átlag. E túlműszakoknak azonban csak egy része volt szabadnapos termelés, más részük a szokásos munkaszüneti napi karbantartásokra, ügyeleti szolgálatra kellett fordítani. Természetesen jól tudjuk, hogy az átlagos számok mögött szélsőséges értékek is vannak. Egyes dolgozók csak igen ritkán, mások az átlagot erősen meghaladó mértékben vesznek részt a szabadnapos munkában. Azt szeretnénk, ha egyetlen dolgozónk fizikai megterhelése sem vezetne egészségi károsodáshoz, de ehhez a terhek egyenletesebb elosztását kell mielőbb elérni. A szénbányászati termelési helyzete napjainkban nem nélkülözheti a szabadnapok egy részén dolgozóink munkáját. Célunk természetesen a szabadnapos termelésnek jövőbeni csökkentése, a dolgozók pihenőidejének biztosítása. Ennek egyetlen módja a termelési feladatok, a munkaerő és a gépésítés jelenleginél jobb egyensúlyának kialakítása; olyan termelési elvárásokat, amelyeket a termelési előirányzatokat a vállalatok a rendes munkaidőben teljesíteni tudják.

SZEMÉLYI JÖVEDELEM

KÉRDÉS: A hét végén ünnepezzük a 28. bányásznapot. A bányászok hivatástudata ma is példamutató. Miként változott anyagi, erkölcsi megbecsülésük az utóbbi időben?

VÁLASZ: A bányászok példamutató hivatástudata, a termelési feladatok teljesítésében kifejtett erőfeszítésük fokozott erkölcsi-anyagi megbecsülést érdemel. Az utóbbi években — 1975 óta — központi intézkedésként a bányászati dolgozókat, ezek között is elsősorban a föld alatti dolgozókat fellemelt összegű hűségjutalmot kapnak. Egyre több azoknak a dolgozóknak a száma, akik bányásznapon tíz-tizenöt ezer forintot vagy ennél magasabb összegű hűségjutalomban részesülnek. A bányászati bérszíntvonal országosan a legmagasabb, az ipari átlagot 40-50%-kal meghaladja. A szénbányászati Bányai Dolgozók Szakszervezete rendszeresen figyelemmel kíséri a bérek alakulását, az évenkénti bérfelajánlás mértékét és törekvése arra irányul, hogy a kiemelt mérték ne csökkenjen. A Mecseki Szénbányák dolgozóinak személyi jövedelme a szénbányászati ipar a legmagasabb. A munka nehézsége és a feladatok eredményes teljesítése a helyzet jogosságát igazolják.

A VILÁGPIACON

KÉRDÉS: A mostani időszakban hogyan itéli meg hazánk energia helyzetét, ezen belül a szénbányászati feladatot?

VÁLASZ: Energiagazdaságunk importora utaltsága közismert. A hazai energiaforrások kihasználása tehát az import terheit, ezzel az ország devizaterheit jelentősen befolyásolja. Az öt évvel ezelőtől bekövetkezett energia árrögzítés, és a világpiacra azóta is tartó monoton árnövekedés egyre fokozódó népgazdasági érdeké teszi a hazai energiaforrások — közöttük a szén — lehetséges mértékű kihasználását. Ezt a lehetséges mértéket a rendelkezésre álló megkutatott szénvagyont, és az erre telepített termelőkapacitások nagysága határozza meg. Minthogy az elmúlt években új bányák nem épültek, a folyó tervidőszakban a meglévő termelőkapacitások egyes medencékben — elsősorban az E-dunántúli területen — fokozatosan csökkennek. Ezt tükrözi a szénbányászati előirányzatok évenkénti kismértékű csökkentése is. A hazai széntermelés a népgazdaság összes hőmennyiségben mért energiaigényének ezekben az években mintegy 25%-át szolgáltatja. Az energiahelyzet már megszkott stabilitásának fenntartása érdekében napjaink és a következő évek el-

Kármendi Lajos: „...ha magát a fejtést is gépesítik, akkor nem lenne panaszokozásra ok.”

Történelmi időszámítással mérve nem is olyan régen a lyoni takácsok összetették az újonnan beállított gépeket. Úszónős megmozdulásukban felszínre jött a munka elidegenedettsége, hiszen a gépek veszélyeztették a pénzkeresési lehetőséget, a megélhetést. Ezzel a cselekedettel azonban nem tudták megállítani a folyamatot: a technikai fejlődés nem tűrt akadályokat. Persze idővel az emberek tudata is változott, már nem rombolták a hasznos segítőit, mert rájöttek arra, hogy nem a gépek a hibások, sokkal inkább a tulajdonosok. Az emberek kezdtek együtt élni és megszokni életük minden részletét őszívő és átalakító gépekkel. Tudósok kezdték el vizsgálni: milyen is ez az együttélés. Hogyan változtatja a munka átalakulása magát az embert?

A Mecseki Szénbányánál a gépesítés foka alacsony. Ha valaki manapság belépett a föld alatti munkahelyekre, jobbra még most is fejtőkalapáccsal és lapáttal dolgozókkal találkozhat. Sokáig az volt a hiedelem, hogy a Mecsekben lehetetlen gépesíteni, olyan rosszak a geológiai viszonyok. Ennek a véleménynek táptalaja volt az a nézet is, hogy a szén-

A gép és az ember

Nincs sikere a félmegoldásoknak

Könnyebben menne, ha...

termelést fokozatosan csökkenteni kell, az olajjal fedezni lehet minden energiaszükségletet. Az élet rációfolt erre. Az olaj olyan drága lett, hogy még a nehéz körülmények között felszínre hozható szén kitermelése is gazdaságosabb volt. A szénbányászat reneszánsza megindult. Szaktekintélyek folytattak vizsgálatot a Mecsek lehetőségeiről, s a helyi emberekkel összefogva állapították meg: itt még nagyon sokáig lehet bányászni. És soha nem látott gépesítés indult meg. A bányászok új szerkezetekkel ismerkednek, új szakmákat tanulnak.

Nemes Vilmos versenyfelelős szunyókkal, hátam mögött műszakiak beszélgetnek.

— Ha ez így megy tovább, le kell állítani a SOW-programot. Félmegoldásokkal nem lehet eredményeket elérni, márpedig ha késik a második ütem beindítása, nem beszélhetünk eredményekről...

Bizonyára igaza van. Félmegoldásokkal nem lehet fejleszteni.

— Kossuth-bányán a SOW-program beindítása váratlanul ért bennünket — mondja Wáner József, aki az üzemben felelős a lengyel fejlesztőbiztosítással végzett munkák koordinálásáért. — Készültünk mi erre, meg felkészültünk a Balogh László vezette fejtési csapat tagjai is. Csak-hogy amikor vártuk a gépet, nem érkezett meg, s már le is mondtunk róla, amikor jelezték, hogy jelöljük ki, melyik fejtésbe kívánjuk beépíteni. Természetesen felborította az addig folyó munkálatokat, nagyon sok embert kellett átirányítani az előkészítésre. Ez bizony értékenyen érintett bennünket, mert abban az időszakban romlottak az üzem eredményei...

— Aztért örültek az új szerkezetnek?

— Azon igyekeztünk, hogy minél gyorsabban munkába állhasson, minél gyorsabban termelhesünk azon a fejtésen. Amikor megindult, természetesen nagyon örültünk. Aztán persze voltak nehézségeink, de mindent összevéve, nem sikerült rosszul a SOW-program rajtja az üzemben.

Lassan odaérünk a fejtéshez. Lőrincz János körletvezető végigmutat a munkahelyen, s csak ennyit mond: itt volnánk. Aztán odahívja Kármendi Lajos csapatvezetőt, hogy tájékozzon a legújabb fejlelményekről.

— Nem állunk rosszul — magyarázza a csapatvezető —

igaz, van egy kis vetődésünk, ami akadályozza a folyamatos termelést, de azért hozni tudjuk az elvárásokat...

A fejtésben egyébként csak a biztosítás módja változott meg. Az addig több órát igénybe vevő művelet most egy fél órára csökkent. A gép áttelepet az új területre és máris kezdhetik a fejtést. Ugyanúgy mint régen. Fejtőkalapáccsal, lapáttal, kapával.

— Hamar megtanulták a kezelését?

Szili Sándor megáll a munkában. Rátámaszkodik a lapátnyélre.

— A biztosítónak — bök hátra az ujjával — annak könnyen. Hamar belejöttünk, nincs abban semmi ördögösség.

— Egyszerűbb lett a munkájuk?

— Egyszerűbb is meg több is. Az igaz, hogy növekedett a

biztonságunk, nem kapunk a nyakunkba hátulról szemet, de ugyanolyan módszerekkel dolgozunk, mint eddig! A követelmények megemelkedtek.

— Amikor beindultunk, itt járt nálunk egy fejtés vállalati vezető, s azt mondta: emberek, itt 15-20 tonnával kell hozni — kapcsolódik be Kármendi Lajos a beszélgetésbe. — Nem szólnak semmit. Ha inunkat megfejlesztik, akkor sem tudnánk teljesíteni...

— Szóval nem lett könnyebb a munkájuk?

— Semmivel. Többet dolgozunk mint valaha. Persze más lenne a helyzet, ha magát a fejtést is gépesítenék, akkor nem lenne panaszokozásra ok.

A két vájárnak nem lehet kitékedni a szavaiban. A biztosító beépítése után természetesen megemelték a teljesítményeket, az embereknek többet

kellett produkálni, mint addig. A hagyományos fejtesekben míg a biztosítás folyt, néhányan pihenhetek, maga a biztosítási művelet pedig megszakította a fejtőkalapáccsal végzett munka egyhangúságát. Most viszont szinte megállás nélkül „nyomhatják a portot”. Ez szokatlan, nem beszélve arról, hogy nagyobb erőfeszítést kell végezniük, munkájuk tehát csak nehezebb lett.

Semmiképpen nem lehet a fent elmondottakból olyan következtetést levonni, hogy a lent dolgozók nincsenek megelégedve a gépekkel. De a félmegoldásoknak valóban nem sok értelme van. Amit nyertek a vámon, elvesztik a réven. Nem utolsó szempont a biztonság növekedése, azonban arra is tekintettel kellene lenni, hogy ezzel párhuzamosan lehetne csökkenteni a nehéz fizikai munkát is. Az emberek szeretik a gépet, igénylik is a gépesítést, s ha panaszokoznak, azért teszik, mert munkájukban a nagy fejlesztések ellenére sem sok változás történt.

Békéssy Gábor

A SOW-fejtést még hálával is védik az omlások elkerülése miatt

— Látja, ezek a házak itt az Iskola úton mind az ötvenes évek végén, a hatvanas évek elején épültek. — mutat a hosszú utcára Róth Keresztély, Mecseki járási 78-as sz. körzetének tanácstagja.

Akkoriban jöttek ide a bányászok letelepedni. Most is 90 százaléka a falu lakosságának a bányánál dolgozik. Van aztán még három traktorosunk, meg egynehány lakosunk, aki máshol dolgozik, de a többség bányász. És nem fiatal bányász, mert

a fiatal a városba köllözik. Itt sokat kell dolgozni! Mindig akad valami tennivaló a ház körül, meg aztán a kertben is, ha jószág is van, akkor nincs megállás! Meg aztán azt mondják, nem tartanak rá igényt. Mert ha örökölnek egy 400-500 ezer forintot érő házat, százötven-kétszáz ezer forint örökséget kell tizetniük, azon meg már a városban is kapnak lakást...

— mondja kicsit elkerekve, miközben be-megyünk a házukba. Pedig ha valaki, akkor Róth Keresztély mindent megtett, amit csak bírt a faluért. 1971 óta tanácstag, és mindjárt a következő évben elnyerték a „Kömlő város-sért” érdemermét és oklevelet a tanácsai körzethez kötött indított munka-

Róth Keresztély: „A nehezén már túl vagyunk...”

Két ciklusban tanácstag

A falu népe megfogta a lapát nyelét...

versenyben. Utat építettek. A tsz dózert adott a planirozóhoz, a vasút kavicsot, hogy sima legyen az út, a Vízmu segítette a szállítást, a falu népe pedig megfogta a lapát nyelét... Így a társadalmi munkájuk értéke egymillió 400 ezer forintot ért. Ezért nyertek a tanácstól 25 ezer forintot. Akkor elhatározták, klubot építenek.

— Ez volt a legnehezebb. Két évig építettük, mire elkészült, de elkészült.

Könyvtárat, társalgót, presszót, 180 négyzetméter alapterületű táncbuzogányt alakítottunk ki 300 ezer forintból. Mert csak ennyi volt a hozzájárulás, a többi mind a lakosság „ada” sok-sok társadalmi munkájából. 1973/74-ben 1300 négyzetméter járdát építettek, mert a sártengertől nem lehetett közlekedni. Akkor is minde-ki összefogott; az emberek vették a cementet, a magyarszéki tanácstól kapták a betonkeverőgépet!

— Volt ugyan ígéret, hogy kapunk bitumenes utat, de erre valószínűleg már csak a hatodik öt éves tervben kerül

sor! Tavaly 460 fm szennyvízcsatornát építettek, így csak 20 ezer forintjába került a tanácsnak, a többi szintén társadalmi munkában vállalta a lakosság. Pedig komoly munka volt; 18 betonaként kellett építeni! De ez is meglett.

— Amikor megválasztottak tanácsagnak, megmondtam, ha valamit el akarunk érni, magunknak kell, mert senki sem fogja helyettünk megcsinálni. Megértették, hogy magunknak csináljuk. És most szívesen vállalnák, mert ha állami vállalatra várnánk, nagyon sokat kellene várni és nagyon nagy összeget kellene kifizetni... Így meg a szennyvízcsatorna is elkészült mástól hónap alatt.

— De ezekhez a sikerekhez, hogy az embereket összefogja, a munkát megszerveze, s lelkesítsen, egy olyan ember kellett, mint Ön...

— Azt hiszem ösztönös, nyíltság kellett! Az, hogy mindig mindent megmondani, azt is, ha valamit nem tudunk megoldani... És példát mutatni! Mert ha csak azt mondtam volna, hogy csináljátok, és ha nem álltam

volna oda legelsőnek, nem így mentek volna a dolgok. Csak a klub építésében 290 óra munkám van... Arra vagyok a legbüszkébb, hogy a klubhelyiség falán lévő márványtáblára egy nevet véstek. Közöttük van az enyém is...

Pedig Róth Keresztélynek nem elsősorban ez a feladata, hiszen bányász, immár negyedszázada. Több mint húsz évig Kossuth-bányán dolgozott. Két éve pedig a Tanbányán vájárként. Az első évben tizennyeg, a másodikban huszonkettő diák tanult tőle szakmát, munkaszerepetet.

— Az a legnagyobb öröm, ha érzem, valamit sikerült átadnom a hosszú évek alatt szerzett tudásomból, és ha érzem sikerült megszeretnem ezt a szép szakmát.

— Most, hogy a pedagógusi pályára lépett, már hármannak vannak a családjában, hiszen a lánya és a veje is tanár. Ok is ilyen aktív közéleti emberek?

— Egyelőre csak érdeklődök, hiszen eddig tanultak. De én mindig mondom nekik, hogy a pedagógusnak elől kell járni, példát kell mutat-

nia a közéletben is — válaszol.

— Ugy hallottuk, hogy még az éves rendszeres fizetés szabadsága alatt is társadalmi munkát végezt...

— Mindig azt mondtam, ha már belekezdünk valamibe, az legyen is kész. Hát, hogy mehettem volna el nyaralni, amikor még nem volt kész a munka? Szervezni, irányítani, dolgozni kellett... — mondja a legnagyobb természetességgel.

— Két ciklusban volt tanácstag. Nemsokára jönnék a választások. Az eredmények láttán számíthat arra, hogy újraválasszák.

— A nehezén már túl vagyunk. Utak, járdák épültek, elkészült az élelmiszerbolt és a szennyvízcsatorna, felépült a klub is. Ezek nagy munkák voltak, és egy kicsit már belefáradtam. Ugy értem, egy új lelkes, aktív fiatal ember kell ide! És igaz, hogy nagyon szeretem a családomat, de eddig a legnagyobb örömet mégis a közéleti munka, a közösség elismerése adta nekem, mégis úgy érzem, az jövőben már nem tudnám az eddigiekhez hasonlóan élvezni a feladatokat...

— mondja, miközben kikíséri a családi házában kapuját, megmutatva közben az udvart, a kis kertet. És búcsúzóul még odaát, hogy ne féljünk ám attól, hogy ő unatkozni fog. Biztos, hogy nem, mert majd támogatja az új tanácstagot...

Páli Diana

A bányászati tudomány műhelyében

**Balassagyarmaton már készül
a magyar könnyűfém-tám**

Keresik a legkorszerűbb dúsítási eljárást

Dr. Martos Ferenc: "... a bányászat szinte valamennyi részterületét átgógó tudományos munkát végzünk!"

100 évre elegendőt! De ez csak a jelenleg ismert széntelepek-re alapoz, csaknem bizonyosságunk van arról is, hogy Magyarország északi részén, valamint a Dunántúlon még nagyon sok szén található. Az meg végképp elvetendő vélemény, hogy hazánk ásványi kincsében szegény ország, Nézzünk csak körül, alumíniumból önellátók vagyunk, óriási a mangánvagyonunk, építőanyag is van bőven, Kecskeméti járásban pedig most van feltárás alatt Európa egyik legnagyobb rézbányója, a Tiszántúli földgáztelepek jelentik a gazdagságot. Az igaz, van némely ásványkincs, amelyből nem lehetünk önellátók. De a világnak nincs is olyan olyan ország, amelyik minden alapanyagból fedezné a saját szükségletét.

— Manapság nagyon sok szó esik az eocénprogramról, mint a jövő energiaellátásának egyik megvalósulójáról. Mit takar ez a fogalom?

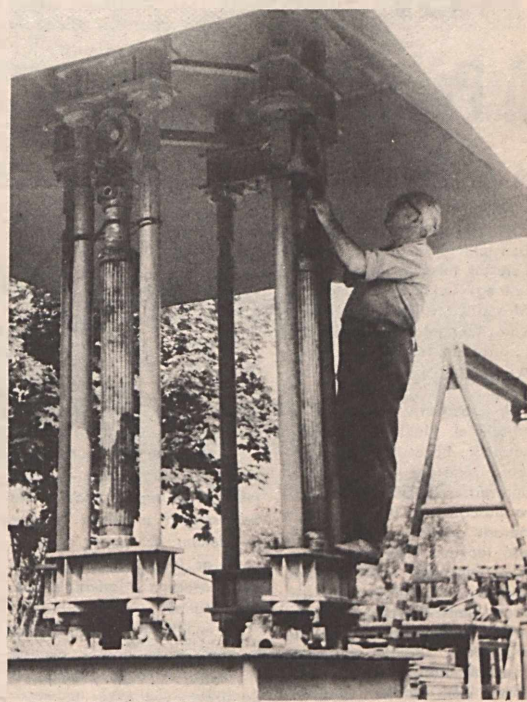
— Arról van szó, hogy egyébként igen gazdag, földtörténelge az eocén-korban keletkezett szén- és bauxitlerakódások kitermelése érdekében létesítendő bányatelepítési program készült. Már folyamatosan van ennek megvalósítása annak érdekében, hogy az így nyert szén, mint a program egyik termékeivel biztosítható legyen a Bicske térségében épülő Dunántúli Győjtőerőmű tüzelőanyag-szüksége, illetve alumíniumiparunk számára újabb nyersanyagforrást biztosítsunk. A program előkészítése és megvalósítása nem nélkülözi a tudományos kutatást, mégpedig annak komplex formáit. A földtani, hidrológiai kutatástól, a különböző víztároló, vízlevezető kőzetek tulajdonságainak vizsgálatán keresztül, nagy sebességű aknanyitást, lejtőszakna-kihajtás technológiáját megalapozó közműmechanikai kutatásokig, a vastag széntelepek biztonságos kitermelését megalapozó kutatásokat is beleértve, számos problémát kellett illetve kell még megoldani. A lejtőszakna-kihajtás technológiájának kidolgozása mellett a hidrológiai kutatások jelentették a legnagyobb feladatot. Ebben szerénytelenség nélkül állíthatom, kutatási eredményeink határainkon túl is elismerést váltottak ki. Hároméves kutatási programot valósított meg, ezzel kapcsolatban egy amerikai intézettel igen szép eredményeket értünk el.

— Gondolom, a feladatok közül sok mindent ki lehetne emelni, de talán ejtsünk néhány szót a művelési technológiák kidolgozásáról.

— Igen, kiemelt témaként foglalkozunk a lejtések biztosításával. Több mint húsz évvel ezelőtt kezdődött el az a kutatás, amelynek eredménye a hidraulikus páncélpajzs kifejlesztése. A várpalatok gyártását, külföldre is szállítanak, a hazai bányák jó részében is hasznosan alkalmazták. Ez a Mecsekben nem érdekes, nem használatos. Sokkal inkább érdeklődésre tarthat számot az ottaniak részéről a könnyűfém-támokkal kapcsolatos kutatásaink eredménye. Az ismert volt előtűntünk, hogy a Mecsekben sikeresen alkalmazták a nyugatnémet Thyssen-támokat. Önöknek vetődött fel bennünk a kérdés: alumíniumunk van, miért ne tudnánk mi is gyártani? Kifejlesztettünk egy olyan támat, amely minden tekintetben versenyképes a nyugatnémettel. A Magyar Alumínium-
ipari Trösztrel való megállapodás eredményeképpen egy egész gyáregységet állítottak a könnyűfém-tám előállítására Balassagyarmaton. Lővére már biztos lehet számítani a szériagyártásra. Külföldön azért idegenkednek az alumíniumtámoktól, mert kimutathatóan, ha lémmel ütöztetik, gyújtóképes szikraképzést okoz. Nos, a mi általunk kifejlesztett változat szikrázóképesége minimális.

— Ezek alapján Ön szerint a Mecsekben a könnyűfém-támok munkahelye a jövő, a pajzsos biztosítást nem érdemes szorgalmazni?

— En az utóvalom, hogy ott, ahol lehetséges, ahol a telep-

A kutatóintézet által kifejlesztett könnyűfém-támok a mérpadon

melni, de talán ejtsünk néhány szót a művelési technológiák kidolgozásáról.

— Igen, kiemelt témaként foglalkozunk a lejtések biztosításával. Több mint húsz évvel ezelőtt kezdődött el az a kutatás, amelynek eredménye a hidraulikus páncélpajzs kifejlesztése. A várpalatok gyártását, külföldre is szállítanak, a hazai bányák jó részében is hasznosan alkalmazták. Ez a Mecsekben nem érdekes, nem használatos. Sokkal inkább érdeklődésre tarthat számot az ottaniak részéről a könnyűfém-támokkal kapcsolatos kutatásaink eredménye. Az ismert volt előtűntünk, hogy a Mecsekben sikeresen alkalmazták a nyugatnémet Thyssen-támokat. Önöknek vetődött fel bennünk a kérdés: alumíniumunk van, miért ne tudnánk mi is gyártani? Kifejlesztettünk egy olyan támat, amely minden tekintetben versenyképes a nyugatnémettel. A Magyar Alumínium-
ipari Trösztrel való megállapodás eredményeképpen egy egész gyáregységet állítottak a könnyűfém-tám előállítására Balassagyarmaton. Lővére már biztos lehet számítani a szériagyártásra. Külföldön azért idegenkednek az alumíniumtámoktól, mert kimutathatóan, ha lémmel ütöztetik, gyújtóképes szikraképzést okoz. Nos, a mi általunk kifejlesztett változat szikrázóképesége minimális.

— Ezek alapján Ön szerint a Mecsekben a könnyűfém-támok munkahelye a jövő, a pajzsos biztosítást nem érdemes szorgalmazni?

— En az utóvalom, hogy ott, ahol lehetséges, ahol a telep-

Ezekkel a műszerekkel azt vizsgálják, milyen a szigetelések biztonsága

Fotó: Kórdi Gábor

Az energetikai integráció távlatai

A KGST Bukarestben megtartott XXXII. ülésének zárójelentésében az 1990-ig terjedő hosszútávú együttműködési célszöveget (HTEC) a tagországok energia-, fűtő- és nyersanyag fő fajtáiban jelentkező, gazdaságilag indokolt szükségleteinek kielégítésére.

Az energia-, fűtő- és nyersanyagfogyasztás növekedése, a természeti erőforrások egyenetlen földrajzi megoszlása, a kőolaj, a földgáz, és más hasznos ásványok fokozódó kitermelésének korlátolt lehetőségei nemzetközi jellegű teszt a tüzelő-, energia-, nyersanyag-problémát. A KGST keretén belül feltáródott a probléma megoldásának útjai: a közösséghez tartozó valamennyi állam erőfeszítésének egyesítése és közös akciói: a KGST-tagállamok saját természeti kincsének nemzeti és közös érdekű együttes kiaknázása: a tüzelő és nyersanyag harmadik országokból való beszerzésének kollektív megközelítése.

Az erre a felismerésre épülő új programban figyelembe vették a testvéri országok nagy népességű problémák közös megoldásában szerzett tapasztalatokat. Testvériség szervezői-rendszer. Béke egyesített energiarendszer, a Szövetség szervezetek - tapasztalatot.

A tüzelő, energia, nyersanyag hosszú távú együttműködési célprogram meghatározása a KGST-tagállamok gazdasági stratégiáját ezekben a területeken kulcsfontosságúak.

Mivel nem minden állam teljesítheti saját erőből ezeket az elvárásokat, a program lehetővé teszi, hogy a gazdaság tekintetében kevésbé fejlett országok segítségben részesüljenek a modern ipari objektumok létrehozásában, a nyersanyag-lelőhelyek felkutatásában és kiaknázásában. A program tüzelő-energetikai fejlesztések elvi tétel: a nemzeti természeti kincsek, elsősorban a szilárd tüzelőanyagfajták (az alacsony kalóriatartalmúak és beleértve) villamos energia termelésére való maximális kihasználása.

Az a szemlélet a föld mélyében rejlő kincsek gondos, észszerű kezelését jelenti: az egész energetikai potenciál előrelátóan és hatékonyan kell kihasználni. Ima egy szemlélettel példát: az európai KGST-államokban jelenleg készületek vannak kőszénből és barnaszénből, lignitből. Ezek a készletek hozzávetőleg 105 milliárd tonnára tehetők (a 80 milliárd tonna prognosztis készleteknek kivül). E kincs ipari felhasználásának leghasznosabb az egész közösség szempontjából jelentős gazdasági kihatással.

A hosszútávú együttműködési célprogram természetesen nagy figyelmet szentel az energia más fajtáinak — a hidroenergetikának és az atomenergetikának — is. Az NDK-tól Bulgáriától, a Balti-tengertől a Fekete-tengerig terjedő atomerőműves a különböző országok szakembereit által végzett eredményes kollektív munka jelképe az energetikai területek közötti területen. Az atomenergiahatalmas programja, amelyet a KGST-tagállamokban most sikeresen megvalósították a Bukarestben jóváhagyott energetikai stratégia lényeges összetevője lett.

Az új erőforrások bevonása az energetikai potenciál növelésének nem ez az egyedül útja. Igen jó eredményekkel kecsegtet az energiagazdaság üzemek és szénfeldolgozó üzemek közötti közeli kapcsolat, a szénfeldolgozó üzemek technológiai fejlődésének, valamint a kőolaj feldolgozásának. Hiszen az, amit olykor aláhulladéknak tekintenek, eredményesen használható. A tájékozódó jellegű számításokból kitűnik: ama kőolajmennyiség feldolgozása, amely a közelmúltban az európai KGST-tagállamok rendelkezésére állt, 15 milliárd tonna világos olajterméket lehet pótlólag kinyerni. Ez hatalmas tartalék a benzín és más, igen értékes vegyületek előállítására.

A HTEC megjelölt a geológiai-, az üzemek és az új technika finanszírozásával, elhelyezésével, az integráció szociális energetika más lényeges problémáival kapcsolatos gazdasági megoldások széles körét. Fontos helyet foglalt el a megfelelő gépi-és ábrázoló — atomipar, a bányászati, a fűtőipar, az olajipar, a kőolajfeldolgozó stb. ipar — fejlesztése. A kooperáció és a gyártásbiztonság biztosítása az új technológiák terhesítései a tudomány legújabb vívmányainak bírálatán, a termelési maximális hatékonyságnak viszonyát között.

A hosszútávú együttműködési célprogram sokoldalú és kétoldalú megállapodások révén realizálódik. Ezek megállapodások tájékoztató fognak az átvétel és a hosszútávú nemzeti tervekben, valamint a KGST-tagállamok sokoldalú integrációs intézkedéseinek tervében. Így épülnek be a jövő perspektívái a szociális termelői-közösségi gyakorlatba.

V. Kerpics
A. Drábik

A fejlett ipari országokban a tudomány is termelőerővé válik, vallja a marxista elmélet, s napjainkban Magyarországon egyre több helyen tapasztalható ez a gyakorlatban is. Ha soravesszük a modern gyáripar vagy vegyipar, azt tapasztaljuk, hogy valamilyen nyílban gyakorlatilag is tapasztalható a tudomány közvetlen hatása, nem egy helyen maga a tudományos intézet olyannyira kötődik a vállalathoz, hogy annak területén található. Ha viszont a bányászatot vesszük szemügyre, az iparág közül is főleg a szénbányászatot, meglepőde tapasztalhatjuk, hogy ott bizony a tudomány behatolása a termelési folyamatba még gyermekcipőben jár. Persze, ez csak a látásból, mert ha egy kicsit alaposabban megvizsgáljuk a kérdést, rá kell jönnünk, hogy ha

nak. (Tatabányán például a robbantástechnikai megoldások kidolgozását végzik). Természetesen az intézet munkájára is hatással voltak a szénel ellen kapcsolatos negatív vélemények. Abban az időben érdekes módon a nyugati bányákban a csökkenő termelés egy nagyarányú gépészet költve, főleg a munkaerő elvándorlása miatt. Nálunk ez nem következett be, s ennek eredményeképpen a termelési jelenlegi feltűt szakaszában éventes lemaradásokat is pótolni kell.

— Intézetünk fő feladata ebben a feltűt időszakban, hogy a termelés folyamatában felmerülő, tudományos alapot igénylő kérdéseket megoldjuk — magyarázza dr. Martos Ferenc igazgató. Ehhez széles kutatóbázissal rendelkezünk, a bányászat szinte valamennyi részterületét átfogó tudományos munkát végzünk. Vannak koordinációs feladatunk is, hiszen arra kell törekednünk, hogy egy témával lehetőleg ne foglalkozzon más kutatóhelyeken. A Mecsekben például a legintenzívebb a szilikozisvesztési, logikus tehát, hogy az ottani kutatási osztály foglalkozzon behatóbban a témával.

— Jelenleg milyen kutatási feladatokra kell megoldani az intézetnek?

— A Minisztertanács 1972-ben fogadta el a távlati kutatási tervet, amely kisebb változtatásokkal jelenleg is érvényben van. Ebben hosszabb távra, 15 évre határozták meg a kutatási célokat. Például az ehhez kapcsolódó Nehézipari Minisztérium II-es számú célprogramja a nagymélységű bányászati ösztöregységét vizsgálja. Ez a feladat közvetlenül érinti a mecsekieket, hiszen ott közismert mélybányászati folyik. Főleg és kiemelten a hőmérsékleti viszonyokkal kell foglalkozni, mert a geotermikus viszonyok a mélyrejutásunk olyanok, hogy 7–800 méter forduló elő az a köztehmérséklet, amely más európai bányában 1000 méter.

— Igaz, az utóbbi években a szén ismét felfedezték, mint energiaforrást, az emberben mégis felvetődik a kérdés: érdemes Magyarországon a bányászatot erőtleníteni, amikor nyersanyagokban szegény ország vagyunk?

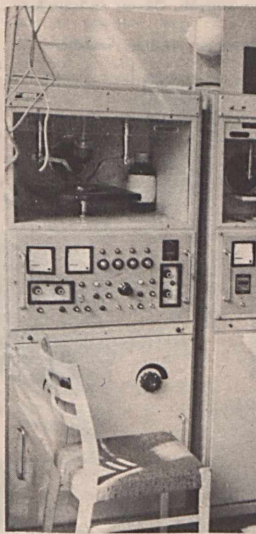
— Nagyon is érdemes a szén kibányászása, tudományos kutatásokra alapozva ki lehet jelenteni, hogy a jelenleg megkutatott szénvagyon mintegy

Ebben a helyiségben többek között a nedvesség iránti ellenőrzőképességet mérik

nem is teljes mértékben, de rossz a következtetésünk. Igaz, látványos, azonnal szembeszökő tudományos megoldásokkal nem találkozunk, annál inkább a biztonságát fokozó módszerekkel, korszerű leművelési eljárásokkal, valamint egyre pontosabb szemlélfordulási meghatározásokkal. Nem gyors ez a behatolás, de jelen van, hatása érzékelhető, értékelhető.

A Bányászati Kutató Intézetet 1949-ben hozták létre, ugyanolyan céllal, mint a többi tudományos intézetet. Jelenleg 550-en dolgoznak itt, a központja Budapeston van, de rendelkezik egyhány vidéki telephellyel is, ahol a kutatók speciális feladatokon dolgoz-

Ezekkel a műszerekkel azt vizsgálják, milyen a szigetelések biztonsága

Egy betétkönyv története

A Papp-brigád „fia”

A vállalás érettségig tart

A bálatelepi bányászudülőbent pihentek, amikor először kerestük fel őket, így vörni kellett egy hetet a beszélgetésre. Másodszer, a kora reggeli órákban, csengetésünkre kékcsíkos fürdőköpenyben Mayer György nyit ajtót. A konyhába tessék.

A betétkönyv történetét így meséli el Mayeré: 1955-ben kötöttek házasságot Nagypalton, a férje onnan járt Kossuth-bányára dolgozni. Két év múlva áthelyezték Bétára, ott is maradt egészen haláláig. Az első időkben még nem dolgozott csapatnál, mindig oda küldték, ahol szükség volt emberre. Legszívesebben a Papp Lajos brigádhoz ment. Később oda került, szakvezető vájárnak. Közben lakást cseréltek: Pécsváradra költöztek. Egyik nap — 1969-ben — az-al állított haza a férj: lakást kaptak Komlón, a „Lordak” házában. Beköltöztek a két szoba-konyhás szép lakásba, bútort, rövid idő múlva autót vettek.

Szívinfarktus

Mayer György jogosítványa hetvenkét januárjában lejárt. A meghosszabbításkor, az orvosi vizsgálatnál az EKG-orvos kiderítette, a közelmúltban átvészelt egy szívinfarktust...

— *Panaszkodott decemberben, hogy nagyon láradt. Kétszázhatvan négy évnyomása, mégsem vették táppénzre, meséli Mayeré, — pedig az én férjem nem volt az a fajta, aki a táppénzeken lógott... Előtte, öt év alatt csak egyszer írták ki Januárban aztán kórházba vitték. Mondta nekem az orvos, hogy a magó férje többet nem mehét le a bányába, és hogy ezután minden lépésére vigyázni kell... A férjem meg azt mondagatta: „még legalább tíz évig kellene élni, akkorra felnőnének a gyerekek”...*

A betegét külön mentővel Pécsre szállították, ahol műtétet hajtottak végre rajta. Egy idő után úgy érezte, javult az állapota. Kérte, írják ki. „Június 5-én munkába állt, de dél felé már olyan rosszul volt, hogy alig tudt hazamenni. November 25-ig táppénzen volt. Reménykedett, hogy visszamehet a bányába. Egyik nap be is ment és ruhát vételezett...

Akkor jött a papír: egészségi állapotára való tekintettel rokkantsági nyugdíjba helyezik. Nagyon elkéseredett, még csak 39 éves volt!

Pálforduló

— *Vigasztaltam. Itthon leszel két évig, meggyógyulsz, ki-pihened magad, aztán visszamegy... Lassacsán elhítte, belenyugodott. Tudja, — magyarul — Ó olyan ember volt, hogy amit én mondtam neki, az szent volt. Ha akartunk valamit és kérdeztem, mit szól hozzá, — emlékezik vissza szeretettel — azt mondta: ha neked jó, akkor nekem is jó. Na-gyon csendes, rendes ember*

volt. Szerették a munkatársai... Egy év múlva, hetvenhárom januárjában nyugdíjazták. December tizenkilencedikén este a televíziót nézték, ugyanúgy, mint máskor, aztán aludni tértek.

— *Reggel arra ébredtem, hogy nagy volt a csönd... Megijedtem! Tudja, a férjem mindig hangosan, szuszogva aludt! — magyarázza — Most meg az a nagy csend! Szinte belecsengett a füleim! Először verte az idegesség. Szóltam a gyerekeknek: „Marika, Gyurika, meghalt az édesapátok!”*

Az emlékezés hatására most is apró, vörös pontok gyúltak az arcán. A lány tizenhét, a fia tízéves volt akkor...

Néhány percre elhaggták, aztán bemegy a szobába, és egy köteg papírossal tér vissza. Széjbontja, sorban kirakja. A férje papírai: igazgatói dícsért meg 1969-ből, Kiváló Bányász jelvény, Kiváló Dolgozó kitüntetés, újságcikkek, melyek róla, vagy a brigádról íródtak. Még egy picit, fehér kártyát is megőrzött, rajta ez olvasható: „Kérjük Mayer György elvtársat, a diszemplénnyel foglaltja el a helyét!”

— *Minden kis apróságot elraktam, ami róla szólt! — mondja halkan, aztán összeszedi a papírokat. — Amikor meghalt, többen segítettek nekünk. A Marika iskolájától kaptunk ezerötven forintot, az üzemi szakszervezetétől ezret, a nyugdíjas szervezettől — mert az utolsó évben már ott volt tag — hétszázötvenet. És egyszerűen jöttek a brigádtól azzal, hogy patronálják a fiamat...*

Magnó és farmer

A Papp Lajos brigád tagjai tizenöt évig dolgoztak Mayer Györggyel, ezért vállalták, hogy amíg volt társuk kisfia felnő, míg önállóan keresettel nem rendelkezik, minden hónapban száz forintot tesznek nevére a takaréka.

Gyurika most gimnázista, a vállalás érettségig tart. Akkor közel tízezer forintot kap majd a brigádtól. Ezen kívül rendszeresen meglátogatják, ünnepek ajándékokkal kedveskednek neki, és érdeklődnek tanulmányai iránt.

Mayeré átmegett a másik szobába és a kislíjával tér vissza. A farmernadrágot, tizenöt éves Gyuri leül a székre, kicsit megilletődve beszél.

— *Már hetezer forintom van a takarékból: láttam, Papp Lajos és Félix Józsi bácsi gyakran meglátogatnak. Tavaly, amikor mondtam, szeretnék a Balatonra menni, üdülőjegyet hoztak nekem. De mostanában kaptam tőlük farmeringet, mag-nószalagot...*

Az anyja kiegészíti. — Gyurika jó eszű, szorgalmas gyerek. Nagyon igyekszik. Úgy érzi, tartozik ezzel az apja emlékének, és a brigádnak is, akik gondoskodnak róla. Gépészműnk szeretne lenni...

Pálfői Diana

Mayeré és fia, Gyuri jókedvűen a Balaton-parti üdülés után

Fotó: Maletics

Könnyű-e ma bányászfeleségnek lenni?

Vége a műszaknak, de mégsem öltözik át. Kék köpenyben ül le beszélgetni.

— *Itt lakom két utcával arrébb, nem érdemes. Most hozza-ladok, főzök, aztán megyünk ki a kertbe. Nem nagy az egész — mondja —, csak szűz négyszögöl, de mi nagyon szeretjük. Van rajta meggya, szilva, cseresznye, no és mindenajta zöld-ség... Kézdi magyarázatát Tiszberger Mihályné, a Május 1. Ruhagyár komló gyáregészesének vőronője. — Délután meggyet fejtök, elrakom télire, mert a gyerekek nagyon szeretik a meg-gyes pítét...*

A gyerekek azért nem olyan kicsik, hiszen Mária 22, József 20 esztendő, sőt a nagylány már asszony. Ő is itt él a férjével Komlón. De a szülők valamikor az ország tulsó feléről kerültek a bányavárosba.

— *Dunaszentmártonban a mezőgazdaságban dolgoztunk — emlékszik vissza Rózsika néni —, onnét kerülünk ide. Egy ideig az apukámmal együtt itt dolgoztunk, de csak három műszakos állást kaptam, így visszamentem a szülőfalumba. Mivel már Komlón megismerkedtem egy fiatalemberrel, hát később megcsicsak vissza-jöttem ide, de akkor már asz-szonyként.*

A férj Kossuth-bányán helyezkedett el, a feleség ott-hon maradt, mert kis különb-séggel egymás után jöttek a gyerekek.

— *Eleinte nehéz volt egy keresetből élni, de még mindig könnyebb, mintha odaha-ga a földeken kapátunk volna hajnaltól késő estig...*

— *Húsz évvel ezelőtt tehát vönzó volt bányászfeleségnek lenni?*

— *Az ember szép lakásra, bútorra, könnyebb megélhete-sre vágyott, és ezt a bánya in-*

Szeretettel várják vendégeiket!

1980. július 19-én gyűjtják meg ünnepélyes körülmények között a Luzsniki stadionban az olimpiai lángot. Ettől a pillanattól kezdve Moszkva két hétig a XXII. nyári olimpiai játékok fővárosa lesz.

A szovjet főváros három legnagyobb repülőtere, Seremetyevo, Vnukovo és Domogjedovo az előzetes számítások szerint az olimpiai napjaiban naponta 60 ezer utast fog kiszolgálni. A szervezőbizottság legfőbb ügynöke a résztvevők és vendégek szállításában az Aeroflot lesz, amely mintegy 1 millió utassal számol a játékok során. Ennek megfelelően falyik Vnukovo és Seremetyevo repülőterek rekonstrukciója. Seremetyevóban már át is adták az új le- és felszállópályát, amely a nemzetközi követelményeknek is magasan megfelel.

A szovjet emberek vendég szeretetükről híresek. Ennek szellemében számos üzletet, éttermet, kávézót építenek a Moszkva-Minszk főútvonal mentén. Újabb autós moteleket létesítenek.

Az olimpiai játékok, különösen a külföldi vendégek számára nemcsak a sportesemények látogatását jelent, hanem ismerkedést is a várossal, az országgal. Moszkva környéke igen gazdag történelmi és kulturális emlékekben. Meghívják vendégeiket Klinbe, Zagorszkba, Abramcevába, Melihovóba, Muranovóba, ahol neves orosz írók, festőművészek és zeneszerzők éltek, alkottak.

Nehéz lenne a területen találni egy nagyobb iparvállalatot, amely ilyen vagy olyan formában nem vesz részt az Olimpia '80 előkészítésében. Több mint 40 féle ajándéktárgyat készítenek az olimpiai jelvényt díszítve. Ezek fából, kerámiából, fémből, üvegből, bárból és szövetből készülnek.

A város környékén pompás sportlétesítmények találhatók, amelyek a legnagyobb sportversenyek lebonyolítására is alkalmasak. Gyors ütemben falyik a Dinamo Klub lóterének rekonstrukciója.

A Himniki kerületben nemzetközi ifjúsági tábor létesül. A táborhoz nemcsak szállodai rendszerű lakótelepek, hanem uszodák, stadion, különböző játékterek tartoznak.

Moszkva környéke kivészi részét az olimpiai gondokból. De ezek kellemes gondok, öröm lagadni a vendégeket.

gozó kitüntető jelvény, amelyel kiemelkedően jó munkáját kapott a közelmúltban.

— *Véleménye szerint megbecsülük ma a bányászokat?*

— *Feltétlenül. Mi nyolc hónapig laktunk albérletben, utána a bányától kaptunk szolgálati lakást. És most, hogy lebetegedett a férjem és könnyebb munkára tették, nem érezzük meg a keserűséget. Tulajdonképpen ezért is vettem ki a kert, hogy a föld alatti munka után jó levegőt, napfényt lehessen a férjem!*

Perse azért jól jön az a kis zöldség, gyümölcs, ami ott megterem, így legalább nem kell piacra járni — mondja, s már siet is főzni, hogy mire hazaér a férje, kész legyenek, s együtt mehessenek ki a kertbe...

Csak nagyon rövid időre engedték el a szalagot, mert sok a munka és kevesen vannak. Nyáron ez minden munkahelyre jellemző, de különösen az a kismama-szalaga, ahol van úgy, hogy egyik napról a másikra ötven-hatan is otthon maradnak, mert belázasodott, megbetegedett a kisgyermek. Különösen éri ezt a problémát Sállya Lajosné, aki maga is nemrégiben jött visszaza a gyermekgondozási szobaságról, és egyben brigádfelvezető is.

A 25 éves fiatalasszony már 10 éve tartozik a Carbonhoz, itt tanulta ki a cipőfelsőrész-készítő szakmát, innen ment el

szülni, és ide jött vissza brigádfelvezetőnek.

— *Nehéz a munka; gyakran és sokan hiányoznak a gyerekek miatt. Van olyan asszonyunk, aki egy hetet dolgozik, kettőt nem. De hát sajnos ezen nem lehet változtatni, mert betegem nem veszik be a kicsike: sem a bölcsődébe, sem pedig az óvodába...*

A nyári munkát még az is nehézi, hogy ilyenkor vannak a három-negyhetes óvoda leállások... Ha a férjem nem segítene olyan sokat, nem is tudnám vállalni ezt a felelősséget!

— *A férje bányász, de gondolom, nem egyedül bányászfeleség az üzembem. Mi a különbség egy bányász- és egy nem bányász feleség között?*

— *Semmi — vágja rá azonnal. — Teljesen mindegy, hogy valaki hol dolgozik, legfeljebb nagyobb a rizikó. Soha nem tudni, visszajön-e valaha... — szól elgondolkodva. — A férjem Zobákon dolgozik, és ott volt a hetvennégyes gázkötésnél. Az volt az első bányamentés! Azután napokig alig lehetett szólni hozzá...*

Sállya Lajos örömmel vállalja a bányamenti megbízatást még akkor is, ha olyankor kell szolgálatban lenni, amikor mások szórakoznak, pihennek. A felesége ismeri a bányászéletet, hiszen édesapja, sógora is bányász.

— *Valamikor az terjedt el a bányászokról, hogy csak az ital kell, a nő és egy fekhely, ahol meghálódhatnak... Lehet, hogy így volt, de ma már megváltozott az élet! Az én férjem például a Bányaiipari Akadémiá-ra Technikumban tanul. Azt hiszem, a brigádfelvezető átalakította az embereket! Az ország más vidékén, ahol nincs bányász, a legtöbben irigylik a bányászfeleségeket. Csak a pénz látják, a sok pénz, amit egy bányász keres... Magát a foglalkozást nem ismerik, meg azt sem, hogy ha három műszakban dolgozunk, van úgy, hogy egész héten csak levelezünk, vagy egy-egy órára találkozunk...*

A család a legjobban a hét végének örül, mert együtt lehetnek a nagyszülők, a férj, a feleség és a kicsi Mária. Ilyenkor kirándulnak, távolabbi vidékeket keresnek fel.

Lejárt a beszélgetésre fordítható idő. A fiatalasszony a gép fölé hajol, s letűzi az angol exportra készülő férfi-csizma felső részét...

— páfői —

Tiszberger Mihályné unokájával.

Sállya Lajosné munka közben. Fotó: Maletics

Sirva-riva eltemették a talicskát...

BÉTA

Neve: Béta-bányaüzem.

Születési éve és helye: 1953. Komlótól dél-keletre, az erdővel borított hegykőszorú között.

Jellemvonásai: 1043 fős kollektíva, 24 eredményesen működő szocialista brigád, 1230 tonna napi termelés, a mennyiség és a minőség növelésének állandó szem előtt tartása, folyamatos és előretelkítő műszaki fejlesztés.

Egyéb tulajdonságai: 1953-tól, 1978. július 20-ig 9 millió 427 ezer 960 tonna szenet termelt. Tizenegy Élüzem, több dícsérő oklevél és más elismerések birtokosa.

A komlói szénbányászat első olyan aknája, amely a felszabadulás után új terület bekapcsolását jelentette. 1952 tavaszán kezdtek meg az ikerknák mélyítését. Ez egy évig tartott, és 1953. április elsején a szállítóakna 150, a légakna pedig 100 méter mély volt. Az aknámélyítéssel együtt az aknák 50. méterében a rakodó kiképzés és a feltárás is azonnal megindult. A folyamatos széntermelés 1953. április 1-én indult meg, amikor két kis szobában mindössze öt fővel megalkult a béta-i üzemvezetés. E hónap végére 110 tonna szenet termelt. Az üzem első lépéseire, a „hőskorra” *Mátai Árpád*, egykori üzemvezető a krónikában így emlékezik: „Farkasszal és gyalog is gyakran jártam. Arról nem is szólva, hogy labodában raportoztam, lavában mosakodtam. Micsoda fejlődés volt ez már a vödörhöz, meg a hordóhoz viszonyítva!”

Az első lépések

Az induló létszám 150, majd év végére ez csaknem ezerszer megnövekedett. A létszámbővítés okozta, hogy a munkára jelentkezőket nem állt módjukban megválogatni — ekkor bárki jó volt. A munkaevő-vándorlás nem kis gondokat jelentett. Két és fél év alatt 4910-en vállaltak munkát, de ugyanakkor 3352-en le is számoltak.

Lassan normalizálódott a helyzet. Sok-sok küzdelem és harc árán a termelés is felfutott a kívánt szintre. 1957 végén átlagosan 85–90 vagon szenet adtak. A műszaki gárda is több mérnökkel, technikkal erősödött. A külszínen befejeződött az irodaépület építése. Az északi bányamezőben megindult a III. szint feltárása, és a keleti akna re-

A jelen. Kiszállása után...

szetmetszetére jellemzővé vált.

Az üzemudvar képe is fokozatosan átalakult. Eltűntek a korszerűtlen, ideiglenes épületek, s helyükön új, modern építmények kaptak helyet. 1962-ben a keleti aknára megépült a 44 méter magas aknatoronny. Tovább folytatódott a műhelyek bővítése. Sor került a fater korszerűsítésére, újabb külszíni raktárak, az autó- és motorgarázs megépítésére.

Fokozatosan javultak a dolgozók szociális körülményei. (Az indulás időszakában az üzem területén ivóvíz nem volt. Ezt erdei forrásokból, kannákkal hordták. A fürdéshez bányavizet — minden fertőtlenítés, tisztítás nélkül — használtak. Sokszor olyan sötét, iszapos vízben fürödtek, hogy nem tudták, mikor jött le bőrrükről a szénpor.) Az igényeknek megfelelő fürdők, orvosi rendelő, ebédlő állt a munkások rendelkezésére. Egyre nagyobb gondot fordítottak az egészségvédelemre, a balesetek megelőzésére. Különböző eljárásokat dolgoztak ki a porlekötésre, a bányagázok jelenlétének kimutatására. Berendezkedtek a bányamentésre: mentőkészülékekkel, gyorslélegzőtő berendezésekkel és az élelmentes egyéb eszközeivel szerelték fel a bányamentő állomást.

A kökönyösi domboldalon

A munkahelyi körülmények megváltozásával, a gazdasági élet megteremtésével a szórakozás lehetőségeit is keresni kezdték a dolgozók. Béta-akna felfejlődésének időszakában már nem a későbbi és a mértékeltlen itatózás dominált, hanem kialakulóban volt a kulturális szórakozás. 1957-ben figyelemre méltó színjászó csoport működött, és ez időszakban verbuválódott össze a béta-i fúvószenekar is. Az üzem kulturális életének fellendülése 1961. január elejéhez fűződik. A kökönyösi domboldalon egy felvonulási épületet közel kétmillió forintos ráfordítással izre- lésesen, a szabad idő hasznos eltöltését szolgáló bányászklubba alakították. Így megalkadt a szocialista brigádok összajóvetele, az üzemi rendez-

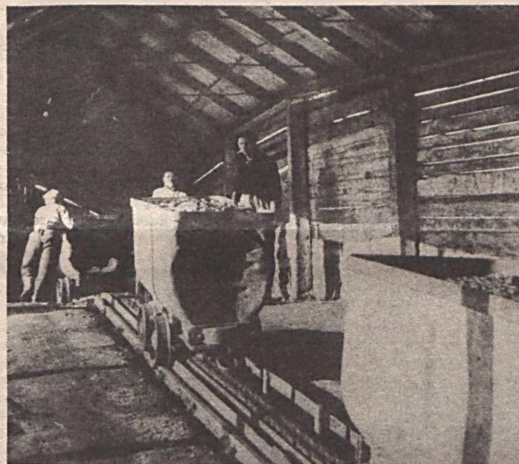
Az ifjúkor

Évről évre növekedett a termelés, korszerűsödött a technológia. A számos hátránnyal járó kamrafestést a frontfestés váltotta fel. A termelés emelkedésével a vágathajtás is növekedni kellett. 1960-ban elkezdődött a külszíni szállítási rekonstrukciója. Az üzemudvar szintje alatt alagutat építettek, a kétlépályas széntároló bunkereit bővítették, megoldották a nagycsilless szállítási lehetőségét, gépesítették a meddőszállítását. A műszaki színvonal emelése az üzem teljes ke-

Béta-bánya a „hőskorban”... Fotó: Ihász

vények, kulturális programok lebonyolításának korábban felmerült gondja. Jeles előadóművészek, költők, írók látogattak el, s tartottak műsort a klub közönségének. Csak egy két név a sok közül: Bárány Tamás, Benjámin László, Vészi Endre, Madaras Vilma, Hadics László, Szabó Somu, Pécsi Ildikó...

Ez is már a múlt

A felnőtté válás

Kiemelkedő munkasikerek, megalapozott, terszerű munkavégzés, a termelés korszerűsítése, a munkásokkal való fokozott törődés, a szocialista brigádok nagyszerű eredményei...

Gyakran olvashattuk, hallhattuk: Béta-bányaüzem a termelő üzemek versenyében első helyezést ért el, maradéktalanul eleget tett a népgazdaság igényeinek, terven felül teljesítették tervüket, vagy X. brigádok példamutató szorgalommal teljesítették a brigádmozgalom számos követelményét, Z. kollektívák élen jártak a kommunista szombati termelésben...

Az üzem felnőtté válásának az előbbiekben felsoroltak ékes bizonyítékai. Mindezeket elérni csak töretlen akarattal, verejtékező munkával, tökéletesen megalapozott üzemszervezéssel, kifogástalan szakmai és politikai felkészültséggel lehetett.

Hullámvölgy

A negyedszázad alatt a szénbányászat viharát ezt az üzem sem kerülte el. A '60-as évek elején az erőteljes termelésfelfutást — a legmagasabb 1965-ben: 542 736 tonna — alig néhány évvel később itt is a hullámvölgy követte. Majdnem felére esett vissza a termelés. Az előbb említett

szám egyben az üzem 25 éves fennállásának termelési csúcspontját is jelenti. A bányászat pangása után Béta-bánya is az intenzív fejlődés szakaszába lépett. Jelenleg is komoly beruházási program folyik az üzemben. Tavaly fejezték be a nyugati akna rekonstrukcióját, illetve mélyítését, az idén pedig a keleti aknára a sor. De

előre valamit az üzem szállítása. Volt bátorsága, hogy egy évszázados szállítóeszköz felett ítéletet mondjon! Az ítélet — halál! A temetés ünnepélyessége indokolt: bárhol is viseltettük írta, mégis hűség munkaeszköz volt, — mondták kórusban.

A koporsó körül álló 400 dolgozó között vezető beosztások is leróttak kegyeletüket. A bányászzenekar gázsindulóját után az üzemvezető búcsúbeszédében méltatta az „elhuny” érdemeit, és hibáitól rítta fel, hogy nem fejlődött a korról, s így félre kell állítani. „Halálos méltán okoz örömet minden dolgozónak, akik itt mosolygás arccal vesznek táled búcsút. Nyugodjál békében. Reméljük, feltámadásod elmarad.”

Az aknászok vállukra vették a koporsót, s a gyászduló méltóságos hangjaira elindult a menet az erdő felé. Sokan ballagtak a koporsó után. A menet nevetgélő, zengő-bongó zaját egy artikulatlan hang zavarta meg: — Miért kellett meghalnood? Miért hagyta itt bennünkeet? — arditozta egy fogatlan, rózsaszínű morzsoló „banya”, aki ajúlodva roskadozott két ember karjába. — Elhagysz bennünket örökree, pedig mennyire szeretűünk! Miért okozt ekkora bánatot nekünk? — visítózott tovább a „banya”.

Cs. J., Béta-akna bizonyos edény-felelőse nagy hozzáéréssel játszott a sirató vénasszony szerepét.

Amin jót nevettek

Megerkezett a menet a sirhoz, amelyet a 100 éves bükkfa tövében ástak. Itt P. I., körletveztő mondott búcsút, majd a Bányász-himnusz hangjai mellett leeresztették a talicskát méltó körletre. A frissen hantolt sírt a kérétek koszorú borították. Ezt követően egy hordó sár elfagyasztása közben a gyászoló gyülekezet ígértet tett, hogy a talicska emléket megőrzik, de feltámadásót soha többé nem kívánják.

Az alapítók

Ők, akik végigküzdötték a negyedszázadot, akik jónban, rosszban az üzem érdekeit szolgálják és mindvégig a munkák oroszlanrészt vállalták, szorgalmasan helytálltak, ne vegyék zokon, hogy ezúttal csak a történet végén kaptak helyet. Főnökeik, munkatársaik, mi mindannyian éppoly tisztelettel írjuk most ide nevüket, mintha ezzel kezdték volna az üzem bemutatását: *Both Antalné, Bözsa János, Bagó Miklós, Bucher József, Deckmann Henrik, Földes Ferenc, Havváth István, Iszák János, Junger János, Mikolasek Antal, Portik Lajos, Sorosics István, Schulteisz János, Szabó Ferenc, Szandtner György, Szekeres Jenő.*

Vincze Viktor

Fotók: Kőrödi Gábor

PÁL J

Farago

Mandják, fa

és darabosa

hiszen nem

ahol ralinát

s míg fejle

nőci ott ris

Mandják, fa

és darabosa

mi azért bec

ahogy sziget

ahogy elyag

költő a tehe

Faragatlan,

mert bennü

s egy-fázis

egy eltűnt a

Mandják, fa

és darabosa

Apáink is a

S nyomkra

BÁNYÁSZ ALI

Az emberi önkifejezésnek és kapcsolatteremtésnek nem egyetlen eszköze a beszéd. Az ének, a zene, a tánc, az írás, a rajzolás, a festés, mintázás is ilyen szükséglet például a népművészetben. Természetesen, hogy ezek a kifejezési formák nem egyenértékűen alkalmasak ugyanazon tartalom kifejezésére. Szavakkal igen nehezen lehet érzékeltetni a zenei hangok, táncmozdulatok, a vonalak, színek és formák által közvetített, sajátos mondanivalót. Így hát, aki nem ismeri valamelyik formanyelv szükségletét, nyelvtanát és stílusjegyeit, az mindig valami máshoz — többnyire a természethez — hasonlítva próbálja megérteni a kultúra alkotásait. Márpedig az emberi tevékenységek: a beszéd, az írás, az ének, a zene, a tánc, a festészet, a szobrászat, valamint az ipar, a technika és tudomány minden területére az emberi műveltség és nem a természet terméke.

Az emberi önkifejezés és közlés tartalma átfoghatja a való és képzelet világát minden — jelentős és jelentéktelen — területét, s ebből mindenki az érdeklődése és szükségletei által meghatározott kritériumok szerint válogathat.

Dal, tánc, zene...

A muzsika körünk nagy öröme. Soha ennyi zenélő szerkezet, soha ekkora lelkes hallgatótábor. Hazánkban ma különösen népszerű a zene. A muzsika ugyanakkor gond is. Az ugyanis természetes, hogy a dalzó a munkát vállaló embernél az anyagi javak előteremtésével is egybeforrott. Ma azonban inkább a hallgatók táborában nő, mint a dalolóké, zenélők és táncolóké. Ha csak a munkával összefüggő dalok keletkezését tekintjük: szinte felsorolhatatlanul sok a szüreti

dal, de nem kevesebb a csikósok, gulyások, juhászok, kanászok, mindenféle számadók és bojtárok éneke. Tömegtelen a holász-dúdoló és az aratóénekek. És voltak munkaalkalmak — fonó, kukoricahántás, bárnévadás, tolfosztóka —, amelyek elképzelhetetlenek voltak nótaszó nélkül, vannak különleges munkaszakaszok, amelyek úgyszólván igénylik az ütemadó, iramszabó dallamot (a meleg vas verése, evezés, cölöpverés, hajóvontatás). De úgyszólván minden szakmának megvan a maga indulója, kesergője, csárdása, verbunkja — vagy éppen gúnydala. Nemcsak a bányászok Szerencse fel-je vagy az ácsok Kertem alatt faragnak az ácsok ismeretes, hanem az is, hogy Béres vagyok béres, béresnek szegődtem, vagy Katona vagyok én, ország őrizője. S ki ne tudná, hogy több foglalkozás — szobafestés, mázolás, kőfaragás, kőművészet — művelői mind-mind jó énekesek.

Mindebből következik (következett), hogy a szép hanggal, jó hallással bíró doloskedvű, táncoslábú embereket mindig és mindenütt szerették, tehetségüket értékelték, a társadalmi munkamegosztásban megfelelő helyet biztosítottak számukra, és ők „adták meg a hangot” nem csupán a nótázás és mulatás idején, hanem a katonának a menetelés során, a szobaműhelyekben unalmas varrás közben és ugyancsak ők nyitottak meg bizonyos szertartásokat, különböző ünnepségeket. „A társaság lelke”-i voltak, s ha hiányoztak, nem alakult jól a hangulat a fonóban, nem sikerült a névnap összejövetel, nem sugárzott varázs a tábor-tűz, minthogy ma is félreismerül hiányukban az ünnepség, nyomott a hangulat egy-egy családi estén, és alig marad emlék egy-egy szocialista brigádkirándulásról.

Valahá elképzelhetetlen volt, hogy a bányászok társas összejövetelén ne legyenek ott a bányász-zenészek, a bányász-dalosok. Ma pedig ugyancsak nagy protekció kell hozzá, hogy néhány nagyobb és fontosabb eseményre megnyerjék azon keveseket, akik még kitartottak a kommunikáció e sajátos és hagyományos művelése mellett. Pedig volna mire büszkélkedniük az immár hatodik évtizedében járó pécsbányatelepi férfikórus, a hajdani — bányászok-alkotta — szabolcsfaluiak — de az újra és újra szervezett és alakuló komlói kórus is szép emlékeket idéz. Ma bizony, majd, hogy lasszóval kell fogni az embereket az országos hírű Kodály

Zoltán férlikarba, de a komlói kórusba is. Talán a néhány éve életre hívott népdalkörök, mai nevükön Páva-körök jelenthetnek némi vigasztalást. Érdekes módon ezek éppen a régi, hagyományos kórusokat teremtő helyeken keltek életre. Különösen szép sikerrel dicsekedhetnek a Fábán János vezette szabolcsfaluiak, de nincs miért szégyenkezniük a vasasiaknak sem. A szabolcsfaluiak pedig még azzal is büszkélkedhetnek, hogy sikerült megnyerni a néptáncnak a fiatalokat is, hiszen a területen — a hosszúhetényiek mellett — éppen ők képviselik a legszimpatikusabban a táncos hagyományok őrzését. Igaz, a vasasiak nem akarnak lemaradni, ezért is hívták életre — a hajdani somogyiak — a mind népszerűbbé váló citerazenekart.

Mindezek mellett talán a bányász fúvószenekarok feléledése a legszembetűnőbb. A legnagyobb hagyománnyal rendelkező Központi Fúvószenekar mellett, mind többet hallat magáról a komlói zenekar is. De ugyancsak figyelmet érdemelnek a szászváriak — ahol egyedül a bányászzenekarok közül — gyermekzenekart is működtetnek. Vasas azonban ezen területen is lépést kíván tartani, legalábbis ezt látszik igazolni az a szorgos munka, amellyel a nagyobb hagyományokkal rendelkező testvérzenekarok után indultak.

Ha a dalolók, zenélők és táncolók száma meg is fogyatkozott az elmúlt évtizedek folyamán, annál több és nagyobb elismerést érdemelnek azok, akik önmaguk kedvére és mások gazdagítására tartották ki mellette és teszik még szebbé, teljesebbé életüket és barátaik, munkatársaik életét.

Bronz, fa, fonal...

Hozzá tartozik az ember természetéhez, hogy szereti önmaga és mások számára is felidézni, megismételni és rögzíteni egyszerű átélte örömeit és élményeit. Az élményt jelentő formáknak, hangoknak, mozdulatoknak, eseményeknek, tárgyakkal ez az ismétlése és reprodukálása azonban annyira színeződik egyes ember sajátos emlékező és képzettársító képességeivel, valamint egyéb anyagi és társadalmi adottságokkal, hogy azok az eredetétől gyakran eltérő, hatásfokozó, összefüggésekbe, ritmusokba, kompozíciókba rendeződnek. Az anyag megmunkálásának csokigyen hosszas gyakorlata ered-

ményezhette a kéznek azokat a beidegzett, érzékeny, szabályosan ismétlődő mozdulatait, amely a formaalakításnak ezt az egyenletességét kialakította. Ezt bizonyítják azok az asszonyok — de akad jócskán közöttük immár kiállításra rendelkező férfi is —, akik ámulatba ejtik hízmélt és szött alkotásaikkal a látogatókat, a népművészet iránt érdeklődőket. A kézművészetet népművészeti szinten gyakorlóknak közül éppen a hímezők, szövők vannak a legtöbben. A pécsszabolcsi, a szabolcsfalui, az erzsébetlepi és a többi himzőkörben tevékenykedők keznyomán másnak elképzelhetetlenül szép virágminták kerülnek a fehér, sárga, kék, piros avagy fekete színű alapanyagokra. Közülük az egyik leggyakrabban, képzeletremtette kompozícióival csodálatba ejtő a meszesi Balogh Lászlóné himzőkör vezetője.

Faragott lopótök

A mai kézműves mesterségekben, a gyékényfonásban, a szövésben, a varrásban, faragásban, fazekasságban, de a rézdomborításban és egyebekben is megfigyelhetők az alkotónak a jártaságra utaló anyagszerű szerkezeti és formaalakítása. Ugyanakkor a felület- és formaképzésben felismerhető az alkalmazott szerzőmunka és eszközök gyakorlati, szokásos kezelése is. Mindez talán a legjobban Török Sándornál figyelhető meg, akit olvasóink ugyanakkor jól ismerhetnek a lapunkban róla készített anyagokból, mint hajdani kobak (lopótök) faragót, aki éppoly biztonságosan faragta egyedül mintáit a kobakra, mint annak méretétől és anyagától merőben eltérő barack- vagy meggyagrára. Ma pedig a saját készítésű és alakított szerzőmunkaival bárból készített faliképeivel, tükörseivel és poharazó-készleteivel ejti ámulatba látogatóit.

De ugyanezen munkaeszközi, technikai és nem utolsósorban gondolati fejlődés állapítható meg másik két — lapunkban ugyancsak többször szerepelt — népművész szinten dolgozó bányásznál: a bronzot, rézet, követ formáló Gradwahl Jánosnál és a kőre-, kőris- és mahagóni fát faragó Hohmann Józsefnél. Mindkettőjük munkái között ott találhatjuk a népművészet motívumvilágát képviselő, természetből ellesett virág- és nővénymintákat legyenek azok akár fa- vagy réztányér díszítőelemei, minthogy mindkettőjük alkotásai között jelen van-

VERSEI

Vágyunk

Vágyunk és nehéz fiúk
mondják, ugye fiúk,

se olyan puccos az a bál,
alál trombitól

ni a taktust, a jó kis
ringyó Szilikózis.

Vágyunk és nehéz fiúk
mondják, ugye fiúk,

t, tudunk becsülni még,
obinson Péntekét,

ét, hogy fegyverre kelt,
épeért énekelt.

b ez a megbecsülés,
mondjuk ki, szavunk is kevés

s nem vágyunk parttalanba,
ökké.

Vágyunk és nehéz fiúk
mondják, ugye fiúk.

ük csákányt fogott.
fiúk: Itt öreg munka volt.

Mert előtünk jártak már. E hegybe veszködtek ók
a halállal és bérrel, értünk is reszketők.

Fejtőkalapácsunk nyomán ahány csille telik,
veritékünknek kazánban még mindig tüzelik,

mert nem oly egyszerű, se oly puccos a bál,
ahol rafináltan rejtve a halál trombitát

s míg fejtőkalapácsunk veri a taktust, a jó kis
nóci ott riszál, ott a ringyó Szilikózis.

Légguritóba érve

... aztán az egyik légguritóba érve
leültünk s visszaemlékeztünk a szép Irénre
meleg volt én a szénporban kapirgáltam
ő meg mesélte, hogy kis kék bugyijában
és melltartóban melózott és hogy
az utolsókkal ment el és rég volt rég volt
de egyszer épp tavasszal az egyik síhten
a melléhez nyúlt de ez volt minden
mert kezére csapott bizony isten.

... aztán egy másik légguritóba érve
leültünk s visszaemlékeztünk a szép Irénre
meleg volt én a főtétát kapirgáltam
ő meg mesélte, hogy kis kék bugyijában
és melltartóban melózott és hogy
az utolsókkal ment el és rég volt rég volt
de egyszer épp tavasszal az egyik síhten
a melléhez nyúlt s megperdült minden
lángolt és forgott a bánya bizony isten.

DRÓTÓK

nak az anyagban meglátott pu-
ritán, egyszerű vonalaiban ki-
fejtett figurális alkotások is. És
minderre épül, velük gazdag-
szik, válik mind teljesebbé azon
kezükből kikerült, kikerülő al-
kotások sora, amelyek ma fog-
lalkoztatják az önmaguktól egy-
re színvonalasabb munkákat
követelő alkotókat.

Az emberi önkifejezés, közlés
és alkotás valamennyi területén:
a beszéd, az írás, az ének, a
zene, a tánc, játék, festés, raj-
zolás és mintázás készségeinek,
esztétikájának és művészetének
kialakulásában, a személyiség
és társadalmi környezet szere-
pének fokozottabb jelentősége
mellett is, kötelezően érvényesül
a szakszerű gyakorlás és műve-
lés. S egyre nagyobb tömegeket
vonz a pécsi és komlói bányász-
rajzszakkörökhöz.

A kultúra gyökerei

Társadalmunk kulturális fej-
lődésének eredeti forrása a né-
pi (öntevékeny) alkotások gaz-
dag kincestára. Éppen e mű-
vészet gazdagsága képpezte a
fellendülés alapját az irodalom-
nak és művészetnek. A kultúra
terén végrehajtott szocialista
forradalom, mint ismeretes, az
írásstudatlanság felszámolásával
kezdődött, s ezt követte a köz-
oktatási hálózat, a tudományos
kutatások fejlesztése és tökéle-
tesítése, az irodalmi és más mű-
vészeti alkotómunka fellendülé-
se.

A kultúra tehát először is is-
mereteket alkot, természetesen
történelmileg meghatározott
módon és az emberi megismer-
és lehetőségei és korlátai kö-
zött. A művészetek elsősorban
nem az ismereteket, hanem az
érzelmeire hatnak, az érzelmi
nevelést szolgálják és ez úton
közvetítik a társadalmi értéke-
ket és eszményeket — ami ön-
magában is óriási horderejű
társadalmi tett, de ugyanakkor,
ha közvetett módon, ismereteket
is szolgálnak. A művészet lé-
nyeges módon járul hozzá tár-
sadalmunkban a szocialista em-
bereszmény tudatosításához, az
új ember kialakításához.

Kapu László

**A SZINES
FELVÉTELEKET
KÖRÖDI GÁBOR
KÉSZÍTETTE**

Kónya Lajos versei

Megindulnak a csillék

Mint a kigyók, a drótkötél sziszegve
kúszik tova, a csillesor megindul,
komótosan, megannyi lomha medve,
s fölugranak a pálya végein túl,

mozdul a szalag, csákány emelődik
fejtőgép rázza vaskos csillag-öklét,
rándul a szénfal, lezuhan a földig
az öreg csille várja, teletöltésék.

Surrog, kopácsol, döng a bánya mélye,
friss vér tolul a zsidbadt végtagokba,
bizsergő vágy telepszik a tenyérbe.

A vájár lép. Sapkáját hátratulja
s kalapácsát kérges kezébe fogva
gondol ebédutáni friss sörére.

Honfoglaló

... Itt lesz a park, amott a templom.
Itt tér lesz. Ott fut majd az út...
Végignézzek az nyhe halmon —
Építés, hadd legyen tanú!

Hadd legyen énekesed, boldog
fészkrakás, hadd zengjem én
dicséretét, ki zászlót bontott,
hogy házat kapjon a szegény!

Ha tudsz egy sarkot majd magadnak —
úgy leszel otthon igazán.
Hadd szóljak arról, hogy szaladnak
a forró ünnepély után.

A dombra föl, mint a hangyabolyba,
hogy cipelik reményüket
bábként, hogy rejtik a homokba
s hogy raknak máris fészket!

Kétszázharminc bányász megszállta
a dombot, piros cövekek
között kutat — kis birtokába
csöppen bele és fölnevet

ha megleli, majd meghatottan
szómbaveszi, hogy mit talál —
turkál az egyik a homokban,
másik mereng az alfán...

Kétszázharminc... soraikban
járomagam is — ki mostoha
évek során ily álmaimban
híhettem volna valaha?

Jutott nekem egy szülő csücske
s megszámlalom: hét szilvafa!
Boldog vagyok a tréfán s büszke:
nemességet ad a hazai!

Már három éve egyebet sem
tesztünk, mint hazát foglalunk.
Sokkal adós nekünk a múlt,
van mit a sors rajtunk szerezzen.

Egy-két év és a kétszázötven
négyzögöleken ház feszít —
megveti dús gyökereit
a hontalan bányász e földön.

Délután Piroskával ismét
kimentünk, én vezettem őt.
Jó messzire ellátni ismét
meglátáni innen a jövőt.

Borbála-telep... Messze füstök
kéklettek. Szép volt a remény.
Gondolataink tenyerén
csörgöttük mint csörgő ezüstöt.

25 éves a Mecseki Szénbányák kutatási osztálya

A bányaveszélyek ellensúlyozása

A Mecseki Szénbányák kutatási osztályát – mint vállalati kutatóhelyet – a Bánya- és Energiaügyi Minisztérium 1953. június 10-én kelt 207/736. számú rendelete hozta létre az azal, hogy a mecseki szénmedence bányászati fenyegető elemi veszélyek, így elsősorban a gázkítörésvészély, a sűjtőlég- és szénporrobbanás-veszély, a pneumokonózis-veszély és a bányatűzveszély törvényszerűségeit megismerje, azok megelőzésére és leküzdésére – saját kutatásai és külföldi eredmények adaptációja alapján – gyakorlatban hasznosítható eszközöket és módszereket fejlesszen ki. A célkitűzésben szereplő bányabiztonsági és egészségvédelmi feladatok intenzív fejlesztése mindenképpel társadalmi rendszerünkben fakadó feladat, de ezen túlmenően éleltszínvonalunk jelenlegi szintjén, a munkahelyi feltételek meghatározó szerepe miatt, munkatermelékenység és munkaerő-ellátási kérdés is.

A célkitűzés megfogalmazásában a társadalmi rendszerünk lényegéből fakadó ösztönzésen túl, a fő motíváló tényező a művelési mélység növekedésével várhatóan együttjáró nagyobb veszély ellensúlyozása volt, ma már mindezekon kívül mind nagyobb szerep jut a munkaerő megszerzésében és megtartásában, vagyis a munkahelyek egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek biztosításában.

Az osztály negyedévszázados munkáját igazolja, hogy az eltelt idő alatt nemcsak az alapvető veszélyek fokozódása maradt el, hanem azok káros hatásai is mind számszerűsítésben, mind fajlagos mutatóikkal tekintve jelentősen mérséklődtek.

A kutatási osztály több átszervezés után 1977. január elsejétől a Mecseki Szénbányák igazgatóságához tartozik. Az osztály szervezetileg – szakterületi és funkció szerint elkülönülő – nyolc csoportra tagozódik: általános csoport, gázkítörés-elhárítási csoport, geofizikai, közlekméchanikai, levegőtisztaság-védelmi, műszaki parhárítási csoport, orvosi-biológiai laboratórium és robbanás- és tűzveszélyvizsgáló állomás.

A gázkítörések ellen

A mecseki lüszkorú szénmedencében folytatott bányászati gázkítörésvészélynek három olyan jellemzője van, amely eltér a többi kiterjedéssel küzdő szénbányák sajátosságaitól: a dolgozók életét különösen veszélyeztető, munka közben váratlanul bekövetkező, szén- és gázkítörések aránya az összes kiterjedésekhez viszonyítva meghaladja a 70 százalékot; a széles homlokú fejtekben nem fordulnak elő kiterjedések és a harmadik az, hogy a pécsi területen a provokációs robbantás kiváltotta gázkítörések valószínűsége $p < 0,5$; a provokációs robbantás után 0,5–80 órát képező gázkítörések száma nagy.

Mindhárom jellemző a szén- és melléktermékek geológiai viszonyaira vezethető vissza. Az első és harmadik jellemző arra kényszerítette a szakembereket, hogy a gázkítörések elleni küzdelemben, a kiterjedések akainak megszüntetésével törekedjenek azok megelőzésére. Mindezeknek megfelelően fokozott figyelmet szenteltek a gázkítörésvészélyek a bányaművelési folyamatok irányításának megjavításával elérhető csökkentésre. Kidolgozzák a gázkítörésvészélyes telepek művelési irányításának alapelveit. Olyan művelési rend megvalósítását tűzték célul maguk elé, amely biztonság és gazdasági szempontból optimálisan eredményes.

Bányageofizika

A bányageofizikai kutatások 1954-ben kezdődtek meg az osztály keretében. A kutatás hosszú ideig kizárólag – és túlnyomórészt ma is – a gázkítörésvészély elhárításának területére korlátozódott. A kezdeti időszakban a geofizikai kutatások elsősorban a szakirodalmi tanulmányozása, valamint külföldi tanulmányutak tapasztalatai alapján az egyes módszerek adaptációjából álltak, nagyon alacsony színvonalú technikai háttér mellett. Mindezek ellenére a kezdeti időszak nem tekinthető eredménytelennek, mert ekkor alakultak ki azok a fő geofizikai módszertani irányok, amelyek jelentősen elősegítették a bányaművelési biztonságának növelését, valamint a bányageológiai adatszolgáltatás útját a gazdaságos műveléstervezést.

Az utóbbi években a csoport tevékenységével szemben fokozott igények születtek. Az igényekre való tekintettel a kutatások műszeres feltételei is javultak; elektronikus alpműszerek, szeizmikus, karotázs és egyéb, radioaktív műszerek kerültek a csoport birtokába. Így a geofizikai csoport feladata a gázkítörésvészély-lek kapcsolatos dinamikus jelenségek feltáró jellegű kutatása (szeizmoakusztikus rezgések vizsgálata alapján), a gázkítörések hatásmechanizmusának vizsgálata és a bányaművelési tevékenységekkel való kapcsolatának tisztázása, beleértve a közlekméchanikai folyamatokat is.

Közlekméchanika

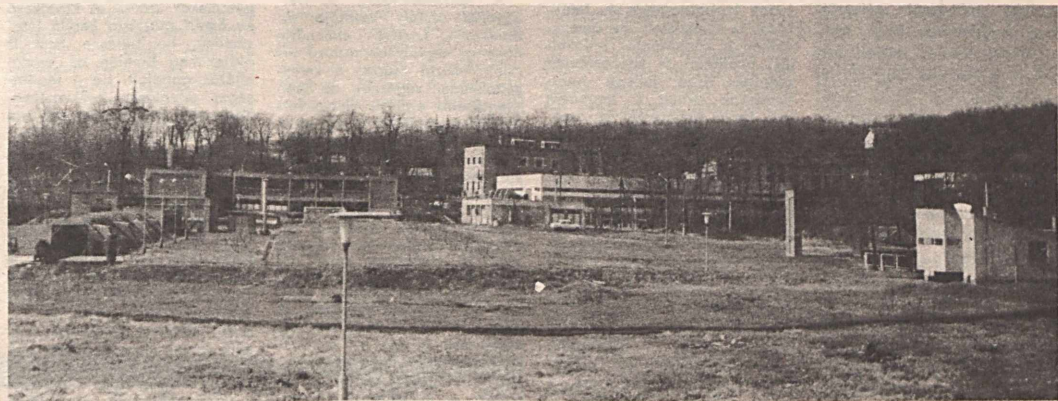
A közlekméchanikai csoport röviddel a pécsi és a komlói területek szervezeti egyesítése után (1963) alakult az azal, hogy figyelemmel az igen zavaró földtani felépítésből adódó rapszodikus közlekméchanika-jelenségekre a korszerű biztosítószerkezetek kiválasztásában és ellenőrzésében a bányaveszélyek megelőzését nyújtson. E feladat teljesítésére beszerítették a közlekméchanikai meghatározásához szükséges legfontosabb vizsgálati műszereket és készülékeket. Sőt – 1970–1972 között – átmenetileg talajmechanikai feladatok megoldására is berendezkedtek.

A hatvanas évek végén a vágathajtás-fejlesztési kutatások folyamán egyre inkább jelentkezett az az igény, hogy a bányatérület körüli feszültség-átrendeződést a vágatkörnyezet nagyobb kiterjedésű közetanyagában vizsgálják és a vizsgálatokat a fejtekre is kiterjesszék. A kutatások folyamán, amelyek konvergencia analízissel kezdődtek, majd később rendszeres közetürsűség méréssel bővültek, felismerték, hogy a fejtekre környezetében ki-

alakuló áthárított feszültségű közetszakaszokban a periodikusan előforduló nyomásjelenségek a csúcsértéktől távolodva exnenciálisan csengenek le. E megfigyelések arra engednek következtetni, hogy a feszültség-gócok jelentkezésének okát legtöbb esetben nem a bányatérletek közvetlen szomszédságában kell keresni, és az eddigieknél még nagyobb lendülettel kell kutatni a feszültség-átrendeződés regionális bemérésének és főleg, céltudatos irányításának a lehetőségét.

Levegőtisztaság-védelem

Az osztály keretében szerveződött levegőtisztaság-védelmi csoport a megfelelő országos szervezet megalakulása után, 1973-ban kezdte meg működését. A vállalaton belül kifejtett légszennyezés-mérési tevékenységünkre figyelemmel a levegőtisztaság-védelem országos legfelső operatív szerve, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium Építésügyi Igazgatási Főosztálya, a NIM Műszaki Fejlesztési Főosztálya jóváhagyásával a bányászati ipárg levegőtisztaság-védelmi bázis kutatóhelyeül jelölték ki az osztályt. A saját erőből létrehozott, a légszennyezés vizsgálatára szolgál-

A kutatási osztály György-árokai kísérleti telepe

ló műszerparkkal részt vesznek a szén-, érc-, ásvány- és kőbányászati és ezek előkészítő művelé, valamint a brikettgyártás, a kőolaj- és földgáztermelés emisszió normáinak kidolgozásában és a légszennyezés csökkentésére vonatkozó levegőtisztaság-védelmi műszaki előírások kidolgozásában. A kutatási tevékenységük mellett ellátják a Mecseki Szénbányák környezetvédelmi felelősi teendőit, és elvégzik az ipárgon belül szükséges légszennyezés-méréseket.

A levegőtisztaság-védelmi csoporthoz tartozik az elektronika-mikroszkóp laboratórium, amelyben a szubmikroszkópos méretű porok vizsgálata és esetenként ultrastruktúra-meghatározás folyik. Távlati feladatok a korszerű légszennyezés-mérések adaptálása és szükség szerinti alkalmazása a bányászati ipárgban, valamint új, hatékony eljárások kidolgozása a külszíni üzemek légszennyező forrásainak lokalizálására.

Bányagegységügyünk legsúlyosabb problémáját, a szállópor okozta szilikózisveszély mértékét az ötvenes években átfogó sorozatszerűséssel tárták fel. A szűrőseket azt mutatták, hogy a veszély különösképpen a Mecsek-videki bányákat sújtja, minthogy 1957-ben minden negyedik föld alatt dolgozó szilikózisos volt. Az intenzív kutató- és szervezőmunka eredményeként előnyös változások következtek be a megbetegedési arányszámokban. A két évtizedes intenzív parhárítási tevékenység hatására a 20 évnél rövidebb szolgálati idővel rendelkező csoportjaiban a megbetegedések arányszáma 65 százaléknál nagyobb mértékben csökkent. A betegek abszolút száma azonban nem mutatja a tényleges eredményt, mivel a létszámösszetételben előnytelen változások következtek be. Az erőfeszítések és eredmények ellenére a porveszély a Mecseki Szénbányák legsúlyosabb problémája maradt és fokozott ütemű kutatás szükséges a szilikózis megbetegedések számának csökkentéséhez.

Az osztály poráramlás-elhárítási csoportja kutatási témája vonatkozásában bekapcsolódott a KGST Szénbányászati Állandó Bizottság 4. számú Tudományos Műszaki Tanácsának munkájába, ahol témakoodinatóri feladatot lát el; így munkájával valamennyi KGST-tagországban elősegítette a bányászati parhárítás fejlődését. Az osztály parhárítási témával foglalkozó tagjai kutatási eredményeikről hazai és külföldi szaklapokban jelenteték meg 61 szakkikben adott információit. Hézagpótló munkát végeztek a középfokú szilikózis-elhárítási szakkönyv megjelentetésével.

Robbanásveszély

A bányabeli robbanásveszély kérdéseinek kutatása – gazdag üzemi tapasztalatokra támaszkodva – 1960-ban kezdődött. A közvetlen megfigyelés már korábban utalt arra, hogy a mecseki szénmedence széntelepeinek pora a sűjtőlég vagy robbanóanyag lángjától meggyullad és robbanásra hajlamos. Sőt azt is megfigyelték, hogy szénbunker javítása közben a hegesztőpisztoly lángja szénporrobbanást okozott. Ezek a jelenségek a szénmedence történetében több, súlyos bányaszerecséltenség közvetlen okai voltak. A kutatások a veszély vizsgálatával kezdődtek és amint a technikai feltételek arra alkalmasak lettek, a tevékenység súlypontja a védekezésre tevődött át.

A kutatások szempontjából nagy jelentőségű volt az 1965-ben elkészült kísérleti robbantatór és a hozzá tartozó létesítmények üzembe helyezése. A tóró külszíni, földhanyással borított, 60 méter hosszú, 3 m²-es körszelvényű, egyik végén zárt acélcsontra. A kísérleti tóróban a robbanási folyamat a valóságos megközelítő méretben játszódik le, és műszerrel megfigyelhető.

A kísérletek bizonyítják, hogy a robbanások térbeli lehatárolásának legbiztosabb módja a robbanásbiztos gátak létesítése. Egy újszerű elgondolás vezette a kísérletezőket a vágatbéli lángzár kifejlesztéséhez. A lángzár a vágat néhány méteres szakaszában felhalmozott fémforgácskötet, amely vagy csak a vágat szelvényének felső részét vagy annak egész keresztmetszetét elzárja. A gátépítés terén adaptálták a nemzetközi kutatások eredményeit. Ennek keretében kidolgozták a gipszgátépités technológiát, és ma is fejlesztik a korszerű hidraulikus gátépitési módokat (anhidrit gát). Ellenőrzik több hagyományos gátíptési módot (pernye, homokzsák, betonidom stb.) robbanásállóságát.

A robbanásfójtó záruk terén törekednek az élenjáró nemzetközi kutatási eredmények átültetésére. Jelentős mértékben részt vállaltak a szénporrobbanás-veszély elhárítását célzó biztonsági szabályok korszerűsítésében, amelyek ma mind biztonsági, mind üzemviteli szempontból a legújabb ismereteket tükrözik.

A rendszeres bányatűzvédelmi kutatások a vállalatnál a hatvanas évek elején kezdődtek. A széntelepek öngyulladás-veszélyessége – amit a laza szerkezetű, omlós szene kémiai-fizikai jellemzőivel összefüggő hajlamoságon kívül, a zavart, túlnyomóan meredek település kellően indokolt – régről ismert volt és az ön-

gyulladás megelőzését szolgáló gyakorlati bányászati módszerek gazdag tapasztalata halmozódott fel.

Több éves kutatómunka eredményeként születtek meg a léghab használaton alapuló tűzoltási módszerek és ezeknek eszközei az öngyulladás góccok elszigetelésére és a nyílt vágattüzek el-árasztására váltották. A nyílt tüzek leküzdésének eszköztárát bővíti a bányákba bevezetett tömlőgátas légelzárási eljárás. Az ott kifejlesztett és hazailag előállított tömlőgátat 20–30 perc alatt lehet egy arra elkészített vágatszakaszban 95 százaléknál jobb légzárást elérni.

Mint az az osztály negyedévszázados fennállásának alkalmával készült rövid ismertetőből is kiténik, az osztály alkalmazott kutatókat végez, de ezen kívül kisebb arányban vállalati társafeladatok (porhárítás, gázkítörés, levegőtisztaság-védelem) ellenőrzési és hatósági vizsgálati állomás jellegű feladatokat is ellát. A kutatási osztály a NIM 4. számú ágazati kutatási célprogram koordináló intézménye és ezen belül három témában (gázkítörésvészély, pneumokonózis-veszély és a robbanás- és tűzveszély) társafelelősi továbbá országos hatáskörű kutató és szakértő tevékenységet folytat a bányászati légszennyeződésre vonatkozóan a levegőtisztaság-védelem terén.

Az osztály mindenkori éves munkaterve a NIM 4. számú ágazati célprogram középtávú kutatási tervéből, a bányászati szolgálatot jellegű évközi igényeiből, az ipárg más vállalatoktól vagy más ipárgtól kapott megrendelésből áll össze.

További feladatok

Tevékenységük súlypontja továbbra is elsősorban vagy kizárólagosan a mecseki bányákhoz kötődő veszélyek, így a gázkítörésvészély és a szilikózisveszély megelőzése és leküzdése. Főként az első témához nyújt segítséget a bányászati geofizika és a közlekméchanika. Az ipárgon belül kifejezetten országos hatáskörben tevékenykednek a szilikózisveszély, a tűz- és robbanásveszély és a levegőtisztaság-védelem témakörökben. Felügyeleti szervek szándékával meggyőző az a törekvésük, hogy a bányászati geofizika terén rendelkezésre álló kóder- és műszerállományukat, eddig szerzett ismereteiket a jövőben ipárgi szinten hasznosítsák.

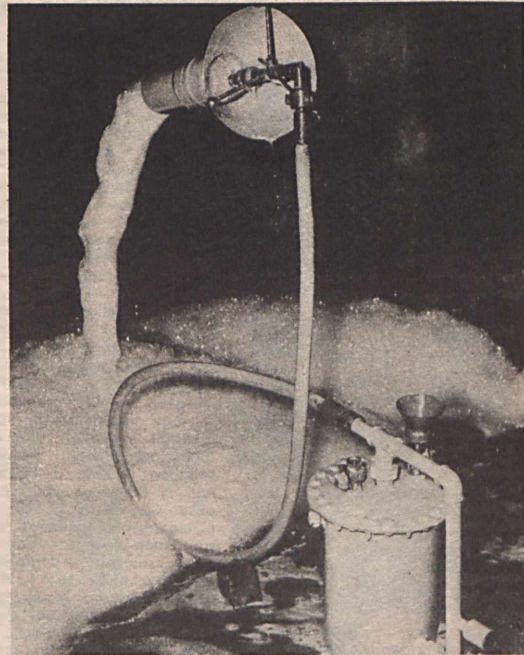
Az osztály állományába tartozó főállású munkatársak közül egy rendelkezik kandidátusi fokozattal. A kutatóhely volt vezetője – aki nyugdíjazott műszaki tudományos tanácsadó – a közlekméban elnyerte a műszaki tudományok doktora címet, továbbá egy külső munkatársuk szerzett tudományos minősítést. Az osztály több dolgozójának terében szerepel a tudományos minősítés elnyerése. Az erre való felkészülés jegyében három munkatársnak van egyetemi doktori címe.

Hazai vonatkozásban rendszeres tudományos együttműködést tartanak fenn a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemmel, az Eötvös Loránd Geológiai Intézettel, a Bányászati Kutató Intézettel, valamint más egyetemekkel és intézetekkel. A kapcsolat bővülését jelzi, hogy egyre nagyobb összeget fordítanak külső kutatási megbízásokra.

A kutatási osztály bekapcsolódott a KGST SZAB 4. számú Tudományos Műszaki Tanács munkájába, közreműködött a komplex témák kidolgozásában, közös ajánlások létrehozásában, az ajánlások meghonosításában. A nemzetközi együttműködésben rejlik lehetőségek hasznosítása megkívánja, hogy kapcsolataikat a továbbiakban a kutatási területeknek megfelelően az élenjáró országok intézeteivel fejlesszék és a megvalósítás formájukat az olyan közvetlen tudományos-műszaki együttműködést válasszák, amelynek alapja a több évre tervezett munkaprogram.

(Az anyag az osztály negyedévszázados történetét feldolgozó munkatársak munkái alapján készült.)

K. L.

A habgenerátor működés közben

Fotó: Thész

MILYEN BERUHÁZÁSOKKAL GAZDAGODIK KOMLÓ?

Az ötödik ötéves terv harmadik esztendejében is több jelentős létesítménnyel gyarapodik Komló. A tervezett beruházások a lakosság életkörülményeinek további javítását, a szolgáltatások bővítését és a város szociális arculatának további fejlődését célozzák. Arra vonatkozóan, hogy ágazatonként hol és milyen formában valósulnak meg az új beruházások, a városi tanácsban kaptunk tájékoztatást.

A „kalákaház” sikere Számítanak a lakosság segítségére

tervosztályi beruházási jellegű feladataihoz, az osztály a közvetlenül a hatáskörébe tartozó fenntartási alapról az utak, hidak karbantartását és felújítását is elvégezteti, de amennyiben a körülmények indokolták, önállóan is kezdeményez úttépítést. Ilyen jellegű beruházásnak számít a harmadik éve épülő kisbattyáni út, amelyet előreláthatóan az idén átadnak a forgalomnak. A több mint két kilométer hosszú bekötőt megnyitja a lehetőségét annak, hogy e terület dolgozóinak könnyebben elérhessék munkahelyüket és segítséget adhassanak a diákok iskolába járásához. Még az idén hozzálatnak Somágytétőn a Hunyadi utca építéséhez. A négyszáz méter hosszú út elkészülése után a Somágytétő és a Vörösmarty utca közötti területet is bekapcsolhatják a városi autóbusz-forgalomba. A bekötés 1979–80-ra várható. Az idei tervek között szerepel a gesztenyési horhos feltöltésének megkezdése, ahol később játszótér és sportpálya kialakítására kerül sor. Ugyanakkor Dávidföldön az új lakóteleken készítenek ideiglenes

burkolatot. Ennél a munkánál a műszaki osztály a lakosság segítségére is számít.

A termelésellátási és felügyeleti osztály vezetője dr. Kanizsai László elmondta, hogy az osztályhoz tartozó területek közül csupán a kereskedelemmel végeznek az idén jelentősebb építési, illetve felújítási munkát. A Berei utcai piac tiz évvel ezelőtt épült tetőszerkezetének állaga veszélyessé vált, ezért még ebben az évben felújítják. Elkezdődött az Áfész Zengő Áruházának építése is, amely jelentősen javítja majd Komló élelmiszer, vegyipari cikkek és ruházati ellátottságát.

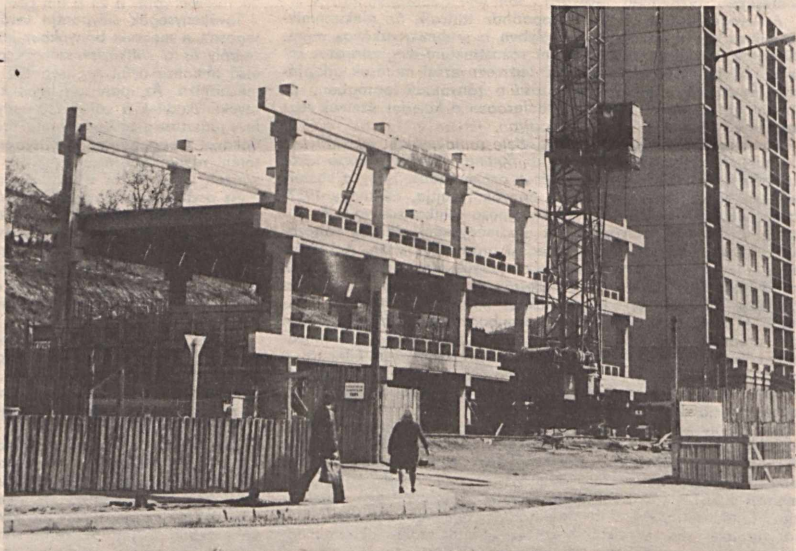
A művelődési ágazatban az általános iskolai férőhely biztosítása mellett az óvodások gyermekek elhelyezése jelent a legtöbb gondot. Kiss József a művelődésügyi osztály munkatársa elmondta, hogy a feszült elhelyezési gondok csökkentése érdekében már az idén hozzákezdnek a négy csoportnak helyet adó új óvoda építéséhez. A munkák gyorsítása azért vált indokoltá, mert a korábbi

évekről örökölt elhelyezési gondokat tetézte, hogy ebben az évben mintegy százal emelkedett az óvodáskorú kisgyermek száma. A következő év őszén átadásra kerülő létesítmény, ha teljesen nem is oldja meg Komlón az óvodai ellátás gondjait, de a feszültséget jelentősen csökkentheti. Könnyebb az osztály helyzete a napközis igények teljesítésénél. A megszünt belvárosi iskola napközis létszámának elhelyezését a Május 1. Ruhagyár által biztosított helyiség átalakításával megoldják. Mivel a keretszám az idén 35-tel emelkedett, a városban a napközellátással szemben támasztott igényeket teljes mértékben ki tudják elégíteni.

Bár a város fejlődését szolgáló tervek megvalósítása csak koordinált, a beruházásokban érintett vállalatok, intézmények összehangolt munkájával oldható meg, a célok közel kerülhetnek, ha a munkához a társadalmi szervek összefogása és a lakosság is megadja a lehetőségeinek megfelelő támogatást.

Varga József

Emeletes Üzletház épül Komlón a Kossuth utcában a Torna megyei Építőipari Vállalat kivitelezésében. Fotó: Molefca

Mongol vándorok

Bár a nyár a pihenés időszaka, a komlói szakmunkásképző intézet pedagógusai tevékenyen részt vesznek azokban a feladatokban, amelyek a szeptembertől hazánkban tanuló mongol szakmunkástanulók fogadásával kapcsolatosak.

A gyakorlati munkahelyek és felszerelések mellett, amelyet a Mecseki Tanbánya készít elő és tart fenn, az iskolai oktatás szervezését a Munkaügyi Minisztérium és a Nehézipari Minisztérium együtt oldja meg. Az Oktatási Minisztérium hozzájárulásával a közismereti tantárgyak anyaga megegyezik a már korábban itt tanuló, többségében a vasas szakmákat elsajátító tanulók tantárgyaival. A szakmai tantervet — az általános vándor tanterv alapján — a mongol fél is elfogadta, így e tanterv birtokában 1979 februárjában megindulhat az oktatás. Készülöbben van a mintegy 1200–1300 szót felölelő szakmai szótár is, amely magyar–mongol és mongol–magyar változatával segíti a könnyebb megértést, tanulást.

Mongólia sajátos geológiai szerkezete rendkívül gazdag különböző hasznosítható ásványokban. Nem véletlen, hogy a KGST geológiai állandó bizottsága is éppen Ulánbátorban szervezte meg központját. A gazdag ásványvagyon feltárása még korántsem tekinthető befejezettnek, de az eddig feltárt vagy kutatót terület intenzívebb kiaknázása egyre szükségesebb.

A mongol szénbányászat tizenhárom bányája, közte a nalaikiai és a baganuri barnaszénbányák jelentős szerepet kapnak majd az épülő erőmű ellátásában. Az egymástól távolfekvő területeken lévő jelentős lelőhelyek megközelítésére és gépesítés, energia valamint szakember ellátására a mongol gazdaság — a KGST-országok hathatós támogatásával — rendkívüli erőfeszítéseket tesz.

A szén mellett jelentősebb szerepe van az ércbányászatnak. Tolgoit és lkh-Alt vidékén arany, Berkhin és Khar-Airag fluor, Madotijn és Zancsilvan az ónércek, Csogod-Obo a kaolin, Szalkit a cinkek lelőhelye sok más nyitvatartott, többségükben a legutóbbi években felkutatott és részben feltárt előfordulás mellett.

A bányatermek iránt a KGST-én belül is állandóan nő a mongol bányászat erőteljesebb fejlesztését kívánja, ami képzett szakemberekből újabb szárazigényli. Ehhez a munkához nyújt segítséget hazánk is, amikor az államközi szerződés alapján vándorutalványokkal járul hozzá a mongol bányászat további fellendítéséhez.

Krisztián Béla
tudósító

PÁLYÁZAT

A Szakszervezetek megyei Tanácsa és a KISZ Baranya megyei Bizottsága a megyei ifjúmunkás és szakmunkástanuló napok keretében fotó- és képzőművészeti pályázatot hirdet.

A pályázaton részt vehet valamennyi dolgozó és szakmunkástanuló fiatal, 35 éves korig, akinek hobbija a fotózás és a képzőművészet.

A pályamunkák tükrözék a fiatal munkások mai életét, munkáját, szórakozását, tanulását és művelődését. A fotók 18x24 cm-es méretben készüljenek, egy pályázó legfeljebb 10 képpel nevezhet. A képzőművészeti pályázatra fafaragásokkal, festményekkel, kispasztikkákkal lehet nevezni, korlátlan mennyiségben.

Valamennyi pályamunkára fel kell tüntetni a pályázó nevét, lakcímét, életkorát, foglalkozását, illetve az iskolát. A pályamunkák legkésőbb 1978. szeptember 15-ig a KISZ Baranya megyei Bizottságára küldendők be (7623 Pécs, Rét u. 4.).

A megyei zsűri által kiválasztott anyagot az értékelés és a kiállítás után továbbküldjük az országos ifjúmunkás napok fotó-, ill. képzőművészeti pályázatára.

A megyei kiállítás legjobbjait a két kategóriában díjazásban részesítjük.

I. díj 1000—1000 Ft
II. díj 800—800 Ft
III. díj 600—600 Ft

Pécs, 1978. július 25.

Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa
Kommunista Ifjúági Szövetség Baranya megyei Bizottsága

AKI MINDIG SZÓT KÉRT A Bányászokért...

Jankovics Remus: „... több utcát kellene kapnia egy-egy tanácstagoknak!”

Élete a XX. század története. Végigélt minden tor-túrát. A gyermekkorú cselede-sorsot; a felszabadulás éveit, amikor orosz katonát öltöztetett a szürelvel civilek, hogy megmeneküljen, a tsz-ek szervezését, ahol ügyvezetőként tevékenykedett, mert a saját bőrén érezte a magyar parasztság évszázados földhétségét, s már akkor tudta — talán tudata alatt — hogy ez a jövő; az ellenforradalmat, amikor napok alatt váltottak színt emberek...

A mosonmagyaróvári tím-földgyári szivattyúkezelője feleségével és két gyermekével egy felvonulási barakk-lakásból indult el 1957. év januárjában, hogy munkát vállaljon Pécssett, a bányánál. A bányához jött, mert akkor úgy érezte, itt van rá a legnagyobb szükség! István-aknán a fejéti csapatban csillésként dolgozott, mindig az elsők között. Később elővájárba került. Hajtotta magát. Nemcsak az akkori versenyszámolom, a haza szükséglete, de saját

maga és a családja jobb életének megteremtése is az elsők közé kényszerítette.

A bánya megbecsülte, s már a kezdet kezdetén lakást — biztosított számára, Meszesen. Majd hatvan-hatban egyes pártiskolára küldte, hogy ne csak ösztönös, de tudatos, felkészült „harcosa” legyen az eszmének, a pártnak. Abban az esztendőben a lakóközret is bizalmat szavazott neki, s megválasztotta tanácstaggnak.

— A Deák Ferenc utcában egyszerűen nem lehetett esős időben közlekedni, ezért első dolgunk volt az út lesalakovása — meséli Jankovics Remus. — Százötven teherautóval hardtak ki, amelyet aztán a lakosság társadalmi munkában letértített... Persze ezenkívül más munka is akad bőven: a mezési iskolától délre járdák helyrehozatala, útjavítások, közvilágítás hiányának pótlása.

És bár 1971-ben elköltöztek Úránvárosba, az Aj-

tósi Dürer utcába, továbbra is tanácstaggnak választották. Most az Ajtosi Dürer, a Jedlik Anyos, a Magyar Lajos utca, a Tűzer utca egy része és a Kállai Eva tér tartozik hatáskörébe.

Igyekszik mindenki kérdése választ adni, ha nem tud — továbbítja a tanács illetékes osztályának, akik kiegészítik az érdeklődők kíváncsiságát. Egy-egy lakó Jankovics Remus a lakásán is megkeresi, ha úgy érzi, sürgős, fontos az ügy, de legtöbbször a fogadóóraira járnak el. Igaz — mondja — viszonylag kisebb „ügyekkel”, hogy miért piszkos a lépcsőház, vagy hogy miért tartanak egyesek kutyát a lakásban, amikor nem szabad, miért szárognek, hangoskodnak egyes lakók eszténtenek, figyelmen kívül hagyva, hogy más pihenni szeretne.

— Az Igazság az, hogy ez a terület annyira rendezett, hogy komolyabb panaszokat, igényt nem is jelentkezhetnek az emberek.

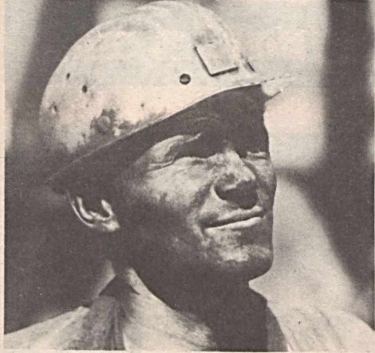
Pontosan ezért úgy érzem, bővíteni kellene egy-egy területet. Több utcát, teret, kelené kapnia egy-egy tanácstaggnak. Bár, ha azt veszem — tündök el —, hogy a közelmúltban építettek egy sportpályát itt a közelben és nem is értesítettek, csak akkor tudtam meg, amikor véletlenül arra jártam és megláttam... akkor lehet, hogy a mostani is soknak tűnik...

Mindenesetre ezt a ciklust még „végigcsinálja”, de aztán már nem vállalja tovább. Sok ez így együtt: tanácstag, a vállalat legfelsőbb párttestületének, a végrehajtó bizottságának is tagja. A rendszeres ülésezések sok energiáját elve-szik. Úgy érzi jó szülője volt a bányászok gondjainak. Mindig szót kért, ha szilikózis megbetegedések, a gépesítés, a bányászok megbecsülésének kérdése volt napirenden. Betegnek érzi magát. Izületeit, derekát kikezdi a bánya. Van úgy, hogy csak fűzőben dol-

gozhat! És akkor is, mindig, immár évek óta állandóan éjszakai.

— Néhány évvel ezelőtt szükség volt arra, hogy ki-alakítsunk egy csapatot, amelyre éjszakánként mindig lehet számítani. Vállaltam. Már egészen megszoktam. Sokkal jobb, mint három harmadban dolgozni... Délelőttként alszik, délután pedig, ha semmi más hivatalos dolga nincs, ki-mennek feleségével a kis 200 négyzetgölj szőlőjükbe, friss levegőt szívní, kicsit dolgoztatni, nézni a gyümölcsfák virágra borulását, a növények növekedését. Gyakran velük mennek az unokák — 28 éves Gyula fia és 26 éves Anna lánya gyermekei. Olyankor aztán van játszás, hancurozás, fára mászás, indinódsdi, meg minden, amit csak el lehet képzelni. A nagypapa nem szól rájuk. Azt mondja, hogy ezek a legjobbbb délutánok, amikor együtt kimehetnek a „pérre”...

— páfi —

Az embereknek ahhoz, hogy egyáltalán életben maradjanak, bizonyos szükségleteiket, igényeiket ki kell elégíteniük, tehát ennél, ruházkodniuk, lakniuk stb. kell. Az ehhez szükséges termékeket és eszközöket pedig csak az anyagi termelés folyamatában állíthatják elő. Ezért az emberek első és minden egyebet meghatározó történelmi tette az, hogy eszközök segítségével végzett munkájával termékeket állítsanak elő szükségleteik kielégítésére. Ennek tehát a termelő munka és általában minden munka a szükségletek, az igények kielégítéséért folyik. Megröghető-e az a munkás, aki feszítetlen dolgozik, túllórat vállal, hogy ily módon biztosítsa önmaga és családja jobb, kulturáltabb életét? Felrágható-e egy állampolgárnak, ha erősebben markolja a szerszámot azért, hogy otthonát kényelmesebben berendezhesse? ...

Távrolj jött ember azt mond amit akar — tartja a közmondás. A távolság pedig — főleg országhatárainkon belüli meghatározása — relatív fogalom egy olyan országban, ahol közlekedési lehetőségeinket figyelembe véve a legutóbbi pontok is még az indulási napon elérhetők. S hogy mindezek előrebocsátását miért tartom fontosnak? Mert a Mecsekben dolgozó szénbányászok derékhadát képező — 38—48 év közöttiek — hetven százalékat az ötvenes évek társadalmi mozgásai hozták Baranyába és váltak egyben a terület meghatározó derékhad teherhordozóivá. A Mecseki Szénbányák hat falodalattal bányüzeméből megszokottá vált riportalán egyetlen közös üzenet alapján került egymás mellé irásunkban: az általuk bányában eltöltött két, két és fél év alatt munkájukkal az átlagosnál jóval magasabb jövedelmet biztosítottak maguknak. S hogy miért hívatkoztam a távrolj jött ember szavának féltreírhatóságára? Csupán azért, mert minden elmondott szavukat igaznak érzem.

Vagy öt évvel ezelőtt szólt a munkatársam, hogy ideje volna valami mozgás után nézünk, mert ugyancsak megszaporodtak rajtunk a kilók. Mondom neki: igaz ami igaz, volna mit ledolni... Erre előlött a javaslatával, hogy kezdjünk bele egy családiház építkezésébe. Mondom neki, majd gondolkodom rajta... Kétszobás tanácsi lakásunk volt, amit még a bányától kaptam, egy volt időm gondolkodni. Nem kergetett a tatar. Egyszer csak hallom, hogy az aknástom hirdeti a város szélén épült keres család házit. Elindult bennem a vezérhangy... An-

nak idején az a lakás 185 ezer forintba került, most meg 150 ezret kér érte, no persze a cserelakást hozza. Egyszóval föl volt adva a lecke. Törtük is a fejünket a feleségemmel. Jómagam a csehszlovák határ mellőli faluból kerültem ide le, de a feleségem családja is faluról származott. Vonzott bennünket a kert... A két nővő fiú is teret kért, no és a feleségem ott a háztömbök között egyre csak a fejét fújalta. Így született meg az elhatározásunk: adjuk a lakást és a 150 ezret. Csupán arra vigyáztunk, hogy a kocsi maradjon meg, mivel vállalati

DERÉKHAD

segítség akkor még nem járt. Mit mondják? Azóta az átalakításokra újabb 150 ezer forintot költöttünk. A társam, vagyis a főbüjtöm azóta egyedül építette föl a házat, és annak került többre neki, mint az enyémmé, és azt mégis csak ő tervezte... Persze mindez nem panaszkeppen mondom. Bátrán kinyitok az ajtót akárcsak elött, csak hát a kétszintes, míg itt tudom melyik falat mikor raktam, melyik ajtót hol faloztam át. Persze ha bele gondolok, hogy csupán jövőre lesz húsz éve annak, hogy a bányához kerültem, akkor nem szívesen mondom. Igaz, szombat és vasárnap az kevés volt az utóbbi években és a bányament csolgálólatok is csak-csak taragták a szabad időt... Azért juttott idő arra is, hogy az ország megismerésén túl eljutottunk az NDK-ba, Jugoszláviába, Bulgáriába és Romániába is. Csupán egy nem fér a tanyámra: a nagyobbik liliam Pécsre jár szakközépiskolába és a család magas jövedelem miatt nem kaphat a menzán ebédet. Ugyan tudják-e hogy miért és mit kell tennem azért a jövedelemért, hogy harmincnyolc évesen most három hétre szanatóriumba kell mennem?

Az elmúlt év bányásznapján húsgyújtalom kiíratásokor megszólit a tizedik kislány, hogy gratulál a banya első emberének. Én meg nézek jobbra, nézek balra, már ki az istent köszönt ez a nő, mikor rám szól, hogy engem köszönt, mint az üzemben a legtöbb gedinget fűlvevő bányászt. No, hallott már ilyet? Nekem mondják ezt, a hajdani családgyerekeknek, aki alig tudtam lépni, de már libákat bíztak rám, és ahogy nőttek kaptam egyre nehezebb feladatokat: disznókat, teheneket... Még hogy én vagyok a legjobban kereső, és akinek a széltől kifűt, és kire-

pedezett lábát a gazda a gyorsabb gyógyulásért gépszírral kente be, amiért végül is a kórházba kerültem... Elképzelhető, hogy mindezen előzmények után valóságos megváltás volt számomra a katonaság! Persze, nekem ott is a neheze juttott... Ide kerültem a déli határszélre, és bizony abban az időben éppen nem volt a legbiztonságosabb dítin-tegetni a „túlso partra”. A feleségemet is ott a határszéli faluban ismertem meg. Így mikor leszereltem, itt is ragadtam Baranyában... Először Sráchnyi-aknákn dolgoztam, majd át-kerültem Komlóra. Gorkki nem

voltak. Velünk senki sem íratott aló papírt, hogy maradjunk-e, merthát akkor segítettek. Sőt, mikor az akkor lehetséges 50 ezer forintos vállalati támogatást kértem, ki-jötték, megnézték a lakást, és mivel az már tető alatt volt, azt mondták: ehhez bizony nem kell segítség. No, persze azt nem kértezték, hogy ki van-e fizetve a közműs. Mert hát az bizony még vissza volt. No, de azt is lenyögtük. Ma már csak a kerítés hiányzik, dehát immár hónapok óta nem kapható söder. Megvan a kocsi is, no és a kertfel sem kell szégyenkeznünk... A la-

más területre ment. És hiába tudjuk, hogy ugyanazon erővel itt a dupláját kaphatná, ma már aligha csinálható mindez vissza. Jóllehet csak negyvenkét éves vagyok, csakhogy jövőre már negyedévszázodom lesz a bányában. Így aztán maradtam oly sok munkatársammal együtt... Hogy ma már sokan vannak, akik esetleg irigylük a jövedelmünket? Van rá lehetőségük nekik is. Nem sportból teszem, amit teszek. Külön szerencsém, hogy fizikailag bírom. Jóllehet, az sem igaz, hogy a rosszat is meg lehet szokni. Immár tizenhat éve vagyok állandó éjszakás, mégis végig tudok aludni három éjszakát, ha éppen szabadságon vagyok. Nem igaz, hogy meg lehet szokni, mint-hogy az ember végtagjai is úgy mozognak egy-egy munkaszünet után, mint a kenetlen aktrészek. Tudom, vannak, akik állítják, mindez nem muszáj. Persze, hogy nem. Ma már, hóg kirepültek a gyerekek, valóban nem. Csakhogy jár a motor. Főleg, mert szükség is van rá. Munkánk dandárja akkor van, mikor a termelők pi-lahennek, vagy éppen pihenne-nek. Különbön ledlína az akna. Annak idején nekünk volt szükségünk a munkára, most az üzemnek van szüksége ránk. Lehet, hogy nehéz ezt így elfogadni. Mégis azt mondom: az emberek, így a bányászok többségében is megvan az, hogy a munka számukra nem-csak pénz — leszámítva most a sokat emlegetett dicsőséget — a becület dolga is.

kást most alakítjuk. Az elmúlt évben vett feleségem bent Pécselt a képcarnokban egy hét ezer forintos festményt. Na azt kellett volna látnia és hallania, hogy mit mondtak a kollégáim... Pedig a kép valóban nagyon szép. A két lányomnak is tetszik. Igaz, nincs sok kép a falon, de amit letakasztunk, az legalább nekünk tetszen. Szerencsére a feleségemnek nagyon jó ízlése van. Persze a lányok is belebeszélnek. Akárcsak a legutóbbi vitánkban. Negyvenkét éves vagyok, így inkább Har-kányban szeretnék a feleségemmel egy kis vikendházat, persze a lányok a Balatonon. Így aztán döntetlenre áll a mérkőzés. Jóllehet a feleségem már többször is mondta, hogy jobb volna ha ágyval együtt mennék szünetre — merthát nyamontó is vagyok, no meg hát végenként is csak-csak megfordulok az aknákn — azért az a vikendház csak-csak telepűl.

Valaha valóban úgy tartották, hogy az élet sora és rendje, a fiúk vegyék át apáiktól a szerszámok-t. Nos én annak idején így lettem bányász. Csakhogy más idők jöttek és gondolkodnom kellett: jót teszek-e gyerekeimmel, ha arra nevelem, hogy folytatója legyen az ősei logaközösének? Nem voltam egyedül, sokunktól számon kértek ezt különböző helyeken. Agálhatnak ma már, hogy rosszul tettük, hiszen a szénre ismét szükség van, és aki ép-szempénssel tanítottani akarja li-dát, hát megteheti azt itt a szakmán belül is, hiszen ha lassan is, azért egyre több gép kerül le a bányába, egyre több jól képzett szakemberre van szükség. Nem voltunk jó-sak, így nem láthatuk azt, mi vár a bányára, mi várhat ránk. Így is nagyon sokan el-mentek más szakmában sze-rencsét próbálni... A liliam is

mivel nem rólam van szó. De nem igaz, hogy egy aranygyűző és egy nipp ajándékbe-li különbség van ember és ember között, mégha bányász is... Hívtak persze azóta más csa-pathoz is, hiszen nem véletle-nül kérdez éppen engem itt az üzemben. Nehéz ügy. A fel-adatot mindenhhol ellátom, helyt tudok állni minden munkahelyen, beleértve a másfél évtizedes bányamunkát is, a szabandapi műszakokat is, mégha Béke-aknákn voltam is utoljára kiváló dolgozó... Va-laha család házat szerettem volna építeni a vásárolt tel-ken, de kiderült: ott nem engedélyezik. Így aztán úgy élünk a kétszobás lakásban, mint ta-lán senki más: anyósok, feleségemmel, a két gyerekkel és a lányom kislányával, mivel fér-jem jelenleg katona. Vagyis, négy generáció. De nem pa-naszkeppen mondom mindezt. Voltunk Moszkvában, ahonnan sikerült egy nagyszerű gumicsónakot hozni, mert hát a vi-zet azt nagyon szeretem... Sza-badnapon bele a Dáciába és irány a Duna, vagy a Pécsi-től. Most pedig ismét elmegyünk Jugoszláviába, Lovranba, hogy erőt gyűjtünk az év még vis-zsalévó hónapjaira...

Az öt bányásztól alkotott kép nem lehet alapja egy szociológiai felmérés — ahol legalább harminc kivá-lasztott egyén vizsgálata sük-séges — következtetéseknek megfogalmazásához. Am, még-is reális alapját érzem annak, hogy az öt bányász jellemző sorsa azoknak, akik átlagélet-korukkal már túl a negyvenen, létszámuk harminc százaléka-ban munkaképességük csökke-nésével is a nehezebbjűt vá-lalják a mecseki szénbányász-kodásnak. Mert kétségtelen, hogy az emberek egyebek kö-zött fogyasztási szükségleteik mind magasabb szintű kielégi-tése érdekében dolgoznak. A valóságban azonban a dolgo-zók többségét a munkáért ér-zett növekvő társadalmi köte-léségérzet is mozgatja, s egy-re több azoknak a száma, akik-nek a munkatevékenységében döntő motívum a hivatás, a szakma, az alkotás szeretete, akiknek a munka önkieljeszté-i lehetőséget és belső létsük-ségletet is jelent. Országunk-ban a munka emberi értékme-rő, társadalmi rang és méltó-ság kifejezője is. A sükébb és tágabb társadalmi közvélemény mindinkább aszerint teszi mér-legre és annak alapján érté-keli a személyeket, a közössé-geket, hogy a rájuk bízott munkát hogyan végzik el. Ezt a ténny nálunk az emberek mindennapi életének alakításá-ban is figyelembe kell venni.

Kapu László

Bányászportrék
Fotó: Nemesi

SPORT * SPORT * SPORT * SPORT * SPORT * SPORT

Sudár Ferenc, Bitter József, Bodacz Zolt, Czimmer Tamás, Duga Attila, Érsek János és Jáger Vendel

Jó a csapat hangulata, egységes az akarata

„Senki sem sérült, az egész keret rendelkezésre áll!”

Eredményesen kezdte az őszi bajnoki szezont a Komlói Bányász NB I. B-s férfi kézilabda-csapat...

edzést tartottunk és közvetlenül a bajnokság előtt egyhetes komlói edzőtáborban készülünk a mérkőzésekre...

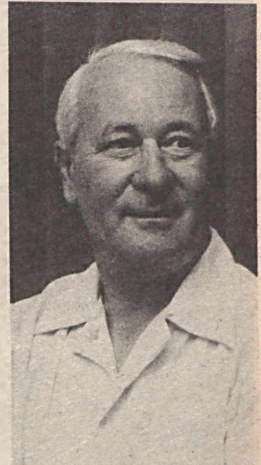
Felső sor: Kiti György, Kiti Rész, Kovács János, Madgyesi Zoltán és Márcz László. Alsó sor: Plangúr László, Pappi Attila, Schmidt József, Teimel Lajos és Urbán Ferenc

meggyőződéssel mondhatom, egységes az akarat, ami azt is jelenti, hogy erősödött a kollektív szellem...

a legjobb biztosíték ahhoz, hogy terveink valóra váljanak. Csak egyet kell még leküzdeni: a mérkőzéseken előforduló, ideges, kapkodó játékok...

Három évtized

Komló sportjáért * Pedagógus, sportoló, edző

Cserhádi: „... Igazi tömegbázis lenne az utánpótlásnak!”

Cserhádi Zoltán neve csaknem harminc éve elválaszthatatlan a komlói sportélettel.

Mikor jegyezte el magát a sporttal? Gyermekekoromban. Apám edrés volt, Feketepusztán — ma Mátýásdomb — laktunk.

Igen, de még előbb két évig a PVSK-nál atlétizáltam.

1947-től a Somogy megyei Gárdonyban tanítottam. Az iskolai színjátszókör sikeres előadásainak bevételéből sportfelszerelést vásároltunk.

Labdarúgó NB II. PVSK—Komló 2:0 (2:0)

A labdarúgó NB II. első három fordulóiban nem kapott gólt a Komlói Bányász. Vasárnap Pécsen a PVSK elleni mérkőzésen megtört a bányász-csapat jó sora.

komlóiak erősítették, nem egy helyzetet dolgoztak ki a vasutasok kapujáig elől, a támadások eredményes befejezése azonban nem sikerült.

PVSK—Komlói Bányász 2:0 (2:0). PVSK-pályá, 300 néző. V.: Jaczina, PVSK: Sulyk — Hüber, Tallási, Szabó, Németh — Táh, Kaszás, Grünwald, Kresz — Réfi (Herbst a 82. percben).

Szász (Lauer a 82. percben). Edző: Rónai István. Komlói Bányász: Bien — Kelemen, Kovács, Mács, Barta — Lahó, Kolesánszky (lván a 67. percben), Hohmann, Gyurina — Martinkovics, Tóth, Megyes Lajos.

A megyebajnokság mérkőzése során a Mátyásdombi Bányász Pécsen 2:2 arányú döntetlent ért el a BTC-vel szemben.

Kézilabda NB I. B. mérkőzés. Komlói Bányász—Csepel 23:21. Férfi csapatok, Komló. A bányász együttes jó játékkal nyert.

Misa, az olimpiai kabalamackó

Miska névre hallgat, derekát — a kontinensek számanak megfelelően — öt színes, az olimpiai karikákkal díszített szalag fogja körül. Ez a kedves medvebocs lesz az 1980-as moszkvai olimpia kabalalátalkája.

évi olimpia színhelyéül, a szervező bizottságot elárasztották a kabalát illető legkülönbözőbb javaslatokkal. Az ötletek között szerepelt a híres-nevezetes orosz matjoszka-baba, a bábszínház közismert vidám figurája, a turfangos Petruska, a mesebeli Púpos lovagcska.

több mint 40 ezer levél érkezett a televízióhoz az ország minden zugából. Különböző korú és foglalkozású emberek ragadtak tollat. Ki a vidrát, ki a cobolyt, a nyulat, a méhet, megint mások a jóvorsnavast, a siketlajtót, a rénszarvost ajánlották.

Ez a népszerű állat szinte az egész országban honos. Megtalálható Moszkvától északra éppúgy, mint a fővárostól nyugatra, keleti irányban pedig egész Kamcsatkáig terjed a birodalma, ahol mellelleg rendkívül nagy számban fordul elő és rekordmértéket ér el.

A medve egyébként már évszázadok óta az ember környezetéhez tartozik. Sőt, bálványimádó őseink egyenesen azt tartották, hogy az emberiség is az erdők urától, a medvétől származik.

Az orosz népművészet alkotásainak, a népmeséknek, népdaloknak, találos kérdéseknek nincs is népszerűbb hőse a medvénél. Egyszer agyafúrtan furfangos, máskor már

egygyűség egyszerű, esetlen, de mindig rokon-szenves, erős, jólékű. Néha kissé megbántják, becsapják, azt azonban senki sem téveszti szem elől, hogy a medve meg tudja védeni magát, nem tanácsos felbőszíteni.

Miután a szervező bizottság választása a macskára esett, megkezdődtek a figura formába öntésének előkészületei. A szervező bizottság pályázatot hirdetett, amelyen Viktor Csiszovok negyvenkét éves művész terveitől a pálmát. Az ő Miskója a jószág és az erő, a vendégszeretet és a sportos kiállás, a mozgékony és a kedvesség megtestesítője.

SPORT ★ SPORT ★ SPORT ★ SPORT ★ SPORT ★ SPORT

Közelharc a labdától...

Fotó: Kóródi

ÚJ SÜLYZŐK

Az 1978-ban Moszkvában megrendezett súlyemelő Barátság Kupa 5 világ- és 30 országos rekord született. Az eredmény nem kis mértékben az új, szovjet rendszerű versenysúlynak köszönhető.

— Kellems kézbevenni. Kitűnő a fogása, a rugalmassága, az érzete nem sérti a kezét — mondott véleményét a leningrádi Sport Üzem termékéről Jurij Vartanyan, ismert szovjet súlyemelő, két világrekord beállítója.

Eddig Bulgária, Görögország, az NDK és Csehszlovákia rendelt az olimpiai súlyzókból.

KULCSOSHÁZ

Magyaregregy határában

Fő idény szeptembertől

— Talán túl közel vagyunk az erdőkhöz, hegyekhez, szinte mindenki ismeri a tójat; bizonyára ezért voltak kevesen a nyári hónapokban szervezett túráinkon — mondja az idej programról Lafferton Henrik, a Komlói Bányász Termézetjáró Szakosztályának vezetője. — Egy-egy országos jellegű túra már jóval vonzóbb. Így volt ez a legutóbbi, rudabányai kirándulásunkon is, amikor egy hetet töltöttünk a cserhádi hegységben. Rudabányán a híres érc- és ásványbányászati múzeum sok érdekességet kínál. Ugyanígy gazdag természeti látványt nyújtottak a környező kirándulóhelyek, mint például Jósvaló, Csorbakövér, Dubicsány, Szendrő, Tükölvölgy, Aggtelek.

A közel húszesztendő komlói szakosztály — az országjáró túrák mellett — nagy gondot fordít a hétvégi kirándulások szervezésére. A fő idény most is szeptemberben kezdődik. Negyedéves tervünk szerint minden vasárnapra esik egy-egy rövidebb-hosszabb kirándulás. Közben társadalmi munkát is végeznek. Ősz végére elkészül a kulcsosház nyársalója és a hidegebb idő beköszöntéig a fákmarca.

Az ötven tagú szakosztály főhadiszállása a MÁV komlói pályaudvarán levő kultúrteremben van: — Itt találkoznak minden hónap első hétfőjén, ide várjuk az érdeklődőket és itt állítjuk össze a soron következő túrák menetrendjét. Ehhez még mindig Selényi László az leg-több segítséget, aki Radó Pálal alapítója volt a szakosztálynak.

A szakosztály kezelésében működő kulcsosház, amely Magyaregregy határában található, közkedvelt a turisták körében. A térképen Vöröstenyő kulcsosház néven van bejelölve:

Fél év alatt hét halott a szorítóban

A 19 éves spanyol Salvador Pans — és a 29 esztendős olasz Angelo Jacopucci halálával kétféle emelkedett a nagy ütések közöttében fél év alatt elhunyt ökölvívók száma.

Erthető, hogy ismételt napirendre kerül a téma: meg kell akadályozni a tragédiákat. A nyugatnémet Hartmannbund egyesületi társaság különböző intézkedéseket sürget az ökölvívók védelmében. Ugyanakkor védelmébe is veszi ezt a féltias sportágat, mondván, hogy nemcsak az ökölvívás rendkívül veszélyes, hanem az autó, a síelés, a műugrás-tornagyörgés is.

A Hartmannbund társaság szükségének tartja, hogy minden sportágban fokozottabb legyen az orvosi ellenőrzés. Az ökölvívással kapcsolatban az alábbi intézkedéseket követeli:

— Kapszenek nagyobb hatókörűt a szorító-orvosok és ők az eddigieknél lényegesen gyorsabban és határozottabban lépjenek közbe, ha szükségesnek látják; — Határozzák meg, hogy legfeljebb 10 menetes mérőórát lehet viselni; — A kitűzéses versenget szervezők ökölvívó legalább három hónapig semmiféle mérőórát ne szerepeltesse;

— Szigorú doppingellenőrzést vezetessenek be, s az ilyen irányú vizsgálókat az összes versenyt és után is éjszák meg;

Adler Zsigmond több mint fél évszázad tapasztalatával hevesen vitába száll az ökölvívás veszélyességével kapcsolatos megjegyzésekkel;

— A lényeg — mondotta Adler —, hogy mindig egyszemélyes, mérőóra nélküli engedjenek csak szorítóba. A felkészült sportolót semmiféle baj nem érheti.

V. I.

Kirándulásra csábít a Komló környéki hegyoldal

Fotó: Kóródi

Tömegsport és minőség

KOMLÓ SPORTJA MEGYEI ÉRDEKEKET SZOLGÁL

Minél jobb az eredmények, annál nagyobb az állami támogatás

— Baranyában Komló, a gazdasági és kulturális élet mellett a testnevelésben és a sportban is, az egyik legjelentősebb bázisunk Pécs után — mondotta beszélgetésünk elején Orosz Ottó, az április 1-i hatállyal ki-nevezett megyei sporthivatali elnök. — Ez egyrészt hagyományokon alapszik, hiszen a sportmozgalom a város fejlődésével lépést tart, másrészt a koncentráció, a minőség tekintetében is számottevő fejlődést biztosított és biztosít. Közismert, hogy a szénbányák egyesítése után változás történt. A helyi üzemek külön szervezték a sportot és keveset törődtek a Komlói Bányász SK-val.

— Szerencsére ez már történelem. A mostani összefogás sokkal jobban megfelel a követelményeknek.

— Valóban. A komlóiak a Mecseki Szénbányákkal együtt helyes utat választottak. A széles alapokra helyezett tömegsportot a minőség fejlesztése érdekében növelik. A város dolgozóinak számára tömegsport-pályákat építettek. Így tettek a Kossuth-bányóknak, a carbonosok, a válnások, a vízművesek, a ruhagyáriak, a gépkocsüzemek, a zobákiak. Különösen jelentős a Kossuth-bányóknak által létrehozott sikandai erdei tornapálya és a pihenőpark. Párját ritkítja a Carbon Könyvgyári Vállalat nagyszerű tömegsport bázisa. Ezek az anyagi erők koncentrációja mellett a minőség fejlesztését szolgálják. Helyénvaló ez, mert a KBSK megkülönböztetett egyesület a megyében. Fontos helye van az úgynevezett „baranyai piramisban”.

— Mit jelent ez a gyakorlatban?

— A Komlói Bányásznak elsődleges feladata az utánpótlás nevelése. A már kialakult jó kapcsolat fejlesztésére van szükség, hogy a megyei és ezen keresztül az országos érdekek maradéktalanul érvényesüljenek. A kiűzött feladatok ismer-

Orosz Ottó: „... A Komlói Bányász Sportkör megkülönböztetett egyesület a megyében. Fontos helye van az úgynevezett „baranyai piramisban.”

tek. Ehhez igazítjuk az anyagi támogatást. Alapvetően minél jobb eredményeket produkál az egyesület, minél több olimpiai pontot gyűjtenek a fiatalok, annál nagyobb az állami támogatás. A pénzüsszegek megszavazása nem szubjektív alapon történik, hanem az eredmények függvényében osztjuk fel a meglévő keretet.

— A szakosztályok közül melyiket lehet kiemelni?

— Elsősorban az atlétikát, a kézilabdát és a labdarúgást. Mindinkább hallatnak magukról az ökölvívás és a KBSK sportiskolái is. Ezeknek a szakosztályoknak a jövőben nagyobb gondot kell fordítaniuk a tervszerű kiválasztásra, az utánpótlás nevelésére. Az eddigénél is szélesebb bázist kell teremteni, hogy a tehetségek jobban kiválasztódnak és még jobban kibontakozzanak. Külön tisztelet azoknak a sportolónak, mint például Kispál Lászlóknak és Ványuk Zsuzsának, akik eredményekkel országosan is a legjobbak közé kerültek.

— Az imént említette, hogy a Komlói Bányásznak fő feladata az utánpótlás nevelése. Ez azt jelenti, hogy Komlóknak nem lehet NB I-es csapata?

— De igen. Ha valamely szakosztály megfelelő eredményeket ér el, a felsőbb osztályban való szerepléshez biztosítani kell az anyagi és erkölcsi erőket, a zavartalan feltételeket. Országos viszonylatban nem egy példa van erre. Elég ha a székesfehérváriak esetét említsem. Itt azonban hangsúlyozni szeretném: egy feljutásnál is az egymás segítése a legfőbb cél, nem pedig az el-lenségeskedés!

— A feladatok egyike az úszósport megteremtése Komlókn. Mi a javaslata ezzel kapcsolatban?

— Az OTSH állásfoglalása szerint a fejlesztendő sportágak közé tartozik az úszás. Idősebb lenne, ha a komlói sportvezetők is kialakítanának egy konkrét elképzelést az úszósport fejlesztésére. A bányavárosban nem is olyan régen komoly úszó- és vízilabdaélet volt. Azáltal, hogy a város közepén megszüntették a kisméretű uszodát, nem jelenti azt, hogy lemondhatunk az úszósportról. Különben is: Sikandai versenyszoda épült! En a komlóiak részéről az általános iskolában kezdeném és ebből alakulhatna ki egy jó szakosztály. Ennek

szervezéséhez még az idén hozza kellene kezdeni, hogy ezt már az 1979. évi költségvetésnél figyelembe vehessük.

— Mi a feladat a tömegsport fejlesztése tekintetében?

— A minőségi sport mellett nagyon fontos feladat a tömegsport rendszeres foglalkoztatása. Jó keretet ad ehhez az „Édzett ifjúságért!” mozgalom, amely Komlón is egyre népszerűbb.

— A tömegsportmunka a tanács végrehajtó bizottságának július 19-i ülésén igen jó értékelést kapott. A mozgalom szervezésére, irányítására tömegsportbizottságot hoztak létre. Ez a társadalmi aktivistákból álló csoport jól segítette és segíti a munkahelyi, tanintézeti tömegsportbizottságok munkáját. Az is igaz: mindenütt nagyobb tömegek vesznek részt a kispályás versenyeken, mint eddig, a lehetőségek azonban még sincsenek kellően kihasználva. Mint már a bevezetőben említettem, Komlón minden jelentősebb üzem épített kispályát, sőt kispályákat... A tömegsport-mozgalom szervezése tekintetében minden szervnek, KISZ-nek, az MHSZ-nek és más tömegszervezetnek megvan a saját feladata, ezek koordinálására a sportfelügyelőség hivatott.

— Mi az, amire külön felhívást a figyelmet?

— A sportmozgalom szubjektív feltételeinek megteremtése valahogy kiesett látókörünkől. A kéderképzésre és továbbképzésre gondolok. Tervszerűbb kiválasztásra, képzésre és továbbképzésre van szükség. Kevés a jól képzett kéderünk — helyi, megyei és országos viszonylatban is. Ennek megváltoztatása a továbblépés feltétele.

— Végezetül szabad legyen egy személyes kérdést feltenni. Ön hosszú éveken át Komlón dolgozott, van-e valami kötődése a városához?

— Komlón kezdtem pályafutásomat, úgy is mint testnevelő tanár, úgy is mint sportvezető. Több mint 10 esztendőig dolgoztam a bányavárosban. Ugyanennyi ideig játszottam a Komlói Bányász NB-es röplabda csapatában. Ezekre az időkre szívesem emlékszem vissza... Nagyon sok jó barátot szereztem, akiket ma is tisztellek és becsülök!

Vízihányó Imre

Fotó: Kóródi